

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Žiline**

**Výročná správa
Okres Žilina a Bytča**

2018

1. Identifikácia organizácie

Názov: **Regionálny úrad so sídlom v Žiline**

sídlo: **V. Spanyol 27, 01171 Žilina**

Rezort: **Ministerstvo zdravotníctva SR**

Generálny tajomník služobného úradu: **MUDr. Martin Kapasný, PhD., MPH**
(regionálny hygienik)

Členovia vedenia: MUDr. Košecká Gabriela – zástupca regionálneho hygienika, Mgr. Ing. Liška Michal – vedúci osobného úradu, vedúci odborov: Ing. Kovačiková Mária,, MVDr. Marejková Elena, RNDr. Šošková Ľudmila, vedúci oddelení: MVDr. Koptáková Darina, Mgr. MUDr. Palenicová Mária MPH, Mgr. PhDr. Mičundová Dáša, Ing. Hložková Ľudmila, Mgr. Ing. Tomášková Drahomíra, PhD., RNDr. Bírová Ľudmila

RUVZ v Žiline je zriadený zákonom 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Z tohto zákona vyplývajú aj hlavné činnosti. Ide hlavne o účasť na národných a medzinárodných programoch významných pre verejné zdravie, riadi a usmerňuje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu, posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie, plní špecializované úlohy pri mimoriadnom ohrození zdravia, nariaďuje opatrenia pri ohrození verejného zdravia, vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia, zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s jedmi, predaj húb, v oblasti pohrebníctva a epidemiologicky závažných činností. Ďalej spolupracuje s obcami a ostatnými orgánmi štátnej správy. Plní špecializované úlohy na úseku vôd určených na kúpanie.

Zabezpečuje objektivizáciu faktorov životného a pracovného prostredia pre celý Žilinský kraj.

Na báze RUVZ v Žiline pracuje jedno Národné referenčné centrum pre kozmetiku.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie.

Hlavným poslaním organizácie je ochrana a podpora verejného zdravia. Táto činnosť sa deje v zmysle par.6., zákona 355/2007 Z.z.

Okrem posudkovej a rozhodovacej činnosti je nosnou časťou činnosti RUVZ aj kontrolná činnosť. Rozhodovacia a kontrolná činnosť v sebe zahŕňa aj sankčnú činnosť.

Ďalšou nosnou činnosťou je účasť na programoch na podporu verejného zdravia. V rámci tejto činnosti sa hlavne zameriavame na zdravotnú výchovu.

Strednodobý výhľad organizácie:

V strednodobom horizonte činnosť RUVZ v Žiline bude zameraná na plnenie priorít verejného zdravotníctva, ktoré vychádzajú z aktuálnych uznesení vlády, Strategického rámca v zdravotníctve pre roky 2013 až 2030 a Programového vyhlásenia vlády.

Ide hlavne o:

1. Efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia,
2. Posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácií.
3. Posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

3.Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakt s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č 1370.

4.Činnosti a produkty organizácie a ich náklady v členení.

Činnosť RÚVZ je zabezpečovaná úsekom RH a VSÚ, referátom ekonomickým, osobným úradom, odbormi a oddeleniami.

Je zriadené 1 Národné referenčné centrum.

Úsek RH a VSÚ zabezpečuje:

Sekretariát, podateľňu, BOZP, kontrolu, právnu činnosť, registratúru, informatiku a štatistiku, manažérstvo kvality a PZS.

Referát ekonomický zabezpečuje:

Ekonomické činnosti v účtárni a činnosti pri správe majetku štátu

Osobný úrad zabezpečuje:

Personalistiku, mzdy, štatistické hlásenia a výkazy, styk s poisťovňami a daňovým úradom, vzdelávanie

Odbor hospodárskych činností zabezpečuje:

dvomi oddeleniami prevádzku úradu, správu majetku štátnu, verejné obstarávanie, dopravu, zásobovanie

Odbor životného prostredia zabezpečuje činnosti - štyrmi oddeleniami (odd. HŽP, odd. HP, odd. FV a odd. HDM).

Tieto oddelenia vykonávajú ŠZD podľa zákona 355/2007 Z.z., úradnú kontrolu podľa zákona 152/1995 Z.z., kontrolu podľa zákona 377/2003 Z.z. a ďalších platných právnych predpisov.

Pripravujú rozhodnutia, zriaďujú komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydávajú osvedčenia, pokyny, ukladajú opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri ŠZD, vydávajú záväzné stanoviská, prejednávajú priestupky a iné správne delikty, ukladajú pokuty, vedú register rizikových prác. Plnia programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR.

Odbor laboratórnych analýz zabezpečuje činnosti tromi oddeleniami (odd. chemických analýz, odd. laboratórií preventívneho pracovného lekárstva a odd. mikrobiológie ŽP). Tieto oddelenia zabezpečujú objektivizáciu faktorov životného a pracovného prostredia prostredníctvom chemických a fyzikálnych analýz a vyšetrovaní v príslušných odboroch - hygieny, epidemiológie, mikrobiológie a preventívneho pracovného lekárstva. Plnia programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR.

Oddelenie podpory zdravia zabezpečuje prípravu a realizáciu epidemiologických štúdií, hodnotenie rizikových faktorov a determinantov zdravia a životného prostredia na zdravie obyvateľstva. Plnia programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR.

Národné referenčné centrá zriadené na RUVZ sa sídlom v Žiline:

Je zriadené jedno NRC, pre kozmetické výrobky .

Náklady na výkon činností sú spracované v bode 5. správy.

Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR bolo vyhodnotené v samostatnej správe zaslanej na ÚVZ SR.

Ostatné hlavné činnosti sú zhodnotené v bode 7. správy.

5. Rozpočet úradu

Na základe schváleného zákona o štátnom rozpočte pre rok 2018 bol pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline rozpísaný **schválený rozpočet** nasledovne:

Príjmy	195 000,00 €	/ kat. 200 /
Bežné výdavky spolu	1 119 397,00 €	/ kat. 600 /
- z toho		
- mzdy a platy	668 104,00 €	/ kat. 610 /
- poisťné a príspevok zamestnávateľa	233 502,00 €	/ kat. 620 /
- tovary a služby	204 791,00 €	/ kat. 630 /
- bežné transfery	13 000,00 €	/ kat. 640 /
Kapitálové výdavky	0,00 €	

Schválený rozpočet bol v priebehu roka upravovaný viacerými rozpočtovými opatreniami a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline robil aj úpravy rozpočtu v rámci svojej kompetencie t.j. úpravy medzi jednotlivými podpoložkami v rámci kategórií. Tieto úpravy však nemali vplyv na sumárne hodnoty hlavných kategórií a súviseli s vývojom skutočných potrieb a čerpania finančných prostriedkov.

Na základe všetkých úprav bol **upravený rozpočet** na rok 2018 v nasledovnej štruktúre:

Príjmy	152 800,00 €	/ kat. 200 /
Bežné výdavky spolu	1 163 589,00 €	/ kat. 600 /
- z toho		
- mzdy a platy	703 725,00 €	/ kat. 610 /
- poisťné a príspevok do poisťovní	240 371,42 €	/ kat. 620 /
- tovary a služby	212 517,78 €	/ kat. 630 /
- bežné transfery	6 974,80 €	/ kat. 640 /
Kapitálové výdavky	52 769,60 €	

Príjmy rozpočtu

Príjmy v úrade tvoria predovšetkým platené služby za laboratórne rozbory a vyšetrenia, za merania hlučnosti a prašnosti, za poradensko-konzultačnú činnosť, príjmy z rozhodnutí o uložení pokút, príjmy za blokové pokuty, ďalej menšie príjmy z prenájmu časti nebytových priestorov a ostatné náhodné príjmy.

Pravidelne sa počas roka na gremiálnych poradách prehodnocovalo plnenie rozpočtu príjmov, priebežne sa prijímali opatrenia a pri pohľadávkach po lehote splatnosti sa pristúpilo k právnemu vymáhaniu.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozpočet, skutočnosť a členenie príjmov za rok 2018, % podiel príjmov na skutočnom plnení ako aj porovnanie s rokom 2017:

(v Eur)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2018	% podiel	Skutočnosť k 31.12.2017
212	Príjmy vlastníctva majetku	1 423,00	1 423,00	1 423,32	0,89	1 423,32
222	Pokuty, penále a iné sankcie	0,00	0,00	12 985,00	8,20	18 655,37
223	Za predaj tovarov, výrobkov a služieb	193 577,00	151 377,00	141 550,16	89,36	120 743,98
233	Z predaja pozemku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292	Ostatné príjmy – dobropisy, RZZP	0,00	0,00	2 447,81	1,55	2 236,67
Spolu		195 000,00	152 800,00	158 406,29	100,00	143 059,34

Príjmy za rok 2018 splnil Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline **na 103,67 %**.

Výdavky rozpočtu – bežné

Výdavky úradu počas roka 2018 boli výrazne obmedzené pridelenými finančnými prostriedkami v rámci rozpočtu. Tieto finančné prostriedky nepokrývali skutočnú potrebu hlavne v oblasti nákupu materiálu, údržby laboratórných a prevádzkových zariadení, osobných áut a budovy, nakoľko sa jedná o zastaralé zariadenia. RÚVZ sa zamerlal na nevyhnutné výdavky potrebné pre činnosť úradu.

Podľa vypracovaného rozpočtu na jednotlivé podpoložky prevádzkových výdavkov sa RÚVZ so sídlom v Žiline snažil ich znižovať v rámci svojich možností a ich ovplyvniteľnosti. Čerpanie sa uskutočnilo v zmysle rozpočtu.

RÚVZ sa musel v čerpaní finančných prostriedkov počas r. 2018 vysporiadať so zvýšenými nákladmi na odstránenie havarijných porúch na vodovodných, kanalizačných a vykurovacích rozvodoch (tie predstavovali výšku 10 066,40 Eur).

Zmenou dodávateľa mobilných služieb ako výsledku elektronického obstarávania došlo k úspore finančných prostriedkov o cca 500,00 Eur oproti r. 2017.

Cez verejné obstarávanie Ministerstva financií SR došlo k zmene dodávateľa elektrickej energie, čo následne prinieslo zníženie výdavkov o cca 3 000,00 Eur.

Zároveň sa mierne znížili aj výdavky na poplatky za školenie, porady a semináre oproti r. 2017 o cca 450,00 Eur.

Pre rok 2018 RÚVZ nezískal žiadne sponzorské prostriedky.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozpočet, skutočnosť a členenie výdavkov za rok 2018, % podiel výdavkov na skutočnom čerpaní ako aj porovnanie s rokom 2017:

(v Eur)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2018	% podiel v celku	Skutočnosť k 31.12.2017
611	Tarifný, základný plat	559 040,00	583 044,20	583 044,20	50,11	552 153,98
612	Príplatky	105 000,00	101 769,41	101 769,41	8,75	99 647,09
614	Odmeny	4 000,00	18 614,36	18 614,36	1,60	18 620,92
616	Doplatok k platu	0,00	297,03	297,03	0,02	133,01
610	Mzdy a platy spolu	668 040,00	703 725,00	703 725,00	60,48	670 555,00
621	Poistné do VŠZP	56 400,00	52 966,69	52 966,69	4,55	52 475,49
623	Poistné do ostatných poisťovní	10 410,00	16 255,03	16 255,03	1,40	13 953,93
625	Poistné do sociálnej poisťovne	166 692,00	171 149,70	171 149,70	14,71	164 916,75
620	Poistné a príspevok do poisťovní	233 502,00	240 371,42	240 371,42	20,66	231 346,17
631	Cestovné	5 400,00	5 830,50	5 830,50	0,50	5 789,12
632	Energie, voda, komunikácie	78 960,00	71 396,36	71 396,36	6,14	78 443,58
633	Materiál	37 594,00	37 551,54	37 550,43	3,23	39 580,44
634	Doprava	10 000,00	10 751,82	10 751,82	0,92	9 735,11
635	Rutinná a štandardná údržba	4 282,00	19 610,66	19 610,66	1,68	14 175,01
636	Nájomné za prenájom	1 195,00	1 087,48	1 087,48	0,09	1 029,44
637	Služby	67 360,00	66 289,42	66 289,42	5,70	61 173,05
630	Tovary a služby	204 791,00	212 517,78	212 516,67	18,26	209 925,75
642	Bežné transfery jednotlivcom	13 000,00	6 974,80	6 974,80	0,60	8 997,30
640	Bežné transfery	13 000,00	6 974,80	6 974,80	0,60	8 997,30
Spolu		1 119 397,00	1 163 589,00	1 163 587,89	100,00	1 120 824,22

Pridelené finančné prostriedky vyčerpal Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline za rok 2017 na 100,00 %.

V r. 2018 sa bežné výdavky čerpali na nasledovných programoch:

- 0790203 – Ochrana zdravia vo výške 1 153 588,23 Eur
- 0EKOG – Informačné technológie 9 999,66 Eur

Výdavky rozpočtu – kapitálové

V marci 2018 RÚVZ žiadalo MZ SR o pridelenie finančných prostriedkov v súvislosti s havarijnou situáciou spôsobenou poškodením strechy na budove v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok. Následne boli pridelené finančné prostriedky vo výške 28 788,- Eur (program 07A040G, investičná akcia 36869 / rekonštrukcia strechy) – boli vyčerpané v plnej výške.

V rámci uzavretej Rámcovej dohody MZ SR došlo v auguste 2018 k prideleniu finančných prostriedkov vo výške 23 981,60 Eur (program 07A0408, investičná akcia 38002 / dodávka výpočtovej techniky) – boli vyčerpané v plnej výške.

Katégoria ekonomickej klasifikácie	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2018	% podiel v celku	Skutočnosť k 31.12.2017
713	Nákup laboratórných prístrojov	0,00	0,00	0,00	0,00	4 789,56
713	Nákup výpočtovej techniky	0,00	23 981,60	23 981,60	100,00	0,00
717	Rekonštrukcia a modernizácia	0,00	28 788,00	28 788,00	100,00	0,00
700	Kapitálové výdavky spolu	0,00	52 769,60	52 769,60	100,00	4 789,56

Výnosy a náklady úradu

Členenie a výšku výnosov a nákladov úradu predstavuje nasledujúca tabuľka:

(v Eur)

Číslo účtu	Výnosy a náklady rozpočtových organizácií	Rok 2018	Rok 2017
602	Tržby z predaja služieb	144 097,48	119 776,44
641	Tržby z predaja dlh. nehmotného a dlh. hmotného majetku	0,00	0,00
645	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	15 485,00	17 495,37
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	3 871,13	3 659,99
653	Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	0,00	0,00
658	Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	0,00	187,30
681	Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	1 163 587,89	1 120 824,22
682	Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu	31 493,66	29 893,02
688	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	0,00	0,00
	Výnosy celkom	1 358 535,16	1 291 836,34
501	Spotreba materiálu	43 859,68	45 861,60
502	Spotreba energie	55 932,79	63 185,91
511	Opravy a udržiavanie	22 282,71	15 879,80
512	Cestovné	5 830,50	5 789,12
513	Náklady na reprezentáciu	144,91	136,78
518	Ostatné služby	38 049,31	36 270,20

521	Mzdové náklady (vrátane Dohôd o vykonaní práce)	704 025,00	671 215,00
524	Zákonné sociálne poistenie	240 371,42	231 346,17
527	Zákonné sociálne náklady	42 474,14	43 810,39
532	Daň z nehnuteľností	5 223,02	5 223,02
538	Ostatné dane a poplatky	3 822,72	3 831,72
541	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	0,00	0,00
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	0,00	0,00
546	Odpis pohľadávky	1 710,96	1 783,02
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	31 493,66	29 893,02
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	0,00	0,00
558	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	1 780,00	2 400,00
568	Ostatné finančné náklady	671,47	808,71
569	Manká a škody na finančnom majetku	0,00	0,00
588	Náklady z odvodu príjmov	147 681,47	130 088,88
589	Náklady z budúceho odvodu príjmov	15 772,44	10 842,92
	Náklady celkom	1 361 126,20	1 298 366,26
	Výsledok hospodárenia	- 2 591,04	- 6 529,92

Z rozdielu výnosov a nákladov za rok sa zisťuje výsledok hospodárenia úradu a pre rok 2018 bol záporný a to vo výške - 2 591,04 Eur.

Hospodárenie s majetkom štátu

1.) Pohľadávky

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline vykazuje k 31.12.2018 pohľadávky vo výške 24 325,00 Eur, z toho po lehote splatnosti sú pohľadávky vo výške 16 373,36 Eur.

Vymáhanie pohľadávok sa rieši zaslaním dvoch upomienok a následne sa rieši prostredníctvom právnik RÚVZ.

2.) Záväzky

Záväzky vyplývajúce z neuhradených dodávateľských faktúr k 31.12.2018 sú vo výške 5 580,21 Eur, z toho po lehote splatnosti 26,88 Eur. Jedná sa o faktúru z novembra 2018, ktorá bola doručená po 31.12.2018 so splatnosťou v r. 2018.

3.) Stav a pohyb majetku

Dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene k 1.1.2018	2 031 384,88 €
- prírastky (obstaranie ...)	52 769,60 €
- úbytky (vyradenie, prevod správy ...)	0,00 €
Dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene k 31.12.2018	2 084 154,48 €
Dlhodobý hmotný majetok v zostatkovej cene k 1.1.2018	241 346,47 €
- prírastky	52 769,60 €
- úbytky (odpisy)	31 493,66 €
Dlhodobý hmotný majetok v zostatkovej cene k 31.12.2018	262 622,41 €
Drobný hmotný a nehmotný majetok k 31.12.2018	211 907,82 €

Majetok zapožičaný	0,00 €
Majetok krízového manažmentu	427,82 €

4.) Škody a manká na majetku

V r. 2018 RÚVZ so sídlom v Žiline nezaznamenal žiadne škody a manká na majetku.

6. Personálne otázky.

Stav zamestnancov ku koncu roku 2018:

Rok	SPOLU	Priemerný evidenčný počet za SZ aj VZ prepočítaný	vo fyz. osobách
2015	68,1	68,1	69,7
2016	67,9	68,4	70,6
2017	68,7	68,7	71,0
2018	71,0	69,1	71,0

V priebehu roku 2018 boli prijatí do pracovného pomeru (štátnozamestnaneckého pomeru) jeden zamestnanec na dobu neurčitú preložením z verejnej do štátnej služby. Zo štátnej služby odišiel 1 zamestnanec. Vo verejnom záujme prišli 5 zamestnanci na dobu určitú a 2 zamestnanci na dobu neurčitú. Odišli 8 zamestnanci v roku 2018. Zo zmenenou pracovnou schopnosťou zamestnávame 4 zamestnancov. So skráteným pracovným úväzkom pracujú 5 zamestnanci. Jeden zamestnanec má nad úväzok 0,47. V RÚVZ je zavedený 37,5 hodinový pracovný týždeň, ktorý sa vykonáva v pružnom pracovnom čase (štvortýždňové pracovné obdobie).

Ku koncu roka 2018 sú tri ženy na rodičovskej dovolenke.

Priemerná mesačná mzda:

ROK	Prepočítaný .stav zamestnancov	ŠZ	VZ	SPOLU	
2015 spolu)	68,13	889,56	651,87	753,14	(aj za SZ a VZ
2016	67,85	874,72	716,77	786,60	
2017	68,69	893,04	744,13	813,39	
2018	69,10	953,99	762,99	825,97	

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2018

20r.-24r.	25r.-29r.	30r-34r.	35r-39r.	40r-44 r.	45r-49r.	50r-54r.	55r-59r.	60r-64r.	65r.a viac
0	5,56	1	10	6,8	10	6	12,47	12,67	4,6

7.Ciele a prehľad ich plnenia:

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia.

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z.

Oddelenie evidovalo ku koncu roka 2018 6051 prevádzok. Bolo vykonaných 754 hygienických kontrol.

Ako ŠZD sme vykonali odbery a analýzy 13 vzoriek pitnej vody.

V roku 2018 sme obdržali 3 podnety na kvalitu pitnej vody a to z prameňa Višňové, z VVZ v správe obce Divina a na dodávku náhradnej vody z cisterny v obci Radôstka, okres Čadca. Prvý bol po analýze kvality vody vyhodnotený ako neopodstatnený, druhý po opakovane nevyhovujúcich výsledkoch vyšetrenia ako opodstatnený a tretí z hľadiska územného členenia odstúpený na riešenie RÚVZ so sídlom v Čadci.

Z vnútorných bazénov sme odobrali 8 vzoriek bazénovej vody ako ŠZD. Na Mestskej krytej plavárni v Žiline – vnútorný bazén sme odobrali a vyšetrili 27 sterov na mikrobiologickú kontrolu prostredia. V zariadení OAZIS v Žiline a na MKP Žilina – vnútorný bazén sme vrámci ŠZD sledovali z troch odberov a analýz bazénovej vody počas jedného dňa meniacu sa kvalitu bazénovej vody v priebehu dňa – o 10,00 hod., 12,30 hod. a o 16,00 hod. Bola potvrdená zhoršená kvalita bazénovej vody so stúpajúcou návštevnosťou v priebehu dňa v zariadení OAZIS v Žiline. Na MKP Žilina – vnútorný bazén zhoršená kvalita bazénovej vody v priebehu dňa nebola potvrdená – pravdepodobne z dôvodu, že sa jedná o 50 – metrový bazén s veľkým objemom vody (hlbka vody je tu od 1,2 m po 3,6 m -v minulosti tu bol skokanský mostík) a novou technológiou na úpravu vody, ktorá dokáže zabezpečiť vyhovujúcu kvalitu vody počas celého dňa.

Bolo odobratých 27 sterov z prostredia na MKP Žilina.

Počas LTS 2018 sme odobrali 25 vzoriek bazénovej vody ako ŠZD, - 1 vzorka vrámci šetrenia podnetu na MKP Žilina – vonkajší areál s vyhovujúcim výsledkom. Zvýšený počet odobraných a vyšetrených vzoriek bazénovej vody ako ŠZD počas LTS 2018 na vonkajších kúpaliskách bol aj kvôli sledovaniu kvality bazénovej vody z troch odberov a analýz bazénovej vody počas jedného dňa – na TK Veronika v Rajci, TK Stráňavy, MKP Žilina – vonkajší areál. V niektorých bazénoch bola potvrdená zhoršujúca sa kvalita bazénovej vody so zvyšujúcou sa návštevnosťou kúpalísk v priebehu dňa.

V roku 2018 sa riešili aktuálne podnety na zdroje z hudobných prevádzok, z výrobných prevádzok, z VZT zariadení a klimatizačných jednotiek, z dopravy (cestná) a hluk obehového čerpadla v suteréne bytového domu (výmenníková stanica mimo objekt bytového domu). Spolu bolo vykonaných 17 meraní. Predmetom riešenia podnetu na *dopravného hluku* bola stará cesta smer Bytča (na trase je prevádzka ťažby štrkopieskov, sú tu 2 autobusové zastávky mestskej aj diaľkovej linky, tiež tu majú zastávku autobusy do KIE). Ide frekventovanú cestu, na ktorej cez deň sú hodinové prejazdy okolo 1000 áut, večer cca 500 áut a v noci cca 150 áut. Posudzovaná hodnota v referenčnom časovom intervale deň je $L_{RAeq,12h} = 74,2 \text{ dB}$, v ref.časovom intervale večer je $L_{RAeq,4h} = 70,3 \text{ dB}$ a v referenčnom časovom intervale noc $L_{RAeq,8h} = 69,9 \text{ dB}$. Posudzované hladiny A zvuku sú prekročené, RÚVZ Žilina podnet postúpil správcovi komunikácie. Problémom zostávajú obce s miestnymi obslužnými komunikácie, cez ktoré si vodiči skracujú cestu a tým sa miestna cesta stáva tranzitom. Narastá počet vozidiel a tým i hluk. Nie je možné tieto cesty uzavrieť pre nie obyvateľov obce. Ďalším zdrojom hluku je nakladanie a manipulácia s kontajnermi pri vývoze odpadu z areálu fy MOBIS. Namerané hodnoty neovplyvňujú negatívne životné prostredie. Zdrojom hluku je činnosť *Štiepkovačky, ako prídavného zariadeniatraktora ZETOR* vo vzdialenosti 60 m od obytnej zóny. Posudzovaná hladina A zvuku v referenčnom časovom intervale deň bola $L_{RAeq,12} = 61,8 \text{ dB}$ ($L_{Aeq,273s} = 55,9 \text{ dB}$ -hluk pozadia, $L_{Aeq,310s} = 61,1 \text{ dB}$ -hluk zdroja –meracie miesto pred fasádou). 2.meracie miesto bolo v obytnej miestnosti a okno bolo otvorené na štrbinu. Posudzovaná hladina A zvuku v referenčnom časovom intervale deň bola $L_{RAeq,12} = 45,7 \text{ dB}$

($L_{Aeq,115s} = 42,8\text{dB}$ -hluk pozadia, $L_{Aeq,191s} = 46,1\text{ dB}$ -hluk zdroja). Pri zatvorených oknách hodnoty hluku vyhovovali pre vnútorné priestory. Prevádzkovateľ musel zmeniť počty hodín prevádzky štiepkovačky, aby dosiahol súlad s legislatívou. Dlhodobým problémom je činnosť klimatizačného zariadenia záložného strediska Prima banky a.s. (klimatizovaný priestor serveru). Umiestnenie klimatizačných jednotiek je nevhodné na garáži (stavba je situovaná na hranici pozemku) a tak sa hluk šíri k susedným objektom. Dokončenie protihlukových opatrení je naplánované do konca januára 2019. Posudzovaná hodnota v ref.čas.intervale deň je: $L_{R,Aeq,12h} = 55,7\text{ dB}$ (meracie miesto bolo vo vzdialenosti 8m) a v ref.čas.intervale noc: : $L_{R,Aeq,8h} = 47,1\text{dB}$ (meracie miesta bolo vo vzdialenosti 22 m). Ide o nepretržitý hluk, ktorý má obťažujúci charakter. Zdrojom hluku je i činnosť obehového čerpadla v suteréne bytového domu. Podnet bol podaný užívateľkou bytu nie priamo nad technickou miestnosťou, ale o dve miestnosti ďalej. Posudzovaná maximálna hladina A akustického tlaku v referenčnom časovom intervale noc bola $L_{R,Amx,8hod.} = 34,9\text{ dB}$. Samostatným problémom je hluk z *hudobnej produkcie* živej alebo reprodukovanej hudby. Pri meraní reprodukovanej hudby v *Slnečnom pavilóne* bola posudzovaná hladina A zvuku zdroja $L_{R,Aeq,8h} = 46,4\text{ dB}$. Nameraná ekvivalentná hladina A zvuku pozadia bola vo vzdialenosti 35 m od zdroja $L_{Aeq,273s} = 32,8\text{ dB}$ a hladina A zvuku zdroja bola $L_{Aeq,699s} = 43,8\text{ dB}$. Prekročenie limitnej hodnoty je predmetom znižovania hluku v prevádzke. Prevádzka nemá charakter každodennej prevádzky, skôr sa tu konajú spoločenské akcie cez víkend. Každoročne sa konajú *Staromestské slávnosti*, kde sú hodnoty prekročené, ale majú klesajúcu tendenciu za posledné roky. Rovnako hluk počas akcie konanej v *KD Trnové*(z troch plánovaných akcií sa obyčajne dve zrušia) Hodnoty sú zvyčajne na jednom meracom mieste mierne prekročené a na dvoch meracích miestach sú v poriadku alebo sa nedajú hodnotiť. Mierne prekročené posudzované hodnoty A zvuku, ktoré krátkodobo pôsobia, nepredstavujú zvýšené riziko ohrozenia zdravia alebo ohrozenia života.

b) Monitoring

Pitná voda: Na základe povinného monitoringu pitnej vody sme odobrali 59 vzoriek na minimálnu analýzu a 6 vzoriek na úplnú analýzu. Platené služby pre fyzické osoby a právnické osoby mimo monitoringu: 78 vzoriek. Kvalita vody je uvedená v informačnom systéme pre pitnú vodu. V rámci Svetového dňa vody bolo vyšetrených 290 vzoriek pitných vôd v ukazovateľoch dusičnany a dusitany, z toho 9 nevyhovujúcich v ukazovateli dusičnany a 2 nevyhovujúce v ukazovateli dusitany. Poskytli sme 310 konzultácií a poradenstvo pre klientov s propagačnými letákmi dodanými ÚVZSR.

Dve pracovníčky sa zúčastnili Kurzu vzorkovania pitných vôd, jedna z nich dňa 30.1.2018 aj medzilaboratórnych porovnávacích skúšok MPS "Odber vzoriek pitnej vody". Úrad získal dňa 30.4.2018 osvedčenie o akreditácii. V mesiaci september sme sa zúčastnili akreditačného auditu SNAS. Bola založená dokumentácia v súvislosti s akreditáciou – štandardný pracovný postup, príručka kvality, zabezpečenie kvality pri odbere vzoriek vody a manipulácii s nimi, validačný protokol, regulačné diagramy, prístrojové knihy, návody na použitie. Spolupracovali sme s oddeleniami HŽPZ v kraji pri overovaní zabezpečenia kvality pri odbere vzoriek a manipulácii s nimi.

Voda na kúpanie: Odobrali sme na laboratórnu analýzu 186 vzoriek bazénovej vody z 13-tich zariadení s vnútornými bazénmi a vírivkami, z nich 8 vzoriek ako ŠZD, ostatné ako platenú službu na základe objednávok prevádzkovateľov na kontrolu kvality vody počas roka 2018. V 10-tich vzorkách bola vyšetrená Legionellaspecies v bazénoch a vírivkách s vodnými atrakciami s negatívnym výsledkom.

Počas LTS 2018 na základe objednávok prevádzkovateľov odobrali pracovníčky oddelenia na laboratórnu analýzu 71 vzoriek bazénovej vody, z toho počtu: - 11 vzoriek pred uvedením do prevádzky, - 35 vzoriek počas LTS, z nich 2 vzorky aj na Legionellaspecies v bazénoch s vodnými atrakciami s negatívnym výsledkom (TK Laura Rajecké Teplice, MKP Žilina-vonkajší areál), - 25 vzoriek bazénovej vody boli vyšetrené ako ŠZD, - 1 vzorka vrámci šetrenia podnetu na MKP Žilina – vonkajší areál s vyhovujúcim výsledkom. Zároveň bola odobratá a vyšetrená 1 vzorka vody z

termálneho vrtu na TK Veronika v Rajci, 3 vzorky pitnej vody v rámci mimoriadnej kontroly kvality pitnej vody pred sezónnym využívaním časti verejného vodovodu na hromadné zásobovanie (TK Stráňavy, MK Bytča, LÁŽO-PLÁŽO Žilina) z nich 2 vzorky s vyhovujúcim výsledkom, jedna opakovaná mikrobiologická analýza a vyšetrenie voľného chlóru po vykonaní opatrení na TK Stráňavy. Z celkového počtu 71 vzoriek bazénovej vody nevyhovovalo 21 vzoriek, t.j. 29,57%. Oproti roku 2017 došlo k nárastu počtu odobratých a vyšetrených vzoriek z 38 na 71.

Vodné dielo Žilina nie je vyhlásené ako voda na kúpanie, je však v letných mesiacoch využívané obyvateľmi na vodné športy a každoročne sa tu koná plavecká časť súťaže Žilinský triatlon. Preto sme v rámci ŠZD dňa 26.6.2018 odobrali vzorku vody na laboratórnu analýzu. Vo vzorke boli zistené prekročené medzné hodnoty chlorofylu – α . Dňa 26.7.2018 bola vykonaná opakovaná analýza vzorky vody v súčinnosti s Povodím Váhu s opakovanou zistenou prekročenou medznou hodnotou chlorofylu – α . Konzultáciou s prevádzkovateľom bola uvedená pravdepodobná príčina – nízky stav vody a iba jedna turbína v prevádzke. Dňa 14.8.2018 bola vykonaná druhá opakovaná analýza, ktorá preukázala zatiaľ najnižšie prekročenie medznej hodnoty ukazovateľa chlorofyl – α , ktoré však viedlo k hodnoteniu kvality vody ako nevhodná – C stupeň III. Ochorenia z pitnej vody a vody na kúpanie hlásené neboli.

c) Skúšky odbornej spôsobilosti

Tri pracovníčky oddelenia sa zúčastňovali na skúškach odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností.

Tri pracovníčky oddelenia tvoria komisiu na overenie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebnej služby, pohrebiska, krematória. Boli preskúšaní štyria žiadatelia o overenie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebnej služby a pohrebiska, jeden z nich aj na overenie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie krematória. Boli vydané štyri osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

d) Posudková činnosť

Vydali sme 357 rozhodnutí, 180 záväzných stanovísk, 935 iných stanovísk, odborných vyjadrení a posudkov.

Vykonalí sme 754 kontrol v rámci ŠZD a dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov, poskytnutých bolo 1875 konzultácií.

Bolo podaných a vybavených 35 písomných (aj e-mailových) podnetov v oblasti životného a obytného prostredia, hluku a pod. Z tohto počtu bolo 11 podnetov odstúpených na kompetentné inštitúcie, 9 podnetov bolo opodstatnených, 9 podnetov bolo z pohľadu orgánu na ochranu zdravia neopodstatnených, 6 v riešení alebo nebolo možné posúdiť. Podnety sa týkali kvality služieb starostlivosti o ľudské telo, služieb v CR a zariadení sociálnej starostlivosti, hluku, prašnosti a iné (oslňovanie reklamnou tabuľou, kvalita pitnej vody, tvorba skládky, funkčnosť ČOV, stavebné záležitosti ovplyvňujúce kvalitu bývania...).

Uložili sme 3 pokuty v celkovej sume 1450 eur, náhrady nákladov konania sme uplatnili 3 x v celkovej sume 703,50 eur.

Bolo odobratých a posúdených 455 vzoriek vody, bolo vypracovaných 247 podkladov k fakturácii za vykonané platené služby v celkovom finančnom objeme 32 641, 84 eur.

e) Plnenie programov a projektov odd. HŽPZ RÚVZ so sídlom v Žiline

Zúčastňujeme sa na plnení týchto programov a projektov:

Ad 1.1 Plnenie Akčného plánu pre ŽP a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV.)

Ad 1.2 Protokol o vode a zdraví – nastavenie a plnenie nových národných cieľov.

RÚVZ so sídlom v Žiline nedostal žiadne pokyny na zapojenia sa do plnenia úlohy, až kým nebudú stanovené národné ciele, ktoré schváli rokovanie vlády SR.

Ad 1.5 Zmapovanie aktuálneho stavu výskytu reziduálnych pesticídnych látok v pitných vodách

V r. 2013 sme zaslali správu do Národného referenčného centra pre pitnú vodu do Košíc, v ktorej boli odporúčané v rámci Žilinského kraja: 1/ SKV Nová Bystrica-Žilina (RÚVZ Čadca), 2/ Vodárenská lokalita Ležiachov (RÚVZ Martin). Podrobnosti k úlohe zatiaľ neboli dané.

Oddelenie hygieny detí a mládeže.

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

V roku 2018 eviduje oddelenie HDM celkovo **1977 prevádzok**.

V roku 2018 zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline, oddelenia **HDM**, vykonali v rámci štátneho zdravotného dozoru **318** kontrol, pri ktorých boli zistené nedostatky, ktoré sú podrobne rozpracované v čiastkovej výročnej správe oddelenia. V školských zariadeniach bolo v roku 2018 vykonaných **89** kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Školské zariadenia sú zvyčajne označené predpísanou formou, mnohé školské zariadenia spolupracujú s odborníkmi a organizujú besedy pre žiakov na tému škodlivosti fajčenia u detí a mládeže. V roku 2018 boli vykonané **2** mimoriadne cielené úlohy zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na vysokoškolských internátoch v Slovenskej republike a na dodržiavanie hygienických požiadaviek v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež. Boli realizované **2** monitoringy: Monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách a Monitoring konzumácie sladených nápojov počas pobytu detí v materských školách.

V oblasti odbornej a metodickej činnosti bolo poskytnutých **1259 konzultácií** (oboznamovanie s požiadavkami platnej legislatívy, zhodnotenie priestorového usporiadania zariadení pre deti a mládež, hodnotenie prevádzkových poriadkov, požiadavkami pri organizovaní zotavovacích podujatí, realizácií mliečneho programu a pod.)

V roku 2018 boli uložené **3 pokuty** v celkovej výške **1180 eur** za iný správny delikt podľa § 57 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. a **2 blokové pokuty** v celkovej výške **60 eur** za porušenie § 56 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. za nesplnenie podmienky odbornej spôsobilosti.

V rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami boli poskytnuté informácie pre Denník Plus jeden deň „Výskyt salmonelovej enteritídy“ a Televíziu JOJ „Situácia v Konzervatóriu Žilina“.

b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

Úradné kontroly boli v roku 2018 vykonávané na základe Viacročného úradného plánu úradnej kontroly potravín vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2018, ktoré boli upravené na podmienky nášho regiónu v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 152/1995Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Úradná kontrola bola zameraná na: epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkarské výrobky, cukrárske výrobky), potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania a v predškolských i školských zariadeniach, ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti. V spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Žiline bolo v rámci potravinového dozoru v roku 2018 pracovníkmi oddelenia HDM vykonaných **73** kontrol. V rámci úradnej kontroly potravín bolo odobratých v školských stravovacích zariadeniach celkovo **43** vzoriek hotovej stravy, **5** vzoriek vajec, **15** vzoriek lahôdkarských výrobkov a **10** vzoriek cukrárskych výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie podľa plánu vypracovaného oddelením hygieny výživy.

c) Výkon práce v ohnisku nákaz

V roku 2018 bolo zaznamenané jedno ohnisko epidemiologického výskytu ochorení v okrese Žilina a Bytča – výskyt salmonelovej enteritídy. V **70** zariadeniach pre deti a mládež bolo nariadené karanténne opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení.

d) Monitoring

V roku 2018 zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline, oddelenia HDM realizovali monitoring kvality vody na kúpanie, odoberali vzorky pitnej vody, vzorky potravín a stery s cieľom zistenia mikrobiálnej kontaminácie prostredia v zariadeniach spoločného stravovania, vzorky piesku, pričom bolo celkovo odobraných **274** vzoriek, ktoré boli následne vyšetrené v laboratóriu RÚVZ so sídlom v Žiline.

e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

Dve zamestnankyne oddelenia HDM sa v roku 2018 zúčastňovali na skúškach na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vykonávali administratívnu činnosť súvisiacu so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti v agende WIN Asu). V roku 2018 oddelenie HDM vydalo **438** osvedčení na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a **33** duplikátov osvedčení.

f) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti vydal RÚVZ v Žiline, oddelenie HDM podľa §13ods. 2aods.3 zákona MZSRč.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ako dotknutý orgán podľa zákonač.50/1976Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku **21** závažných stanovísk k územnému konaniu, ku kolaudáciám a k zmene účelu využitia stavby.

Podľa §13ods. 4zákona MZSRč.355/2007Z.z. bolo vydaných **302** rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, schválenie prevádzkových poriadkov, prerušenie konania, atď.

Z oblasti hodnotenia kvality vodných zdrojov, posudzovania odobratých vzoriek pracovného prostredia, hodnotenia havarijného stavu školských objektov, kapacity školských zariadení, posúdenia projektových dokumentácií bolo vydaných **202** stanovísk a expertíz, napr. k zaradeniu zariadení do siete škôl a školských zariadení, stanoviská ku skutkovému nevyhovujúcemu stavu školských zariadení a pod.

g) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

V roku 2018 sa oddelenie HDM zapojilo do plnenia **3** programov a projektov vyhlásených ÚVZSR:

4.1 AKTIVITY PREVENČIE DETSKEJ OBEZITY V KONTEXTE PLNENIA NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU V PREVENČII OBEZITY NA ROKY 2015 – 2025 (NAPPO)

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity.

V rámci priority „Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení“ sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastňujú pracovných porád pracovníkov školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi na okresnej úrovni. V roku 2018 sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastnili **3** pracovných porád pre zamestnancov školských jedální s aktívnou účasťou.

V rámci priority „Podpora zdravšieho prostredia v školách“ bola zabezpečená kontrola predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov v **25** zariadeniach, efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v **54** zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež a vo výdajniach stravy. V rámci ŠZD boli kontrolované hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania, dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach, pestrosť stravy a dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky.

4.2 ZNEUŽÍVANIE NÁVYKOVÝCH LÁTOK (ALKOHOL, TABAK, DROGY) U DETÍ A MLÁDEŽE NA SLOVENSKU

Cieľom projektu je na základe dlhodobých štúdií zneužívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog u detí a mládeže v našej republike zistiť trendy v danej oblasti, porovnať výsledky našich štúdií s výsledkami vybraných európskych krajín, ktoré sa zrealizovali porovnateľnou metodikou. Realizácia prieskumu bola vykonaná podľa požiadaviek gestora, ktorým je MZ SR, Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog a ÚVZ SR. Zber údajov prebehol v mesiacoch marec 2018. Vyplnených bolo **123** dotazníkov TAD 1, **29** dotazníkov TAD 2 a **10** dotazníkov TAD 3.

4.3 MONITORING OBSAHU KUCHYNSKEJ SOLI V OBEDOCH V ZARIADENIACH ŠKOLSKÉHO STRAVOVANIA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti obsahu kuchynskej soli v obedoch, podávaných v zariadeniach školského stravovania základných škôl a porovnanie zistených hodnôt s jestvujúcimi odporúčanými výživovými dávkami pre NaCl. Na základe získaných údajov sa overí účinnosť intervenčných opatrení v zmysle postupného znižovania obsahu soli v podávanej strave, ako aj správnosť technologických postupov pri príprave stravy pokiaľ ide o navažovanie presných dávok kuchynskej soli do pokrmov.

V rámci pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline bola vybraná jedna základná škola. Pre účely vyšetrenia bol odobratý jeden kompletný pokrm – obed na laboratórne vyšetrenie jedlej soli. Po zhodnotení protokolu o skúškach potravín bolo zistené, že v odobratom obede bola stanovená hodnota Chloridu sodného 7100 mg.kg-1. Hmotnosť odobratého obeda bola 680g. Vypočítané % prekročenia jedlej soli oproti OVD je 589%.

PROJEKT COSI (CHILDHOOD OBESITY SURVEILLANCE INITIATIVE)

COSI projekt je v SR súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“. Ide o rutinné meranie žiakov základných škôl vo veku od 6 do 10 rokov (v SR v roku 2018 boli vybraté iba 2 vekové kategórie – 7-7,99 ročné deti a 8-8,99 ročné deti). V projekte boli u respondentov vykonané merania telesnej hmotnosti a výšky, obvodu pása a bokov a vykonal ich preškolený personál z Regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR. Po vykonaných meraniach odborní pracovníci oddelenia HDM získané údaje zadávali do tabuliek v programe Microsoft Excel. Spracované údaje (celkovo 103 dotazníkov) boli zaslané na ďalšie spracovanie gestorovi projektu.

Odbor preventívneho pracovného lekárstva

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

Oddelenie v roku 2018 evidovalo **3735** dozorovaných prevádzok.

Rok 2018 bol v znamení posudzovania pracovného prostredia u zamestnávateľov a spoločností od najväčšieho počtu zamestnancov (cca 3 000 a viac zamestnancov napr. Kia Motors Slovakia s.r.o.) až po menej početné spoločnosti (prevažovali spoločnosti s 10 – 20 zamestnancami). Vyskytli sa aj prevádzky, ktoré sme uvádzali s počtom 2 – 3 zamestnancami. Pri uvádzaní do prevádzky sme vždy požadovali predložiť podklady s posudkami o riziku a kategorizáciou prác. Kto nepredložil súčasne so žiadosťou aj podklady pre hodnotenie pracovného prostredia, tak to predklad do 2 mesiacov od podania žiadosti. Boli aj takí uvedomelí, alebo nami vopred informovaní, ktorí tieto podklady predkladali. Zamestnávatelia si dávali vypracovávať podklady prevažne u PZS, v ojedinelých prípadoch u oprávnených verejných zdravotníkov. Našli sa aj podklady a posudky o riziku s kategorizáciou prác ešte vypracovaných od bezpečnostných technikov ale tie, pokiaľ to negarantovala PZS alebo oprávnený verejný zdravotník, neboli nami

uznané. Šlo o nové hodnotenia pracovného prostredia, teda po novelizácii zákona NR SR č. 355/2007 Z.z.

V roku 2018 sme okrem uvádzania priestorov do prevádzky väčšinou súčasne schvaľovali aj prevádzkové poriadky (PP) s faktormi pracovného prostredia, ako: hluk, vibrácie, fyzická pracovná záťaž, psychická pracovná záťaž, ochrana zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci, umelé a optické žiarenie - laser. Výskyt počtov jednotlivých druhov PP na schválenie bol asi v takom poradí, ako ich vymenováваме. Schvaľovali sme aj samostatne len PP s expozíciou faktorom pracovného prostredia. Pri schvaľovaní PP s expozíciou nebezpečným chemickým faktorom pri práci, väčšinou boli hodnotené aj prípravky, ktoré sa používajú na upratovanie a dezinfekciu pracovných plôch a pracovného prostredia. V rámci činností odboru PPL prevládalo a vydávanie záväzných stanovísk na kolaudácie stavieb a územných konaní. Už pri vydávaní záväzných stanovísk na kolaudáciu bol žiadateľ, resp. budúci užívateľ pracovných priestorov v závere upozorňovaný, čo má následne vykonať, ako má požiadať o uvedenie priestorov do prevádzky a aké nevyhnutné podklady má doložiť. V prípade, že si zamestnávateľ resp. prevádzkovateľ pracovných priestorov musel dať objektivizovať pracovné prostredie, bola mu povolená len skúšobná prevádzka s najoptimálnejším časom na doloženie potrebných dokumentov a podkladov. Po doložení podkladov a ich vyhodnotení boli pracovné priestory následne uvedené do trvalej prevádzky. Ďalej, sme sa v tomto roku v hojnom počte odborne vyjadrovali k stavebným povoleniam, dodatočným stavebným povoleniam, k posudkom na zavedenie nových technológií do praxe, k používaniu nových iných chemických látok pri výrobe, k zmenám v užívaní stavieb. Opäť, vždy v závere našich odborných posudkov a stanovísk bol žiadateľ erudovane upovedomený, aké kroky má následne vykonať a aké podklady bude povinný v zmysle platnej legislatívy doložiť. Práca zamestnancov odboru PPL vo vzťahu k spoločnostiam, firmám, zamestnávateľom, zamestnancom a SZČO bola vykonávaná na odbornej úrovni, nezávisle, nestranne a rýchlo. V praxi sa osvedčil zdravotný dohľad prostredníctvom PZS, preto že náležite usmerňovali zamestnávateľov a pomáhali im s podkladmi potrebnými pre rozhodnutia a stanoviská, ktoré vydáva orgán na ochranu zdravia. V roku 2018 pracovníci odboru PPL, realizovali monitoring kvality vody v pracovnom prostredí, pričom bolo celkovo odobraných 17 vzoriek, ktoré boli následne vyšetrené v laboratóriu RÚVZ so sídlom v Žiline. Prevažovali rozboru pitnej vody, ktoré si subjekty dali odobrať a hodnotiť iným akreditovaným spoločnostiam. Objektivizácia faktorov pracovného prostredia (prašnosť, chemické faktory, hluk, vibrácie, azbest, mikroklimatické podmienky) bola zabezpečovaná prevažne pracovníkmi Laboratórií preventívneho pracovného lekárstva pri RÚVZ so sídlom v Žiline. Vypracované protokoly boli zhodnotené odborom PPL.

b) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti vydal RÚVZ v Žiline, odbor PPL podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 zákona MZ SR č. 355/2007 Z.z. a podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku 62 záväzných stanovísk.

Podľa § 13 ods. 4 zákona MZ SR č. 355/2007 Z.z. bolo vydaných 255 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, schválenie prevádzkových poriadkov, na prerušenie konania, atď. Na oddelení bolo celkovo spracovaných 1323 podaní. Bolo vydaných 44 osvedčení (pre manipuláciu s veľmi tox. látkami a zmesami a tox. látkami a zmesami) podľa par. 15 ods. 3, písm. a, zák. 355/2007 Z.z. V rámci §. 57 zák. 355/2007 Z.z. bolo uložených 5 sankcií vo výške 5800 Eur.

c) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

Pracovné prostredie a pracovné podmienky na pracoviskách v roku 2017 sme v zmysle platnej legislatívy hodnotili pri každom ŠZD.

2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

Evidencia rizikových prác sa vykonávala programom ASTR_2011. V rámci ŠZD sa prehodnocovali vydané rozhodnutia na rizikové práce, v prípade 4. kategórie RP sa vydali nové prehodnotenú rozhodnutia. Zamestnávateľia predkladali aktuálne podklady: posudky o riziku, objektivizácia faktorov pracovného prostredia, vykonané technické a technologické opatrenia, akékoľvek zmeny súvisiace s výkonom RP a pracovným prostredím. Pri výkone ŠZD sa sledovali výsledky a intervaly LPP vo vzťahu k práci, či zamestnávateľ plní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy v súvislosti s vyhlásenými RP, či zamestnávateľia majú zazmluvnené PZS a BTS.

V kategórii 3. a 4. rizikových prác je zaradených v **regióně Žilina a Bytča: 137 subjektov** (122 subjektov v 3. kat. prác + 15 subjektov v 4. kat. prác).

Kategória RP	Počet pracovníkov celkom	Z toho počet žien
3. + 4. kategória	5260	1968
3. kategória	5084	1933
4. kategória	176	36

Uvedené počty pracovníkov prezentujú niektorých zamestnávateľov zaevidovaných aj v 3. a vo 4. kat. Prác.

Rozhodnutia na rizikové práce (RP) vydaných bolo 28 rozhodnutí

Počet rozhodnutí	Druh rozhodnutia
3	Rozhodnutia na vyradenie z 3. alebo 4. kat.
27	Rozhodnutia vyhlasujúcich RP

V roku 2018 sme neuložili žiadnu sankciu v súvislosti s povinnosťami zamestnávateľov voči zamestnancom na rizikových prácach. Zamestnávateľia aj naďalej predkladali protokoly a ďalšie náležité podklady na hodnotenie rizikových prác a profesií. Súčasne predkladali aktuálne posudky o riziku a kategorizácie prác.

2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí:

Celkom vydaných rozhodnutí len pre manipuláciu s v. tox. I. a tox.I.	0
Z celkového počtu rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky + schválenie prevádzkového poriadku s chem. faktorom	48
Z celkového počtu len rozhodnutia na schválenie prevádzkových poriadkov s chem. faktorom	23
Rozhodnutia na manipuláciu s azbestom a schválenie prevádzkových poriadkov s chem. faktorom - azbest	49

V roku 2018 bolo vykonaných **120 previerok**. Previerky boli zamerané prevažne na uvedenie priestorov do prevádzky (zároveň boli schvaľované prevádzkové poriadky pre

manipuláciu s nebezpečnými chemickými látkami a zmesami). Kontrolované boli aj pracoviská u subjektov, ktorí už sú uvedení do prevádzky, však požiadali o schválenie prevádzkového poriadku na manipuláciu s chemickými faktormi a karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi pracovného prostredia. Vykonávali sa previerky ohľadom manipulácií s toxickými a karcinogénnymi látkami tiež v súvislosti s kontrolou rizikových pracovísk a v súvislosti so šetrením chorôb z povolania.

Hodnotili sme odbornosť a správnosť vypracovania prevádzkových poriadkov, tak ako si to vyžaduje legislatíva, vrátane správnosti klasifikácie látok a zmesí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS. Tiež sme sledovali, aby v zmysle tohto nariadenia boli zamestnanci oboznámení s KBÚ a o expozičných scenároch. Upozorňovali sme zamestnávateľov na nedostatky, ktoré musel odstrániť a doplniť. Spoločnosti, ktoré už mali schválené PP na nebezpečné chemické faktory predkladali aktualizované PP. Spoločnosti, v ktorých sa manipuluje s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, museli mať zodpovedného pracovníka, ktorý má platné osvedčenie pre manipuláciu s týmito látkami. Sledovali sme platnosť osvedčení pre prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami a či oprávnení zamestnanci absolvovali akreditovanú odbornú prípravu. Tiež, v rámci previerok v takýchto subjektoch boli kontrolované akreditované odborné prípravy pre manipuláciu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami.

Počet vydaných osvedčení celkom v kraji ZA + mimo kraj ZA	44
Počet vydaných osvedčení <u>z praxe</u> v kraji ZA + mimo kraj ZA	27
Počet vydaných osvedčení <u>po vykonaní skúšky</u> kraji ZA + mimo kraj ZA	17
Počet vydaných osvedčení z regiónu Žilina	17
Počet vydaných osvedčení z regiónu Čadca	4
Počet vydaných osvedčení z regiónu Martin	9
Počet vydaných osvedčení z regiónu Liptovský Mikuláš	6
Počet vydaných osvedčení z regiónu Dolný Kubín	1

Bolo vykonaných 17 skúšok.

RÚVZ so sídlom v Žiline vydal celkom 44 osvedčení.

Pre regióny v ZA kraji bolo vydaných 37 osvedčení.

Pre **regióny mimo ZA kraj** bolo vydaných 7.

V rámci ŠZD sa kontrolovalo uskladnenie, manipulácia s chemickými faktormi a spôsob likvidácie obalov s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi bolo súčasťou rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky.

2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narušajúcich endokrinný systém:

V roku 2018 **bolo vydané 1** nové rozhodnutie na vyhlásenie RP s faktorom karcinogénnym a mutagénnym (spoločnosť KOFOLA a.s. - pracovisko laboratória).

Azbest: - v roku 2018 požiadalo **49** subjektov RÚVZ so sídlom v Žiline o súhlas na odstraňovanie materiálov zo stavieb, ktoré obsahujú azbest a zároveň bolo vydaných 49 rozhodnutí na manipuláciu s azbestom. V roka boli prešetrené **4 podnety** (1 opodstatnený – likvidácia strešnej krytiny; 1 neopodstatnený, 1 odstúpený na doriešenie Obecnému úradu, jednalo sa o fyzickú osobu – občana; 1 odstúpený Mestskému úradu ZA – eternitový odpad na MHD zástavke) z dôvodu

manipulovania s azbestom. Občania SR si uvedomujú negatívny dopad azbestového vlákna na zdravie človeka a rekonštrukcie pôvodných objektov v súvislosti s výskytom azbestu im realizujú oprávnené spoločnosti.

2.1.4. Pilotné testovanie nových navrhovaných metód hodnotenia fyzickej záťaže pri práci:

V roku 2018 sme pilotný projekt na testovanie nových metód hodnotenia fyzickej záťaže pri práci **nerealizovali**. V tomto roku pozorujeme nárast hodnotení fyzickej pracovnej záťaže u zamestnancov na základe našich požiadaviek a aj z dôvodu, že zdravotný dohľad už vykonávajú len zdravotnícky pracovníci a spoločnosti (verejný zdravotník, PZS) a fyzickú pracovnú záťaž niektoré PZS vedia hodnotiť. Hodnotenia fyzickej pracovnej záťaže vždy vyžadujeme od zamestnávateľa, u ktorého šetríme chorobu z povolania v súvislosti s pohybovým aparátom. Predložené návrhy musia zodpovedať usmerneniam ustanovenými v platnej legislatíve.

2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2018 vykonaných cca **3210** konzultácií s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ale aj ústnou či písomnou formou po kontakte so subjektom alebo s občanom. Previerky boli zamerané na pracovné prostredie, pracovnú činnosť, dodržiavanie bezpečnostných a zdravotných zásad pri práci, či spĺňajú fyzické osoby-podnikatelia, právnické osoby odbornú spôsobilosť pre danú činnosť, či absolvovali povinnú akreditovanú odbornú prípravu a pod. Naďalej sme sledovali činnosti, ktoré vykonávajú SZČO, do akej miery majú vypracovaný posudok o riziku a kategorizáciu prác, resp. ako majú s inými spoločnosťami uzatvorené dohody a kto je zodpovedný za pracovné prostredie, poskytovanie OOPP, prípadne zabezpečenie zdravotného dohľadu. Naďalej usmerňujeme zamestnávateľov na dôsledky vplyvu práce na zdravie zamestnancov, s dôrazom na vznik choroby z povolania.

Pri výkone ŠZD u zamestnávateľov boli kontrolované výstupy hodnotení a podklady, ktoré vypracovali PZS. Sledovali sme posudky o riziku a kategorizáciu prác, zamerali sme sa dôsledne na kategorizáciu 2. kategórie prác, vykonali sme odbornú prednášku k posudzovaniu pracovísk v súvislosti s faktormi pracovného prostredia v rámci seminára pre všetkých zamestnancov RÚVZ ZA. Podstatnú časť pracovného prostredia s prácami zaradenými do 2. kat. prác dozorujú iné odd ako PPL v rámci RÚVZ.

2.2.2 Európska informačná kampaň Európskej agentúry BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

Na základe požiadavky Národného inšpektorátu práce sa zamestnankyňa odboru PPL pri RÚVZ ZA zúčastnila aktívnou účasťou semináru s témou prednášky „Posudok o riziku, kategorizácia prác, riziková práca“. Seminár bol realizovaný **Európskou agentúrou pre bezpečnosť a ochranu zdravia (EU-OSHA). Agentúra predstavila novú kampaň 2018 – 2019: „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“.** Seminár sa uskutočnil v Žiline, dňa **06. november 2018.**

Zamestnanci odborov PPL realizovali v rámci kraja Žilina 4 spoločné porady s IP Žilina, na ktorých sa prehodnocovala naša spoločná spolupráca, potvrdili sa pozitíva spolupráce a vytýčili sa ďalšie spoločné aktivity zamerané na ochranu zdravia pri práci. Nové návrhy boli pridelené pre jednotlivé odbory na RÚVZ v kraji a odborníkov IP Žilina tak, aby nedochádzalo k duplicitě práce oboch štátnych orgánov.

Odbor epidemiológie

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Z.z.

Výkon ŠZD bol zameraný na prácu v ohnisku nákazy. Celkovo bolo v roku 2018 vykonaných 435 šetrení v ohnisku nákazy, opakovaných návštev bolo 121. Odobratých bolo 1305 vzoriek biologického materiálu na mikrobiologické vyšetrenie, rozhodnutím regionálneho hygienika bol nariadený lekársky dohľad 127x a zvýšený zdravotný dozor 9x. V ohniskách nákazy bolo nariadených 1305 iných protiepidemických opatrení (§ 12 ods. 2 zákona 355/2007 Z.z.).

V roku 2018 bolo hlásených 47 nových odmietnutí očkovania rodičom dieťaťa, prejednaných bolo 30 odmietnutí, z toho 29x bola uložená bloková pokuta a 1x bolo podanie odložené po prejednaní s rodičmi, z roku 2017 boli doriešené 3 prípady, odložené podania bez prejednania: 11 prípadov. Blokovou pokutou bolo riešených 29 podaní, ktorých suma je 375,0 Eur. Do roku 2019 bolo na prejednanie presunutých 9 prípadov. Celkový počet hlásených prípadov odmietaní očkovania je 421 prípadov ku dňu 31.12.2018 (agenda od r. 2008).

b) Monitoring

V roku 2018 v okrese Bytča nebol hlásený epidemický výskyt. V okrese Žilina bolo 6 epidemických výskytov, z toho 5x alimentárnych ochorení (A 02.0 – 4x, A 08.4 – 1x). Jeden epidemický výskyt kožného ochorenia bol zaznamenaný v DSS (B 86). Pri epidemiologickom šetrení alimentárnych ochorení v predškolských a školských kolektívnych zariadeniach sme spolupracovali s oddelením hygieny detí a mládeže (HDM) a oddelením fyziológie výživy (FV).

Pri šetrení epidemického výskytu v DSS sme spolupracovali s kožným lekárom. Spolupráca s oddeleniami RÚVZ a lekárom – dermatovenerológom bola na veľmi dobrej úrovni. Po nahlásení udalosti sme v ohnisku ihneď vykonali epidemiologické vyšetrenie, nariadili protiepidemické opatrenia, pracovníčky oddelení odobrali vzorky z prostredia, odevu a rúk pracovníčok kuchyne, pracovníčky oddelenia epidemiológie odobrali TR u pracovníčok kuchyne a personálu. Lekár – dermatovenerológ spolupracoval pri preškolení pracovníkov k problematike ochorenia, bariérovej ošetrovateľskej technike, dezinfekcii, diagnostike ochorení a liečbe.

c) Skúšky odbornej spôsobilosti

Pracovisko je zapojené v dvoch skúšobných komisiách: Odborná spôsobilosť k výkonu epidemiologicky závažných činností a Odborná spôsobilosť na nákup, predaj a spracovanie húb.

d) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti bolo vykonaných celkovo 153 výkonov, z toho 18 štúdií projektovej dokumentácie, 119 konzultácií, 5 kolaudácie, 7 vydaných posudkov, 4 záväzné stanoviska.

e) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

Národný imunizačný program SR

Vykonaných bolo spolu 64 metodických návštev v ambulantnciách lekárov. Vykonaná bola kontrola očkovania v SR za posledné sledované obdobie: t.j. obdobie 2017/2018 – vyhodnotenie k 31.08.2018: počet pediatrických obvodov spolu 39, z toho okres Bytča: 6 obvodov, okres Žilina: 33 obvodov. Výsledky poslednej kontroly očkovania v porovnaní s výsledkami minuloročnej kontroly vykazujú minimálne zmeny v trende zaočkovanosti. Celková zaočkovanosť predstavovala 93,65% - 99,4%. Znížený stav zaočkovanosti je najmä z dôvodu odmietnutí povinného očkovania zo strany rodičov.

V tomto roku lekári zaznamenali 40 žiadosti zo strany rodičov o posun očkovania, čo je nárast oproti kontrole v minulom roku, kedy bolo zaznamenaných 34 žiadosti. Oproti minulému roku sme zaznamenali pokles počtu obvodov so zaočkovanosťou nižšou ako 90% z 12 na 10, pričom v dvoch obvodoch ide o chybu malých čísel. Zistený bol mierny nárast u očkovania detí do 15 rokov na

žiadosť rodičov, keď v minuloročnej kontrole bolo zaznamenaných 1043 očkovaní, v tohtoročnej kontrole je to 1132 očkovaní.

Surveillance infekčných ochorení

Sledovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliovírusov v odpadových vodách podľa harmonogramu Virologického pracoviska RÚVZ Banská Bystrica sme vykonali 6x odberom vody v ČOV Dolný Hričov, 6x negatívny výsledok laboratórneho vyšetrenia vzoriek vody.

Do informačného systému EPIS bolo zadaných 2143 prípadov, 31x bola vypracovaná správa SRV, týždenná analýza epidemiologickej situácie bola vypracovaná 104x, mesačná analýza 24x, k epidémiám bolo spracovaných 78 dotazníkov. Ročná analýza bola vypracovaná 3x a analýza na požiadanie 7x.

Nozokomiálne nákazy

V rámci ŠZD bolo vykonaných celkom 26 kontrol vo FNŠP Žilina, z toho 2x vzorkový systém OCS dodržiavanie HER a bariérovej ošetrovateľskej techniky. Kontrola funkčnosti sterilizačných prístrojov pre zdravotnícke pracoviská bola vykonaná 252x (biologická kontrola), z toho pre FNŠP Žilina 42 prístrojov. Kontrola fajčenia v ZZ: 20x – kontroly bez zadania blokovej pokuty.

Mimoriadne epidemiologické situácie

K problematike VNN sú vypracované havarijné - pandemické plány na úrovni regiónov aj kraja, ktoré sú aktualizované 1x ročne, resp. podľa pokynov WHO, alebo ÚVZ SR v Bratislave. Dňa 6.6.2018 bolo vykonané zaškolenie pracovníkov v zmysle Prílohy č. 6 – Usmernenie HH SR „Koordinácia postupov pri zistení VNN v SR. Išlo o praktický výcvik – precvičovanie postupov nemocnice pri zistení susp. na výskyt VNN osoby. Zaškolení boli pracovníci KOS ZZS, primári CPO, odd. urgentného príjmu, lekári príjmových ambulancií, zástupcovia útvarov krízového riadenia a hospodárskej mobilizácie. Školenie bolo organizované v spolupráci RÚVZ Žilina a Samostatný odbor krízového riadenia zdravotníctva Žilinského kraja FNŠP Žilina. RÚVZ Žilina pre zaškolenie všeobecných lekárov pre deti a dorast aj všeobecných lekárov pre dospelých v spáde má vypracovanú osnovu riešenia situácie VNN s aktuálnym upozornením na morbilli.

Projekty

a) Prevencia HIV / AIDS

Interaktívnou formou vzdelávania a prevencie, sme realizovali projekt v oblasti prevencie HIV. Tak ako v roku 2017 aj v roku 2018 bola zabezpečená aktivita ku dňu 1.12.2018 pre žiakov Gymnázia, Hlinská ulica v Žiline. Spolu zaškolených 25 žiakov (17 dievčat, 8 chlapcov), termín vykonania: 30.11.2018. O pracovnom výkone je spísaný záznam s vyjadrením prítomných pedagógov za dané školské zariadenie k prezentácii projektu. Informovaný súhlas zákonného zástupcu zabezpečuje príslušné školské zariadenie.

Na žiadosť klientov bolo vydaných 21 certifikátov AIDS, v ambulancii epidemiológie bolo realizovaných 94 odberov krvi anonymných žiadateľov na vyšetrenie HIV, poradenstvo osobne, resp. telefonicky s klientom o problematike HIV/AIDS bolo 94x.

b) Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním

Vzdelávanie bolo v školskom roku 2017/2018 zamerané pre žiakov 3. a 4. ročníka SZŠ Žilina, odbor zdravotnícky asistent a sanitár - spolu bolo vyškoľených 162 žiakov, prednášky k téme boli odprednášané v rámci 8 vyučovacích hodín v rámci praktického vyučovania (16.02.2018, 11.4.2018, 9.11.2018, 12.11.2018). K jednotlivým prednáškam bol spísaný aj záznam z výkonu prezentácie projektu Vzdelávanie študentov SZŠ v oblasti vakcinológie.

Poradňa očkovania

Konzultácie vo vzťahu k očkovaníu sú vykonané telefonicky alebo osobným kontaktom s klientom. Realizačný výstup zahŕňa zvýšenie informovanosti o očkovaní a očkovaním preventabilných ochoreniach, zníženie odmietaní očkovania a zabezpečenie informovanosti.

V rámci poradne informovanosť zabezpečená 62x pri odmietaní očkovania. Konzultácie vo vzťahu k ambulancii sú vykonané telefonicky alebo osobným kontaktom s klientom, otázky pre očkovanie a cestovnú medicínu boli vykonané 32x pre lekárov a 42x pre klientov. Informovanosť verejnosti o vakcinologickom poradenstve RÚVZ je zabezpečená písomnou informáciou v ambulanciách všeobecných lekárov, gyn.-pôr. ambulanciách, vo vstupnej hale budovy RÚVZ a na webovej stránke úradu.

Hygieny výživy

Odd. hygieny výživy zabezpečuje

- v zmysle zákona č. **355/2007 Z.z.** vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z.z., zúčastňujú sa na činnosti komisií na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vykonáva kontroly v rámci štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD, odoberá vzorky potravín a hotovej stravy, prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58 zákona č. 355/2007 Z.z.

- výkon úradnej kontroly potravín v zmysle zákona č. **152/1995 Z.z.** v zariadeniach verejného stravovania vrátane výroby cukrárskych výrobkov, zmrzliny a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach; vo vzťahu k epidemiologicky rizikovým činnostiam osôb vo výrobe manipulácii a umiestňovaním na trh; výživových doplnkov, materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami, potravín určených na osobitné výživové účely ako aj detskej výživy a dojčenskej výživy; nových potravín; v súvislosti s prídavnými látkami do potravín; kontrola GMO; kontrola prírodnej minerálnej vody, pramenitej vody a balenej pitnej vody – určené pre dojčatá; odoberá vzorky potravín a hotovej stravy.

- kontrola zákona č. **377/2004 Z.z.** na ochranu nefajčiarov v znení neskorších predpisov
- plnenie projektov a mimoriadnych úloh vyhlásených ÚVZ SR

a) Výkon ŠZD podľa zákona č.355/2007 Z.z.

Podľa zákona č.355/2007 Z.z. bolo v rámci ŠZD v roku 2018 vykonaných celkom **757 kontrol** v **2927** evidovaných zariadeniach, z toho :

-v **1598** evidovaných ZSS bolo vykonaných celkom **605 kontrol**

-v ostatných **323** prevádzkarniach registrovaných RÚVZ bolo vykonaných **61 kontrol**

-v ostatných **1006** prevádzkarniach registrovaných RVPS bolo vykonaných **91 kontrol**

Kontroly na základe podnetov/sťažností – v roku **2018** bolo šetrených celkom **52** podnetov (**23** opodstatnených, **18** neopodstatnených a **11** podnetov bolo odstúpených na regionálne úrady – príslušný RÚVZ, RVPS SOI a OÚ resp. nebolo možné dokázať).

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z.z o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia:

- podľa § 55 ods. 2 bolo vydaných **9** opatrení na mieste – zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín, príkaz na stiahnutie výrobkov z obehu a **6** opatrení na mieste – nariadenie uzatvorenia časti prevádzky
- podľa § 57 bolo uložených **10** pokút v sume **4000,- €**;
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených **17** blokových pokút v sume **1160,- €**
- podľa § 58 bolo uložených **6** náhrad nákladov v celkovej sume **633,40 €**

V roku 2018 bolo vykonaných **373** kontrol na dodržiavanie **zákona č.377/2004 Z.z. na ochranu nefajčiarov**, pričom kontroly boli vykonané v rámci ŠZD. Pri **6** kontrolách bolo zistené porušenie zákona č.377/2004 Z.z a bolo uložených **5 pokút** v celkovej sume **3400, €** a **1** bloková pokuta v sume **90,- €**;

Výskyt alimentárnych ochorení : Celkový počet alimentárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách, na šetrení ktorých sa podieľalo oddelenie hygieny výživy – **1**.

b) Výkon úradnej kontroly

Oddelenie hygieny výživy eviduje **2927** podnikateľských subjektov, z toho **1921** registrovaných RÚVZ a **1006** registrovaných RVPS, v ktorých vykonali pracovníci oddelenia **1100** kontrol.

Celkový počet odobratých vzoriek: **381** potravín a z toho **3** vzorky PBU. Z toho bolo mikrobiologicky vyšetrených **298 vzoriek**, mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo **23** vzoriek, t.j. **7,72%**. Chemicky vyšetrených bolo **94 vzoriek**. Sensoricky hodnotených vzoriek bolo **7**, z toho **1** vzorka nevyhovela.

ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami a arómami

Počet výrobní a predajní nebalenej zmrzliny: **53**

Počet kontrol: **90**

Počet výrobní pramenitých vôd pre dojčatá: **1**

Počet kontrol: **2**

Počet zariadení výživových doplnkov: **46 (výroba:1, sklad:15, predajňa:30)**

Počet kontrol: **13**

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

Počet úradných kontrol s odberom vzorky: **2**, všetky vzorky vyhovovali

Počet úradných kontrol bez odberu vzorky: **13**

Obalové materiály

Počet zariadení: **18 (sklad:1, distribútor:2, predajne:15)**

Počet kontrol: **11**

RASFF systém pre potraviny a krmivá : 6 hlásení –14 kontrol + 2 prejednanía

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami: 3 hlásenia, príprava podkladov pre hlásenie do RASFF -1, počet kontrol – 5

Výkon auditov v ZSS čl. 5(3) nariadenia (ES) 882/2004 EP a ER : 3

Sankčné opatrenia podľa zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v platnom znení:

- opatrenia podľa § 19 ods.1, ods.2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004-1- zákaz uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín na trh
- podľa § 28 boli uložené **3** pokuty v celkovej sume **1400,- €**;
- v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 a 2 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bola udelená **1** bloková pokuta v sume **120,- €**;
- náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách- **3** v sume **271,90 €**;

e) Skúšky odbornej spôsobilosti

- oddelenie hygieny výživy má v skúšobnej komisii pre „Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve“ **3 pracovníkov**, „Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb“ v rámci Žilinského kraja **3 pracovníkov** a „Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a s jedovatými látkami a prípravkami“ **1 pracovníka**.

f) Posudková činnosť

V roku 2018 bolo vydaných **5** záväzných stanovísk k návrhom na územné konanie, **9** záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavby, **299** rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky, **23** prerušení konania, **11** zastavení konania.

h) Plnenie programov a projektov oddelenia hygieny výživy:

- **Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm** -sledovaná spotreba vybraných 3 prídavných látok: E 200 – E 203 Kyselina sorbová - sorbany, E 210 – E 213 Kyselina benzoová - benzoany a E 960 glykozidy steviolu. Monitoring sa vykonával dotazníkovou metódou. Skupinu respondentov tvorilo 20 ľahko pracujúcich mužov a žien, vo vekovej kategórii 19 – 35 a 36 – 54 rokov.
- **Monitoring príjmu kuchynskej soli** – bolo odobratých 10 vzoriek hotových pokrmov (kompletný obed) a 3 vzorky potravín (2 vzorky chleba, 1 vzorka pečiva) v ZSS na laboratórnu kontrolu obsahu pridanej kuchynskej soli. Cieľom úlohy je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

Poradenské centrum podpory zdravia.

Cieľom Odboru podpory zdravia je v spolupráci s jednotlivými zložkami spoločnosti podporovať a rozvíjať verejné zdravie a trvalo zlepšovať zdravotný stav obyvateľov SR.

Ciele Odboru Podpory zdravia sa opierajú o plnenie Programov a projektov ÚVZ v SR na rok 2018 a na ďalšie roky.

9.1 Národný program podpory zdravia – spolupráca cca s 30 subjektmi, firmami, orgánmi verejnej správy, školskými zariadeniami, zdravotnými poisťovňami a profesionálnymi združeniami, 56 aktivít (cca 1268 účastníkov)

9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025 – 54 aktivít (1035 účastníkov)

9.3 Podpora zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku - program RÚVZ ZA neplní.

9.4 Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike - 18 aktivít (377 účastníkov)

9.5 Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia – 20 aktivít (519 účastníkov)

9.6 Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygienu – 26 aktivít (203 účastníkov)

9.7 CINDI program SR – 130 aktivít (98 klientov v PZ a 638 klientov v teréne, 81 adolescentov v PZ)

9.8 Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2017-2020 – 19 aktivít (437 účastníkov)

9.9 Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020 - 18 aktivít (cca 141 účastníkov)

Odbor laboratórnych analýz a NRC pre kozmetické výrobky

Analytická činnosť na úseku chemických analýz

- podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky									Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potravin y	Materské mlieko	Kozmetika / PBP	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ ZA	vzorky	1316	546	32	320	0	163	662	0	0	3039
	ukazovatele	15887	2730	742	1196	0	1347	1833	0	0	23735
	analýzy	16388	2855	796	1857	0	2734	4763	0	0	29393

Meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ ZA	312	728

Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk

Názov úradu	Počet		Typ vzorky							Spolu
			Vody	Potravin y	Ovzdušie	Biologický materiál	Hluk	Mikroklíma	Kozmetické výrobky	
RÚVZ ZA	testov	prihlásené	-	4	-	-	2	2	1	9
		ukončené	-	4	-	-	-	2	-	
	ukazovateľov	prihlásené	-	14	-	-	5	8	12	39
		ukončené	-	14	-	-	-	8	-	

Prehľad meraní veličín FF v životnom a pracovnom prostredí v RÚVZ so sídlom v Žiline

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO- VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZZA	614	2309	12016	0	0	0	414	1470	1470	557	4137	4137	0	0	0
Spolu	614	2309	12016	0	0	0	414	1470	1470	557	4137	4137	0	0	0

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysieláč, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

¹⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) osvetlenie 3/12/432, UV 484/517/517, lasery 45/53/53

²⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) UV

Analytická činnosť pracoviska Mikrobiológie životného prostredia podľa typu komodít

RÚVZ		Druh analyzovaného materiálu									
		Voda	Ovzdušie	Potraviny	Kozmetika PBP	Piesky	Skúšky sterility/ sterilizačných procesov	Dekontaminácia prostredia, - stery	Vzorky zabezpečenia kvality	Iné	Spolu
Žilina	vzorky	1799	25	1737	152	119	2388	4894	1522	2	12638
	ukazovatele	8995	100	6174	805	357	2575	9176	4300	2	32484
	analýzy	18758	250	19234	5060	714	5440	37552	15970	12	102990

Analytická činnosť pracovísk Biológie životného prostredia podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a užitkové	Vody minerálne, pramenité, bal. pitné	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ Žilina	vzorky	1139	72	524	13	0	0	0	119	0	280	0	0	0	2147
	ukazovatele	8095	652	1685	65	0	0	0	119	0	840	0	305	0	11761
	analýzy	16520	1348	2243	506	0	0	0	690	0	6720	0	380	0	28407

8.Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2017.

Organizácia plní úlohy vyplývajúce zo zákonov zameraných na verejné zdravie, jej poslanie je celospoločenské a plní úlohy štátu. Je prirodzené, že jej financovanie zabezpečuje štát prostredníctvom štátneho rozpočtu. Postupné znižovanie rozpočtu zo strany štátu vedie k tlakom na zníženie zamestnanosti a k deficitu v starostlivosti o majetok štátu.

V roku 2018 bola napätá situácia v oblasti plnenia príjmov. Upravený rozpočet bol splnený ale na 103,67%. Odvedené príjmy do štátneho rozpočtu po zahrnutí príjmov za správne poplatky prekračujú rozpočet na prevádzkové náklady úradu (mimo mzdových a odvodových nákladov).

Hodnotenie roku 2018 organizácie RUVZ Žilina možno zhrnúť do nasledovných bodov:

- 1. Všetky úlohy vyplývajúce zo Zákonov 355/2007 Zz. o ochrane a podpore verejného zdravia boli ako i 152/1995 o potravinách boli splnené.**
- 2. Kvalita vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, ktorá sa každoročne zvyšuje. Úroveň technických prostriedkov stagnuje, nedostatok finančných prostriedkov na prevádzkové náklady vytvára tlak do budúcnosti.**

9.Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie.

Hlavným poslaním organizácie je ochrana a podpora verejného zdravia. Táto činnosť sa deje v zmysle par.6., zákona 355/2007 Z.z. Z toho vyplýva, že hlavným užívateľom výstupov organizácie sú občania SR.

Posudková a rozhodovacia činnosť je nosne zameraná na fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby. Na fyzické osoby je smerovaná len čiastočne, v prípade šírenia infekčných ochorení. Obdobne je smerovaná aj kontrolná činnosť. Rozhodovacia a kontrolná činnosť v sebe zahŕňa aj sankčnú činnosť.

Ďalšia nosná činnosť, ktorou je účasť na programoch na podporu verejného zdravia je zameraná na celú populáciu.

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA

so sídlom v ŽILINE

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

**ČINNOSTI RÚVZ so sídlom v ŽILINE
V ROKU 2018**

Odbor epidemiológie

Vypracoval:

Kolektív odboru epidemiológie

Vedúca odboru:

MUDr. Gabriela Košecká

V Žiline, február 2019

Cieľ VS:

Podat' všeobecný obraz o epidemiologickej situácii vo výskyte prenosných ochorení v okrese Žilina a okrese Bytča za rok 2018. Vývoj epidemiologickej situácie je posudzovaný vo vzťahu k sociálnym a demografickým faktorom za účelom prípravy návrhov na prijatie rozhodnutí o posilnení prevencie, kontroly a surveillance prenosných ochorení.

Metodológia:

Správa je založená na hlásení prenosných ochorení do epidemiologického informačného systému EPIS, demografických údajov za okres Žilina a okres Bytča a analýze výkonov v rámci posudkovej činnosti, štátnom zdravotnom dozore, rozhodovacej činnosti v ohniskách nákaz, poradenstve v prevencii prenosných ochorení a zdravotno-výchovných aktivitách zameraných na prevenciu prenosných ochorení. Pri spracovaní sa používajú deskriptívne a analytické metódy, ev. aj odhad rizika.

Štruktúra správy:

Celá výročná správa je rozdelená do kapitol, ktoré majú svoju štruktúru. Na začiatku je krátke uvedenie do problematiky, nasleduje textová časť, grafy a tabuľky s popisom.

- I Demografické trendy
- II Stručná epidemiologická charakteristika okresu (regiónu)
- III Epidemiologická situácia
- IV Štátny zdravotný dozor
- V Ostatné činnosti
- VI Tabuľkové výstupy

I. Demografické trendy

Vyjadrujú populačné zmeny, socioekonomickú štruktúru a zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam.

Populačné zmeny sa týkajú: zmeny vekovej štruktúry, stárnutia obyvateľstva, pokračuje predlžovanie veku. Pokračuje predlžovanie veku aj vďaka budovaniu imunizačnej politiky štátu - očkovanie proti chrípke a pneumokokovým invazívnym infekciám najmä v kolektívnych zariadeniach osôb vyššieho veku. Nové riziká prináša zmena štandardu doby, t.j. turizmus, migranti, globalizácia obchodu s potravinami a zvieratami z čoho vyplýva expozícia rôznym mikroorganizmom a ťažšia kontrola a prevencia zoonóz a alimentárnych ochorení. Nerovnosti medzi skupinami (nezamestnaní, bezdomovci, drogový závislí, osoby s nízkym hygienickým štandardom bývania) sa stávajú determinantami pre šírenie prenosných ochorení, napr. pedikulóza, svrab, hepatitída typ C.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva:

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, ktorý odráža ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí úmrtnosť - mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. V okrese Žilina k 31.12.2017 žilo 157 281 obyvateľov, z toho 76 856 mužov a 80 425 žien. Najstarším obyvateľom Žiliny bola 110 ročná žena. V okrese Bytča k 31.12.2017 žilo 30 825 obyvateľov, z toho 15 21 mužov a 15 625 žien. Najstarším obyvateľom Bytče bol 103 ročný muž. V oboch okresoch došlo k nárastu počtu obyvateľov oproti roku 2016, v Žiline o 455 osôb, v Bytči o 93 osôb.

Demografické charakteristiky:

Okres Žilina: počet obyvateľov, pohlavie a vekové zloženie k 31.12.2017

Vekové skupiny	Spolu	Muži	Ženy
deti do jedného roka	1769	893	876
1 – 4	6861	3560	3301
5 – 9	8591	4456	4135
10 - 14	7264	3728	3536
15 - 19	7505	3885	3620
20 - 24	9248	4747	4501
25 - 34	24217	12299	11918
35 - 44	26307	13537	12770
45 - 54	20863	10386	10477
55 - 64	21030	10041	10989
65+	23626	9324	14302

Okres Bytča: počet obyvateľov, pohlavie a vekové zloženie k 31.12.2017

Vekové skupiny	Spolu	Muži	Ženy
deti do jedného roka	373	188	185
1 – 4	1275	644	631
5 – 9	1636	840	796
10 - 14	1684	852	832
15 - 19	1830	957	873
20 - 24	2188	1132	1056
25 - 34	4752	2450	2302
35 - 44	5061	2630	2458
45 - 54	3994	2062	1932
55 - 64	3652	1799	1853
65+	4390	1683	2707

Demografický vývoj v regióne bol zatiaľ priaznivý v porovnaní s celoslovenským vývojom, ktorý je charakterizovaný postupným spomaľovaním reprodukcie obyvateľstva. Dôsledkom populačných procesov, neustálym znižovaním pôrodnosti, stagnujúcou úmrtnosťou obyvateľstva sa znižujú prirodzené prírastky obyvateľstva.

Priaznivé demografické podmienky: sú vytvorené v mestských sídlach Žilinského kraja a charakterizuje ich pomerne vysoké zastúpenie obyvateľov v produktívnom a predproduktívnom veku. Tento stav je výsledkom migrácie obyvateľov mladších vekových skupín z vidieckych sídiel do miest. K výrazným zmenám v národnostnej štruktúre nedošlo. Je zrejmé, že v našom regióne prevláda počet obyvateľov slovenskej národnosti t.j. 96,61 % v okrese Bytča a 97,23 % v okrese Žilina. Druhou najpočetnejšou národnosťou je národnosť česká, t.j. 1,23 % (okres Žilina), 0,60 % (okres Bytča).

Negatívnym javom ako v celej republike, tak aj v Žilinskom regióne je alarmujúci nárast alergií. Ich príčinou sú rôzne látky - alergény, napr. čiastočky prachu, peria, srsti, peľ, chemické látky, lieky atď. Od roku 2000 údaje z pediatrických ambulancií sa nezberajú.

Na zdravotnom stave obyvateľstva sa podpisuje aj celková kvalita životného prostredia, najmä ovzdušia, zvýšená hluková záťaž a emisie podmieňujú nárast napr. kardiovaskulárnych, respiračných i onkologických chorôb.

Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva nie je možné presne určiť, odhaduje sa však na 15 až 20%.

Sociálne a demografické trendy: V meste Žilina sa nachádza časť mesta „Bratislavská ulica“, kde oficiálne žije 410 obyvateľov - Rómov, tieto priestory však obýva vyše 700 ľudí so zníženým hygienickým štandardom bývania. Bytovky sú zdevastované, pre ich nevyhovujúci technický stav a statiku budú postupne demolované. Namiesto týchto bytoviek sú postavené obytné kontajnery, v prvej etape desať, k nim patria ešte dva sociálne, so sprchami a záchodmi. Sú napojené na vodu, elektrinu, kanalizáciu. Epidemický výskyt z tejto oblasti sme nezaznamenali.

Cestovanie, turistika prinášajú v dnešnej dobe neobmedzené možnosti. S tým súvisí aj výskyt importovaných nákaz. V roku 2018 sme zaznamenali v rámci regiónu 20 importovaných ochorení, z toho do okresu Žilina 17 a do okresu Bytča 3. Z celkového počtu importovaných nákaz sme zaznamenali 5x salmonelovú infekciu, 1x campylobakteriálnu enteritídu, 2x giardiázu, 1x lymeskú chorobu, 4x vírusové hepatitídy, z toho 3x akútnu VHA a 1x akútnu VHE, 1x maláriu, 3x horúčku dengue a 3x ohrozenie besnotou. Náказы boli importované z Ukrajiny 3x, Maďarska 3x, Rumunska, Chorvátska, Talianska, Tanzánie, Bulharska, Nemecka, Nigérie, Gibraltáru, Srí Lanky, Vietnamu a Thajska po 1x.

Surveillance, primárna zdravotnícka starostlivosť, nemocničná starostlivosť

Primárna prevencia:

Očkovanie: Problémom pri zabezpečovaní úrovne zaočkovanosťi je pre epidemiológa snaha rodičov odmietat' očkovanie dieťaťa. V priebehu roku 2018 sme zaevidovali ďalšie hlásenia zo strany lekárov. V roku 2018 bolo hlásených 47 nových odmietnutí očkovania rodičom dieťaťa, prejednaných bolo 30 odmietnutí, z toho 29x bloková pokuta a 1x odložené po prejednaní, z roku 2017 boli doriešené 3 prípady, odložené bez prejednania: 11 prípadov. Blokovou pokutou riešených 29 podaní, ktorých suma činí 375,0 Eur. Do roku 2019 bolo na prejednanie presunutých 9 prípadov. Prevažujúci argument zo strany rodičov dieťaťa je tendencia odmietat' živé vakcíny, strach z vedľajších účinkov. Celkový počet hlásených prípadov odmietaní očkovania je 421 prípadov ku dňu 31.12.2018 (agenda od r. 2008). Pre priaznivú epidemiologickú situáciu sme nemuseli prikróčiť k mimoriadnemu očkovaniu.

Kontrola očkovania v SR za posledné sledované obdobie: t.j. obdobie 2017/2018 – vyhodnotenie k 31.08.2018: počet pediatrických obvodov spolu 39, z toho okres Bytča: 6 obvodov, okres Žilina: 33 obvodov.

Výsledky poslednej kontroly očkovania v porovnaní s výsledkami minuloročnej kontroly vykazujú minimálne zmeny v trende zaočkovanosťi. Celková zaočkovanosť predstavovala 93,65% - 99,4%. Znížený stav zaočkovanosťi je najmä z dôvodu odmietnutí povinného očkovania zo strany rodičov.

V tomto roku lekári zaznamenali 40 žiadostí zo strany rodičov o posun očkovania, čo je nárast oproti kontrole v minulom roku, kedy bolo zaznamenaných 34 žiadostí. Oproti minulému roku sme zaznamenali pokles počtu obvodov so zaočkovanosťou nižšou ako 90% z 12 na 10, pričom v dvoch obvodoch ide o chybu malých čísel. Zistený bol mierny nárast u očkovania detí do 15 rokov na žiadosť rodičov, keď v minuloročnej kontrole bolo zaznamenaných 1043 očkovaní, v tohtoročnej kontrole je to 1132 očkovaní.

Nemocničná starostlivosť - základná charakteristika zdravotníckych zariadení regiónu:

V rámci regiónu RÚVZ Žilina (okres Žilina, okres Bytča) pracuje 80 ambulancných všeobecných lekárov pre dospelých primárnej zdravotníckej starostlivosti a 39 ambulancných všeobecných lekárov pre deti a dorast. V okrese Žilina je zriadených 69 ambulancí všeobecných lekárov pre dospelých a 33 ambulancných zariadení všeobecných lekárov pre deti a dorast. V okrese Bytča je zriadených 11 ambulancných zariadení všeobecných lekárov pre dospelých a 6 ambulancí všeobecných lekárov pre deti a dorast. Stomatologických ambulancí v regióne je zriadených 106, z toho v okrese Žilina 91 a v okrese Bytča 11. Odborné špecializované ambulancie: spolu 270, z toho štátne ambulancie v počte 34, neštátne ambulancie v počte 236.

V regióne je zriadených 5 pracovísk JZS (neštátne zdravotnícke zariadenia so zameraním na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v odbore oftalmológia, ORL, ortopédia, chirurgia a gynekológia), 3 pracoviská laboratórií klinickej mikrobiológie, 2 histopatologické laboratóriá, 2 pracoviská magnetickej rezonancie, 2 dialyzačné pracoviská.

Charakteristika FNŠP Žilina: Nemocničnú starostlivosť poskytuje Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina. Zariadenie má 21 lôžkových oddelení s kapacitou 779 lôžok. V prípade pandémie sa bude reprofiliizovať 220 pandemických lôžok. V rámci lôžkových oddelení sú vytvorené stacionáre v počte 5: ORL centrum JAS, psychiatrický stacionár, neurologický stacionár, pediatrický stacionár, kožný stacionár.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V regióne pracujú DDD služby - súkromné firmy, ktorým hlási občan, resp. organizácia udalosť pre výkon dezinfekcie, resp. deratizácie.

RVaPS Žilina v roku 2018 nenariadila veterinárne opatrenia.

Detekcia detekcia prípadov a ich hlásenie, vyšetovanie epidémií:

V roku 2018 bolo spolu nahlásených do programu EPIS 2144 prípadov, z toho 1818 v okrese Žilina, z nich 373 ako NN a v okrese Bytča 326 prípadov. Oproti roku 2017 sme zaznamenali nárast hlásených ochorení: v okrese Žilina o 279 prípadov, z toho 105 ako NN a v okrese Bytča o 140 ochorení. Počet hlásených prípadov nezodpovedá skutočnému počtu ochorení, napriek tomu, že v roku 2018 sa hlásna služba zo strany laboratória zlepšila. Zo strany lekárov je hlásna služba nedostatočná. V priebehu roka boli lekári opakovane upozornení na povinnosť hlásenia výskytu prenosných ochorení v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. (§ 52, ods. 5 písm. a).

V roku 2018 v okrese Bytča nebol hlásený epidemický výskyt. V okrese Žilina bolo 6 epidemických výskytov, z toho 5x alimentárnych ochorení (A 02.0 – 4x, A 08.4 – 1x). Jeden epidemický výskyt kožného ochorenia bol zaznamenaný v DSS (B 86). Pri epidemiologickom šetrení alimentárnych ochorení v predškolských a školských kolektívnych zariadeniach sme spolupracovali s oddelením hygieny detí a mládeže (HDM) a oddelením fyziológie výživy (FV).

Pri šetrení epidemického výskytu v DSS sme spolupracovali s kožným lekárom. Spolupráca s oddeleniami RÚVZ a lekárom – dermatovenerológom bola na veľmi dobrej úrovni. Po nahlásení udalosti sme v ohnisku ihneď vykonali epidemiologické vyšetrenie, nariadili protiepidemické opatrenia, pracovníčky oddelení odobrali vzorky z prostredia, odevu a rúk pracovníčok kuchyne, pracovníčky oddelenia epidemiológie odobrali TR u pracovníčok kuchyne a personálu. Lekár – dermatovenerológ spolupracoval pri preškolení pracovníkov k problematike ochorenia, bariérovej ošetrovateľskej technike, dezinfekcii, diagnostike ochorení a liečbe.

Sekundárna prevencia: problematikou sa zaoberá Poradňa zdravia RÚVZ so sídlom v Žiline, s ktorou spolupracuje odbor epidemiológie – projekty, resp. štúdie.

Stručná epidemiologická charakteristika regiónu

V okrese Žilina k 31.12.2017 žilo 157 281 obyvateľov, z toho 76 856 mužov a 80 425 žien. Najstarším obyvateľom Žiliny bola 110 ročná žena. V okrese Bytča k 31.12.2017 žilo 30 825 obyvateľov, z toho 15 21 mužov a 15 625 žien. Najstarším obyvateľom Bytče bol 103 ročný muž. V oboch okresoch došlo k nárastu počtu obyvateľov oproti roku 2016, v Žiline o 455 osôb, v Bytči o 93 osôb.

V roku 2018 bolo spolu nahlásených do programu EPIS 2144 prípadov, z toho 1818 v okrese Žilina, z nich 373 ako NN a v okrese Bytča 326 prípadov. Oproti roku 2017 sme zaznamenali nárast hlásených ochorení: v okrese Žilina o 279 prípadov, z toho 105 ako NN a v okrese Bytča o 140 ochorení. Počet hlásených prípadov nezodpovedá skutočnému počtu ochorení, napriek tomu, že v roku 2018 sa hlásna služba zo strany laboratória zlepšila. Zo strany lekárov je hlásna služba nedostatočná. V priebehu roka boli lekári opakovane upozornení na povinnosť hlásenia výskytu prenosných ochorení v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. (§ 52, ods. 5 písm. a).

V roku 2018 sme zaznamenali v rámci regiónu 20 importovaných ochorení, z toho do okresu Žilina 17 a do okresu Bytča 3. Z celkového počtu importovaných nákaz sme zaznamenali 5x salmonelovú infekciu, 1x campylobakteriálnu enteritídu, 2x giardiázu, 1x lymeskú chorobu, 4x vírusové hepatitídy, z toho 3x akútnu VHA a 1x akútnu VHE, 1x maláriu, 3x horúčku dengue a 3x ohrozenie besnotou. Nákazy boli importované z Ukrajiny 3x, Maďarska 3x, Rumunska, Chorvátska, Talianska, Tanzánie, Bulharska, Nemecka, Nigérie, Gibraltáru, Srí Lanky, Vietnamu a Thajska po 1x.

Úmrtie na prenosné ochorenie v roku 2018 nebolo.

V roku 2018 v okrese Bytča nebol hlásený epidemický výskyt. V okrese Žilina bolo 6 epidemických výskytov, z toho 5x alimentárnych ochorení (A 02.0 – 4x, A 08.4 – 1x). Jeden epidemický výskyt kožného ochorenia bol zaznamenaný v DSS (B 86). Pri epidemiologickom šetrení alimentárnych ochorení v predškolských a školských kolektívnych zariadeniach sme spolupracovali s oddelením hygieny detí a mládeže (HDM) a oddelením fyziológie výživy (FV). Pri šetrení epidemického výskytu v DSS sme spolupracovali s kožným lekárom. Spolupráca s oddeleniami RÚVZ a lekárom – dermatovenerológom bola na veľmi dobrej úrovni. Po nahlásení udalosti sme v ohnisku ihneď vykonali epidemiologické vyšetrenie, nariadili protiepidemické opatrenia, pracovníčky oddelení odobrali vzorky z prostredia, odevu a rúk pracovníčok kuchyne, pracovníčky oddelenia epidemiológie odobrali TR u pracovníčok kuchyne a personálu. Lekár – dermatovenerológ spolupracoval pri preškolení pracovníkov k problematike ochorenia, bariérovej ošetrovateľskej technike, dezinfekcii, diagnostike ochorení a liečbe.

Okres Žilina:

Alimentárne infekcie

V roku 2018 sme zaznamenali v počte hlásených ochorení na **salmonelózu** o 69 ochorení v porovnaní s rokom 2017. Spolu bolo v roku 2018 hlásených 374 ochorení, (chorobnosť 237,79 / 100 000 obyvateľov, index 1,23), z toho: 29 **bezpríznakových vylučovaní salmonel**, 338 **salmonelových enteritíd**, 2x **salmonelová septikémia** a **iné lokalizované salmonelózy** 5x. Ochorelo 152 mužov (chorobnosť 197,77 / 100 000 obyvateľov) a 222 žien (chorobnosť 276,04 / 100 000 obyvateľov). Hospitalizovaných bolo 62 osôb, aktívne vyhládaných bolo 69 osôb. Z izolovaných typov salmonely prevládal sérotyp S. Enteritidis – 344x a S. Typhimurium - 11x. Ojedinele boli izolované sérotypy: S. Derby 4x, S. Infantis a S. Diarizonae po 2x a po 1x S. Anatum a S. Give. ZES kultivačne negatívne sme zaznamenali 6x a ZES kultivačne nevyšetrené 2x.

Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1078,56 / 100 000 obyvateľov (74 prípadov) bola vo vekovej skupine 1 – 4

ročných, u detí do 1 roka bola vekovošpecifická chorobnosť 621,82 / 100 000 obyvateľov (11 prípadov). Laboratórne je potvrdených 366 prípadov, 8 prípadov je v epidemiologickej súvislosti pravdepodobných. Epidémia salmonelózy zo stravy bola hlásená 4x, epidemický výskyt z pitnej vody nebol v priebehu roka 2018 hlásený. Okrem sporadického výskytu ochorenia sme zaznamenali 47x rodinný výskyt s počtom 2 – 4 prípady a 4 epidémie s počtom 5 a 30 prípadov. Najčastejším suspektným faktorom prenosu bola uvádzaná zmiešaná strava, domáce a kupované vajíčka, lahôdkárske a cukrárenské výrobky, hydina, korbáčiky, ovčí syr. Pri epidemiologickom vyšetrení bola odobratá 1 vzorka stravy na vyšetrenie (Nutrilon), s negat. nálezom na salmonelózu. Hlásené boli 3 importované nákazy z Maďarska. Ide o rodinný výskyt, ochorela 36 ročná žena – matka a deti, 6 ročný muž a 2 ročná žena.

V roku 2018 boli hlásené 3 ochorenia zapríčinené **shigelózou** čo je rovnaký počet ako v roku 2017 (chorobnosť 1,91 / 100 000 obyvateľov, index 1,0). V rokoch 2016 a 2015 boli hlásené 2 ochorenia, v rokoch 2014 a 2013 sme ochorenie nezaznamenali. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 1,15 / 100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 ženy (chorobnosť 3,73 / 100 000 obyvateľov). Dve ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 25 - 34 ročných, jedno ochorenie bolo hlásené vo vekovej skupine 1 - 4 ročných.

Hlásené bolo 1 sporadické ochorenie, aktívne vyhládané v ohnisku salmonelózy a 2 prípady boli zaznamenané v rámci rodinného výskytu, z toho 1x aktívne vyhládané. Ochorenia boli hlásené ako Šigelóza zapríčinená *Shigella sonnei* (A 03.3).

Oproti roku 2017 sme v roku 2018 zaznamenali vzostup vo výskyte **iných bakteriálnych črevných infekcií** o 76 prípadov. Hlásených bolo 315 ochorení (chorobnosť 200,28 / 100 000 obyvateľov, index 1,32), z toho 92x ako NN. Ochorelo 169 mužov (chorobnosť 219,89 / 100 000 obyvateľov) a 146 žien (chorobnosť 181,53 / 100 000 obyvateľov). Ako etiologické agens boli najčastejšie potvrdené: *Campylobacter jejuni* 192x, *Campylobacter coli* 23x, *Clostridium difficile* 98x a *Yersinia enterocolitica* 2x.

Okrem sporadického výskytu ochorenia sme zaznamenali aj 13x rodinný výskyt s počtom 2 - 4 prípady. Aktívne bolo vyhládaných 14 ochorení, v 39 prípadoch bola nutná hospitalizácia s dĺžkou 2 - 8 dní. Ako najčastejšie udávaný suspektný faktor prenosu boli potraviny: konzumácia nedostatočne tepelne upravených mäsových výrobkov, ovčí syr, kontakt so zvieratami – pes, mačka, sliepky. Pri epidemiologickom vyšetrení bola odobratá jedna vzorky stravy (párok) na vyšetrenie s negat. nálezom. Zaznamenali sme 1 importované ochorenie: u 35 ročného muža z Rumunska. Epidemický výskyt ochorenia sme nezaznamenali.

Na celkovom počte 315 ochorení sa podieľali: **Campylobakteriálna enteritída** 215x, **Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica*** 2x a **Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*** 98x, z toho 92x ako NN a 6x ako komunitné prípady

Iné protozoárne črevné choroby boli v roku 2018 hlásené 2x (chorobnosť 1,28 / 100 000 obyvateľov). V roku 2017 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2016 bolo hlásené jedno ochorenie. V roku 2015 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2014 bolo hlásené jedno ochorenie, v roku 2013 ochorenie nebolo hlásené. Priemerná chorobnosť za roky 2013–2017 je 26 / 100 000 obyvateľov.

Ochoreli 2 muži, po 1x vo vekovej skupine 25 – 34 a 35 – 44 ročných. Výskyt bol zaznamenaný po 1x v mesiaci november a december. V oboch prípadoch ide o cudzincov z Ukrajiny, žijúcich v Žiline. Cudzinci boli vyšetrení v ambulancii cestovateľskej medicíny z dôvodu udelenia pracovného povolenia. Ochorenia sú laboratórne potvrdené, hlásené ako **Giardióza - Lamblióza**. Ochorenia sú hlásené ako importovaná nákaza.

V roku 2018 bolo hlásených 188 **ochorení vírusovej etiológie**, čo je oproti roku 2017 nárast ochorení o 153 prípadov, čo je spôsobené zlepšenou hlásnou službou zo strany laboratória. Z celkového počtu 188 bolo 13x hlásených ako NN (chorobnosť 119,54 / 100 000

obyvateľov, index 5,37). Priemerná chorobnosť za roky 2013–2017 je 43,86 / 100 000 obyvateľov. Na celkovom počte ochorení sa podieľali dg. **rotavírusová enteritída** 88x, **akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk** 56x, **adenovírusová enteritída** 14x, **iné vírusové enteritídy** 3x (laboratórne potvrdený astrovírus) a **nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia** 27x. Z celkového počtu 27 prípadov nešpecifikovanej vírusovej črevnej infekcie bolo 26 hlásených v rámci epidemického výskytu, hlásené v mesiaci október. Jedno ochorenie, ktoré si vyžiadalo hospitalizáciu v dĺžke 7 dní je sporadické.

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie na **hnačky pravdepodobne infekčného pôvodu** (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov, index 0,5), čo je oproti roku 2017 pokles o 1 prípad. Priemerná chorobnosť za roky 2013–2017 je 12,28 / 100 000 obyvateľov.

Vírusové hepatitídy

Situácia vo výskyte vírusových hepatitíd bola v okrese Žilina aj v roku 2018 priaznivá. V roku 2018 bolo na **akútnu vírusovú hepatitídu typ A** hlásených 6 ochorení (chorobnosť 3,81 / 100 000 obyvateľov, index 3,0), čo je o 4 prípady viac ako v roku 2017. V rokoch 2016, 2015 a 2014 boli hlásené po 3 ochorenia. V roku 2013 ochorenie nebolo hlásené. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 1,41 / 100 000 obyvateľov. Okrem 4 sporadických ochorení sme zaznamenali 1 rodinný výskyt s počtom 2 prípady. V rámci protiepidemických opatrení v 10 ohniskách bol nariadený lekársky dohľad 66 osobám, zvýšený zdravotný dozor nebol nariadený, očkovacia látka bola podaná 17 osobám. V 8 prípadoch boli u osôb v kontakte zistené protilátky anti HAV IgG. Ako importované nákazy boli hlásené 3 ochorenia, a to u: 28 ročného muža z Talianska, 25 ročného muža z Tanzánie a 38 ročnej ženy z Bulharska.

V roku 2018 boli na **akútnu vírusovú hepatitídu typ E** hlásené 2 ochorenia, čo je oproti roku 2017 o 1 ochorenie viac. V rokoch 2016, 2015, 2014 a 2013 a 2012 sme ochorenie nezaznamenali. V rámci protiepidemických opatrení v 2 ohniskách bol nariadený lekársky dohľad 9 osobám. Na **chronickú hepatitídu typu B** bolo hlásené 1 ochorenie, čo je rovnaký počet ako v roku 2017 (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov, index 1,0). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 1,41 / 100 000 obyvateľov. Na **chronickú hepatitídu typu C** bolo hlásených 9 ochorení (chorobnosť 5,72 / 100 000 obyvateľov, index 1,29), čo je o 2 prípady viac ako v roku 2017. Priemerná chorobnosť za roky 2013–2017 je 6,78 / 100 000 obyvateľov.

Bezpríznakového nosičstva HBsAg boli v roku 2018 hlásené 2 prípady (1,27 / 100 000 obyvateľov), v roku 2017 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2016 bolo hlásené bezpríznakové nosičstvo u 3 osôb a v roku 2015 bol hlásený 1 prípad. V jednom prípade ide o pozitívitu zistenú v roku 2013. EA: gynekologická operácia a kontakt s pozitívnou matkou po 1x.

Ochorenia preventabilné očkovaním

V roku 2018 bolo hlásených 5 ochorení na **pertussis**, čo je o 4 viac ako v roku 2017 (chorobnosť 3,18 / 100 000 obyvateľov, index 5,0). V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie, v roku 2015 bolo hlásených 5 ochorení, v roku 2014 bolo hlásených 35 ochorení a v roku 2013 nebol zaznamenaný prípad ochorenia na pertussis. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 5,37 / 100 000 obyvateľov.

V roku 2018 bolo hlásených 7 prípadov **pneumokokovej septikémie** (chorobnosť 4,45 / 100 000 obyvateľov, index 1,4), čo je o 2 prípady viac ako v roku 2017. V roku 2016 bol hlásený 1 prípad, v roku 2015 bolo hlásených 5 prípadov. V roku 2014 a 2012 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2013 boli hlásené 2 prípady. Priemerná chorobnosť výskytu za roky 2013 - 2017 je 1,66 / 100 000 obyvateľov. **Pohrudnicový výpotok - pleuritis** bol v roku 2018 hlásený 1x. Hrudný punktát kultivačne s nálezom *Streptococcus pneumoniae*, z NRC sérotyp 19A.

Respiračné ochorenia – mimo nákaz preventabilných očkovaním

Respiračná tuberkulóza bola v roku 2018 hlásená 3x (chorobnosť 1,91 / 100 000 obyvateľov). V roku 2017 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2016 boli hlásené 4 ochorenia, čo je o 1 menej ako v roku 2015. Ochorenia boli hlásené pod dg. Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta (A 15.0) 1x a Tuberkulóza pľúc potvrdená len kultiváciou (A 15.1) 2

V roku 2018 bolo hlásených 12 ochorení na **šarlach**, čo je oproti roku 2017 viac o 8 prípadov (chorobnosť 7,63 / 100 000 obyvateľov, index 3,0). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 3,2 / 100 000 obyvateľov. Rovnako ako v roku 2017 aj v roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie na **erysipel** (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov). V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia, v roku 2015 bolo hlásené jedno. V roku 2014 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2013 boli hlásené 2 ochorenia, v roku 2012 ochorenie nebolo hlásené.

Aj v roku 2018 patrila **varicella** k ochoreniam s najvyšším hláseným výskytom. Hlásených bolo 266 ochorení, čo je v porovnaní s rokom 2017 pokles o 181 ochorení (chorobnosť 169,12 / 100 000 obyvateľov, index 0,6). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 312,5 / 100 000 obyvateľov. Okrem sporadických a rodinných výskytov hlásený bol aj epidemický výskyt v MŠ a ZŠ v obciach Jasenové, Kľače, Rajecké Teplice, Stráňavy, Podhorie, Malá Čierna, Veľká Čierna, Varín, Rajec, Svederník v Žiline, časti Zádubnie a v MŠ v Žiline, časť Bytčica.

Z celkového počtu 266 boli po 1 prípade hlásené ako Varicellová encefalitída (B 01.1) a Varicella s komplikáciami (B 01.8). Ostatných 264 ochorení bolo hlásených pod dg. Varicella bez komplikácie (B 01.9).

V roku 2018 bolo spolu hlásených 112 ochorení **herpes zoster**, čo je o 2 ochorenia viac ako v roku 2017 (chorobnosť 71,22 / 100 000 obyvateľov, index 1,02). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 87,97 / 100 000 obyvateľov. Na celkovom počte 112 ochorení sa podieľali: 1x zosterové choroby oka (B02.3), 3x diseminovaný zoster (B 02.7) a 108x zoster bez komplikácie (B 02.9).

V roku 2018 sme zaznamenali 1 ochorenie, hlásené ako **iné cytomegalovírusové choroby** (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov), čo je rovnaký počet ako v roku 2017. **Infekčnú mononukleózu** sme v roku 2018 zaznamenali 8x, čo je o 4 viac ako v roku 2017 (chorobnosť 5,09 / 100 000 obyvateľov, index 2,0). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 3,45 / 100 000 obyvateľov. Priebeh ochorení nekomplikovaný, v 2 prípadoch liečba s nutnosťou hospitalizácie. Na celkovom počte 8 ochorení sa podieľali: Iná infekčná mononukleóza (B 27. 8) 3x a Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza (B 27.9) 5x.

Akútny zápal nosohltanu - nasopharyngitis acuta – nádcha bol v roku 2018 boli hlásené 4x, z toho 3x ako NN. Ochorenie z terénu bolo hlásené u 7 mesačného dieťaťa, muža, laboratórne s pozit. nálezom PCR výter z nosohltanu Rhinovírus/Enterovírus.

Celkový počet **ARO** ochorení v roku 2018 bol 30818 (chorobnosť 51628,3 / 100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2017 vzostup o 3509 ochorení, index 1,13. Z celkového počtu bolo hlásených 3670 CHPO (chorobnosť 6148,2 / 100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2017 vzostup o 599 prípadov. Najvyšší výskyt ochorení bol evidovaný v 7. kalendárnom týždni, kedy bolo hlásených 1888 ochorení (chorobnosť 2407,92 / 100 000 obyvateľov), najnižší výskyt bol hlásený v 30. kalendárnom týždni, kedy bolo hlásených 102 ochorení (chorobnosť 150,78 / 100 000 obyvateľov). Hlásených bolo celkovo 490 komplikácií (1,59% z počtu ARO), oproti roku 2017 bol zaznamenaný vzostup o 13 komplikácií. V roku 2018 bolo cestou sentinelových lekárov odobratých 10 vzoriek biologického materiálu (TN+TT) na virologické vyšetrenie, zaslaných do RÚVZ B. Bystrica, z toho 8x s negat. nálezom, v dvoch prípadoch potvrdený vírus vírus chrípky typ B/Phuket/3073/2013-like. Ochorenia sú hlásené pod dg. Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky (J 10) 8x, Chrípka H1N1 Novel (J 10.9) bolo hlásené 9x.

V roku 2018 RVaPS Žilina nenariadila veterinárne opatrenia pre chovateľov.

Akútny zápal priedušiek - bronchitis acuta bol v roku 2018 hlásený 1x. Ochorelo 5 mesačné dieťa, muž. Z hlbokého výteru z nosohltana, metódou PCR potvrdená pozitivita Rhinovírus /Enterovírus.

Neuroinfekcie

V roku 2018 boli hlásené 3 ochorenia ako **Iné vírusové encefalitídy** (chorobnosť 1,91 / 100 000 obyvateľov). Ochorenie v rokoch 2004 – 2017 nebolo hlásené. V roku 2003 bolo hlásené 1 ochorenie. Ochorenia boli 2x hlásené ako A85.0 Enterovírusová encefalitída a A 85.8 Iné špecifikované vírusové encefalitídy. Ochorenia sú laboratórne potvrdené.

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie ako **Nešpecifikované vírusové encefalitídy**. V rokoch 2017, 2016, 2015 a 2014 sme ochorenie hlásené nemali, v rokoch 2013 a 2012 bolo hlásené po 1 ochorení. V roku 2018 boli hlásené 3 ochorenia na **vírusovú meningitídu** (chorobnosť 1,91 / 100 000 obyvateľov, index 1,5), čo je o jeden prípad viac ako v roku 2017. V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie, v roku 2015 boli hlásené 4 ochorenia. V roku 2014 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2013 boli hlásené 2 ochorenia. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 1,15 / 100 000 obyvateľov. Ochorenia boli hlásené ako A87.9 Nešpecifikovaná meningitída.

Po 1 ochorení boli hlásené **Zápal mozgových plien (meningitis) pri bakteriálnych chorobách** a **Zápal mozgu – miechy**, v roku 2017 tieto ochorenia neboli hlásené.

V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia ako **Guillainov-Barrého syndróm** (chorobnosť 1,27 / 100 000 obyvateľov). V roku 2017 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2016 bolo hlásené jedno ochorenie, čo je rovnaký počet ako v roku 2015. V rokoch 2014 - 2006 ochorenie nebolo hlásené. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 0,26 / 100 000 obyvateľov.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Epidemiologická situácia v tejto skupine ochorení bola aj v roku 2018 priaznivá.

V roku 2018 bolo hlásené jedno ochorenie na **kožný eryzipeloid** (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov). Od roku 2004 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2004 bolo hlásené 1 ochorenie. Na **lymeskú chorobu** bolo v roku hlásených 85 prípadov (chorobnosť 54,04 / 100 000 obyvateľov, index 2,07), čo je nárast oproti roku 2017 o 44 prípadov. V roku 2016 sme zaznamenali 102 ochorení, v roku 2015 bolo hlásených 50 prípadov. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 41,56 / 100 000 obyvateľov. Podľa mechanizmu prenosu bolo 40 prípadov po prisatí kliešťa, po poštípaní hmyzom 29 prípadov a u 16 osôb je epidemiologická anamnéza negatívna. Ochorenia sú v 24 prípadoch sérologicky potvrdené. Klinická forma: 69x erythema chronicum migrans, 10x neurologická, 4x meningeálna a po 1x bezpríznaková a kĺbna. Priebeh ochorení typický, v 7 prípadoch potvrdená duálna infekcia (4x anaplazma, 2x kliešťová a 1x enterovírusová). V 14 prípadoch si liečba vyžadovala hospitalizáciu v dĺžke 13 – 31 dní, z toho 4x boli pacienti rehospitalizovaní. Ochorenie u 38 ročnej ženy je zaznamenané ako importovaná nákaza z Chorvátska.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe bola v roku 2018 hlásená 1x. V roku 2017 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2016 bolo hlásené jedno ochorenie, v roku 2015 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2014 bolo hlásené 1 ochorenie, čo je o 1 prípad menej ako v roku 2013. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 0,51 / 100 000 obyvateľov.

Iné špecifikované riketsiózy boli v roku 2018 bolo hlásené 7x (chorobnosť 4,45 / 100 000 obyvateľov). V 4 prípadoch bola u pacientov súčasne potvrdená aj borreliová infekcia s prejavom erythema chr. migrans, V 3 prípadoch sú pacienti sledovaní v infektologickej ambulancii po liečbe borreliovej infekcie v minulosti. Ochorenia sú sérologicky potvrdené (Ehrlichia sennetsu – anaplazma). Podľa mechanizmu prenosu boli 3 prípady po prisatí

kliešť'a, po poštípaní hmyzom 1 prípad a u 3 osôb je epidemiologická anamnéza negatívna. Klinická forma: po 2x bezpríznaková, kožná a kĺbna, v 1 prípade neurologická.

Výskyt **stredo európskej kliešťovej encefalitídy** bol hlásený v roku 2018 18x (chorobnosť 11,44 / 100 000 obyvateľov, index 2,25), čo je nárast o 10 ochorení oproti roku 2017. V roku 2016 bolo hlásených 12 prípadov. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 9,21 / 100 000 obyvateľov. Klinická forma v 12 prípadoch meningeálna, v 5 prípadoch febrilná a v 1 prípade neurologická. Ako mechanizmus prenosu bol udávaný 12x prisatie kliešť'a, ingescia 1x a negatívna anamnéza 5x. Ochorenia sa vyskytli u osôb neočkovaných proti kliešťovej encefalitíde. Ochorenia majú sporadický charakter.

Vo všetkých prípadoch priebeh ochorení typický, vo väčšine prípadov dvojfázový, okrem 1 prípadu liečba s nutnosťou hospitalizácie. V jednom prípade priebeh ochorenia komplikovaný vznikom epi paroxyzmu, realizované CT vyšetrenie mozgu, po 2. epi paroxyzme pacient cca 30 minút neprebudený, po prebratí konštatovaná pravostranná hemiparéza.

V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie ako **Iná ťažká a komplikovaná malária** zav. Plasmodium (B 50.8). V roku 2017 ochorenie nebolo hlásené. Ochorenie bolo hlásené u 10 ročného dieťaťa, muža. Ide o importované ochorenie z Nigérie. Už počas pobytu v Nigérii 1x vzostup TT, nasadené antimalariká. EA: poštípanie komárom počas prázdnin (od 13.8. - 8.9.2018) v Nigérii s otcom u jeho príbuzných.

V roku 2018 sme zaznamenali 7 ochorení na **toxoplazmózu**, čo je o 1 prípad viac ako v rokoch 2017 a 2016 (chorobnosť 4,45 / 100 000 obyvateľov, index 1,17). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 5,11 / 100 000 obyvateľov. Klinická forma ochorenia: uzlinová forma 6x a bezpríznaková 1x. Všetky ochorenia sú potvrdené sérologicky. EA: 5x ingescia (konzumáciou nedostatočne tepelne upraveného mäsa a mlieka) a 2x priamy kontakt s mačkami. Všetky ochorenia sú liečené ambulantne. Zaznamenali sme sporadické ochorenia a 1 rodinný výskyt s počtom 2 prípady. Ochorenia boli hlásené ako Toxoplazmóza s postihnutím iných orgánov (B 58.8) 1x a Nešpecifikovaná toxoplazmóza (B 58.9) 6x. Veterinárnou správou nám ohnisko TOXO nebolo hlásené.

V roku 2018 sme zaznamenali 20 prípadov **ohrozenia besnotou**, čo je o 1 prípad viac ako v roku 2017 (chorobnosť 12,72 / 100 000 obyvateľov, index 1,05). Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 13,81 / 100 000 obyvateľov. Rozdelenie podľa druhu zvierat'a: 11x pes, po 3x mačka a myš, 2x iné divokožijúce zviera (opica 2x) a 1x líška. Podľa spôsobu poranenia: 20x pohryzenie.

Podľa lokalizácie poranenia: 10x ruka, po 3x rameno a stehno, 2x noha a po 1x predkolenie a predlaktie. Besnota u zvierat nebola potvrdená v žiadnom prípade. V 3 prípadoch ide o importovanú nákazu: u 35 ročnej ženy z Gibraltáru, 30 ročnej ženy zo Srí Lanky a 24 ročnej ženy z Vietnamu.

Nákazy kože a slizníc

Problematikou tejto skupiny ostáva i naďalej nedostatočná hlásna služba zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Hlásené počty ochorení sú nízke a nezodpovedajú skutočnému výskytu.

Pohlavné choroby sú hlásené na odbor epidemiológie od roku 2005. V roku 2018 bolo hlásených celkovo 13 ochorení, čo je o 37 prípadov menej ako v roku 2017, index 0,26. Hlásené boli pod dg: Včasný syfilis (A 51), Neskorý latentný syfilis (A 52), Iný a nešpecifikovaný syfilis (A 53), Gonokoková infekcia (A 54), Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie (A 56), Urogenitálna trichomonóza (A 59) a Iné, prevažne sexuálne prenášané choroby (A 63).

V roku 2018 bolo hlásených 26 ochorení na **svrab** (chorobnosť 16,54 / 100 000 obyvateľov), čo je o 15 prípadov viac ako v roku 2017, index 2,36. Priemerná chorobnosť za roky 2013 - 2017 je 12,91 / 100 000 obyvateľov. V mesiaci november sme zaznamenali epidemický

výskyt v DSS (10 prípadov). Ochorenia sú hlásené z ambulancií kožného lekára, okrem epidemického výskytu sme zaznamenali sporadické ochorenia a 2 rodinné výskyty s počtom 2 a 3 prípady.

Iné nákazy

V roku 2018 bolo hlásených 9 **streptokokových septikémií**, čo je o 1 prípad menej ako v roku 2017. Z toho septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny B (A 40.1) 1 ochorenie – hlásené ako NN, pneumokoková septikémia (A 40.3) bolo hlásených 7 prípadov a 1 prípad ako iná streptokoková septikémia (A 40.8).

Stafylokoková septikémia bola v roku 2018 hlásená 14x (chorobnosť 8,9 / 100 000 obyvateľov), čo je o 1 prípad menej ako v roku 2017. Ochorenia boli hlásené 4x ako Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus (A 41.0) – hlásené ako NN, 3x ako Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A 41.1) – hlásené ako NN, 5x ako Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A 41.5), z toho 4x ako NN a po 1x Iná špecifikovaná septikémia (A 41.8) a Nešpecifikovaná septikémia, septický šok (A 41.9).

Bezpríznakové nosičstvo HIV, v roku 2018 bolo hlásené 1x (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov). V roku 2017 boli hlásené 4 prípady (chorobnosť 2,55 / 100 000 obyvateľov). V rokoch 2016 a 2015 nebolo ochorenie hlásené, v roku 2014 bolo hlásené 1 bezpríznakové ochorenie (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov), v roku 2013 boli hlásené 2 prípady.

Nozokomiálne nákazy

V roku 2018 bolo z FNsP Žilina hlásených spolu 373 nozokomiálnych nákaz, čo je oproti roku 2017 vzostup o 105 prípadov. Počet 373 NN bol hlásený z celkového počtu 27720 hospitalizovaných pacientov zo 16 oddelení FNsP Žilina a predstavuje proporciu 1,34 %. Ide o pasívny zber údajov, ktorý má výrazne nižšiu výpovednú hodnotu ako je skutočný výskyt NN. Najvyšší počet hlásených NN bol zaznamenaný z oddelení: interné oddelenie (72), chirurgické oddelenie (70), traumatologické oddelenie (40), OAIM (35), novorodenecké oddelenie (25) a LDCH (23). Výskyt NN sme nezaznamenali na oddelení ORL, očné oddelení, na oddelení pre liečbu drogovu závislých a JAS. Nulová a nízka hlásnosť z oddelení nezodpovedá reálnemu výskytu NN, vzhľadom na nedostatočnú hlásnu službu zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Podľa lokalizácie infekcie sme zaznamenali výskyt NN v skupine črevných ochorení (110x), respiračného traktu (73x), urogenitálneho traktu (62x), infekcií v mieste operačného výkonu (86x), nákaz kože a slizníc (16x), sepsy (18x) a iné (8x).

Závažné etiologické agens NN v roku 2018: Clostridium difficile (92 x), Klebsiella pneumoniae (58x), Staphylococcus aureus MRSA (24 x), E. coli (35x), Staphylococcus aureus MRSA(19 x), Pseudomonas aeruginosa (26x), Staphylococcus epidermidis (14x), Proteus mirabilis (13x) izolované z biologického materiálu hlásených pacientov. Podľa určenia etiologického agens a lokalizácie infekcie NN je zrejme, že najvyšší záchyt bol v skupine črevných infekcií 110x, u infekcií v mieste operačného výkonu 86x, u respiračných infekcií 73x, u urogenitálnych infekcií 62x, v skupine sepsy 18x, u infekcií kože a slizníc 16x a ostatné 8x.

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Žilina, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota										
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skupina alimentárnych nákaz												
A 01	Brušný týfus A paratýfus	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0	0,63	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	207	203	148	162	145	190	189	206	285	345
		rel.*	130,7	127,9	95,7	104,5	93,2	122,1	121,2	131,7	181,8	219,4
A 02N	Vylučovanie salmonel	abs.	13	13	12	12	12	15	11	13	20	29
		rel.*	8,21	8,19	7,76	7,74	7,71	9,64	0,86	8,31	12,8	18,44
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	0	0	1	0	0	2	4	3	3
		rel.*	0	0,0	0,0	0,65	0,0	0,0	1,28	2,56	1,91	1,91
A 04	Iné bakter. črevné infekcie	abs.	90	119	119	172	159	160	224	299	239	315
		rel.*	56,96	75,1	74,75	111,3	102,5	102,9	143,6	191,2	152,1	200,3
A 05	Iné bakteriálne otravy potravinami	abs.	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0	13,89	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 07	Iné protoz. črevné choroby	abs.	2	0	0	1	0	1	0	1	0	0
		rel.*	1,27	0,0	0,0	0,65	0,0	0,64	0,0	0,64	0,0	0,0
A 08	Vírusové enteritídy	abs.	91	3	143	9	48	71	98	91	35	188
		rel.*	57,44	1,89	92,5	5,8	30,85	45,64	62,82	58,18	22,32	119,5
A 09	Gastroenteritída pravdepodobne infekč. pôvodu	abs.	131	305	143	17	44	12	36	2	2	1
		rel.*	82,9	198,3	90,07	11,0	28,37	7,71	23,08	1,28	1,28	0,64
Skupina vírusových hepatítid												
B 15	Akútna VHA	abs.	3	2	1	3	0	3	3	3	2	6
		rel.*	1,9	1,26	0,63	1,94	0,0	1,93	1,92	1,92	1,28	3,81
B 16	Akútna VHB	abs.	2	2	4	1	4	1	1	0	0	0
		rel.*	1,27	1,26	2,52	0,65	2,58	0,64	0,64	0,0	0,0	0,0
B 17	Iné akútne VH	abs.	1	1	2	2	0	0	0	0	1	2
		rel.*	0,63	0,63	1,26	1,29	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	1,27
B 18.1	Chronická VHB	abs.	3	4	3	2	2	2	2	4	1	1
		rel.*	1,89	2,52	1,94	1,29	1,29	1,29	1,28	2,56	0,64	0,64
B 18.2	Chronická VHC	abs.	9	16	17	9	9	11	15	11	7	9
		rel.*	5,68	10,08	11,0	5,8	5,79	7,07	9,62	7,03	4,46	5,72
B 19	Nešpecifikovaná VH	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupina respiračných nákaz												
A 37	Pertussis - divý kašeľ	abs.	0	0	1	0	0	35	5	1	1	5
		rel.*	0	0,0	0,63	0,0	0,0	22,5	3,21	0,64	0,64	3,18
A 38	Scarlatina šarlach	abs.	7	7	6	4	4	3	5	9	4	12
		rel.*	4,43	4,42	3,78	2,59	2,58	1,93	3,21	5,75	2,55	7,63
B 01	Varicella ovčie kiahne	abs.	284	436	199	284	626	323	471	577	447	266
		rel.*	179,7	275,1	125,3	183,7	403,7	207,6	301,9	368,9	285,0	169,1
B 02	Herpes zoster plazivec pásový	abs.	111	130	128	108	165	126	127	160	110	112
		rel.*	70,24	82,05	80,62	69,86	106,4	80,99	81,42	102,3	70,15	71,22
B 05	Morbilli osýpky	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0	0,0	0,63	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 06	Rubeola ružienka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 26	Parotitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0

	mumps	rel.*	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,28	1,28	0,0
J 10	ARO -	abs.	42890	27215	35978	24910	35674	25641	27221	26393	27309	30818
J 11	CHPO	rel.*	60344	40488	51691	40277	52221	42669	47042	42193	45007	51628

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Žilina, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota										
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Neuroinfekcie												
A39	Meningokoková infekcia	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0	0,0	0,63	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A841	Kliešťová encefalitída	abs.	10	11	18	22	19	18	15	12	8	18
		rel.*	6,33	6,94	11,3	14,2	12,3	11,57	9,62	7,67	5,1	11,44
A87	Vírusová meningitída	abs.	4	6	1	2	2	0	4	1	2	3
		rel.*	2,53	3,78	0,63	1,29	1,29	0,0	2,56	0,64	1,28	1,91
A86	Nešpecifikovaná vírusová encefalitída	abs.	2	0	3	1	1	0	0	0	0	1
		rel.*	1,27	0,0	1,89	0,65	0,64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64
G00	Bakteriálna meningitída	abs.	1	2	2	1	0	0	2	2	1	0
		rel.*	0,63	1,26	1,26	0,65	0,0	0,0	1,28	1,28	0,64	0,0
Zoonózy												
A 27	Leptospiroza	abs.	1	2	0	1	0	0	0	1	0	0
		rel.*	0,63	1,26	0,0	0,65	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0
A 32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
		rel.*	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,28	0,0	0,64	0,0
A692 M012 G630	Lymeská choroba	abs.	47	40	35	58	111	28	50	103	42	86
		rel.*	29,7	25,2	22,1	37,3	71,6	18,0	32,05	65,85	26,8	54,68
B 50	Malária	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.*	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,64
B 58	Toxoplazmóza	abs.	7	8	11	8	7	15	6	6	6	7
		rel.*	4,43	5,05	6,93	5,17	4,51	9,64	3,85	3,84	3,83	4,45
B 68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z 20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	23	25	30	25	20	26	18	25	19	20
		rel.*	14,6	15,8	18,9	16,2	12,9	16,71	11,54	15,98	12,12	12,72
Iné nezaradené												
A 40	Streptokokové septikémie	abs.	1	0	0	0	2	1	6	1	10	8
		rel.*	0,63	0,0	0,0	0,0	1,29	0,64	3,85	0,64	6,38	5,09
A41	Iné septikémie	abs.	19	9	17	25	26	7	9	17	15	14
		rel.*	12,0	5,67	11,1	16,3	16,8	4,48	5,77	10,87	9,57	8,9
A 46	Erysipelás - ruža	abs.	12	5	5	0	2	0	1	2	1	1
		rel.*	7,59	3,16	3,15	0,0	1,29	0,0	0,64	1,28	0,64	0,64
A 81.0	Creuzfeldtová Jakobova choroba	abs.	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0
		rel.*	0,63	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0
B 27	Infekčná mononukleóza	abs.	33	20	16	2	9	1	3	10	4	8
		rel.*	20,9	12,6	10,1	1,29	5,8	0,64	1,92	6,4	2,56	5,09
B 35	Dermatofytóza	abs.	1	2	4	0	1	0	0	0	1	0
		rel.*	0,63	1,26	2,52	0,0	0,65	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0
B 86	Scabies -	abs.	8	5	2	5	10	35	33	12	11	25

	Svrab	rel.*	5,06	3,16	1,26	3,25	6,45	22,5	21,16	7,67	7,01	15,9
G 51	Poruchy spánkového nervu	abs.	2	1	4	0	0	0	1	0	1	0
		rel.*	3,26	0,63	2,52	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,64	0,0
G 61	Zápalová polyneuropatia	abs.	1	0	0	0	0	0	1	1	0	2
		rel.*	0,00	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	0,64	0,0	1,27

- chorobnosť na 100 000 obyvateľov

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Žilina a porovnávacie indexy

Kód MKCH	Rok 2018 abs.	Rok 2017 abs.	Index 18/17 rel.	Priemer 13-17 abs.	Index 18 / P rel.	Chorobnosť v r. 2018 na 100 000	Priemer chorobnosti 13-17
A 02	345	285	1,21	203	1,7	219,35	129,78
A 02N	29	20	1,45	14,2	2,04	18,44	9,08
A 03	3	3	1,0	1,8	1,67	1,91	1,15
A 04.0	0	1	0,0	0,8	0,0	0,0	0,51
A 04.5	215	167	1,29	171	1,26	136,7	109,33
A 04.6	2	3	0,67	10	0,2	1,27	6,39
A 04.8	0	0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,77
A 04.9	0	1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 07	0	0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,26
A 08	188	35	5,37	68,6	2,74	119,53	43,86
A 09	1	2	0,5	19,2	0,05	0,64	12,28
A 27	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 32	0	1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,38
A 37.0	5	1	5,0	8,4	0,6	3,18	5,37
A 38	12	4	3,0	5	2,4	7,63	3,2
A 40.1	1	0	0,0	0	0,0	0,64	0,0
A 40.2	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 40.3	7	5	1,4	2,6	2,69	4,45	1,66
A 40.8	1	5	0,2	1,2	0,83	0,64	0,77
A 41.0	4	4	1,0	3,8	1,05	2,54	2,43
A 41.1	3	6	0,5	2	1,5	1,91	1,28
A 41.3	0	1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 41.5	5	4	1,25	7,8	0,64	3,18	4,99
A 41.8	1	0	0,0	1	1,0	0,64	0,64
A 41.9	1	0	0,0	0	0,0	0,64	0,0
A 69.2	85	41	2,07	65	1,31	54,04	41,56
A 81	0	1	0,0	0,4	0,0	0,0	0,26
A 84	18	8	2,25	14,4	1,25	11,44	9,21
A 87	3	2	1,5	1,8	1,67	1,91	1,15
B 01	266	447	0,6	488,8	0,54	169,12	312,5
B 02	112	110	1,02	137,6	0,81	71,21	87,97

B 15	6	2	3,0	2,2	2,73	3,81	1,41
B 16	0	0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,77
B 18.1	1	1	1,0	2,2	0,45	0,64	1,41
B 18.2	9	7	1,29	10,6	0,85	5,72	6,78
B 19	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
B 26	0	2	0,0	0,8	0,0	0,0	0,51
B 27	8	4	2,0	5,4	1,48	5,09	3,45
B 37.7	1	0	0,0	0	0,0	0,64	0,0
B 50	1	0	0,0	0	0,0	0,64	0,0
B 58	7	6	1,17	8	0,88	4,45	5,11
B 86	25	11	2,27	20,2	1,24	15,9	12,91
G 00	0	1	0,0	1	0,0	0,0	0,64
G 61	2	0	0,0	0,4	5,0	1,27	0,26
G 63.0	1	0	0,0	0,8	1,25	0,64	0,51
M 01.2	0	1	0,0	1	0,0	0,0	0,64
Z 20.3	20	19	1,05	21,6	0,93	12,72	13,81

Okres Bytča

Alimentárne infekcie

V roku 2018 bolo hlásených 31 prípadov salmonelóz ((chorobnosť 100,54/100 000 obyvateľov, index 0,94)). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa znížil počet ochorení o 8. U všetkých osôb bolo ochorenie diagnostikované ako salmonelová enteritída.

Aktívne vyhľadaná bola 1 osoba. Hospitalizovaných bolo 7 osôb s dĺžkou hospitalizácie 2 – 9 dní. Vo všetkých prípadoch bol etiologický agens dokázaný kultivačne, sérotyp S.Enteritidis 28x, (90,32 % prípadov), S.Infantis 1x (3,23 % prípadov), S.Typhimurium 1x (3,23 % prípadov) a S. Kentucky 1x (3,23 % prípadov).

Najčastejším suspektným faktorom prenosu bola uvádzaná zmiešaná strava, domáce a kupované vajcia a výrobky z vajec, lahôdkárske a cukrárenské výrobky, mliečne a mäsové výrobky. Kultivačne boli vyšetrené 2 vzorky sušeného mlieka Nutrilon s negatívnym nálezom.

Okrem sporadického výskytu ochorení sme zaznamenali 1x rodinný výskyt, epidemický výskyt salmonelovej enteritídy sme v roku 2018 v okrese Bytča nezaznamenali.

Epidémia salmonelózy z pitnej vody nebola v priebehu roka 2018 hlásená.

Oproti roku 2017 sme v roku 2018 zaznamenali pokles o 3 ochorenia. Celkovo bolo hlásených 43 prípadov **iných bakteriálnych infekcií** (chorobnosť 139,45/100 000 obyvateľov, index 0,93). Ochorenia mali sporadický aj rodinný charakter výskytu. Etiologický agens: Campylobacter jejuni 37x, Campylobacter coli 4x, infekcie enteropatogénnymi E.coli 1x a Yersinia enterocolitica 1x. Všetky prípady sú laboratórne potvrdené. Suspektným faktorom prenosu boli nedostatočne tepelne spracované mäsové výrobky, najmä kuracie, morčacie, bravčové mäso, ovčí syr, bryndza, syrové korbáčiky, kontakt so zvieratami, najmä mačka, ovce, pes, sliepky.

Na celkovom počte 43 ochorení sa podieľali: **Campylobakteriálna enteritída 41x, Infekcie enteropatogénnymi E.coli 1x a Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica 1x**

Vírusových črevných infekcií v roku 2018 bolo hlásených 17 prípadov (chorobnosť 55,13/100 000 obyvateľov, index 8,50), čo je o 15 prípadov viac ako v predchádzajúcom roku. Nárast počtu ochorení súvisí so zlepšenou hláskou službou zo strany oddelenia klinickej mikrobiológie. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 31,25/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli diagnostikované ako rotavírusová enteritída (9x), akútna gastroenteritída zapríčinená vírusom Norwalk (7x) a adenovírusová enteritída (1x).

Vírusové hepatitídy

Epidemiologická situácia vo výskyte vírusových hepatitíd je naďalej priaznivá. V roku 2018 bol hlásený jeden prípad akútnej hepatitídy B (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa v rokoch 2013 – 2017 nevyskytlo. V priebehu posledných päť rokov bolo hlásené v roku 2017 jedno nosičstvo vírusovej hepatitídy B, v roku 2014 jedno ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu typu B a v roku 2013 po jednom ochorení na akútnu hepatitídu typu A a chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

Ochorenia preventabilné očkovaním

V roku 2018 boli z tejto skupiny ochorení hlásené **Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis 1x.** (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov, index 1,00), v predchádzajúcom roku sme zaznamenali 1 ochorenie. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 6,51/100 000 obyvateľov. Ochorelo 3 ročné dieťa, muž, ktorému boli podané 3 dávky Infanrix Hexa, posledná dávka 19.8.2015. **Septikémia vyvolaná Streptokokom pneumónie** bola hlásená 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov, index 0,50), v predchádzajúcom roku sme zaznamenali 2 ochorenia. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 2,60/100 000 obyvateľov. **Pyogénna artritída** bola v roku 2018 1x hlásená (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov ochorenie nebolo hlásené. Z punkčatú kolena kultivačne potvrdený Streptococcus pneumoniae, v NRC potvrdený sérotyp 8. EA: nezistená, proti pneumokokom neočkovaný.

Respiračné ochorenia - okrem nákaz preventabilných očkovaním

Respiračná tuberkulóza bakteriologicky alebo histologicky potvrdená bola v roku 2018 hlásená 1x ako novozistené ochorenie (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), v predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené. V priebehu posledných päť rokov boli hlásené 3 novozistené ochorenia v roku 2015 a 1 ochorenie v roku 2013. Ochorenie hlásené ako tuberkulóza pľúc potvrdená len kultiváciou (A 15. 1).

Ako **Respiračná tuberkulóza bakteriologicky alebo histologicky nepotvrdená** v roku 2018 bolo hlásené 1 novozistené ochorenie (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), v predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené. V priebehu posledných päť rokov bolo hlásené 1 ochorenie v roku 2013. Ochorenie je potvrdené RTG nálezom. Ochorenie bolo hlásené ako tuberkulóza vnútrohruďníkových lymfatických uzlín bez údajov (A 16.3).

V roku 2018 bolo hlásené 3 ochorenia na **šarlach** (chorobnosť 9,73/100 000 obyvateľov, index 3,00), čo je o 2 prípady viac ako v predchádzajúcom roku. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 2,60/100 000 obyvateľov. **Ruža – erysipelas** bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), V priebehu posledných päť rokov bolo hlásené 1 ochorenie v roku 2017 a 1 ochorenie v roku 2014. **Ovčie kiahne – Varicella** patria i naďalej k ochoreniam s najvyšším hláseným výskytom. Patrí i naďalej k najčastejšie hláseným ochoreniam. V roku 2018 sme celkovo zaznamenali 169 ochorení (chorobnosť 548,08/100 000 obyvateľov, index 3,45), čo je oproti roku 2017 výrazný nárast až o 120 ochorení. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 440,72/100 000 obyvateľov. Okrem sporadických a rodinných výskytov sme zaznamenali epidemický výskyt v MŠ a ZŠ v obciach Štiavnik, Veľké Rovné, Kolárovice, Bytča-časť Pšurnovice, v ZŠ Mierová ul. a MŠ Dostojevského ul. v Bytči. Všetky ochorenia sú hlásené ako varicella bez komplikácie (B01.9).

Na **herpes zoster** sme v roku 2018 zaznamenali 10 ochorení (chorobnosť 32,43/100 000 obyvateľov, index 1,00), čo je rovnaký počet ako v predchádzajúcom roku. Priemerná

chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 24,74/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia sú hlásené ako zoster bez komplikácie (B 02.9).

V roku 2018 boli hlásené 2 prípady ako **Akútny zápal hrtana a priedušnice** (chorobnosť 6,49/100 000 obyvateľov), v priebehu posledných päť rokov nebolo ochorenie hlásené. Jednalo sa o sporadické ochorenia s kultivačne pozitívnym nálezom *Neisseria meningitidis* z výteru z hrdla a nosa.

V skupine **ARO** ochorení sme zaznamenali vzostup chorobnosti oproti roku 2017. Celkový počet ARO ochorení bol 9 764 (chorobnosť 50 345,60/100 000 obyvateľov), čo je o 1 239 ochorení viac oproti predchádzajúcemu roku. Z celkového počtu ARO bolo hlásených 554 CHPO (chorobnosť 2856,60/100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2017 nárast o 17 prípadov.

Najvyšší výskyt ochorení sme evidovali v 7. kalendárnom týždni 2018, kedy ochorelo 656 osôb (chorobnosť 2 791,47/100 000 obyvateľov)

Celkovo bolo hlásených 147 komplikácií (1,51 % z počtu ARO). V roku 2018 boli v okrese Bytča odobraté 2 vzorky biologického materiálu na virologické vyšetrenie, vyšetrené boli na oddelení molekulárnej genetiky Klinickej biochémie s.r.o v Žiline s pozitívnym nálezom vírusu chrípky typ A H1 2009 (1x) a typ B (1x). V roku 2018 sme nezaznamenali úmrtie v súvislosti s chrípkou. **Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky** bola hlásená 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov boli hlásené tri ochorenia v roku 2017 a jedno ochorenie v roku 2016. Ochorenie je laboratórne potvrdené (vírus chrípky typ B). Ochorenie sa vyskytlo u neočkovanej osoby. Ako **Chrípka H1N1 Novel** v roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 6,49/100 000 obyvateľov), v priebehu posledných päť rokov ochorenie nebolo hlásené. Jedná sa o rodinný výskyt, v jednom prípade je ochorenie laboratórne potvrdené (vírus chrípky typ A H1 2009), jedno ochorenie vykazujeme v epidemiologickej súvislosti u súrodenca. Ochorenia sa vyskytli u neočkovaných osôb.

Neuroinfekcie

Ako **Vírusová meningitída** v roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 6,48/100 000 obyvateľov), v predchádzajúcom roku sme ochorenie nezaznamenali. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 2,60/100 000 obyvateľov. Ochorenia sú hlásené ako enterovírusová meningitída (A 87.0) a nešpecifikovaná vírusová meningitída (A 87.9). Ako **Guillainov Barrého syndróm** v roku 2018 sme zaznamenali 1 ochorenie (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov bolo hlásené 1 ochorenie v roku 2015.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2018 sme zaznamenali 14 ochorení na **lymeskú chorobu**, čo je oproti roku 2017 nárast o 12 prípadov (chorobnosť 45,40/100 000 obyvateľov, index 7,00). Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 24,09/100 000 obyvateľov. EA: 3 osoby udávajú prisatie kliešťa, 6 osôb poštípanie hmyzom a u 5 osôb je mechanizmus prenosu neznámy. Sérologicky potvrdených je 6 prípadov. Klinická forma: erythema chronicum migrans 8x, neurologická 3x, kĺbna 1x, meningeálna 1x a očná 1x. Hospitalizáciu si vyžiadalo 6 ochorení. Na **kliešťovú encefalitídu** sme roku 2018 zaznamenali 9 ochorení, čo je o 3 ochorenia viac ako v roku 2017 (chorobnosť 29,19/100 000 obyvateľov, index 1,5). Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 23,44/100 000 obyvateľov. Klinická forma: meningeálna 4x, febrilná 4x a neurologická 1x. EA: všetkých 9 osôb udáva prisatie kliešťa. 8 ochorení si vyžiadalo hospitalizáciu, všetky prípady boli verifikované sérologicky, vyskytli sa u neočkovaných osôb.

V roku 2018 sme zaznamenali 3 ochorenia ako **Hemoragická horúčka dengue** (chorobnosť 9,73/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa v rokoch 2013 – 2017 nevyskytlo. Z

RÚVZ so sídlom v Martine na oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Žiline boli hlásené 3 prípady hemoragickej horúčky dengue. Hospitalizovaní boli na KIA CM UN Martin. Ochorenia sú laboratórne potvrdené v ústave mikrobiológie JLF UK. Ide o importované prípady z Thajska. Pacienti boli na dovolenke v čase od 3. - 14.5. 2018. Spoločná EA: poštípánie komárom.

Ohrozenie besnotou sme v roku 2018 zaznamenali v 5 prípadoch, (chorobnosť 16,22/100 000 obyvateľov, index 0,83), čo je oproti predchádzajúcemu roku pokles o 1 prípad. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 12,37/100 000 obyvateľov. Rozdelenie podľa druhu zvieratá: 3x neznámy pes, 1x neznáma mačka, 1x potkan, podľa spôsobu poranenia: 5x pohryzenie, podľa lokalizácie poranenia: 2x noha, 1x ruka, 1x predkolenie a 1x predlaktie. 2 poranenia si vyžadovali traumatologické ošetrenie. V žiadnom prípade besnota u zvierat potvrdená nebola.

Nákazy kože a slizníc

Problematikou tejto skupiny ostáva i naďalej nedostatočná hlásna služba zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. V roku 2018 boli hlásené 3 novozistené prípady pohlavne prenášaných ochorení, čo je o 4 prípady menej ako v predchádzajúcom roku. Hlásené boli 1x ako Sekundárny **genitálny syfilis** (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa v rokoch 2013 - 2017 nevyskytlo, ako **Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie** 1 ochorenie (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), čo je o 2 prípady menej ako v predchádzajúcom roku a 1x ako **Anogenitálne bradavice**, v predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené.

Svrab - Scabies bol v roku 2018 hlásený 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov, index 0,33). V roku 2017 sme zaznamenali 3 ochorenia. Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 16,27/100 000 obyvateľov.

Iné nákazy

Ako **Iné septikémie** v roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie, v roku 2017 ochorenie nebolo hlásené. V priebehu posledných päť rokov sme zaznamenali 1 ochorenie v roku 2015 a 1 ochorenie v roku 2013. Ochorenie je hlásené ako septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus* (A 41.0). Priemerná chorobnosť za roky 2013 – 2017 je 0,65/100 000 obyvateľov. Ochorenie **Enterobióza - mrle, oxyuriáza** v roku 2018 sme zaznamenali 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), v predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené. V priebehu posledných päť rokov bolo hlásené 1 ochorenie v roku 2013. **Bezpríznakový stav infekcie HIV** sme v roku zaznamenali 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), v predchádzajúcom roku bezpríznakové nosičstvo HIV nebolo hlásené. V priebehu posledných päť rokov bol hlásený jeden prípad v roku 2016 a jeden prípad v roku 2015. Bezpríznakové nosičstvo HIV bolo hlásené u muža, u ktorého bol súčasne potvrdený aj syfilis.

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Bytča, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota										
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
skupina alimentárny nákaz												
A 01	Brušný týfus a paratýfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	52	43	17	30	29	32	48	88	39	31
		rel.*	167,4	138,9	54,64	97,96	94,74	104,3	156,5	286,7	126,9	100,54
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0
		rel.*	0,00	3,22	0,00	0,00	0,0	0,00	3,26	0,0	3,25	0,0
A 04	Iné bakter. črevné infekcie	abs.	57	76	46	30	29	35	30	41	46	43
		rel.*	183,5	244,3	147,6	97,96	94,74	114,3	97,78	133,6	149,7	139,45
A 05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
A 08	Vírusové črevné infekcie	abs.	0	0	1	0	3	4	4	35	2	17
		rel.*	0,00	0,00	3,21	0,00	9,8	13,04	13,04	114,1	6,51	55,13
A 09	Gastroent.pravd. infekč.pôvodu	abs.	1	0	0	14	0	0	3	1	1	0
		rel.*	3,22	0,00	0,00	45,71	0,0	0,00	9,78	3,26	3,25	0,0
skupina vírusových hepatítid												
B 15	Akútna hepatitída A	abs.	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	3,22	0,00	0,00	3,27	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
B 16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	3,24
B 17	Iné akútne VH	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
B 18	Chronická hepatitída B,C	abs.	0	5	1	2	1	1	0	0	0	0
		rel.*	0,00	16,07	3,27	6,53	3,26	3,26	0,0	0,0	0,0	0,0
skupina respiračných nákaz												
A 37	Pertussis - divý kašeľ	abs.	0	0	0	0	1	6	2	0	1	1
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	3,27	19,56	6,52	0,0	3,25	3,25
A 38	Scarlatína – šarlach	abs.	0	2	0	0	0	0	2	1	1	3
		rel.*	0,00	6,43	0,00	0,00	0,0	0,00	6,52	3,26	3,25	9,73
B 01	Varicella - ovčie kiahne	abs.	166	189	79	102	173	120	106	229	49	169
		rel.*	533,9	607,5	253,9	333,6	565,6	391,2	345,5	746,1	159,4	548,08
B 02	Herpes zoster	abs.	7	6	8	3	9	6	7	6	10	10
		rel.*	22,55	19,30	25,71	9,80	29,4	19,56	22,81	19,55	32,54	32,43
B 05	Morbilli – osýpky	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
B 06	Rubeola – ružienka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
B 26	Parotitída – mumps	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
J 10	Chrípka – ARO	abs.	12933	9085	9518	7503	9071	8055	8114	8 086	8525	9764
J 11		rel.*	61600	42834	44481	39207	46460	44450	48148	45331	49193	50345,6

* chorobnosť na 100 000 obyvateľov

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Bytča, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota										
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
skupina neuroinfekcií												
A 39	Meningokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
A 841	Kliešťová encefalitída	abs.	8	7	8	6	15	5	5	5	6	9
		rel.*	25,78	22,5	25,71	19,59	49,0	16,30	16,30	16,29	19,52	29,19
A 87	Vírusová meningitída	abs.	1	0	2	0	1	0	1	2	0	2
		rel.*	3,22	0,00	6,42	0,00	3,27	0,00	3,26	6,52	0,0	6,48
A 86	Nešpecifikovaná vírusová encefalitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
G 00	Bakteriálna meningitída	abs.	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0
		rel.*	9,67	0,00	0,00	0,00	0,0	3,26	0,0	3,26	0,0	0,0
skupina zoonóz												
A 27	Leptospiroza	abs.	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel.*	0,00	3,22	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	3,26	0,0	0,0
A 32	Listerióza	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	3,21	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
A692 M012 G630	Lymeská choroba	abs.	6	9	7	3	10	6	3	17	2	14
		rel.*	19,33	28,95	22,50	9,80	32,67	19,56	9,78	55,39	6,51	45,4
B 50	Malária	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
B 58	Toxoplazmóza	abs.	5	3	1	4	0	4	1	1	2	0
		rel.*	16,11	9,65	3,21	13,06	0,0	13,04	3,26	3,26	6,51	0,0
B 68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Z 203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	9	9	4	3	4	3	3	3	6	5
		rel.*	29,0	28,95	12,86	9,80	13,07	9,78	9,78	9,77	19,52	16,22
skupina iných nákaz												
A 41	Iné Septikémie	abs.	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	6,53	3,27	0,00	3,26	0,0	0,0	0,0
A 46	Erysipelas - Ruža	abs.	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1
		rel.*	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00	3,26	0,0	0,0	3,25	3,24
A810	Creuzfeldtová - Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	3,26	0,0	0,0
B 27	Infekčná mononukleóza	abs.	2	2	4	1	2	0	0	0	2	0
		rel.*	6,44	6,43	12,85	3,27	6,53	0,00	0,0	0,0	6,51	0,0
B 35	Dermatofytóza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	3,27	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
B 86	Scabies - Svrab	abs.	0	0	0	0	6	9	6	1	3	1
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	19,6	29,34	19,56	3,26	9,76	3,24
G 51	Poruchy spánkového nervu	abs.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	3,22	0,00	3,21	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
G 61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,26	0,0	0,0	3,24

* chorobnosť na 100 000 obyvateľov

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Bytča a porovnávacie indexy

Kód MKCH	Rok 2018 abs.	Rok 2017 abs.	Index 18/17 rel.	Priemer 13 - 17 abs.	Index 2018/P	Chorobnosť v r. 2018 na 100 000	Priemer chorobnosti 13 - 17
A 02	31	33	0,94	42,4	0,73	100,54	138,01
A 02N	0	6	0,00	4,8	0,00	0,00	15,62
A 03	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	1,30
A 04.0	1	4	0,25	3,2	0,31	3,24	10,42
A 04.5	41	39	1,05	31,2	1,31	132,97	101,56
A 04.6	1	3	0,33	1,8	0,56	3,24	5,86
A 07	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 08	17	2	8,50	9,6	1,77	55,13	31,25
A 09	0	1	0,00	1	0,00	0,00	3,25
A 27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 37.0	1	1	1,00	2	0,50	3,24	6,51
A 38	3	1	3,00	0,8	3,75	9,73	2,60
A 40.3	1	2	0,50	0,8	1,25	3,24	2,60
A 40.8	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 41.0	1	0	0,00	0,2	5,00	3,24	0,65
A41.5	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 69	14	2	7,00	7,4	1,89	45,40	24,09
A 81	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 84	9	6	1,50	7,2	1,25	29,19	23,44
A 87	2	0	0,00	0,8	2,50	6,49	2,60
B 01	169	49	3,45	135,4	1,25	548,08	440,72
B 02	10	10	1,00	7,6	1,32	32,43	24,74
B 15	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
B 16	1	0	0,00	0	0,00	3,24	0,00
B 18.1	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65

B 18.2	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
B 27	0	2	0,00	0,8	0,00	0,00	2,60
B 58	0	2	0,00	1,6	0,00	0,00	5,21
B 86	1	3	0,33	5	0,20	3,24	16,27
G 00	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,30
G 61	1	0	0,00	0,2	5,00	3,24	0,65
G 63.0	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
Z 20.3	5	6	0,83	3,8	1,32	16,22	12,37

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V ŽILINE**

VÝROČNÁ SPRÁVA

**ČINNOSTI RÚVZ SO SÍDLOM V ŽILINE
V OKRESOCH ŽILINA A BYTČA V ROKU
2018**

Oddelenie hygieny detí a mládeže

**ANALÝZA HYGIENICKEJ SITUÁCIE NA ÚSEKU
HYGIENY DETÍ A MLÁDEŽE V OKRESE ŽILINA A BYTČA
ZA ROK 2018**

ÚVOD :

Obsadenie oddelenia :

Mgr. PhDr. Daša Mičundová	- hlavný radca s 24 ročnou praxou
RNDr. Dagmar Jozeková	- samostatný radca s 23 ročnou praxou
Mgr. Barbora Majstříková	- samostatný radca so 4 ročnou praxou
Mgr. Martina Smatanová	- samostatný radca s 2 ročnou praxou

Materiálne vybavenie oddelenia sa oproti roku 2017 nezmenilo.

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

V roku 2018 zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonávali štátny zdravotný dozor, úradnú kontrolu potravín a preventívny dozor v okresoch Žilina a Bytča.

Činnosť oddelenia bola zameraná predovšetkým na riešenie problémov hygienickej úrovne zariadení a areálov pre deti a mládež, dodržiavanie podmienok pri zotavovacích podujatiach, problematiku spoločného stravovania detí a mládeže, sledovanie režimu práce a odpočinku, dodržiavanie opatrení na ochranu a podporu zdravia, objektivizáciu životného a pracovného prostredia detí a mládeže, vrátane dodržiavania opatrení pri práci mladistvých a iné. V rámci výkonu ŠZD sme sa zameriavali aj na kontrolu dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov. Zároveň boli realizované projekty zamerané na podporu, ochranu a rozvoj verejného zdravia detí a mládeže. V roku 2018 sme sa zapojili do riešenia projektov „Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025“, „Monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania základných škôl“ a „Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku“ (vyhodnotenie projektov je spracované v kapitole 2).

V rámci štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2018 vykonávali aj ciele mimoriadne kontroly so zameraním:

- na dodržiavanie ustanovení vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení neskorších predpisov,
- na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež (viď kapitola 3).

Taktiež sme sa v roku 2018 podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových jedál v dozorovaných zariadeniach podľa plánu, vypracovaného oddelením hygieny výživy.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

V roku 2018 sa odborní zamestnanci oddelenia HDM zúčastňovali odborných podujatí, pracovných porád, odborných mesačných seminárov, odborných konferencií a vzdelávacích aktivít organizovaných odbornými inštitúciami s cieľom sústavného vzdelávania zamestnancov RÚVZ.

Zamestnanci sa aktívne alebo pasívne zúčastnili na týchto odborných podujatiach:

- Odber vzoriek pitných vôd, Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
- Odborný seminár pre riaditeľov ZŠ, riaditeľky MŠ a pre zástupkyne pre MŠ, Kultúrny dom Varín – aktívna účasť
- Pracovné stretnutie odborných zamestnancov HDM, RÚVZ so sídlom v Martine
- Pracovná porada vedúcich zariadení školského stravovania, MÚ v Žiline – aktívna účasť
- Celoslovenská porada vedúcich odborov HDM, Bratislava
- Pracovné stretnutie vedúcich zamestnancov a hlavných kuchárov zariadení školského stravovania, Žilina – aktívna účasť

- Pracovné stretnutie odborných zamestnancov HDM, RÚVZ so sídlom v Martine
- Kurz manažérskych zručností, Úrad vlády SR

Zamestnanci HDM pripravili v rámci interných odborných seminárov v roku 2018 prednášky na tému „Analýza odberov vzoriek sterov z prostredia a osobnej hygieny“ a „Monitoring pitného režimu detí v materských školách“.

Okrem toho sa pasívne zúčastnili 20 odborných seminárov v rámci RÚVZ so sídlom v Žiline.

V rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami boli poskytnuté informácie pre Denník Plus jeden deň „Výskyt salmonelovej enteritídy“ a Televíziu JOJ „Situácia v Konzervatóriu Žilina“.

Tabuľka č. 1 uvádza činnosti presahujúce rámec štátneho zdravotného dozoru. V r. 2018 bolo vyhlásených 5 úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR (viď kapitola 3), ďalej bolo vydaných 266 odborných stanovísk a expertíz z oblasti hodnotenia kvality vodných zdrojov, posudzovania odobratých vzoriek pracovného prostredia, hodnotenia havarijného stavu školských objektov, kapacity školských zariadení, režimu dňa žiakov a detí a posúdenie projektových dokumentácií. Zamestnanci HDM participovali na riešení 3 projektov (bližšie údaje k projektom viď nižšie). Súčasne bolo poskytnutých 1259 konzultácií, a to telefonických, osobných, elektronickou poštou alebo priamo na mieste výkonu štátneho zdravotného dozoru. Išlo prevažne o oboznamovanie s požiadavkami platnej legislatívy, zhodnotenie priestorového usporiadania zariadení, hodnotenie prevádzkových poriadkov, odborné usmerňovanie pri výskyte akútnych respiračných, prenosných parazitárnych ochorení a iných infekčných ochorení, požiadavky pri organizovaní zotavovacích podujatí, realizácii mliečneho programu, informovanie o požiadavkách na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a pod. Ďalej sa zamestnanci aktívne zúčastnili 3 odborných podujatí určených pre riaditeľky a riaditeľov ZŠ, ZŠ s MŠ, MŠ, ZUŠ, CVČ.

Tiež bolo vydaných 21 záväzných stanovísk k územnému konaniu, ku kolaudáciám a k zmene účelu využitia stavby a 202 stanovísk, napr. k zaradeniu zariadení do siete škôl a školských zariadení a stanoviská ku skutkovému nevyhovujúcemu stavu školských zariadení. V roku 2018 oddelenie HDM vydalo 438 osvedčení na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a 33 duplikátov osvedčení. V 70 zariadeniach pre deti a mládež bolo nariadené karanténne opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení.

Dve zamestnankyne oddelenia HDM sa v roku 2018 zúčastňovali na skúškach na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vykonávali administratívnu činnosť súvisiacu so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti v agende WIN Asu). Spolu bolo preskúšaných 533 žiadateľov o vykonanie skúšky na získanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností.

Riešené úlohy, programy a projekty

V roku 2018 boli oddelením HDM v Žiline realizované nasledovné projekty a úlohy:

Programy a projekty vyhlásené ÚVZ SR

4.1 AKTIVITY PREVENČIE DETSKEJ OBEZITY V KONTEXTE PLNENIA NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU V PREVENČII OBEZITY NA ROKY 2015 – 2025 (NAPPO)

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity.

V rámci priority „Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení“ sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastňujú pracovných porád pracovníkov školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi na okresnej úrovni. V roku 2018 sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastnili **3** pracovných porád pre zamestnancov školských jedální s aktívnou účasťou.

V rámci priority „Podpora zdravšieho prostredia v školách“ bola zabezpečená kontrola predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov v **25** zariadeniach, efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v **54** zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež a vo výdajniach stravy. V rámci ŠZD boli kontrolované hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania, dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach, pestrosť stravy a dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky.

4.2 ZNEUŽÍVANIE NÁVYKOVÝCH LÁTOK (ALKOHOL, TABAK, DROGY) U DETÍ A MLÁDEŽE NA SLOVENSKU

Cieľom projektu je na základe dlhodobých štúdií zneužívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog u detí a mládeže v našej republike zistiť trendy v danej oblasti, porovnať výsledky našich štúdií s výsledkami vybraných európskych krajín, ktoré sa zrealizovali porovnateľnou metodikou. Realizácia prieskumu bola vykonaná podľa požiadaviek gestora, ktorým je MZ SR, Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog a ÚVZ SR. Zber údajov prebehol v mesiacoch marec 2018. Vyplnených bolo **123** dotazníkov TAD 1, **29** dotazníkov TAD 2 a **10** dotazníkov TAD 3.

4.3 MONITORING OBSAHU KUCHYNSKEJ SOLI V OBEDOCH V ZARIADENIACH ŠKOLSKÉHO STRAVOVANIA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti obsahu kuchynskej soli v obedoch, podávaných v zariadeniach školského stravovania základných škôl a porovnanie zistených hodnôt s jestvujúcimi odporúčanými výživovými dávkami pre NaCl.

Na základe získaných údajov sa overí účinnosť intervenčných opatrení v zmysle postupného znižovania obsahu soli v podávanej strave, ako aj správnosť technologických postupov pri príprave stravy pokiaľ ide o navažovanie presných dávok kuchynskej soli do pokrmov.

V rámci pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline bola vybraná jedna základná škola. Pre účely vyšetrenia bol odobratý jeden **kompletný pokrm – obed** na laboratórne vyšetrenie jedlej soli. Po zhodnotení protokolu o skúškach potravín bolo zistené, že v odobratom obede bola stanovená hodnota Chloridu sodného 7100 mg.kg^{-1} . Hmotnosť odobratého obeda bola 680g. Vypočítané % prekročenia jedlej soli oproti OVD je **589%**.

PROJEKT COSI (CHILDHOOD OBESITY SURVEILLANCE INITIATIVE)

COSI projekt je v SR súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“. Ide o projekt realizovaný metodikou WHO. Na základe poverenia MZ SR bol NÚDCH nominovaný ako zodpovedný riešiteľ projektu COSI ([Childhood Obesity](#))

[Surveillance Initiative\) pre Slovenskú republiku.](#) Ide o rutinného meranie žiakov základných škôl vo veku od 6 do 10 rokov (v SR v roku 2018 boli vybraté iba 2 vekové kategórie – 7-7,99 ročné deti a 8-8,99 ročné deti). V projekte boli u respondentov vykonané merania telesnej hmotnosti a výšky, obvodu pása a bokov a vykonal ich preškolený personál z Regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR. Projekt bol schválený etickou komisiou NÚDCH. Uvedený projekt prebieha vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl. K projektu boli zaslané materiály: rozdeľovník s kódmi škôl, informovaný súhlas pre rodičov, dotazník pre meranie detí. Školy uvedené v rozdeľovníku boli oslovené listom štátneho tajomníka MZ SR o možnosti participovať na projekte. Po vykonaných meraniach odborní pracovníci oddelenia HDM získané údaje zadávali do elektronickej formy dotazníkov a tabuliek v programe Microsoft Excel a priebežne podľa požiadaviek gestora zasielali ďalšie doplňujúce údaje súvisiace s riešením projektu COSI. Spracované údaje boli zaslané na ďalšie spracovanie gestorovi projektu.

Regionálne programy a projekty RÚVZ so sídlom v Žiline:

ANALÝZA STRAVOVANIA DETÍ PREDŠKOLSKÉHO A ŠKOLSKÉHO VEKU V OKRESE ŽILINA

V roku 2018 bolo vykonaných 83 kontrol v školských stravovacích zariadeniach. Pri kontrolách sme sa stretávali s bežnými nedostatkami, ako napr. nepravidelná verifikácia systému správnej výrobnéj praxe, zastarané technologické vybavenie kuchýň, nedostatočná prevádzková hygiena a pod. Jednotlivé nedostatky sa riešili hneď na mieste opatreniami v zápisniciach. Pracovníci HDM vykonávajú hodnotenie pestrosti podávanej stravy a posudzujú zostavovanie jedálnych lístkov, nakoľko dodržiavanie všetkých zásad pre ich zostavovanie je predpokladom na zabezpečenie vyhovujúcej biologickej a energetickej hodnoty pripravovanej stravy a vytvorenie podmienok pre zdravý rast a vývoj detského organizmu.

MONITORING STAVU PIESKOVÍSK V OKRESE ŽILINA A BYTČA

V roku 2018 bolo odobratých 27 vzoriek piesku z pieskovísk pri predškolských zariadeniach a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti jednotlivých sídlisk. Všetky vyšetrené vzorky vyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

Oddelenie HDM dlhodobo a pravidelne sleduje dodržiavanie realizácie mliečneho programu v zariadeniach pre deti a mládež podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie.

Mliečny program je postupne zavádzaný na jednotlivých školách v rámci školského stravovania (mlieko podávané po obede alebo ako mliečna desiata pre žiakov ZŠ, resp. počas celého dňa pre deti MŠ) alebo formou predaja mliečnych výrobkov z mliečnych automatov RAJO.

Do programu sa v roku 2018 zapojilo 45 materských škôl, 43 základných škôl, 5 stredných škôl, 1 špeciálna ZŠ s MŠ. Vo viacerých zariadeniach je program realizovaný formou mliečnych automatov.

Odborní zamestnanci oddelenia HDM pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa zamerali na kontrolu mliečnych výrobkov dodávaných ako produkty mliečneho programu. Kontrola bola zameraná na pôvod tovaru - predloženie dodacích listov k mliečnym výrobkom, správne označenie mliečnych výrobkov, dodržiavanie dátumu minimálnej trvanlivosti, plynulosť dodávky mliečnych výrobkov, skladovanie mliečnych výrobkov, celistvosť obalu, a pod.

Pri ŠZD v súvislosti so školským mliečnym programom neboli zistené výrobky po dátume minimálnej trvanlivosti, taktiež neboli zistené problémy so skladovaním a likvidáciou odpadu. Zamestnanci, manipulujúci s mliekom, sú zdravotne a odborne spôsobilí.

Zhodnotenie školského mliečneho programu v roku 2018

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečneho programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	45	45	0
ZŠ	43	43	0
SŠ	5	5	0
Iné	1	1	0
Spolu	94	94	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V roku 2018 bolo odobratých 27 vzoriek piesku v predškolských zariadeniach a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti mesta. Všetky vzorky vyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru nad dodržiavaním povinností súvisiacich s prevádzkou pieskovísk zriadených v rámci detského ihriska predškolských zariadení podľa § 24 ods. 5 písm. c) a § 52 ods. 2 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov neboli zistené nedostatky.

V roku 2018 bol na RÚVZ so sídlom v Žiline, oddelenie hygieny detí a mládeže doručený 1 písomný podnet vo veci kontroly detského pieskoviska zriadeného Mestom Žilina. Odobraté vzorky piesku z predmetného pieskoviska vyhovovali vo vyšetrovaných mikrobiologických skúškach požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Uvedený podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2018

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminthy (vajíčka, larvy)
Materská škola Divinka	1	0	0	0
Materská škola Divina	1	0	0	0
Materská škola Svederník	1	0	0	0
Materská škola Dlhé Pole	1	0	0	0
Materská škola Petzvalova 1	1	0	0	0
Materská škola Petzvalova 2	1	0	0	0
Materská škola Petzvalova 3	1	0	0	0
Pieskovisko Vnútroblok Baničova, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Vnútroblok Dadanova, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Vnútroblok Mateja Bella, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Osiková 5, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Osiková 4, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Jaseňová 26, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Platanová 30, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko	1	0	0	0

Platanová 26, Žilina				
Materská škola Gaštanová, Žilina	1	0	0	0
Materská škola Limbová, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Limbová 2, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Limbová 18, Žilina	1	0	0	0
Ľirkevná materská škola Gaštanová, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Piešťanská 1, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Levočská 1, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Dobšinského 9, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Tulská 2, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Divinka	1	0	0	0
Pieskovisko Petzvalova 55, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Petzvalova 53, Žilina	1	0	0	0
SPOLU	27	0	0	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V okrese Žilina a Bytča je zriadených 38 školských bufetov. V roku 2018 bolo vykonaných 50 kontrol. Kontroly boli zamerané na predávaný sortiment, kvalitu predávaného tovaru, dodržiavanie zásad správnej hygienickej praxe, správne vedenie evidencie, dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prevádzkovej hygieny, zabezpečenie systému vysledovateľnosti potravín, dodržiavanie zásad skladovania potravín a pokrmov a ich následná manipulácia, predloženie dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti, správne označovanie predávaných potravinárskych výrobkov.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo odobratých 15 vzoriek lahôdkarských výrobkov a vzoriek rýchleho občerstvenia na mikrobiologické vyšetrenie, z ktorých všetky vyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť:

Prehľad o celkovom počte zariadení a o činnosti oddelenia na úseku štátneho zdravotného dozoru je uvedený v tabuľke č. 2. V roku 2018 sme dozorovali spolu 1977 zariadení. Z tohto počtu je 1050 zariadení neštátnych.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo spolu vykonaných 318 kontrol v jednotlivých typoch školských zariadení. Najviac kontrol bolo vykonaných v školských účelových zariadeniach (prevažne zariadenia školského stravovania, materské školy a zariadenia rýchleho občerstvenia). Najčastejšie nedostatky sa týkali hygieny prevádzky, ktoré pramenia z nedostatku finančných prostriedkov. V školských zariadeniach sme v roku 2018 vykonali 89 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Školské zariadenia sú zvyčajne označené predpísanou formou, mnohé školské zariadenia spolupracujú s odborníkmi a organizujú besedy pre žiakov na tému škodlivosti fajčenia u detí a mládeže.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2018 odobrali celkovo 274 vzoriek (stery z pracovného prostredia, potraviny, pitná voda, bazénová voda, piesok).

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 1038, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia (302), záväzné stanoviská (21), iné stanoviská (202), osvedčenia o odbornej spôsobilosti (438) a duplikáty osvedčení (33).

Mimoriadne ciele kontroly v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru realizované v roku 2018:

V roku 2018 boli vykonané 2 mimoriadne ciele úlohy v rámci výkonu ŠZD:

1. Mimoriadna ciele kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek na vysokoškolských internátoch v Slovenskej republike

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky listom č. HDM/2513/6591/2018 zo dňa 12.03.2018 požiadal o vykonanie mimoriadnej cielej kontroly, zameranej na dodržiavanie ustanovení vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení neskorších predpisov. Kontroly boli vykonané v termíne 09. - 20. apríla 2018.

Boli skontrolované 2 ubytovacie zariadenia, ktoré sú v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline. Medzi najčastejšie zisťované nedostatky patrí poškodená podlahová krytina na chodbách a izbách, poškodené a nefunkčné okná, poškodený a opotrebovaný nábytok v izbách, nefunkčné nútené vetranie v sprchách a WC kabínkach.

2. Výkon cieleného ŠZD v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež

Podaním zn. HDM/6511/20057/2018 zo dňa 27.08.2018 ÚVZ SR požiadal o vykonanie mimoriadnej kontroly v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež. Kontroly boli vykonávané v termíne od 17.09.2018.do 13.10.2018. Bolo skontrolovaných 23 zariadení. Medzi najčastejšie zisťované nedostatky patria nedostatky v skladovaní potravín (chýbajúci teplomer, vlhkomer, skladovanie potravín na zemi, potraviny po dobe spotreby), nedostatky v prevádzkovej hygiene (nezabezpečený prívod tečúcej teplej vody, mechanické pomôcky na upratovanie skladované spolu s potravinami, chýbajúce siete na oknách), nedostatky v osobnej hygiene (nevhodný pracovný odev, chýbajúce jednorazové utierky na ruky, nezabezpečené oddelené uloženie pracovného odevu a civilného odevu), nevyhovujúci sortiment (predaj kofeínových nápojov). Pri kontrolách bolo uložených 73 opatrení a 1 bloková pokuta v hodnote 30 eur.

Realizovali sme 2 monitoringy :

1. Monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách

Na základe listu Úradu verejného zdravotníctva SR, doručeného na RÚVZ so sídlom v Žiline dňa 28.05.2018, pod číslom HDM/2756/12811/2018 zo dňa 28.05.2018, v zmysle bodu č. 6 záverov z pracovnej porady vedúcich odborov/oddelení hygieny detí a mládeže, zo dňa 23.05. – 24.05.2018 a na základe požiadavky Úradu komisára pre deti – Ing. Viery Tomanovej, PhD., bola daná požiadavka o spoluprácu pri zbere údajov o zaočkovanosti detí navštevujúcich predškolské zariadenia. Dňa 04.06.2018 bol doručený z ÚVZ SR metodický pokyn k predmetnej problematike pod č. HDM/4537/13423/2018. V metodickom pokyne boli stanovené podmienky pre zber údajov. Ide o dlhodobú úlohu a na zabezpečenie kontinuity monitoringu je potrebné požadované údaje o zaočkovanosti detí v materských školách zbierať v každom školskom roku až do odvolania a zasielať ich vždy do konca novembra na ÚVZ SR.

Prieskum bol realizovaný v 96 materských školách v okrese Žilina a Bytča. Údaje zozbierané v školskom roku 2018/2019 boli vložené do tabuľkovej formy.

2. Monitoring konzumácie sladených nápojov počas pobytu detí v materských školách

Slovenská komora zubných lekárov (ďalej len „SKZL“) oslovila Úrad verejného zdravotníctva SR so žiadosťou o spoluprácu v súvislosti s prevenciou zubného kazu u detí. Uvedená inštitúcia zadefinovala ako hlavný problém pri etiológii zubného kazu u detí nadmernú konzumáciu cukru a sladených nápojov, okrem iného aj v rámci školského stravovania. V rámci spoločného rokovania bol navrhnutý menší monitoring konzumácie sladených nápojov počas pobytu detí v materských školách, ktorý by bolo možné zrealizovať v rámci bežného výkonu ŠZD v týchto zariadeniach. Do úvahy prichádzalo zmonitorovať týždenný jedálny lístok v piatich materských školách v rámci každého okresu so zameraním iba na pitný režim. V rámci pitného režimu v predškolských zariadeniach sa v zásade preferuje podávanie nesladených nápojov deťom počas ich pobytu v zariadení, v každodennej praxi sa však vyskytujú rôzne variácie ponúkaných nápojov. Uvedený monitoring mal poskytnúť prehľad o reálnej situácii v danej oblasti a na jeho základe bude možné navrhnúť eventuálne opatrenia na zlepšenie.

Na základe uvedeného bol vykonaný štátny zdravotný dozor v 5 materských školách a zistené údaje boli spracované do tabuľkovej formy a zaslané na UVZ SR na ďalšie spracovanie.

Prehľad uplatnených sankcií:

V roku 2018 boli uložené 3 pokuty v celkovej výške **1180 eur** za iný správny delikt podľa § 57 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. a **2** blokové pokuty v celkovej výške **60 eur** za porušenie § 56 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. za nesplnenie podmienky odbornej spôsobilosti.

ŠPECIÁLNA ČASŤ :

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

Hygienická situácia v školských zariadeniach sa v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi výrazne nezmenila. V rámci štátneho zdravotného dozoru sa zamestnanci oddelenia HDM stretávali s obdobnými nedostatkami ako aj v predošlom období. Stále pretrvávajú nedostatky technického charakteru, nakoľko časť zariadení pre deti a mládež sa nachádza v starších objektoch. Nedostatky technického charakteru si vyžadujú úplnú alebo minimálne čiastočnú rekonštrukciu. Proces plánovaných rekonštrukcií je však zdĺhavý z dôvodu dlhodobej nepriaznivej finančnej situácie v školstve. Naopak, školské zariadenia s vysokým počtom zapísaných detí, spĺňajú podmienky pre získanie finančných prostriedkov z EÚ. Použité sú na odsúhlasené obnovenie objektov: výmenu okien, kompletne zateplenie objektu, rekonštrukciu zariadení na osobnú hygienu, výmenu elektroinštalácie, výmenu zdravotníckej, zmodernizovanie a vybavenie počítačových učební IT technikou, vytvorenie podmienok pre imobilných žiakov a pod. Ak sa zriaďovateľom školských zariadení nepodarilo získať finančné prostriedky z EÚ, financujú najnutnejšie úpravy a výmeny zariadenia budov z vlastného rozpočtu, z rozpočtu zriaďovateľa.

Z celkového počtu zariadení, 60,40% zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 37,33% zariadení boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav detí a 2,27% (čo predstavuje 45 zariadení) školských zariadení je prevádzkovaných s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže. Ide najmä o zariadenia školského stravovania a telocvične, ktoré sú umiestnené v pôvodných alebo neúčelových objektoch, s nevyhovujúcimi podmienkami vnútorného prostredia, príp. nevhodným umiestnením (nadmerný hluk). Odstraňovanie nedostatkov je v týchto zariadeniach veľmi zdĺhavé z dôvodu dlhodobého nedostatku financií.

1.1 Prevádzkarne do 6 rokov

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline sa nachádza 15 prevádzkárň do 6 rokov, z toho 13 je vedených v súkromnej sfére. Dve detské sanatóriá v Žiline (štátne zariadenia) majú zdravotno-výchovný charakter, t.j. poskytujú služby pre deti s chorobami dýchacích ciest a očných chorôb, chorobami tráviaceho traktu a kožnými ochoreniami. V jednom z nich bola zrealizovaná rekonštrukcia priestorov. V priebehu roka 2018 došlo k zmene v prevádzkovaní priestorov v 3 zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Zmena sa týkala zníženia kapacity, ktorá súvisela so splnením požiadaviek, ktoré ukladá zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

V roku 2018 sme vykonali v prevádzkárňach do 6 rokov 18 kontrol. Predmetom štátneho zdravotného dozoru bolo posúdenie nových priestorov pred prehodnotením kapacity existujúcich zariadení s následným schválením zmeny v prevádzkovaní priestorov, vykonávanie ranného filtra u detí, denný režim detí, kontrola dodržiavania prevádzkových poriadkov, kontrola zaočkovanosti detí, kontrola dodržiavania podmienok stravovania a kontrola odberu vzoriek hotových pokrmov. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo v jednom prípade zistené, že osoba pracujúca vo výdajni nie je odborne spôsobilá pre prácu s potravinami a bola jej na mieste uložená bloková pokuta v hodnote 30,00 €. Prevádzkovateľovi jedného zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa bola v roku 2018 v správnom konaní uložená pokuta v hodnote 180,00 € pre dopustenie sa správneho deliktu. V mesiaci december nám bolo zaslané oznámenie, že to isté zariadenie od 21.12.2018 ruší svoju prevádzku.

1.2 Materské školy

V okrese Žilina a Bytča bolo v roku 2018 prevádzkovaných 99 materských škôl s počtom zapísaných detí 6059, čo je o 62 detí menej ako v roku 2017.

V roku 2018 boli v rámci štátneho zdravotného dozoru, tak ako v minulosti, zistené nedostatky prevažne technického charakteru. Išlo najmä o problémy súvisiace s opotrebovaným materiálno-technickým vybavením objektov. Opakovane bola prehodnocovaná kapacita jednotlivých tried predškolských zariadení, vzhľadom k plošným rozlohám herní, stabilných spální a vybavení umyvární pre deti. Mnohé školské zariadenia boli v minulosti zrušené, preto v súčasnosti, zriaďovatelia v snahe vyhovieť stúpajúcemu počtu žiadostí rodičov o umiestnenie detí do predškolských zariadení, riešia uvedenú situáciu rekonštrukciou umyvární pre deti, dopĺňaním zdravotníckej techniky, vytváraním nových tried na úkor napr. stabilných spální, umiestňovaním detí do iných účelových objektov (školy) alebo rekonštrukciou iných adaptovaných - neúčelových objektov schválených podľa legislatívnych požiadaviek na predškolské zariadenia.

V roku 2018 došlo k zmene v prevádzkovaní priestorov v MŠ Nededza, MŠ Lietavská Svinná Babkov a MŠ Hrabové. V spomínaných MŠ bola vykonaná rekonštrukcia priestorov, čím sa zvýšila kapacita pre umiestnenie detí. V priestoroch Základnej školy, Námestie mladosti Žilina sa vytvorili dve elokované triedy ako súčasť Materskej školy Petzvalova v Žiline. Ďalej prebehla kolaudácia v MŠ Stránske, ktorá sa týkala vybudovania novej triedy pre deti MŠ so zázemím. Bolo kolaudovaná budova MŠ Budatín, ktorá bola zateplená.

Na RÚVZ so sídlom v Žiline bolo v roku 2018 zaprotokolovaných 5 podnetov týkajúcich sa nedostatkov v prevádzkovej hygiene, výskytu plesní, nezabezpečenia vyhovujúcej teploty vo vnútorných priestoroch a porušovania prevádzkového poriadku.

1.3 Základné školy

V okresoch Žilina a Bytča je v prevádzke 65 základných škôl s počtom žiakov 16 185, čo je nárast o 231 žiakov oproti roku 2017. Z uvedeného celkového počtu základných škôl je 16 neplnoorganizovaných.

V základných školách sme v roku 2018 vykonali spolu 17 kontrol. Išlo o komplexné kontroly na zhodnotenie celkového technického stavu objektu pre dlhodobu pretrvávajúce nevyhovujúce podmienky. Medzi najčastejšie sa vyskytujúce nedostatky patrili zastarané a nefunkčné zariadenia na osobnú hygienu pre žiakov, nezabezpečený prívod tečúcej teplej vody, netesniace časom opotrebované okná, nedostatočná tepelno-vlhkostná izolácia objektov s následným vytváraním kondenzačnej pary a viditeľným rastom plesní na povrchoch stien a stropov.

1.4 Gymnázia

V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline sa nachádza 11 gymnázií, z ktorých je jedno súkromné. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky, 27,27% zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 72,73% boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav mládeže. Jedno zariadenie dlhodobu zápasí s hlukom zo štvorprúdovej cesty, ktorá prechádza pod oknami budovy. Protihluková stena bola niekoľkokrát etapovito dostavovaná, no stále hustejšia automobilová doprava úspešne pretláča snahu o zníženie hluku v priestoroch učebni bilingválneho gymnázia. Jednému gymnáziu bolo vydané rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku z dôvodu zmeny zriaďovateľa školy.

1.5 Stredné odborné školy

V okrese Žilina a Bytča je zriadených 19 stredných odborných škôl, z toho 5 zariadení je súkromných. V roku 2018 navštevovalo stredné školy 5988 žiakov, čo je pokles o 369 žiakov oproti roku 2017. V okrese Žilina je zriadené jedno konzervatórium, ktoré má

k dispozícii jedno pracovisko praktického výcviku. Ide o samostatnú koncertnú sálu zriadenú v areáli školy. Konzervatórium je umiestnené v troch objektoch, vyučovanie je zväčša individuálne (učebňa pre pedagóga a 1 žiaka). Pre zlepšenie podmienok výučby je plánovaná nadstavba jedného z objektov konzervatória. V roku 2018 bolo uložené konzervatóriu opatrenie podľa ust. § 55 ods. 2 písm. g) z dôvodu havarijného stavu objektu „Budova C“ - steny budovy znečistené a pokryté viditeľnou plesňou“. Uvedená situácia je v súčasnosti riešená so zriaďovateľom školy a žiaci sú dočasne vzdelávaní v priestoroch Jazykovej školy Žilina.

Štátne stredné školy sú vo väčšine prípadov situované v pôvodných objektoch, kde sídlia niekoľko desiatok rokov, novovzniknuté súkromné školy sú umiestňované zväčša do adaptovaných priestorov. Staršie objekty vykazujú znaky materiálno-technického opotrebovania exteriéru ako aj interiéru, nedostatočnej tepelnej izolácie objektov, poruchovosť elektroinštaláčnej siete a pod.

V roku 2018 bol na RÚVZ so sídlom v Žiline zaprotokolovaný podnet týkajúci sa šíriaceho zápachu zo zariadení na osobnú hygienu v jednej SOŠ. V čase kontroly bolo cítiť veľmi intenzívny zápach po moči šíriaci sa na prízemí a na 1. poschodí. Na týchto poschodiach neboli dostatočne a účinne odvetrané zariadenia na osobnú hygienu. Na základe týchto skutočností bol podnet považovaný za opodstatnený. Riaditeľ školy sa priamo do zápisnice písomne vyjadril k zisteným nedostatkom a určil termín ich odstránenia.

1.7 Miesta výkonu praktického vyučovania

Podľa písomných hlásení jednotlivých stredných odborných škôl evidujeme 797 stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania, z toho 768 súkromných. Praktické vyučovanie je zamerané individuálne na študenta alebo na malé skupinky študentov, aby bola úroveň vyučovania čo najvyššia.

V jednom zo zariadení sa pri výkone štátneho zdravotného dozoru zistilo závažné porušenie prevádzkovej a osobnej hygieny, čím došlo k správnomu deliktu. Tomuto zariadeniu bola následne uložená v správnom konaní pokuta v hodnote 500,00€.

1.8 Špeciálne školy

RÚVZ so sídlom v Žiline vykonáva štátny zdravotný dozor v 28 špeciálnych školách, z toho je 11 špeciálnych tried pri ZŠ a 1 špeciálna trieda pri MŠ.

Technická úroveň vo väčšine zariadení ako aj vybavenosť špeciálnych škôl často nezodpovedá hygienickým požiadavkám, nakoľko je v školách umiestnený menší počet detí a žiakov a škola trpí trvalým nedostatkom financií. V špeciálnych triedach pri základných školách sú podmienky rovnaké ako v základných školách. Odstraňovanie zistených nedostatkov sa rieši priebežne, po etapách. V Spojenej škole internátnej v Bytči prebehla rekonštrukcia zameraná na rozšírenie kapacity a modernizáciu priestorov ŠMŠ.

1.9 Fakulty VŠ

V okrese Žilina sa nachádza jedna vysoká škola – Žilinská univerzita so 7 fakultami. Univerzita postupne centralizovala priestory v rámci Univerzitného mestečka Žilina – Veľký Diel. Len Fakulta bezpečnostného inžinierstva má priestory mimo Univerzitného mestečka Žilina – Veľký Diel.

V dlhšie prevádzkovaných objektoch Žilinskej univerzity sa situácia oproti minulosti podstatne nezmenila. Predpokladáme, že po ukončení komplexnej výstavby univerzitného mestečka salepší celková hygienická kvalita vysokého školstva v okrese Žilina.

V roku 2018 vydal RÚVZ so sídlom v Žiline 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb: „Zníženie energetickej náročnosti budovy Fakulty bezpečného inžinierstva blok B“ a „Zníženie energetickej náročnosti budovy NG Žilinskej univerzity v Žiline“.

1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania

Školské kluby

V okrese Žilina a Bytča vykonávame štátny zdravotný dozor v 62 školských kluboch, ktoré sú zriadené pri základných školách a špeciálnych základných školách. Školské kluby realizovali svoju činnosť najmä po ukončení vyučovania, a to v priestoroch kmeňových učební alebo samostatnom priestore určenom na daný účel. Vybavenosť školských klubov je na dobrej úrovni. Kontroly sú zamerané na prevádzkové priestory školských klubov a ich vybavenie.

CVČ, ZUŠ

Mimoškolskú výchovnú a vzdelávaciu činnosť zabezpečuje v nami dozorovanej lokalite 14 centier voľného času a 31 základných umeleckých škôl. V roku 2018 boli vydané 2 súhlasné stanoviská k zaradeniu elokovaných pracovísk súkromných základných umeleckých škôl do siete škôl a školských zariadení.

Prevádzky sú zväčša umiestnené v samostatných objektoch, príp. využívajú priestory existujúcich škôl. Zmena financovania mimoškolskej činnosti prinútila zriaďovateľov vykonávať svoju činnosť v adaptovaných priestoroch. Prevádzková hygiena zariadení mimoškolskej výchovnej a vzdelávacej činnosti je zvyčajne na požadovanej úrovni.

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky dve SZUŠ a to: SZUŠ M. Haľamovej, Martin s elokovaným pracoviskom vo Varíne a SZUŠ Ružová, Žilina s elokovaným pracoviskom v ZŠ Limbová, Žilina.

1.11 Ubytovacie zariadenia

V tabuľke č. 4 je uvedené zhodnotenie ubytovacích zariadení určených pre žiakov špeciálnych škôl internátnych, študentov stredných škôl a univerzity. Celkový počet ubytovacích zariadení v okrese Žilina sa oproti minulému roku nezmenil, ŠZD je vykonávaný zamestnancami oddelenia HDM v 10 zariadeniach. Celková ubytovacia kapacita je uspokojivá. Z dôvodu dlhodobého nedostatku finančných prostriedkov je odstraňovanie materiálno-technických nedostatkov (nezateplené objekty, znečistené steny, opotrebované vybavenie izieb a kuchyniek, nevyhovujúce zariadenia na osobnú hygienu a pod.) zdĺhavé. Obnova sa realizuje priebežne podľa možností a pri výskyte naliehavého problému. V roku 2018 bol na RÚVZ so sídlom v Žiline zaprotokolovaný podnet týkajúci sa výskytu mravcov v ubytovacom zariadení určenom pre vysokoškolských študentov, ktorý bol opodstatnený. Výskyt mravcov bol evidovaný už dlhšiu dobu. Na mieste bola nariadená lokálna dezinfekcia.

1.12 Zariadenia sociálnych služieb

V okrese Žilina sú zriadené tri domovy sociálnej starostlivosti, ktoré slúžia pre deti, mládež a dospelých klientov. Jedno zariadenie sociálnej starostlivosti je súkromné, zriadené pri Súkromnej špeciálnej základnej škole pre deti s autizmom v Žiline. Dve štátne DSS sú situované v adaptovaných objektoch. V okrese Bytča sa prevádzka DSS nenachádza.

Zariadenia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

RÚVZ so sídlom v Žiline dozoruje tri zariadenia patriace do tejto skupiny. Ide o Detské krízové centrum „Náruč“ v Žiline - Zádubní, Detský domov rodinného typu v Bytči a Detské advokačné centrum Náruč.

Zariadenia sú zriadené v samostatných adaptovaných objektoch a sú primerane vybavené pre daný účel. Zariadenia sú zväčša v štandardnom hygienickom a technickom stave, nakoľko klienti využívajúci starostlivosť týchto zariadení sú vnímavejší voči prostrediu a poskytovatelia starostlivosti dbajú o psychickú pohodu klientov. Počty klientov v zariadeniach sú len orientačné, pretože ich cirkulácia počas roka nie je pravidelná.

V roku 2018 bol zaprotokolovaný na RÚVZ so sídlom v Žiline podnet týkajúci sa vykonávania dezinfekcie a sanitácie v zariadení Detský domov Bytča. Počas kontroly nebolo zistené porušenie prevádzkového poriadku, preto bol podnet považovaný za neopodstatnený.

1.13 Špeciálne výchovné zariadenie

V okrese Žilina je zriadené jedno diagnostické centrum, ktoré slúži pre chovanky vo veku od 15 do 18 rokov. Chovanky sú do zariadenia umiestňované na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo na základe rozhodnutia súdu. Celková hygienická situácia uvedenej prevádzky je primeraná.

RÚVZ so sídlom v Žiline eviduje 9 Centier špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie, z ktorých sú 3 neštátne.

1.14 Zotavovacie podujatia a Školy v prírode

V roku 2018 bolo organizovaných 116 zotavovacích podujatí a škôl v prírode. Rekreačné zariadenia v okrese Žilina a Bytča, ktoré sú vyhľadávané na organizovanie zotavovacích podujatí, sú svojím vybavením na dobrej úrovni.

V roku 2018 bol na RÚVZ so sídlom v Žiline zaprotokolovaný podnet týkajúci sa organizovania jazykového tábora bez kladného rozhodnutia k organizovaniu zotavovacieho podujatia. Podnet bol považovaný za opodstatnený a organizátorovi bola uložená pokuta v správnom konaní v hodnote 500,00 €.

1.15 Zariadenia školského stravovania

V okrese Žilina a Bytča v roku 2018 evidujeme 192 (z toho neštátnych 18) zariadení školského stravovania.

Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný:

- počet zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám je 111, t.j. 57,81%,
- počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže je 69, t.j. 35,94%
- počet zariadení, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže s drobnými nedostatkami je 12 zariadení, t.j. 6,25 %.

V priebehu roka 2018 v rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín bolo odbornými zamestnancami HDM vykonaných 83 kontrol, počas ktorých bolo odobratých 40 vzoriek hotových pokrmov, 5 vzoriek čerstvých vajec, 2 vzorky hlboko zmrazeného mäsa, 67 vzoriek sterov a 1 vzorka pitnej vody. V roku 2018 prebehla kolaudácia v nasledovných zariadeniach školského stravovania: Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa – Hliny II v Žilina, Školská jedáleň Lietavská Svinná Babkov, Školská jedáleň Jablonové, Školská jedáleň Strečno, Výdajná školská jedáleň pri MŠ Strážov. Výdajná školská jedáleň na Ulici Hollého, Žilina ako súčasť MŠ A. Kmeťa v Žiline bola uvedená do prevádzky a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok. Školská kuchyňa pri Základnej škole Hollého v Žiline bola zrušená.

Počas roka 2018 vypukla epidemia salmonely v jednom zo školských stravovacích zariadení. Následne bolo odobratých 11 sterov z pracovného prostredia, náradia a rúk zamestnancov a odber vzoriek potravín (čerstvé vajcia, kuracie prsia nesolené mrazené a kuracie stehno mrazené) na mikrobiologické vyšetrenie. RÚVZ so sídlom v Žiline nariadil karanténne opatrenie, a to zákaz prevádzky. Súčasne bola nariadená celková dezinfekcia a sanitácia v školskom stravovacom zariadení.

Na RÚVZ so sídlom v Žiline bol v roku 2018 zaevidovaný podnet týkajúci sa stretávania poslancov Mesta Žilina s občanmi v priestoroch školských jedální. Podnet bol považovaný za opodstatnený, pretože táto skutočnosť nebola zapracovaná do prevádzkového poriadku.

1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia

V okrese Žilina a Bytča evidujeme 38 školských bufetov, z ktorých 36 je neštátnych. Počas kalendárneho roka 2018 boli vydané 3 rozhodnutia k návrhu na uvedenie priestorov bufetov do prevádzky a schválenie zmeny prevádzkových poriadkov. Zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali v bufetoch 50 kontrol a odobrali 15 vzoriek lahôdkarských výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie, ktoré vyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

V roku 2018 sme vykonali cieľový ŠZD zameraný na celkovú kontrolu zariadení rýchleho občerstvenia. Pri kontrolách bolo zistené, že niektoré prevádzky sú zrušené. V jednom bufete bola uložená bloková pokuta z dôvodu, že bol porušený § 56 ods. 1 písm. l) - zamestnanec vykonáva činnosť, na ktorú je potrebné podľa ustanovení tohto zákona osvedčenie o odbornej spôsobilosti, bez takéhoto osvedčenia. Najčastejším zisteným nedostatkom bola prevádzková hygiena.

1.17 Telocvične pri školách

V okresoch Žilina a Bytča sa nachádza 95 telocviční pri základných a stredných školách. Mnohé telocvične sú zriadené v neúčelových budovách a sú v nevyhovujúcom stave. Zriaďovatelia sa snažia získať finančné prostriedky pre ich celkovú rekonštrukciu prostredníctvom výziev, ktoré sú zverejnené na stránkach ministerstiev.

V roku 2018 bolo vydané záväzné stanovisko k zlúčenému územnému a stavebnému konaniu pre športový areál nachádzajúci sa pri Gymnáziu na Varšavskej ceste v Žiline.

1.18 Ostatné (nezaradené podľa § 24 zákona č. 355/2007 Z.z.)

Medzi ostatné prevádzky patrí 336 zariadení, z ktorých je 130 je neštátnych. Zaradujeme sem: detské kútiky v nákupných centrách, pieskoviská pri materských školách a verejné pieskoviská, tanečné školy, autoškoly, centrá výchovno-poradenské a centrá prevencie. V roku 2018 boli uvedené do prevádzky dve zariadenia: Klubovňa v Mojšii a Centrum pre flexibilnú starostlivosť o deti v Žiline.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

Prehľad o zmennosti na základných školách je uvedený v tabuľke č. 5. V okrese Žilina a Bytča neevidujeme žiadnu školu s dvojzmenným vyučovaním.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

V tabuľke č. 6 je uvedený prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež. Z celkového počtu dozorovaných zariadení je 75 zariadení zásobovaných z vlastného vodného zdroja. V roku 2018 sa na verejný vodovod napojili prevádzky „Základná škola Štiavnik“ a „Materská škola Štiavnik“.

Počet vlastných vodných zdrojov uvedených pri stredných odborných školách je len orientačný, nakoľko v niektorých prípadoch pracovisk praktického vyučovania (zväčša v obciach) predpokladáme ich napojenosť na vlastné vodné zdroje. Zariadenia určené na organizovanie zotavovacích podujatí sú vo väčšine prípadov zásobované z vlastných vodných zdrojov z dôvodu ich umiestnenia v odľahlejších lokalitách. Taktiež vo viacerých obciach v okrese Bytča nie je dostupný verejný vodovod a zariadenia sú zásobované len z vlastných vodných zdrojov.

V roku 2018 bolo pracovníčkami HDM odobratých 18 vzoriek pitnej vody. Z tohto počtu bolo 14 vzoriek z vlastných vodných zdrojov a 4 vzorky z verejného vodovodu. Dôvodom odberu z verejného vodovodu bola kolaudácia alebo rekonštrukcia objektov. Požiadavkám platnej legislatívy nevyhovovali 3 vzorky. V objekte „Materská škola Pšurnovice“ boli odobraté 2 vzorky a 1 vzorka bola odobratá v objekte „Materská škola Maršová – Rašov“. Vzorky pitnej vody nevyhovovali požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou pre nadlimitne stanovené hodnoty v ukazovateľoch *Koliformné baktérie, Enterokoky a Železo*. Po vykonaní nápravných opatrení bola opakovaným odberom v predmetných zariadení zistená vyhovujúca kvalita pitnej vody.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie nebol v spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Žiline zaznamenaný.

5. Stravovanie detí a mládeže

Zhodnotenie stravovania detí a mládeže je uvedené v tabuľkách č. 8 a), b), c) a d). Z celkového počtu 1977 zariadení pre deti a mládež v okrese Žilina a Bytča:

- 230 má vlastné stravovacie zariadenie (115 vlastných stravovacích zariadení pri školách, 115 stravovacích zariadení, ktoré zabezpečovali stravu počas zotavovacieho podujatia),
- 86 zariadení má stravovanie zabezpečené dovozom stravy,
- 70 zariadení má poskytované stravovanie v inom účelovom zariadení (napr. materské školy v školských jedálňach pri základných školách a pod.),
- 4 zariadenia majú zabezpečené stravovanie v iných neúčelových zariadeniach,
- 320 zariadení nemá zabezpečené stravovanie (súkromné jazykové školy, prevádzky uvedené v kategórii ostatné).

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru vykonávame zatriedovanie školských stravovacích zariadení do kategórií podľa bodovacieho systému v zmysle Národného

programu ÚKP. V roku 2018 sme evidovali v okrese Žilina a Bytča 316 stravovacích zariadení (230 vývarovní, 86 výdajní), ktoré môžeme rozdeliť do nasledovných kategórií:

1. vlastné stravovacie zariadenia – vývarovne:

- počet ZSS zaradených do kategórie I. - 85 zariadení, t. j. 36,96 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie II. - 96 zariadení, t. j. 41,74 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie III. - 49 zariadení, t. j. 21,30 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie IV. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie V. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %.

2. výdajne stravy:

- počet výdajní zaradených do kategórie I. - 43 zariadení, t. j. 50,00 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie II. - 36 zariadení, t. j. 41,86 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie III. - 7 zariadení, t. j. 8,14 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie IV. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie V. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %.

V tabuľke č. 8/d sa uvádza počet stravujúcich sa osôb. Spolu sa v r. 2018 stravovalo v okrese Žilina a Bytča 38 459 stravníkov, počet stravujúcich sa osôb sa oproti r. 2017 výrazne nezmenil. V r. 2018 evidujeme 100 % zastúpenie stravníkov v prevádzkárňach do 6 rokov, v ubytovacích zariadeniach, špeciálnych výchovných zariadeniach a ostatných zariadeniach. Vysoké percento stravujúcich sa detí a mládeže evidujeme v materských školách (96,24 %), fakultách VŠ (92,26 %) a na zotavovacích podujatiach (93,27 %). Naopak najnižší počet stravníkov je v stredných školách (27,34 %). Dôvodom nízkeho počtu stravníkov je nedostatok voľného času po skončení vyučovania, viazanosť na dopravné spoje po vyučovaní. Mnohé stredné školy zabezpečujú stravovanie svojich študentov v iných účelových školských zariadeniach.

Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení spoločného stravovania za rok 2018 je v nami kontrolovaných zariadeniach nasledovný:

- počet zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám je 111, čo predstavuje 57,81 %,
- počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže je 69, čo predstavuje 35,94 %,
- počet zariadení, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže je 12, čo predstavuje 6,25 %.

Počas kalendárneho roka 2018 vykonali odborné zamestnankyne HDM v rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín spolu 83 kontrol, počas ktorých bolo odobratých 48 vzoriek potravín (43 hotové pokrmy, 5 vzoriek vajec, 67 vzoriek sterov z prostredia. Počet iných výkonov súvisiacich so ZSS je 54. Pokles odberu vzoriek je výsledkom nepriaznivej finančnej situácie RÚVZ so sídlom v Žiline.

Medzi najčastejšie zistené nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru a ÚKP v r. 2018 patria:

- nedostatky v prevádzkovej hygiene (nedostatočná hygiena, výskyt plesní v kuchyni a skladovacích priestoroch, nevyhovujúce stery z pracovného prostredia a pracovných pomôcok, nevyhovujúce priestorové usporiadanie a vnútorné členenie, nevyhovujúca technológia, vodenie zvierat do prevádzky, záclony na oknách vo výrobných priestoroch),
- v manipulácii s potravinami (zmrazovanie potravín dodávaných do zariadenia v nezmrazenom stave, kríženie čistej a nečistej prevádzky),

- v manipulácii s odpadom a jeho zariadením (nevyhovujúce skladovanie odpadu, neoznačovanie nádob na odpad),
- skladovanie potravín po dátume spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti,
- nedostatky v skladovaní potravín (absencia meracích zariadení – teplomer, vlhkomer, skladovanie potravín a pokrmov priamo na podlahe, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín a pokrmov, porušenie skladovacieho reťazca a zmrazovanie potravín, uchovávanie súkromných potravín v chladiacich zariadeniach prevádzky),
- nedodržovanie zásad HACCP, SVP – nevykonávanie monitoringu CCP, nepravidelné vykonávanie monitoringu CCP,
- nedostatky v osobnej hygiene (práca bez pracovného odevu, chýbajúca pokrývka hlavy, prstene na rukách, nalakované nechty, výdaj stravy bez jednorázovej rukavice, resp. výdaj s poškodenou rukavicou),
- odborná a zdravotná spôsobilosť (chýbajúce doklady),
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – chýbajúce doklady o pôvode tovaru,
- v zabezpečení odberu vzoriek a vedenie evidencie – neodkladanie vzoriek, resp. nedostatočné množstvo, nevhodné nádoby na odkladanie, chýbajúce evidencie,
- iné nedostatky: chýbajúca tečúca teplá voda v zariadení, chýbajúci prevádzkový poriadok, individuálne donášanie stravy deťom, deťom sa nepodáva strava uvádzaná v jedálnom lístku atď.)

Nedostatky zistené v zariadeniach spoločného stravovania sú riešené s prevádzkovateľmi zariadení priebežne. Ich odstraňovanie súvisí s finančnou situáciou v školstve a samospráve. Vo viacerých prevádzkach sa však existujúci stav zlepšuje. Najviac nedostatkov zistujeme v stravovacích zariadeniach pri prevádzkárňach do 6 rokov. V roku 2018 bola uložená bloková pokuta vo výške 30,00 € zamestnancovi v zariadení Súkromné detské centrum Adamkovo, Žilina za chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti. Prevádzkovateľovi Súkromnej SOŠ spoločného stravovania, Závodská cesta, Žilina bola uložená pokuta vo výške 500,00 € za porušenie ustanovení v § 24 ods. 4 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z.

V r. 2018 sme riešili 5 podnetov v zariadeniach spoločného stravovania. V 2 prípadoch išlo o stretávanie poslancov s občanmi v priestoroch jedálne pri ZSS (ZŠ Budatín, ZŠ Brodno), podnety boli vyhodnotené ako opodstatnené. 1 podnet v stravovacom zariadení MENZA pri Žilinskej univerzite vo veci upratovania pracovného miesta kuchárom – podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený. Podnet vo Výdajni stravy pri MŠ Rosina za nedostatky pri zabezpečovaní pitného režimu pre deti, podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený. Podnet na nevyhovujúcu prevádzkovú hygienu v prevádzkárni do 6 rokov Centrum Dúha, Hečkova 9, Žilina bol vyhodnotený ako opodstatnený.

V r. 2018 sme vykonali v spolupráci s odborom epidemiológie pri RÚVZ v Žiline epidemiologické šetrenie v prevádzke Školskej jedálne pri ZŠ s MŠ Ondreja Štefku, Varín z dôvodu výskytu salmonelovej enteritídy u detí a žiakov v MŠ a ZŠ Varín a v MŠ Mojš. Priebeh epidémie je bližšie popísaný v 8. kapitole.

V mnohých zariadeniach spoločného stravovania zaznamenávame aj zlepšenie hygienickej situácie objektov a prevádzky. Ide najmä o rekonštrukcie rozsiahlejšieho charakteru, pri ktorých dochádza k výmene okien, zatepleniu objektov, oprave striech, prístavbám objektov, úprave dispozičného riešenia, obnove technologického vybavenia, stavebným úpravám zariadení na osobnú hygienu a šatní, zlepšovaniu skladovacích priestorov. V roku 2018 sa výrazne zlepšili podmienky: Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku, V. okružná, Žilina – celková rekonštrukcia, MŠ Nededza – celková rekonštrukcia ŠJ, rozšírenie prevádzky o sklady, ŠJ pri MŠ Mudrochova, Rajec – asanovanie zatopených

skladovacích pivničných priestorov a škrabky zemiakov, ŠJ pri MŠ Terchová – Ústredie – výmena technológie v kuchyni, ŠJ pri ZŠ s MŠ – celková rekonštrukcia a prístavba ZSS Strečno – osadenie novej technológie.

V súvislosti s plánovaným poskytovaním obedov zadarmo možno situáciu zhodnotiť nasledovne:

Stravovanie v materských školách s vlastným stravovacím zariadením nebude uvedenou zmenou zásadne zasiahnuté, nakoľko uvedené MŠ už teraz dosahujú takmer 100 % stravujúcich sa detí. Problém je v predškolských zariadeniach, ktoré sú odkázané na dovoz z účelových školských jedální zriadených pri ZŠ. V predškolských zariadeniach, ktorých kapacitné možnosti to dovoľujú (dostatok pracovníkov, dispozícia prevádzky, dopravný prostriedok, odborne a zdravotne spôsobilí personál), by mohli pokryť prípravu stravy pre okolité MŠ, ktoré disponujú iba výdajným zariadením.

V stravovacích zariadeniach pri základných školách najväčší problém bude predstavovať nedostatočné personálne zabezpečenie zariadení školského stravovania. Už teraz školské jedálne bojujú s nedostatkom pracovných síl. Kuchárky sú v mnohých prípadoch v dôchodkovom veku a mladí ľudia nemajú záujem o prácu v školskej kuchyni z dôvodu nedostatočnej finančnej motivácie zamestnancov v školskom stravovaní a slabého mzdového ohodnotenia. Ďalším problémom sú preplnené kapacity školských jedální. Taktiež narastá počet detí s osobitným stravovaním (celiakia) a niektoré kuchyne pripravujú aj diétne stravovanie a rozvoz diétnych pokrmov. Školské kuchyne nebudú môcť pripravovať niektoré druhy pokrmov, napríklad múčne jedlá z dôvodu nedostatkov v priestorom usporiadaní a vybavení kuchyne. Predpokladáme aj zvýšenie kuchynského biologického odpadu a zvýšenie finančných prostriedkov za odvoz odpadu.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

Prehľad o uskutočnených zotavovacích podujatiach je uvedený v tabuľkách č. 9 a) a b). V roku 2018 bolo spolu vydaných 116 rozhodnutí k organizovaniu zotavovacích podujatí, z tohto počtu bolo vydaných 115 súhlasných a 1 nesúhlasné rozhodnutie. Odstúpených žiadostí o posúdenie zotavovacieho podujatia bolo 17. V priebehu roka 2018 sa v okrese Žilina a Bytča spolu odrekreovalo 5035 detí, čo je o 111 detí menej v porovnaní s rokom 2017 (5146 detí).

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 23 kontrol zariadení, v ktorých sa zotavovacie podujatia konali. V 13 prípadoch sa kontrolovala pripravenosť zariadení pred konaním zotavovacích podujatí. Kontroly boli zamerané na prevádzkovú hygienu v ubytovacej a stravovacej časti zariadenia, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov stravovacej časti. 10 kontrol bolo zameraných na prebiehajúce zotavovacie podujatia. Kontrolovala sa vhodná skladba jedálnych lístkov, zabezpečenie pitného režimu, odber vzoriek podávanej stravy, povinnosť vyčleniť izolačnú miestnosť, prítomnosť zdravotníka a pod. Najčastejším nedostatkom pri organizovaní zotavovacích podujatí bola neprítomnosť zdravotníka a nevhodná skladba jedálneho lístka.

V roku 2018 bol podaný 1 podnet na organizovanie zotavovacieho podujatia, po prešetrení bolo zistené, že zotavovacie podujatie bolo organizované bez rozhodnutia RÚVZ, podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený.

Skautské stanové rekreácie nekontrolujeme na základe stanoviska hlavného hygienika č. HDMaPZO/5117/9839/2008 zo dňa 28.05.2008.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická situácia v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu zariadení pre deti a mládež v okresoch Žilina a Bytča sa stále vylepšuje. Postupnou rekonštrukciou a obnovou zariadení postupne dochádza k zvyšovaniu ich úrovne. Do roku 2018 už došlo k mnohým zásadným zmenám v hygienickej situácii školských objektov. Realizáciou stavebných prác sa výrazne zlepšili zdravotno-hygienické, mikroklimatické a pracovné podmienky v školských a v predškolských zariadeniach. Priestorové podmienky boli v niektorých prípadoch modernizované vzhľadom na prísun financií po realizácii schválených projektových dokumentácií (napr. hygienické zariadenia v MŠ, zateplenie budov, výmena okien atď.). Zriaďovatelia i naďalej predkladajú projekty na získavanie prostriedkov z fondov EÚ na stavebné úpravy objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti (zateplovanie, výmena okien a dverí), a tiež s cieľom zvýšenia hygienickej úrovne vnútorných priestorov (výmena podláh, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu vrátane výmeny zariadení a pod.) a vytvorenia podmienok pre imobilných žiakov (vybudovanie bezbariérových vstupov).

V zariadeniach, ktorým sa nedarí získať prísun financií z projektov a majú nízky počet detí a žiakov, je odstraňovanie nedostatkov veľmi zdĺhavé, nakoľko prevádzkovatelia disponujú len finančnými prostriedkami, ktorými sú schopní uhradiť len nutné prevádzkové náklady. Zriaďovatelia sa snažia financovať najnutnejšie úpravy a výmeny zariadenia budov z vlastného rozpočtu, prípadne z príspevku 2% z daní alebo z priamych príspevkov od rodičov.

Najviac problematické sú stále zariadenia školského stravovania – kuchyne a školské výdajné kuchyne pri malých zariadeniach, ktoré zápasia s nedostatkom financií, čo sa jasne odráža na prevádzkových podmienkach a vybavení prevádzok. Najväčší problém predstavuje nedostatočné personálne zabezpečenie zariadení školského stravovania, nevyhovujúca kapacita školských jedální, chýbajúca a zastaraná technológia a nedostatočné vybavenie zariadení školského stravovania.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2018 bolo zaznamenané jedno ohnisko epidemiologického výskytu ochorení: Dňa 21.05.2018 bol na oddelenie epidemiológie detskou lekárkou hlásený výskyt salmonelovej enteritídy u detí z materských škôl v obciach Mojš a Varín. Epidemiologické šetrenie bolo vykonané telefonicky 21.05.2018 a 22.05.2018 osobnou návštevou v obidvoch MŠ a v ŠJ pri ZŠ s MŠ Varín. Z celkového počtu 500 exponovaných osôb bola z TR kultivačne potvrdená Salmonella Enteritidis u 12 detí z MŠ Mojš, 8 detí MŠ Varín, u 6 detí ZŠ Varín a u jednej matky dieťaťa z MŠ (z nich bolo aktívne vyhládaných 11 detí a matka dieťaťa z MŠ). Ochorenia sa vyskytli v dňoch 12. - 05.06.2018, u väčšiny priebeh ochorenia ľahký, s dĺžkou trvania 1 – 3 dni (vodnatá hnačka, TT do 39,5 ° C, bolesť brucha). Jedno ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na detskom stacionári FNŠP Žilina. Rozhodnutím RÚVZ so sídlom v Žiline bol v dňoch 22. - 25.05.2018 v obidvoch škôlkach nariadený zákaz prevádzky, v ŠJ pri ZŠ s MŠ Varín bol nariadený zákaz prevádzky dňa 23.05.2018, nariadená bola dezinfekcia všetkých priestorov MŠ a ŠJ pri ZŠ s MŠ. Odobraté boli TR n kultivačne vyšetrenie u 10 pracovníčok kuchyne, 16 pedagogických zamestnancov a 5 nepedagogických zamestnancov, všetky kultivačne negatívne.

Pravdepodobným faktorom prenosu nákazy bola strava pripravovaná v šj pri zš s mš varín, vzorky stravy na laboratórne vyšetrenie už neboli k dispozícii. boli odobraté stery z náradia, rúk a pracovného odevu pracovníčok kuchyne. zo 6 sterov z náradia boli 2 x

pozitívne s nálezom bacillus species a 1 x enterococcus faecalis, stery z rúk hlavnej kuchárky e. coli, z pracovného odevu hlavnej kuchárky bacillus species. odobraté vzorky vajec a kuracieho stehna kultivačne negatívne.

Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Mgr. PhDr. Daša Mičundová	Aktuálne témy na úseku verejného zdravotníctva	Odborný seminár pre riaditeľov ZŠ, riaditeľky MŠ a pre zástupkyne pre MŠ	Kultúrny dom Varín	27.02.2018
Mgr. PhDr. Daša Mičundová	System správnej výrobnéj praxe v zariadeniach školského stravovania	Pracovná porada vedúcich zariadení školského stravovania	Mestský úrad v Žiline	09.03.2018
Mgr. PhDr. Daša Mičundová	Dokumentácia v zariadeniach školského stravovania	Pracovné stretnutie vedúcich zamestnancov a hlavných kuchárov zariadení školského stravovania	Súkromná ZŠ, Oravská 11 Žilina	04.07.2018

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	266		3/246	1259		3	2			2		471

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	13	18	0	0	1	20
2.	Materské školy	99	2	61	0	20	7	140
3.	Základné školy	67	1	11	0	0	4	27
4.	Gymnázia	11	1	1	0	0	0	3
5.	SOŠ ^{b)}	19	5	4	0	0	0	11
6.	Jazykové školy	24	23	6	0	0	0	3
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	797	768	2	0	0	10	2
8.	Špeciálne školy ^{c)}	28	4	2	0	0	0	3
9.	Fakulty vysokých škôl	7	0	1	0	0	0	12
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	107	22	14	0	0	0	6
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	3	0	0	0	2
12.	ZSS + zar. soc. kurately	6	0	1	0	0	0	1
13.	Špeciálne vých. zariadenia	10	3	0	0	0	0	2
14.	Zot. poduj. + ŠvP	116	21	25	0	0	4	170
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	192	18	83	0	67	48	54
16.	Zar. rýchleho občerstv.	38	35	50	0	0	15	5
17.	Telocvične pri školách	95	3	24	0	0	0	4
18.	Ostatné	336	130	12	0	73	25	573
SPOLU:		1977	1050	318	0	160	114	1038

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:

2. počet nešťátnych zariadení
 3. počet kontrol
 4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
 7. počet iných výkonov
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	13	14	93,33	1	6,67	0	0,00	0	0
2.	Materské školy	99	2	59	59,6	36	36,40	4	4,00	0	0
3.	Základné školy	67	1	43	64,18	23	34,33	1	1,49	0	0
4.	Gymnázia	11	1	3	27,27	8	72,73	0	0,00	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	19	5	5	26,32	13	68,42	1	5,26	0	0
6.	Jazykové školy	24	23	9	37,5	15	62,5	0	0,00	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	797	768	466	58,47	331	41,53	0	0,00	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	28	4	17	64,29	8	32,14	1	3,57	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	7	0	6	85,71	1	14,29	0	0,00	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	107	22	69	64,49	29	27,10	9	8,41	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	2	20,00	6	60,00	2	20,00	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	6	0	6	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	10	3	10	28,45	0	0,00	0	0,00	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	116	21	46	39,66	70	60,34	0	0,00	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	192	18	111	50,00	69	35,94	12	6,25	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	38	36	19	33,68	19	50,00	0	0,00	0	0
17.	Telocvične pri školách	95	3	32	82,14	52	54,74	11	11,58	0	0
18.	Ostatné	336	130	276	59,74	56	16,67	4	1,19	0	0
S P O L U:		1977	1050	1194	60,40	738	37,33	45	2,27	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
				2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	1	34	32	94,12	0	
2.		SOŠ	5	898	805	89,64	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	2	5032	3774	75	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0	0	0
6.		ZŠ	1	15	17	113,33	0	0
7.		SŠ	1	25	23	92	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
ŽILINA	53	0	13455	1476	0	0	0	0
BYTČA	12	0	2730	282	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2017/18	66	0	15954	1701	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2018/19	65	0	16185	1758	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

- celkový počet ZŠ
- počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu

- celkový počet žiakov v ZŠ
- celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
- počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenne vyučovanie
- počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
- počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
- percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	15	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
2.	Materské školy	99	93	93,94	6	0	0,00	0	0,00	0	0
3.	Základné školy	67	64	95,52	3	0	0,00	0	0,00	0	0
4.	Gymnaziá	11	11	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	19	19	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
6.	Jazykové školy	24	24	24,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	797	779	97,74	18	0	0,00	0	0,00	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	28	28	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	107	107	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	10	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	6	6	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	10	10	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	116	82	70,69	34		0,00	0	0,00	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	192	181	94,27	11	0	0,00	0	0,00	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	38	38	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
17.	Telocvične pri školách	95	94	98,95	1	0	0,00	0	0,00	0	0
18.	Ostatné	336	335	99,7	1	0	0,00	0	0,00	0	0
S P O L U:		1977	1903	96,26	74	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody

- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7

- celkový počet ochorení
- počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
- počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
- počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
- počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdikou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	2	13,33%	12	80,00%	1	6,67%	0	0,00%	0	0,00%
2.	Materské školy	99	44	44,44%	45	45,45%	10	10,10%	0	0,00%	0	0,00%
3.	Základné školy	67	44	65,67%	14	20,90%	9	13,43%	0	0,00%	0	0,00%
4.	Gymnázia	11	3	27,27%	1	9,09%	7	63,64%	0	0,00%	0	0,00%
5.	SOŠ ^{b)}	43	7	16,28%	2	4,65%	10	23,26%	0	0,00%	24	55,81%
6.	Špeciálne školy ^{c)}	28	2	7,14%	5	17,86%	21	75,00%	0	0,00%	0	0,00%
7.	Fakulty vysokých škôl	7	1	14,29%	5	71,43%	1	14,29%	0	0,00%	0	0,00%
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	0,00%	1	10,00%	9	90,00%	0	0,00%	0	0,00%
9.	Špeciálne vých. zariadenia	10	2	20,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	8	80,00%
10.	Zot. poduj. + ŠvP	116	115	99,14%	0	0,00%	1	0,86%	0	0,00%	0	0,00%
11.	Ostatné	336	10	2,98%	1	0,30%	1	0,30%	4	1,19%	320	95,24%
S P O L U:		742	230	31,00%	86	11,59%	70	9,43%	4	0,54%	352	47,44%

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
 2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
 3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
 4. počet zariadení s dovozom stravy
 5. počet zariadení s dovozom stravy v %
 6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
 7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
 8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
 9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
 10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
 11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %
- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	2	2	100,00	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2.	Materské školy	99	44	31	70,45%	13	29,55%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
3.	Základné školy	67	44	26	59,09%	16	36,36%	2	4,55%	0	0,00%	0	0,00%
4.	Gymnaziá	11	3	2	66,67%	1	33,33%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
5.	SOŠ ^{b)}	43	7	3	42,86%	4	57,14%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
6.	Špeciálne školy ^{c)}	28	2	1	50,00%	1	50,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7.	Fakulty vysokých škôl	7	1	0	0,00%	1	100,00	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
9.	Špeciálne vých. zariadenia	10	2	0	0,00%	2	100,00	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
10.	Zot. poduj. + ŠvP	116	115	20	17,39%	50	43,48%	45	39,13%	0	0,00%	0	0,00%
11.	Ostatné	336	10	0	0,00%	8	80,00%	2	20,00%	0	0,00%	0	0,00%
S P O L U:		742	230	85	36,96%	96	41,74%	49	21,30%	0	0,00%	0	0,00%

Legenda k tab. č. 8/b:

VI. všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

VII. SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

VIII. Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

IX. Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	10	83,33%	2	16,67%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2.	Materské školy	99	45	19	42,22%	23	51,11%	3	6,67%	0	0,00%	0	0,00%
3.	Základné školy	67	14	8	57,14%	4	28,57%	2	14,29%	0	0,00%	0	0,00%
4.	Gymnázia	11	1	1	100,00	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
5.	SOŠ ^{b)}	43	2	0	0,00%	2	100,00	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
6.	Špeciálne školy ^{c)}	28	5	2	40,00%	2	40,00%	1	20,00%	0	0,00%	0	0,00%
7.	Fakulty vysokých škôl	7	5	3	60,00%	2	40,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00	0	0,00%	0	0,00%
9.	Špeciálne vých. zariadenia	10	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
10.	Zot. poduj. + ŠvP	116	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
11.	Ostatné	336	1	0	0,00%	1	100,00	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
S P O L U:		742	86	43	50,00%	36	41,86%	7	8,14%	0	0,00%	0	0,00%

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyt'azenosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže**

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	320	320	100,00 %
2.	Materské školy	6059	5831	96,24%
3.	Základné školy	16185	11743	72,55%
4.	Gymnaziá	2822	1930	68,39%
5.	SOS ^{b)}	10188	2785	27,34%
6.	Špeciálne školy ^{c)}	500	223	44,60%
7.	Fakulty vysokých škôl	6580	6071	92,26%
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	4651	4651	100,00%
9.	Špeciálne vých. zariadenia	44	44	100,00%
10.	Zot. poduj. + ŠvP	5035	4696	93,27%
11.	Ostatné	165	165	100,00%
S P O L U:		52549	38459	73,19%

Legenda k tab. č. 8/d:

1. všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2. SOS, konzervatóriá a jazykové školy
3. špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4. všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	10	24	0	935
2	školy v prírode	66	66	1	2510
3	Iné	12	0	0	339
SPOLU:		88	90	1	3784

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	40	40	0	1251
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		40	40	0	1251

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

HYGIENA VÝŽIVY

2018

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

a) RÚVZ Žilina

Meno, priezvisko	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
MUDr. Mária Palenicová	2001	JLF UK Martin			
Ing. Jana Schusterová	1991	VŠDS Žilina			
Mária Bačíková dipl.a.h.e.	1991				SZŠ Martin
Martin Jarina dipl.a.h.e.	2002				SZŠ Martin
MVDr. Darina Koptáková	1982	Vysoká škola veterinárska Košice			
Katarína Vrabcová dipl.a.h.e.	1997				SZŠ Banská Bystrica
Mgr. Dana Hollá	1998	Univerzita J.A.Komenského, Praha			SZŠ Banská Bystrica
Marta Dírerová dipl.a.h.e.	1992				SZŠ Martin

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Pracovníci odboru/oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Krajská porada HV	porada	15.03.2018	Žilina	KO HV ZA kraj	2
Celoslovenská prac. porada - ŠZD nad kozmetickými výrobkami	porada	13.03.-14.03.2018	Spišská Nová Ves	UVZ SR Bratislava	2
Krajská porada HV	porada	18.09.2018	Liptovský Mikuláš	KO HV ZA kraj	1
Celoslovenská prac. porada HV	porada	03.12.-04.12.2018	Trenčianske Teplice	UVZ SR Bratislava	2
Celoslovenská porada pracovníkov	porada	13.11.2018	RÚVZ Poprad	RÚVZ Poprad	2

vykonávajúcich ŠZD nad obal. materiálmi					
Kurz vzorkovania pitnej vody	školenie	11.01.2018	Bratislava	VÚ vodného hospodárstva	1
Odborné semináre zamestnancov RÚVZ Žilina	Semináre	január až december	RÚVZ Žilina	RÚVZ Žilina	32 (4x8)

Odborní zamestnanci pripravili **4** prednášky v rámci odborných seminárov na RÚVZ Žilina na témy:

- Novelizácia Vyhlášky MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na ZSS
- ŠZD nad kozmetickými výrobkami
- ÚK nad zmrzlínami v r.2018
- Problematika fipronilu

Aktivity v médiách: **0**

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – **1395**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve **3** pracovníci,
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb v rámci Žilinského kraja **3** pracovníci,
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a s jedovatými látkami a prípravkami **1** pracovník
-

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Žiline – oddelenie fyziológie výživy a oddelenie hygieny požívateľín zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch : Žilina a Bytča.

3.1.1 Posudková činnosť

V roku **2018** bolo vydaných **5** záväzných stanovísk k návrhom na územné konanie, **9** záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb, **299** rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky.

Počet prerušení konania - **23**, a to z dôvodu: nesprístupnenie prevádzky, chýbajúce doklady o zmene využitia stavby, chýbajúce technologické zariadenie, nepredložené kolaudačné rozhodnutie, prevádzka bez tečúcej teplej vody, bez predloženia dokladu o laboratórnom vyšetrení vodného zdroja, nedoplnenie náležitostí podania, bez oprávnenia na výkon činnosti, bez napojenia prevádzky na vodu a kanalizáciu, nevyhovujúca prevádzková hygiena, prevádzka bez WC.

Zastavenie konania – **11**, a to z dôvodu: nedoplnenie náležitostí podania, chýbajúci doklad o zmene účelu využitia stavby, nedokončené stavebné úpravy, prevádzka bez technológie, vzatie žiadosti späť, zánik spoločnosti, vzorka vody po laboratórnom vyšetrení nevyhovovala požiadavkám zdravotnej bezpečnosti, prevádzka nenapojená na kanalizáciu, nepredložený laboratórny rozbor vzorky vody, nevyhovujúca prevádzková hygiena, nezabezpečená tečúca teplá voda, prevádzka bez WC, nepredložený prevádzkový poriadok, chýba odvetranie priestorov.

3.1.2 Kontrolná činnosť

Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných celkom **757** kontrol v **2927** evidovaných zariadeniach, z toho :

- v **1598** evidovaných ZSS bolo vykonaných celkom **605 kontrol**
- v ostatných **323** prevádzkarniach registrovaných RÚVZ bolo vykonaných **61 kontrol**
- v ostatných **1006** prevádzkarniach registrovaných RVPS bolo vykonaných **91 kontrol**

V roku 2018 bolo vykonaných **373** kontrol na dodržiavanie zákona č.377/2004 Z.z. na ochranu nefajčiarov, pričom kontroly boli vykonávané v rámci štátneho zdravotného dozoru. Pri **6** kontrolách bolo zistené porušenie zákona č.377/2004 Z.z. a bolo uložených **5** pokút v celkovej sume **3400,-** eur a **1** bloková pokuta v sume **90,-** eur.

Kontroly na základe podnetov/sťažností – v roku **2018** bolo šetrených celkom **52** podnetov (**23** opodstatnených, **18** neopodstatnených, **11** podnetov bolo odstúpených na regionálne úrady – príslušný RÚVZ, SOI, OÚ a RVPS resp. nebolo možné dokázať). Podnety boli šetrené podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a podľa zákona č.152/1995 Z. z. Predmetom šetrenia bolo : zdravotné problémy po konzumácii jedla, nevyhovujúca prevádzková a osobná hygiena, nevyhovujúce podmienky skladovania potravín a pokrmov, potraviny po dobe spotreby, fajčenie v obchodných centrách, hluk a zápach zo zariadení spoločného stravovania, klamanie spotrebiteľa, prevádzkovanie zariadenia bez rozhodnutia orgánu verejného

zdravotníctva, pracovníci pod vplyvom návykových látok, nevyhovujúca kvalita nápojov, nepovolená reklama dojčenskej výživy na internete.

Prehľad a vyhodnotenie prijatých podnetov:

HV				
	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
ZSS	45	21	18	6
Výrobcovia				
Dopravcovia a distribútori	1			1
Hypermarkety, supermarkety				
Malé a stredné predajne	2	1	0	1
Baliarne				
Iné	4	1		3
SPOLU :	52	23	18	11

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2018 vykonané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2018, ktoré boli upravené na podmienky regiónov.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky, zmrzlina)
2. potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. bezgluténové potraviny
6. potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. potraviny na báze GMO
8. ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone bola sústredená pozornosť na :

1. preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi
2. výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými

- výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
 4. preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
 5. samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
 6. osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Počet podnikateľských subjektov: 2927

Počet kontrol: 1100

Počet nezhôd: 102

počet vyhovujúcich kontrol ÚK: **256**

počet vyhovujúcich kontrol v ZSS: **797**

celkový počet odobratých vzoriek: **381**

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami a arómami

Zmrzlina - počet zariadení: 53

Počet vykonaných kontrol vo výrobníach a predajniach zmrzliny: 90

Výskyt nezhôd vo výrobníach zmrzliny: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene – **0**
- v odbornej spôsobilosti – **0**
- v zdravotnej spôsobilosti – **0**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**

- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0 (odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín)
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Dojčenská voda + pramenitá voda (watercooler) HV 0 – počet zariadení: 1

Počet kontrol: 2

Nezhody pri výkone úradnej kontroly neboli zistené.

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Výživové doplnky - počet zariadení: 46 (výroba-1, sklad-15, predajňa-30)

Počet kontrol: 13

Nezhody pri výkone úradnej kontroly nad výrobou výživových doplnkov neboli zistené.

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0

- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Aditívne látky Počet zariadení: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami Počet zariadení: 18 (sklad-1, distribútor-2, predajne-15)

Počet kontrol: 11

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0

- v osobnej hygiene – **0**
- v odbornej spôsobilosti – **0**
- v zdravotnej spôsobilosti – **0**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **0**
- v skladovaní potravín – **0**
- v manipulácii s potravinami – **0**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – **0**
- iné – **3** (nedostatočne vypracované vyhlásenie o zhode)

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

V r. 2018 úradné kontroly prebiehali nasledovne

- 1. Úradné kontroly s odberom vzoriek.**
- 2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh.**
- 3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.**
- 4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.**
- 5. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.**

Ad.1) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – **3 (3 distribučná sieť + 0 výroba),**

Počet odobratých vzoriek: **3**, **vyhovelo: 3** vzorky, **nevyhovelo: 0** vzoriek

Ad.2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – **spolu 8 (z toho **0** ZSS, **0** CV, **0** výroba zmrzliny, **3** distribútor materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, **5** predajňa materiálov a predmetov určených na styk s potravinami), **0** kontrol priamo u výrobcov obalových materiálov. Kontroly boli zamerané na kontrolu požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh.**

Ad.3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.

- **0**

Ad.4) Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

- 0

Ad.5) Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

výrobcovia: 0, sklad: 1, distribútor: 2

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami

Hlásenia – 3, Príprava podkladov pre hlásenie výrobku do systému RASFF - 1, počet kontrol – 5

- 1. Migrácia kadmia a olova zo setu pohárov z Číny, RASFF - varovné oznámenie č. 2018-0023, sklenený pohár s obrázkom, čiarový kód 8 591022129890, dodávateľia: Vetro-Plus a.s., Vocelova 1176, Hradec Králové Česká republika, Vetro-Plus Slovakia s.r.o., Hviezdoslavova 33, 010 01 Žilina, Slovensko, Vetro-Plus Polska Sp.z.o.o., Mala Łaka 10, Czieszyn, 43-400-Poľsko.**

Počet kontrol - 1 v prevádzke: Vetro-Plus Slovakia s.r.o., Hviezdoslavova 33, 010 01 Žilina, Slovensko

Pri kontrole bolo zistené nasledovné:

Do firmy Vetro-plus, s.r.o., Hviezdoslavova 33, 010 01 Žilina z firmy VETRO-PLUS a.s., Vocelova 1176/6, 500 02 Hradec Králové, Česká republika **neboli dovezené žiadne uvedené výrobky**. Uvedené výrobky boli dovezené do Českej republiky a do Poľska.

- 2. Migrácia primárnych aromatických amínov z nylonových kuchynských klieští pôvodom z Číny, RASFF č. 2018.1166 – varovné oznámenie, ktoré do systému RASFF zaslalo Poľsko, (RASFF) č. 2018.1166. Jedná sa o výrobok: Kuchynské kliešte z nylonu, značky EXCELLENT HOUSEWARE®, predávané po jednom kuse, čiarový kód: 1066171913100000179, šarža., 1066171 P46944, ďalšie údaje v označení: Saison: 118WGR, 913 Artikel: 1066171, výrobca: vyrobené v Číne pre Koopman international B.V, Distelweg 88, 1031 HH Amsterdam, Holandsko, odberateľ veľkoobchod: KIK Textilien Und Non Food GmbH, Siemensstr. 21, 59199 Boenen, Nemecko.**

Počet kontrol - 2 v prevádzkach:

1. Predajňa „KIK“, Smreková 177/9, 015 01 Rajec

V čase kontroly sa uvedené výrobky v predajni nenachádzali. Na základe uvedenia vedúcej prevádzky bolo zistené, že uvedený výrobok na prevádzku nebol dodaný. Informácia spotrebiteľa o škodlivosti výrobku a možnosti vrátenia predmetného výrobku bola zabezpečená na výveske na vstupných dverách.

2. Predajňa „KIK TEXTIL A NON FOOD spol., s.r.o., Košická 8843/36, 010 01 Žilina“. V čase kontroly sa uvedené výrobky v predajni nenachádzali. Na prevádzku bolo dňa 16. 2. 2018 dodaných 24 ks výrobkov. Na základe oznámenia z centrály KIK TEXTIL a NON-FOOD spol. r.o., Panenská 6, 811 03 Bratislava bolo 6 ks uvedených výrobkov stiahnutých z predaja. Boli umiestnené v skladových priestoroch predajne, zapečatené v krabici s informáciou o stiahnutí uvedených výrobkov. Informácia spotrebiteľa o škodlivosti výrobku a možnosti vrátenia predmetného výrobku bola zabezpečená na výveske na vstupných dverách.

3. Migrácia primárnych aromatických amínov z nylonových klieští z Číny, cez Holandsko a cez Českú republiku, RASFF - varovné oznámenie č. 2018.3245, ktoré do systému RASSF hlásila Slovenská republika, nevyhovujúci výrobok - kliešte – obracačka z nylonu, označenie: Art. Number: 143735, EAN kód: 8711295442186, výrobca: neuvedený, krajina pôvodu: Čína.

Počet kontrol - 1 v prevádzke: Predajňa domácich potrieb v Obchodnom centre DUBEŇ, ul. Vysokoškolákov 52, 010 08 Žilina, ktorej prevádzkovateľom je ORION TRADE s.r.o., Pezinská cesta 30, 903 01 Senec.

V čase kontroly sa v predajni uvedený výrobok nenachádzal. Na základe oznámenia z firmy ORION TRADE s.r.o. bol 1 ks uvedeného výrobku stiahnutý z predajne. Bol vrátený do skladových priestorov firmy ORION TRADE s.r.o., Pezinská cesta 30, 903 01 Senec.

Zverejnenie informácie o škodlivosti výrobku a možnosti vrátenia predmetného výrobku bolo zabezpečené na výveske na vstupných dverách predajne.

1. Príprava podkladov pre hlásenie výrobku do systému RASFF - BANQUET obracačka s otvormi, výrobca: Banquet, P.O.BOX 15, Praha 913, ČR, distribútor: Vetro-Plus s.r.o., Hviezdoslavova 33, Žilina, označenie Item nr. 28AU011R03, ID nr. 14F19004/02B-2014, EAN kód: 8591022324608. Na základe protokolu o skúške uvedená vzorka nespĺňa požiadavky č. 3 nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 z 27. októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení

smerníc 80/590/EH z dôvodu migrácie pigmentov do použitého potravinového simulátora - potravinový simulátor bol viditeľne zafarbený do červena.

Počet kontrol - 1 v prevádzke: Vetro-plus, s. r. o., Hviezdoslavova 33, 010 01 Žilina.

Do firmy Vetro-plus, s.r.o., Hviezdoslavova 33, 010 01 Žilina z firmy VETRO-PLUS a.s., Vocelova 1176/6, 500 02 Hradec Králové, Česká republika bolo dovezených **143** kusov uvedeného výrobku. Firma Vetro-plus, s.r.o., Hviezdoslavova 33, 010 01 Žilina distribuovala uvedené výrobky v počte **143** kusov do **26** predajní v rámci Slovenskej republiky.

Pri kontrole bolo uložené opatrenie podľa § 19 zákona č. 152/1995 Z.z. a článku 54 ods. 2 písm. h) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmovínového práva a predpisov o zdraví zvierat a starostlivosti o zvieratá v súčinnosti s čl. 24 ods. 1, čl. 25 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS, v ktorom Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline **nariadil stiahnutie výrobku z distribučnej siete a zabezpečenie informácie pre spotrebiteľa o nevyhovujúcom výrobku.**

RASFF systém pre potraviny a krmivá

– 6 hlásení ; kontrol – 14 + 2 prejednávania

- 1. Listéria monocytogenes v mrazenej sladkej kukurici z Poľska a Belgicka RASFF č. 2018.0216**, počet kontrol **4**, uvedené výrobky sa v prevádzkach už nenachádzali.
- 2. Listéria monocytogenes v mrazenej zelenine z Belgicka RASFF č.2018.1933**, počet kontrol **3**, uvedený výrobok sa v prevádzkach už nenachádzal.
- 3. Salmonella enterica serovar Thypimurium v bravčovej sviečkovici zo Španielska, RASFF č. 2018.2035**, počet kontrol **3**, uvedený výrobok sa v prevádzkach už nenachádzal.
- 4. Podozrenie na ochorenie na hepatitídu A spôsobené mrazenými jahodami z Poľska, RASFF č. 2018.1813**, počet kontrol **1**, uvedený výrobok sa v prevádzke už nenachádzal.
- 5. Zakázaná látka nitrofurán (metabolit) nitrofurazon (SEM) v mrazených filetoch pangasia z Vietnamu, RASFF č. 2018.3385**, počet kontrol **1- HV, 2 - HDM**, výrobok sa na jednej prevádzke nenachádzal, bol predložený doklad o vrátení tovaru distribútorovi v množstve 5,0 kg, v jednej prevádzke ŠJ sa nevyskytoval – bol

skonzumovaný, v jednej ŠJ sa nachádzalo 0,630 g – uložené opatrenie podľa § 19 ods.2 , § 20 ods. 9 zákona 152/1995 a čl. 54 ods. 2 písm. b) nariadenia ES č. 882/2004.

6. Nepovolená látka sildenafil vo výživovom doplnku VigRX PlusTM, tablety z USA, RASFF č.2018.0190, počet jednaní s predajcom: **2**, uložené opatrenia na stiahnutie predmetného výživového doplnku z trhu pre spotrebiteľov, ktorí si zakúpili predmetný výživový doplnok

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Počet evidovaných ZSS: 1598

Počet kontrole podrobených ZSS: 527

Počet vykonaných kontrol v ZSS: 843

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS: 100

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **7**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**
- v hygiene prevádzky - **23**
- v osobnej hygiene – **11**
- v odbornej spôsobilosti – **2**
- v zdravotnej spôsobilosti – **1**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – **0**
- potraviny po DS/DMT – **12**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **1**
- v skladovaní potravín – **8**
- v manipulácii s potravinami – **14**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – **1**
- iné – **19**

Najčastejšie zisťované nedostatky v ZSS:

- **v hygiene prevádzky** – nedostatočná prevádzková hygiena, znečistené steny, stropy, podlahy, znečistené a silno namrazené mraziace a chladiace zariadenia, nevybavenie umývadiel hygienickými potrebami, nekontrolovaná čistota prevádzky, nevyhovujúce

stery z pracovného prostredia a pracovných pomôcok, osobné veci vo výrobných a skladových priestoroch

- **v osobnej hygiene** – pracovníci bez pracovného odevu a pokrývky hlavy, prstene na rukách, nalakované nechty, nepoužívanie jednorazových rukavíc pri konečnej manipulácii s pokrmami
- **v odbornej spôsobilosti** – nedokladovaná odborná spôsobilosť zamestnancov
- **v zdravotnej spôsobilosti** – chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov
- **v skladovaní potravín** – chladiace zariadenia nevybavené teplomermi, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín a pokrmov, porušenie skladovacieho reťazca a zmrazovanie potravín
- **v manipulácii s potravinami** – zamrazenie potravín dodávaných do zariadenia v nemrazenom stave, rozmrazovanie potravín vo vode, kríženie čistej a nečistej prevádzky, nie je dodržiavaný čas uchovávanía rozpracovaných polotovarov a pokrmov, nezabezpečená ochrana potravín a hotových pokrmov pred znehodnotením, uchovávanie hotových pokrmov v nevyhovujúcich PVC obaloch určených na styk s potravinami
- **v manipulácii s odpadom a jeho zariadením** – nepredloženie dokladov o likvidácii odpadu
- **v dodržiavaní zásad SPV, HACCP** - nevykonávanie monitoringu CCP, alebo jeho nepravidelné vykonávanie,
- **v označovaní potravín a pokrmov** –
- **potraviny po DS/DMT** – skladovanie potravín po dátume spotreby a minimálnej trvanlivosti
- **v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti** – chýbajúce doklady o pôvode tovaru
- **iné** – nie je vypracovaný a schválený prevádzkový poriadok, prevádzka bez rozhodnutia orgánu na ochranu verejného zdravia, porušenie zákona na ochranu nefajčiarov, chýbajúca tečúca teplá voda v zariadení

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

Počet vykonaných auditov: 4 (z toho 1 audit bol zrušený pre zatvorenie prevádzky)

- v zariadeniach spoločného stravovania uzavretého typu **1**
- v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu **3**
- v cukrárenských výrobniach **0**
- v lahôdkárskej výrobni **0**
- vo výrobniach zmrzlín **0**
- vo výrobni a baliarni pramenitej a balenej pitnej vody **0**

Počet protokolov o nezhode: 5

Celkový počet nezhôd: 5

- v zariadeniach spoločného stravovania uzavretého typu **1**
- v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu **4**
- vo výrobni a baliarni pramenitej a balenej pitnej vody **0**

Najčastejšie zisťované nezhody v ZSS:

- nedostatky súvisiace s monitorovaním v kritických kontrolných bodoch – evidencia monitorovania teploty v chladnom sklade,
- chýbajúce písomné záznamy o vykonaných nápravných opatreniach,
- nie je vykonaná aktualizácia plánu HACCP
- nie je vedená evidencia o vykonaných školeniach

Prehľad vykonaných auditov, RÚVZ so sídlom v Žiline v roku 2018

P. č.	Číslo auditu	Názov prevádzky	Dátum konania auditu	Počet nezhôd	Hodnotenie auditu
1.	18/01/P/RÚVZ ZA	Reštaurácia EDEN, Šuja 99, Rajec	04/2018	-	Zrušený (prevádzka zatvorená)
2.	18/02/P/RÚVZ ZA	Reštaurácia Encián, Osloboditeľov 90, Rajecké Teplice	08.08.2018	0	bezpečný
3.	18/03/P/RÚVZ ZA	Fresh One restaurant, Veľká Okružná 26, Žilina	16.12.2018	4	bezpečný s pripomienkami
4.	18/04/P/RÚVZ ZA	Kuchyňa Junior, Hlinská 2615/10, Žilina	12.12.2018	1	bezpečný

Zoznam nezhôd – typy nezhôd 2018

Číslo auditu	Názov prevádzky	Počet nezhôd	Druhy nezhôd - systémové
18/01/P/ RÚVZ ZA	Reštaurácia EDEN, Šuja 99, Rajec	-	-
18/02/P/ RÚVZ ZA	Reštaurácia Encián, Osloboditeľov 90, Rajecké Teplice	0	-
18/03/P RÚVZ ZA	Fresh One restaurant, Veľká Okružná 26, Žilina	4	2 systémové 2 nesystémové
18/04/P/ RÚVZ ZA	Kuchyňa Junior, Hlinská 2615/10, Žilina	1	Inesystémová

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

Pracovníci oddelenia hygieny výživy odobrali v roku 2018 na laboratórne vyšetrenie 381 vzoriek potravín (vrátane pokrmov) a z toho 3 vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

V roku 2018 bolo mikrobiologicky vyšetrených 298 vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 23 vzoriek t.j. 7,72 % a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- **vajcia a výrobky z vajec – boli odobraté 2 vzorky, vyhoveli**
- **zmrzlina a dezerty** bolo odobratých 47 vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovuje mikrobiologickým požiadavkám 5 vzoriek t.j. 10,64 %, a to pre prítomnosť koliformných baktérií, plesní a kvasiniek.
- **lahôdkárske výrobky** – bolo odobratých 4 vzorky na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovuje mikrobiologickým požiadavkám 1 vzorka t.j. 25,00 %, a to pre prítomnosť kvasiniek.
- **cukrárske výrobky** – bolo odobratých 38 vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovovali 2 vzorky t.j. 5,26 % / kvasinky, plesne, koliformné baktérie /.
- **pramenité vody dojčenské** – boli odobraté 2 vzorky, vyhovujú platnej legislatíve
- **voda- watercoolery** - bola odobratá 1 vzorka, vyhovuje platnej legislatíve

- **hotové jedlá** – bolo odobratých **143 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovuje mikrobiologickým požiadavkám **1 vzorka t.j. 0,70 %** a to pre prítomnosť sulfitredukujúcich klostríí
- **pokrmý rýchleho občerstvenia** – bolo odobratých **45 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovuje mikrobiologickým požiadavkám **14 vzoriek t.j. 31,11%** a to pre prítomnosť koliformných baktérii, plesní, kvasiniek a E.coli
- **detská a dojčenská výživa** - bolo odobratých **10 vzoriek v rámci cielenej úlohy**, /Salmonella, Listéria monocytogenes, Cronobacter sakazaki, E.coli, B.cereus, Staphylococcus aureus/ **všetky vzorky vyhovujú legislatíve.**
- **potraviny na osobitné výživové účely** – boli odobraté **2 vzorky, vyhovujú platnej legislatíve**
- **výživové doplnky** – boli odobrané **4 vzorky, vyhoveľi**

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

- počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), ktoré boli chemicky vyšetrené je **94 vzoriek**, a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:
- **kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg)** boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v balených pramenitých dojčenských vodách, watercooleroch, hotových pokrmoch, v prídavných látkach – farbivá bolo vyšetrených **25 vzoriek** na jednotlivé ukazovatele (Pb-25, Cd-25, Hg-25); všetky vzorky vyhovovali
- **kontaminanty As, Al, Cu, Ni, Sb, Fx, Mn, Se, Ag** boli vyšetované v **2 vzorkách pramenitej vody dojčenskej**, a v **1 vzorke vody – watercoolery** boli vyšetované **kontaminanty As, Cr, Al, Cu, Ni, Sb, Fx, Mn, Se**, ani v jednom prípade nebolo ich množstvo prekročené nad stanovenú hranicu prípustnosti týchto látok vo vyšetovaných vzorkách vôd.
- **dušitany a dusičnany** boli vyšetované v **2 vzorkách pramenitej vody dojčenskej a v 1 vzorke vody – watercoolery**, v **5 vzorkách v dojčenskej výžive**, pričom všetky vzorky vyhovovali stanoveným NPK.
- na stanovenie prítomnosti **aflatoxínu B1, Patulínu** boli odobrané **2 vzorky potravín pre dojčatá a malé deti**, vyhoveľi,
- **Akrylamid: 8 vzoriek** (hranolky zo zemiakov a zem. cesta) , vzorky vyhoveľi

- Pramenitá voda dojčenská: **2 vzorky**, vyhovujú
- Veľkoobjemovo balená voda z **watercoolerov**: **2 vzorky**, vyhovujú
- **radiačne ošetrované potraviny** – **1 vzorka**, (byliny a koreniny) vyhovela
- na prítomnosť **rezíduí pesticídov** bola vyšetrená **1 vzorka** potravín pre dojčatá a malé deti, a **2 vzorky** pramenitej vody dojčenskej, vyhoveli,
- **polyaromatické uhľovodíky** neboli vyšetrené v roku 2018

Senzorické hodnotenie:

- bolo odobraných **7 vzoriek** (pramenité vody dojčenské-2, watercooler-1, pokrmý rýchleho občerstvenia-4), pričom **1 vzorka** pokrmu rýchleho občerstvenia **nevyhovela**.

Monitoring aditív v potravinách:

- **konzervačné látky** - **2 vzorky** (ostatné potraviny na osobitné výživové účely), vyhoveli
- **farbivá: 20 vzoriek** (zmrzlina-13, výživové doplnky-1, ostatné potraviny na osobitné výživové účely-2, prídavné látky-farbivá-3 a ostatné-1), 19 – vyhovelo a **1 vzorka nevyhovelo** (zmrzlina pre prítomnosť farbiva PONCEAU)
- **sladidlá** : **1 vzorka** výživové doplnky), vyhovela
- **NaCl** v hotových pokrmoch zo ZSS – **33 vzoriek** hotovej stravy a **3 vzorky** pekárskych výrobkov, **1 vzorka** hotovej stravy nevyhovovala
- **kuchynská soľ**: **12 vzoriek** (ferokyanid, jodid), vyhoveli
- **Glutén** – **2 vzorky** (pekárske výrobky), vyhovujú

Kontrola označovania:

nové potraviny a nové zložky: **2 kontroly**, vyhovuje

Materiály a predmety určené na styk s potravinami: **3 vzorky (Bisfenol A- vyhovujú)**

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

*Letná turistická sezóna v rekreačných strediskách Terchová- Vrátna – Štefanová – Biely Potok, Čičmany, Rajecká Lesná, Súľov, kúpaliská – TK Veronika Rajec, TK Laura Rajecké Teplice, TK Stráňavy, kúpalisko Bytča a MKP Žilina prebieha od začiatku mája do konca októbra. Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali **201 kontrol** v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín podľa plánu práce. Kontroly boli zamerané na výsledovateľnosť potravín, kontrolu chladiaceho reťazca, dátumu spotreby resp. dátumu*

minimálnej trvanlivosti, kontrolu celkovej hygieny, kontrolu monitoringu CCP a dodržiavania zásad správnej výrobných praxe, kontrolu dodržiavania osobnej hygieny zamestnancov prichádzajúcich do styku s potravinami, kontrolu dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, kontrolu manipulácie s odpadom, kontrolu hygienických zariadení – hygiena a technický stav, odber vzoriek na laboratórnu analýzu. Najčastejšie nezhody: nevedie sa monitoring CCP, boli zistené potraviny a pokrmy po dobe spotreby, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, zmrazovanie potravín, zámena pracovných plôch, nevyhovujúca prevádzková a osobná hygiena, znečistené a namrazené chladiace a mraziace zariadenia, chýbajúce doklady odbornej spôsobilosti, znečistené okolie. Za zistené nedostatky bolo uložených 7 opatrení, (§55 z. 355/2007 Z.z., § 20 z.152/95 Z.z.), 12 blokových pokút v celkovej sume 770,- €, 3 pokuty v celkovej sume 1400,- €.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Kontroly pripravenosti rekreačných a stravovacích zariadení na zimnú turistickú sezónu boli vykonané podľa plánu kontrol v rekreačných strediskách Terchová- Vrátna – Štefanová – Biely Potok, Čičmany, Rajecká Lesná, Súľov počte **137 kontrol** a boli zamerané na vysledovateľnosť potravín, kontrolu chladiaceho reťazca, dátumu spotreby resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, kontrolu celkovej hygieny, kontrolu monitoringu CCP a dodržiavania zásad správnej výrobných praxe, kontrolu dodržiavania osobnej hygieny zamestnancov prichádzajúcich do styku s potravinami, kontrola dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, kontrolu manipulácie s odpadom, kontrolu hygienických zariadení – hygiena a technický stav, odber vzoriek na laboratórnu analýzu. Najčastejšie nezhody: boli zistené potraviny po dobe spotreby, zmrazovanie potravín, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, nedodržanie teplotného reťazca, nedostatočná prevádzková a osobná hygiena, prevádzkovanie bez rozhodnutia. Za zistené nedostatky boli uložené 4 opatrenia, (§55 z. 355/2007 Z.z., § 20 z.152/95 Z.z.), 4 blokové pokuty v celkovej sume 360,- €, 3 pokuty v celkovej sume 1500,- €.

3. 5 Hromadné akcie

V roku 2018 bolo v okrese Žilina a Bytča organizovaných **36** hromadných akcií :

Ochutnávka mäsových špecialít, organizátor Rímskokatolícky farský úrad Rosina, konaná dňa 03.02.2018 v Rosine.

Hrad Strečno-Paseka, organizátor Považské múzeum v Žiline, konaná dňa 29.04.2018

Sviatok práce-Budatínsky park, organizátor Konfederácia odborových zväzov SR,

konaný dňa 01.05.2018.

Deň rodiny, organizátor Považské múzeum v Žiline, areál Budatínskeho hradu, konaný dňa 20.05.2018.

MS vo varení halušiek, organizátor OZ Rozsutec Terchová, konané v dňoch 26.05. 2018 v Terchovej.

Bytčiansky zámocký deň v Bytči, organizátor OZ za slušnejšiu Bytču, konaný dňa 26.05.2018.

24.ročník Memoriálu Jozefa Gabčíka a Deň športu, organizátor KVV SR, konaný dňa 26.05.2018.

Staromestské slávnosti 2018, organizátor Mestský úrad v Žiline, konané v dňoch 31.05.2018 - 02.05.2018 v Žiline.

Deň otvorených dverí, organizátor Kia Motors Slovakia s.r.o., konané dňa 09.06.2018 v Tepličke nad Váhom.

Piknik v meste, organizátor OZ MATMAR, Bratislava, konaný dňa 16.06.2018 na hrade Budatín.

Medvedí okruh, organizátor MARATÓN KLUB RAJEC, konaný dňa 16.06.2018 v Porubskej doline.

Otcovia deťom 17.ročník, organizátor Agentúra PROLOG a ADELLE v Rajci, konaná dňa 17.06.2018 na letisku Rosina.

Tanečná zábava hasičského zboru, organizátor Dobrovoľný hasičský zbor, konaná dňa 14.07.2018 v Tepličke Nad Váhom.

Letné slávnosti, organizátor mesto Rajecké Teplice, konané v dňoch 20.07.2018 – 22.07.2018 v Rajeckých Tepliciach.

Zlaté časy budatínske, organizátor Považské múzeum v Žiline, konané dňa 28.07.2018 na hrade Budatín.

Jánošíkove dni 2018, organizátor Obec Terchová, konané v dňoch 02.08.2018 – 05.08.2018 v Terchovej.

Terchovský budzogáň, organizátor Občianske združenie UMELCI PRE BUDÚCNOSŤ, Bratislava, konané v dňoch 10.08.2018 – 11.08.2018 v Terchovej.

Bačovské pastorále, organizátor Syrové torty s.r.o., Hričovské Podhradie, konané dňa 11.08.2018 v Dolnom Hričove.

Rajecký jarmok 2018, organizátor Mestský úrad v Rajci, konaný dňa 11.08.2018 v Rajci.

Obecné slávnosti, organizátor Obec Teplička Nad Váhom, konané v dňoch 17.08.2018 – 19.08.2018 v Tepličke Nad Váhom.

Príležitostný trh v Bytči, organizátor Filmový klub Bytča, konaný v dňoch 16.08.2018 – 19.08.2018 v Bytči.

Bavme sa varením so žilinskými kuchármi, organizátor Žilinský klub kuchárov a cukrárov SZKC, konaná dňa 17.08.2018 v Žiline.

Festival SKALY, organizátor OZ SUB ART, Žilina, konané v dňoch 31.08.2018 – 02.09.2018 v ATC Poluvsie.

Medzinárodné stretnutie zbojníkov 2018, organizátor SaAli s.r.o., Banská Bystrica, konané v dňoch 31.08.2018 – 01.09.2018 v Terchovej.

Hrad Strečno, organizátor Považské múzeum v Žiline, konané dňa 01.09.2018 na hrade Strečno.

Deň Bos Taurus, organizátor Agrodružstvo Bánová, konané dňa 16.09.2018 v areáli Agrodružstva Bánová.

XX. Michalský jarmok v Bytči, organizátor mesto Bytča, konaný v dňoch 14.09.2018 - 15.09.2018 v Bytči.

Preteky motocyklov do strmého vrchu Red Bull Get On Top, organizátor Združenie POBYS, Považská Bystrica, konané v dňoch 22.09.2018 – 23.09.2018 v Porúbke.

Festival inej gastronómie FIGA, organizátor Kreativ gang,s.r.o.. Žilina, konané dňa 28.09.2018 – 30.09.2018 v Žiline.

Vegánske hody Žilina 2018, organizátor OZ VEGÁNSKE HODY, konané dňa 30.09.2018 v Žiline - Záriečie.

RAJec pre každého, organizátor Ing.Milan Lipka, Rajec, konané dňa 06.10.2018 v Rajci.

HARMÓNIA Festival zdravého životného štýlu, organizátor Allegra 8,s.r.o., Banská Bystrica, konané v dňoch 19.10.2018 – 20.10.2018 v Žiline.

Svätomartinský jarmok, organizátor Obec Teplička Nad Váhom, konaný dňa 10.11.2018 v Tepličke Nad Váhom.

.Vianočné trhy v Rajeckých Tepliciach, organizátor Bohumil Hlucháň, konané v dňoch 07.12.2018 – 01.01.2019 v Rajeckých Tepliciach.

Vianočné trhy v Bytči, organizátor Mestský úrad v Bytči, konané v dňoch 01.12.2018 – 31.12.2018 v Bytči.

Vianočné trhy 2018 v Žiline, organizátor Mestský úrad v Žiline, konané v dňoch 23.11.2018 – 23.12.2018 v Žiline.

Pri organizovaní hromadnej akcie sa postupovalo podľa platnej legislatívy. Každý organizátor podal oznámenie o organizovaní hromadnej akcie. Pred začatím väčších akcií sa

v časovom predstihu stretli zástupcovia RÚVZ so sídlom v Žiline a organizátori akcie, kde sa určili konkrétne podmienky počas trvania akcie. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu vydania súhlasného posudku z miesta trvalého bydliska predajcov, osobnú a prevádzkovú hygienu, technologické vybavenie stánku podľa činnosti a ponúkaných služieb predajcov, kontrolu vybavenosti chladiacimi zariadeniami, dodržiavaním chladiaceho reťazca, osobnej hygieny, kontrolu dátumu minimálnej trvanlivosti a dodacích listov pri výrobe epidemiologicky rizikových potravín, možnosť použitia vyhradených WC pre pracovníkov stánkov s potravinárskym sortimentom.

V okrese Žilina v roku 2018 najväčšou organizovanou hromadnou akciou boli:

„Jánošíkove dni 2018“ v Terchovej. Služby rýchleho občerstvenia počas konania hromadnej akcie poskytovala spoločnosť SaAli s.r.o., Timravy 1125/9, 974 01 Banská Bystrica ako hlavný Gastro partner. Počas konania akcie boli vykonávané kontroly v rámci celého areálu hromadnej akcie. Pri poskytovaní stravovacích služieb bola k dispozícii voda z verejného vodovodu, za čistotu a poriadok celého priestoru kultúrneho podujatia okrem stánkov s rýchlym občerstvením zodpovedala Obec Terchová, komunálny odpad bol riešený na všetkých stanovištiach formou prenosných odpadových nádob, ktoré boli priebežne odnášané do veľkokapacitných kontajnerov, tieto boli likvidované firmou T+ T a.s. Žilina. WC boli zabezpečené cez firmu HYDROTOI. Pitná voda bola zabezpečená z obecného vodovodu, ktorý je v správe SEVAKu Žilina a bola pred začatím hromadnej akcie v rámci štátneho zdravotného dozoru laboratórne vyšetrená.

„Vianočné trhy 2018 v Žiline“. Kontrola bola zameraná na kontrolu prípravy, manipulácie a podávania pokrmov rýchleho občerstvenia. Pri poskytovaní stravovacích služieb bola k dispozícii voda z verejného vodovodu, komunálny odpad bol riešený na všetkých stanovištiach formou prenosných odpadových nádob, ktoré boli priebežne odnášané do veľkokapacitných kontajnerov, tieto boli likvidované firmou T+ T a.s. Žilina. WC boli zabezpečené cez firmu TOI TOI and DIXI s.r.o., ul. K cintorínu, Žilina.

Na hromadných akciách vykonali pracovníci RÚVZ so sídlom v Žiline štátny zdravotný dozor v počte **80** kontrol. V roku 2018 počas konania hromadných akcií nebola zaznamenaná žiadna epidémia.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

- **pokyny** podľa § 6 ods.3 písm. j) – **0 - pokyny**
podľa § 12 ods.2 písm. l)- **neboli** vydané
- **opatrenia** podľa § 55 ods. 2 - bolo vydaných **9** opatrení na mieste – zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín, príkaz na stiahnutie výrobkov z obehu a **6** opatrení na mieste – nariadenie uzatvorenia časti prevádzky alebo prevádzky
- **náhrady nákladov** podľa § 58 – **6** v sume **633,40 €**
- **pokuty** podľa § 57- bolo uložených **10** pokút v sume **4000,- €**;
- **blokové pokuty** podľa § 56 ods. 2 - bolo udelených **17** blokových pokút v sume **1160,- €**

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:
uložené opatrenia

- **opatrenia** podľa § 19 ods.1, ods.2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004-
1- zákaz uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín na trh
- **pokuty** podľa § 28 - boli uložené **3** pokuty v celkovej sume **1400,- €**;
- sankcie** podľa § 29 - v priestupkovom konaní neboli uložené
- blokové pokuty** podľa § 29 ods. 1 a 2 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. - bola udelená **1** bloková pokuta v sume **120,- €**;
- náhrady nákladov** podľa § 20 ods. 4 zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách- **3** v sume **271,90 €**;

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov bolo uložených **5** pokút v celkovej sume **3400,- €**;
- v blokovom konaní bola uložená **1** pokuta v celkovej hodnote **90,- €**
- podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb bola uložená **0** poriadková pokuta v sume **0 €**;

V zákonom stanovenej lehote neboli podané žiadne odvolania voči rozhodnutiu o pokute.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

Celkový počet alimentárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách, na šetrení ktorých sa podieľalo oddelenie hygieny výživy – 1.

Dňa 29.10.2018 bol triednou učiteľkou strednej zdravotníckej školy hlásený výskyt alimentárnych ochorení u študentov SZŠ v Žiline, ktorí mali dňa 26.10.2018 stužkovú slávnosť. Epidemiologické šetrenie bolo vykonané 29.10.2018 v stravovacom zariadení EL TORO v Žiline, kde sa akcia konala. Zistené bolo: Počet exponovaných: 76 osôb, z nich na druhý deň ochorelo 26 osôb. Priebeh ochorení ľahký, v trvaní do 12 hodín - hnačka, krče v bruchu, u niektorých zvracanie. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. Konzumácia: bravčová panenka s prošutom, kurací plátok v syrovom cestíčku, pečené zemiaky, encián s brusnicami, prírodná omáčka, zákusky z cukrárenskej výroby z Tepličky nad Váhom.

V stravovacom zariadení bola nariadená priestorová dezinfekcia, odobraté boli TR na kultivačné vyšetrenie u zamestnancov stravovacieho zariadenia a cukrárenskej výroby, všetky s negatívnym nálezom. Oddelenie fyziológie výživy odobralo stery z náradia, rúk a pracovného odevu pracovníkov kuchyne, hotové pokrmy a zákusky z akcie. Zo 6 sterov z náradia boli 4x pozitívne s nálezom *Bacillus cereus*, *Enterococcus faecalis*, *E. coli*, *Bacillus species*, *Pseudomonas aeruginosa*, stery z rúk u dvoch pracovníkov kuchyne *Bacillus cereus*, *Enterococcus faecalis*. Odobraté vzorky hotových pokrmov: guláš-sulfitredukujúce klostrídie, zmes zákuskov-kvasinky, ostatné vzorky kultivačne negatívne (vzorky vyšetrené po viac ako 48 hodinách od konzumácie).

Pravdepodobným faktorom prenosu nákazy bola bravčová panenka s prošutom, ktorú konzumovali všetci chorí. Vzorku nebolo možné vyšetriť, nakoľko už nebola k dispozícii.

6. Poradne správnej výživy

Na RÚVZ Žilina pracuje poradňa zdravej výživy pri poradni zdravia, ktorú zabezpečuje pracovník oddelenia HV- fyziológia výživy. V poradni správnej výživy bolo vyšetrených 23 klientov. 20 klientov bolo zaradených v rámci projektu č. 3.8 Monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách. Klientom je poskytnuté individuálne poradenstvo a vyhodnotenie rizika KVCH v teste Zdravého srdca.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

3.1 Bezpečnosť PC fliaš vo vzťahu k migrácii bisfenolu A

RÚVZ so sídlom v Žiline nie je gestorom a riešiteľom tejto úlohy.

Gestorom tejto úlohy je ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade.

3.2 Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm

Odpočet: Cieľom úlohy je monitorovanie spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách u vybranej populácie, s cieľom zistiť úroveň ich spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI). V rámci monitoringu bola sledovaná spotreba 3 prídavných látok: E 200 – E 203 Kyselina sorbová - sorbany, E 210 – E 213 Kyselina benzoová – benzoany, E 960 glykozidy steviolu na základe dotazníkovej metódy.

Úloha prebiehala v 2 etapách:

I. etapa: február 2018 – november 2018; odborne – metodická príprava monitoringu, zber údajov a analýza vzoriek – v rámci zberu údajov bolo oslovených 20 respondentov (veková kategória 19 až 34 rokov a 35 až 54 rokov, muži a ženy ľahko/stredne pracujúci – 5 žien a 5 mužov každej vekovej kategórie. Respondenti vyplňali 24 hodinový dotazník spotreby potravín, pokrmov a nápojov.

II. etapa: december 2018 – 1. štvrt'rok 2019; údaje z dotazníkov boli spracované do tabuliek a odoslané v decembri 2018 na Úrad verejného zdravotníctva SR.

3.3 Monitoring príjmu kuchynskej soli

Odpočet: Cieľom úlohy je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

Úloha prebieha v 2 etapách:

I. etapa: január – december 2018: bolo odobratých 10 vzoriek hotových pokrmov (5 vzoriek uzavretý systém a 5 vzoriek verejné stravovanie) – celé obedové menu a 3 vzorky chleba v ZSS na laboratórnu kontrolu obsahu pridanej kuchynskej soli. Výsledky spracované podľa komodity v tabuľkovej forme budú zaslané na ÚVZ SR v termíne do 30.04.2019.

II. etapa: v termíne do 30.05.2019 – pripraví ÚVZ SR v spolupráci s KO v HV záverečnú správu za SR.

3.4 Bezpečnosť obalových materiálov na kozmetické výrobky

RÚVZ so sídlom v Žiline nie je gestorom a riešiteľom tejto úlohy.

Gestorom tejto úlohy je ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Poprade.

V rámci monitoringu kontaminantov a prídavných látok v potravinách boli získané údaje zo zberu dát priebežne zadávané do databázy EFSA. V roku 2018 sa plnila aktuálna výzva EFSA.

Mimoriadne úlohy

1. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na pripravenosť prevádzok s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2018

Počet vykonaných kontrol: **87**

Počet skontrolovaných zariadení: **55**

Počet zariadení so zistenými nedostatkami: **0**

Počet pokút/suma: **0** (z.355/2007)

Počet blokových pokút/suma: **0/0**

Počet odobratých vzoriek/nevyhovujúce: **44 /6**

O úlohe bola podaná samostatná správa.

2. Mimoriadna kontrola hygienických požiadaviek čerpacích staníc v termíne od 27.08.2018 do 21.09.2018

Počet vykonaných kontrol: **15**

Počet skontrolovaných zariadení: **15**

Počet zariadení so zistenými nedostatkami: **8**

Počet pokút/suma: **0/0 €**

Počet blokových pokút/suma: **0/0**

O úlohe bola podaná samostatná správa.

3. Mimoriadna cielená kontrola v ZSS zameraná na podávanie pokrmov z potravín živočíšneho pôvodu v termíne od 08.10.2018 do 12.10.2018

Počet vykonaných kontrol: **5**

Počet skontrolovaných zariadení: **5**

Počet zariadení so zistenými nedostatkami: **1**

Počet pokút/suma: **0/0 €**

Počet blokových pokút/suma: **0/0**

Počet odobratých vzoriek/nevyhovujúce: **0/0**

O úlohe bola podaná samostatná správa.

4. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas vianočných trhov v okrese Žilina a Bytča v termíne od 23.11.2018 do 23.12.2018.

Počet vykonaných kontrol: **43**

Počet skontrolovaných zariadení: **28**

Počet zariadení s nedostatkami: **0**

Počet uložených blokových pokút: **0/0 €**

Počet odobratých vzoriek/nevyhovujúce: **0**

O úlohe bola podaná samostatná správa.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekár. výrobky	0	0	0	0	0	0	5	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	1	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	5	1	0	0	0	6	50	12,00
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	1	0	0	0	0	1	4	25,00
20	Cukrárske výrobky	2	0	0	0	0	2	38	5,26
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	2	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	1	0,00
26	Hotové pokmy	1	1	0	0	0	2	186	1,08
27	Pokmy rýchleho občerstvenia	14	1	0	0	0	15	46	32,61
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	19	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	6	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	3	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	3	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	1	0,00
	Spolu	23	3	0	0	0	26	381	6,82

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne - registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	2	18	250	1598	53	1921	1006	2927
Počet kontrolovaných subjektov	1	8	32	527	53	621	91	712
Počet kontrol	2	18	41	843	90	994	106	1100
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	1	0	46	0	47	0	47
SVP/ HACCP	0	0	0	7	0	7	0	7
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	0	0	0	23	0	23	0	23
Osobná hygiena	0	0	0	11	0	11	0	11
Odborná spôsobilosť	0	0	0	2	0	2	0	2
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	1	0	1	0	1
Označovanie	0	0	0	0	0	0	0	0
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	12	0	12	0	12
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	1	0	1	0	1
Skladovanie	0	0	0	8	0	8	0	8
Manipulácia s potravinami	0	0	0	14	0	14	0	14
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	1	0	1	0	1
Iné	0	3	0	19	0	22	0	22

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	1			4				5
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	4	1		3		1		9
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy								
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	203	32		57		7		299
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania		6	2		11	3	1		23
7.	Zastavenia konania		6	1		4				11
8.	Odborné konzultácie		1037	10	8	317	5	13	5	1395
9.	Iné výkony		662	147		182	55	39		1085

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Cro-no B		Iné
21	Minerálne vody																						
22	Minerálne vody dojčenské																						
23	Pramenité vody a balené pitné vody																						
24	Pramenité vody dojčenské	2																					
25	Voda - watercoolery	1																					
26	Hotové pokrmy	143						1															1
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	45									1	3				9	1						14
28	Detská a dojčenská výživa	10																					
29	Výživové doplnky	4																					
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2																					
31	Prídavné látky - farbivá																						
32	Prídavné látky - sladidlá																						
33	Prídavné látky - konzervačné látky																						
34	Iné prídavné látky																						
35	Arómy																						
36	Enzýmy																						
37	Kuchynská soľ																						
38	Obalové materiály																						
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																						
40	Ostatné	0																					
	Spolu	298	0	0	0	0	0	1	0	0	3	8	0	0	0	10	1	0	0	0	0	0	23

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, Entbac– enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
21	Minerálne vody																												
22	Minerálne vody dojčenské																												
23	Pramenité vody a balené pitné vody																												
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0,0	2	0	0,0																			2	0	0,0	
25	Voda - watercoolery	1	0	0,0																							1	0	0,0
26	Hotové pokrmy																										8	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																												
28	Detická a dojčenská výživa	5	0	0,0	1	0	0,0	2	0	0,0																			
29	Výživové doplnky																												
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																												
31	Pridavné látky - farbivá																												
32	Pridavné látky - sladidlá																												
33	Pridavné látky - konzervačné látky																												
34	Iné pridavné látky																												
35	Arómy																												
36	Enzýmy																												
37	Kuchynská soľ																												
38	Obalové materiály																												
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																												
40	Ostatné																												
	Spolu	8	0	0,0	3	0	0,0	2	0	0,0																12	0	0,0	

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezidú pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenylly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody																								
22	Minerálne vody dojčenské																								
23	Pramenité vody a balené pitné vody																								
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0,0							2	0	0,0	2	0	0,0				2	0	0,0	2	0	0,0
25	Voda - watercoolery	1	0	0,0							1	0	0,0	1	0	0,0				1	0	0,0	1	0	0,0
26	Hotové pokrmy																								
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																								
28	Detská a dojčenská výživa										5	0	0,0												
29	Výživové doplnky																								
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																								
31	Prídavné látky - farbivá																								
32	Prídavné látky - sladidlá																								
33	Prídavné látky - konzervačné látky																								
34	Iné prídavné látky																								
35	Arómy																								
36	Enzýmy																								
37	Kuchynská soľ																								
38	Obalové materiály																								
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								
40	Ostatné																								
	Spolu	3	0	0,0							8	0	0,0	3	0	0,0				3	0	0,0	3	0	0,0

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0,0																					
	Spolu	2	0	0,0	1	0	0,0																		

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami												3	0	0,0										

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
24	Pramenité vody dojčenské									2	0	0,0							2	0	0,0	
25	Voda - watercoolery																		1	0	0,0	
27	Pokrmý rýchleho občerstvenia																		4	1	25,0	
	Spolu									2	0	0,0							7	1	14,3	

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** – šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylénglykol, **di_EG** – dietylénglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** - Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody																								
22	Minerálne vody dojčenské																								
23	Pramenité vody a balené pitné vody																								
24	Pramenité vody dojčenské																								
25	Voda - watercoolery	1	0	0,0																					
26	Hotové pokrmy	33	1	3,03												33	1	3,03							
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																								
28	Detská a dojčenská výživa																								
29	Výživové doplnky	1	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0															
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0												
31	Prídavné látky - farbivá	3	0	0,0	3	0	0,0																		
32	Prídavné látky - sladidlá																								
33	Prídavné látky - konzervačné látky																								
34	Iné prídavné látky																								
35	Arómy																								
36	Enzýmy																								
37	Kuchynská soľ	12	0	0,0																					
38	Obalové materiály																								
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								
40	Ostatné	1	0	0,0	1	0	0,0																		
	Spolu	69	2	2,90	20	1	5,00	1	0	0,0	2	0	0,0			36	1	2,78							

Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyslíka manganistanom			Celkový organický uhlík			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
21	Minerálne vody																						
22	Minerálne vody dojčenské																						
23	Pramenité vody a balené pitné vody																						
24	Pramenité vody dojčenské																						
25	Voda - watercoolery																1	0	0,0				
26	Hotové pokrmy																						
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																						
28	Detská a dojčenská výživa																						
29	Výživové doplnky																						
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																						
31	Pridavné látky - farbivá																						
32	Pridavné látky - sladidlá																						
33	Pridavné látky - konzervačné látky																						
34	Iné pridavné látky																						
35	Arómy																						
36	Enzýmy																						
37	Kuchynská soľ	12	0	0,0	11	0	0,0																
38	Obalové materiály																						
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																						
40	Ostatné																						
	Spolu	12	0	0,0	11	0	0,0										1	0	0,0				

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	15	10	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	30	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	205	17	15	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	15	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	1	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	16	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	29	17	27	50	2	4	7	5	71	3	2	67	1	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	58	0	29	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	6	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	18	8	11	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	11	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	4	2	3	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	411	159	243	169	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	689	9	103	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	100
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	153	33	86	35	13	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj – občerstvenie (pri romad.akciách)	201	3	84	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	53	48	42	52	5	10	0	0	0	0	0	0	6	1	17
Medzisúčet	1921	328	666	361	26	7	7	5	71	3	2	67	14	2	14
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	107	1	19	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkárne (ostatné sklady)	96	1	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	704	13	48	18	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
4.4 novinové stánky	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj - potraviny (hromadné akcie)	33	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1006	15	91	20	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Súčet	2927	343	757	381	26	7	7	5	71	3	2	67	17	2	12

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2018

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	1	1	1
5.6 zariadenia s prípravou jedál	2	1	4
Spolu	3	2	5

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr.: 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ŽILINE**

**V Ý R O Č N Á S P R Á V A
Z A R O K 2 0 1 8**

Za okresy Žilina a Bytča

ODBOR

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Vypracovali:

Ing. Kováčiková Marta

vedúca odboru HŽPZ

Predkladá:

MUDr. Kapasný Martin PhD., MPH

regionálny hygienik

Mgr. Kanderová Jana

Mgr. Schmidtová Henrieta

Mgr. Zaťková Veronika

Mgr. Rišianová Katarína

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

K 31.12.2018 mal okres **Žilina 157 039 obyvateľov**. Obyvatelia okresov sú zásobovaní pitnou vodou takto:

146 947 obyvateľov t.j. 93,57 % z verejných vodovodov,

10 092 obyvateľov t.j. 6,43 % z individuálnych zdrojov.

V okrese Žilina evidujeme a sledujeme vodovody v správe týchto organizácií:

- 7 vodovodov v správe obecných úradov,
- 3 vodovody v správe Slovenských liečebných kúpeľov, a.s. Rajecké Teplice.

Ostatné vodovody obcí okresu Žilina sú v správe SeVaK, a.s., Žilina

Ide o nasledovné vodovody: Žilinský skupinový vodovod /v správe Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s. Žilina/ počet vodovodov 35, SKV Belá, Lysica, Stráža a časť Dolnej Tižiny, SKV Gbeľany, Nededza, Varín a malé gravitačné vodovody, ktorých je 9.

K 31.12.2018 mal okres **Bytča 30 795 obyvateľov**. Obyvatelia okresov sú zásobovaní pitnou vodou takto:

• 19 267 obyvateľov t.j. 62,57 % z verejných vodovodov,

• 11 528 obyvateľov t.j. 37,43 % z individuálnych zdrojov.

V okrese Bytča evidujeme a sledujeme vodovody v správe týchto organizácií:

4 vodovody v správe obecných úradov, 1 vodovod v správe Urbáru a ostatné vodovody obcí okresu Bytča sú v správe SeVaK, a.s. Žilina, ktorých je 8 a 2 malé gravitačné vodovody.

V obciach Štiavnik a Kolárovice /verejný vodovod vo výstavbe/ nie sú verejné vodovody, hoci ide o veľké obce s veľkým počtom obyvateľov.

Vodovody v správe SeVaK a.s. Žilina sú vybavené zariadeniami na dezinfekciu pitnej vody plynným chlórnanom sodným a časť vody, ktorá ide z Nových Bystríc chlódioxidom, ktorých činnosť je sledovaná centrálné v rámci dispečingu SeVaK a.s. Vodovody obecných úradov sa vybavujú automatickými zariadeniami na dezinfekciu vody, vedie sa evidencia zdravotného zabezpečenia pitnej vody, pravidelne sa kontroluje množstvo voľného chlóru v sieti na vybranom odberovom mieste, o čom sa vedie evidencia. Dezinfekciu pitnej vody vykonávajú zdravotne a odborne spôsobilí pracovníci, zdravotné zabezpečenie nie je vždy na požadovanej úrovni.

V uplynulom roku naďalej pokračovalo rozširovanie vodovodných sietí v rámci okresu a rekonštrukcia jestvujúcich vodovodných sietí. Z dôvodu prípravy nových lokalít na individuálnu výstavbu rodinných domov sa riešili rozšírenia vodovodných sietí vo viacerých lokalitách /Žilina, prímestské časti –Budatín, Považský Chlmec, Závodie, ďalej v obciach – Rosina, Mojš, Turie, Hôrky, Ovčiarso, Teplička nad Váhom, Gbeľany, Belá, Lietava a pod./. V rámci prípravných prác je budúce prepojenie skupinových vodovodov Belá, Gbeľany. Dokončená je výstavba inžinierskych sietí v obciach Kolárovice, Štiavnik a Veľké Rovné určená na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a odkanalizovanie spádového územia okresu Bytča. V roku 2018 sa riešili aj vlastné vodné zdroje, ich ochrana a zdravotné zabezpečenie u novo navrhovaných stavieb v prípravných etapách. RÚVZ zabezpečuje konzultácie s projektantmi a spolupracuje s krajskými a okresnými úradmi životného prostredia.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Stručná charakteristika problémov v kvalite pitnej vody:

Okresy Žilina a Bytča sú zásobované vodou z verejných vodovodov na 93,57 % v okrese Žilina a 62,57 % v okrese Bytča. Ostatní obyvatelia sú napojení na individuálne vodné zdroje, alebo skupinové vodovody, ktoré nie sú legalizované. Možno konštatovať, že sa kvalita pitnej vody

v okresoch Žilina a Bytča oproti minulému kontrolovanému obdobiu výrazne nemení a prevažne sa vyskytuje mierna mikrobiologická závadnosť, v porovnateľnej miere fyzikálno – chemická závadnosť, ktorá bola spôsobená hlavne neodkalením koncových vetiev vodovodných prípojok a nedostatočným zdravotným zabezpečením. V okresoch Žilina a Bytča nemáme žiadny verejný vodovod, ktorý by vykazoval dlhodobo nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody v konkrétnom ukazovateli.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov pitnej vody

V roku 2018 ani v predchádzajúcich rokoch úrad neudelil žiadne výnimky na užívanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Verejné studne v okresoch Žilina a Bytča nevidujeme.

Z epidemiologického hľadiska so zásobovaním z vlastných zdrojov pitnej vody naďalej ostávajú významné zariadenia CR v lokalite Terchová – Hotel Rozsutec, Chata Vrátna /po prírodnej kalamite naďalej mimo prevádzky/, Chata Sokolie, v obci Belá Hotel Bránica. V prípade nevyhovujúcej kvality pitnej vody prevádzkovatelia vlastných vodných zdrojov sa vykonávajú okamžité opatrenia na zabezpečenie nápravy. Ostatné menšie vodovody si v rámci ŠZD kontrolujú oddelenia HDM, PPL a HV.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline počas roka 2018 kontroloval kvalitu pitnej vody vo všetkých verejných vodovodoch, či v správe SeVaK a.s., alebo iných organizácií.

V okrese Žilina v rámci preverovacieho monitoringu boli odobraté 4 vzorky na úplnú analýzu /Rajec, Žilina 2x, Rajecké Teplice/, v rámci kontrolného monitoringu bolo odobratých 46 vzoriek pitnej vody na minimálnu analýzu. V okrese Bytča v rámci preverovacieho monitoringu bola odobratá 1 vzorka na úplnú analýzu /Bytča-Hrabové/, v rámci kontrolného monitoringu bolo odobratých 11 vzoriek pitnej vody na minimálnu analýzu.

V okresoch Žilina a Bytča bolo odobratých 8 vzoriek kontrolných vôd /v rámci monitoringu/, ktoré rozsahom vyšetrených ukazovateľov nespádajú do minimálnej alebo úplnej analýzy, preto sú zaevidované v IS pitná voda pod iným druhom rozboru, rovnako ako aj vzorky pitných vôd zo zdrojov pitných vôd v správe iných prevádzkovateľov, ktoré sú určené na hromadné zásobovanie obyvateľstva /10 prevádzkovateľov/.

Zhodnotenie monitoringu:

- okres Žilina: celkovo bolo vyšetrených 50 vzoriek, z ktorých 7 preukázali nevyhovujúcu kvalitu, t.j. 14,00 %. Z toho fyzikálno - chemická závadnosť bola zaznamenaná v 1 prípade a predstavovala 2,00 %, mikrobiologická a biologická závadnosť bola zaznamenaná v 7 prípadoch, čo predstavuje závadnosť 14,00 %. Mikrobiologická závadnosť sa prejavila prekročením medzných hodnôt ukazovateľov: Koliformné baktérie, Escherichia coli. Prekročenie fyzikálno-chemických ukazovateľov sme evidovali hlavne v ukazovateľoch teplota, železo a voľný chlór.

- okres Bytča: celkovo bolo vyšetrených 12 vzoriek, z ktorých 2 vzorky preukázali nevyhovujúcu kvalitu, t.j. 16,67 %. Fyzikálno - chemická závadnosť bola zaznamenaná v 1 prípade, čo predstavuje 8,33%. Mikrobiologická a biologická závadnosť bola zaznamenaná v 1 prípade, čo predstavuje závadnosť 8,33%. Mikrobiologická závadnosť sa prejavila prekročením medzných hodnôt ukazovateľov: Koliformné baktérie, Escherichia coli.

V rámci ŠZD sme v okresoch Žilina a Bytča odobrali 13 vzoriek vôd.

Nakoľko v našom katastrálnom území nedošlo v predmetnom období k žiadnej živej pohrome

/povodne, výdatné zrážky, či extrémne sucho/, nevykonali sme z hľadiska hromadnosti zásobovania žiadne mimoriadne odbery a analýzy pitných vôd z významných zdrojov pitnej vody.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Úrad úzko spolupracuje s výrobcom a dodávateľom pitnej vody SeVaK, a.s., závod 06 Žilina. Začiatkom roka máme každoročné spoločné rokovanie, na ktorom predkladá písomne početnosť odberov vzoriek, ako i rozsah stanovenia na daný rok v zmysle platnej legislatívy, plán odkalovania vodojemov. Týždenne e-mailovou poštou informuje úrad o odberoch a kvalite pitnej vody, resp. opakovaných kontrolných odberoch. Pravidelne informuje úrad o hodnotách ukazovateľa arzén po úprave vo Višňovom. Pre porovnanie výsledkov súbežne vykonáva odbery a analýzy so SEVAK a.s. Žilina v Základnej škole vo Višňovom. V prípade zistenej nevyhovujúcej kvality pitnej vody v rámci monitoringu spolupracuje pri zistení príčiny a zabezpečení vyhovujúcej kvality. V roku 2018 sme obdržali 3 podnety na kvalitu pitnej vody a to z prameňa Višňové, z VVZ v správe obce Divina a na dodávku náhradnej vody z cisterny v obci Radôstka, okr. Čadca. Prvý bol po analýze kvality vody vyhodnotený ako neopodstatnený, druhý po opakovane nevyhovujúcich výsledkoch vyšetrenia ako opodstatnený a tretí z hľadiska územného členenia odstúpený na riešenie RÚVZ so sídlom v Čadci.

Počas roka 2018 sme kontrolovali kvalitu pitnej vody vo všetkých verejných vodovodoch v správe SeVaK, a.s. Žilina i ostatných organizácií. Týmto prevádzkovateľom vodovodov (obce, SLK, a.s., Rajecké Teplice, urbár) sme na základe písomných objednávok vykonávali odbery a analýzy vzoriek vody v zmysle vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

Plány odberov vzoriek oddelenia hygieny životného prostredia RÚVZ Žilina boli splnené. Kvalita vyšetrených vzoriek je uvedená v tabuľkovej prílohe, zhodnotená je v kapitole 1.4.

Platené služby pre fyzické osoby a právnické osoby: 78 vzoriek.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2018 nebola pitná voda v okresoch Žilina a Bytča označená za zdroj prenosu infekčného agens ani za pôvodcu vzniku dusičnanovej alimentárnej methemoglobinémie u dojčiat.

2. Voda na kúpanie

• Prírodné kúpacie oblasti

Prírodné kúpacie oblasti nie sú evidované. Vodné dielo Žilina nie je vyhlásené ako voda na kúpanie, je však v letných mesiacoch využívané obyvateľmi na vodné športy a každoročne sa tu koná plavecká časť súťaže Žilinský triatlon. Preto sme v rámci ŠZD dňa 26.6.2018 odobrali vzorku vody na laboratórnu analýzu. Vo vzorke boli zistené prekročené medzné hodnoty chlorofylu – α . Dňa 26.7.2018 bola vykonaná opakovaná analýza vzorky vody v súčinnosti s Povodím Váhu s opakovanou zistenou prekročenou medznou hodnotou chlorofylu – α . Konzultáciou s prevádzkovateľom bola uvedená pravdepodobná príčina – nízky stav vody a iba jedna turbína v prevádzke. Dňa 14.8.2018 bola vykonaná druhá opakovaná analýza, ktorá preukázala zatiaľ najnižšie prekročenie medznej hodnoty ukazovateľa chlorofyl – α , ktoré však viedlo k hodnoteniu kvality vody ako nevhodná – C stupeň III.

5. Umelé kúpaliská

1. Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

Počet týchto zariadení v okrese Žilina je 21 s netermálnymi bazénmi a vírivkami v počte 33, jedno

zariadenie s termálnymi bazénmi v počte 7. V okrese Bytča sa nachádza jedno zariadenie s jedným bazénom s recirkuláciou. Odobrali sme na laboratórnu analýzu 186 vzoriek bazénovej vody z 13-tich zariadení, z nich 8 vzoriek ako ŠZD, ostatné ako platenú službu na základe objednávok prevádzkovateľov na kontrolu kvality vody počas roka 2018. V 10-tich vzorkách bola vyšetrená Legionella species v bazénoch a vírivkách s vodnými atrakciami s negatívnym výsledkom. Na Mestskej krytej plavárni v Žiline – vnútorný bazén sme odobrali a vyšetřili 27 sterov na mikrobiologickú kontrolu prostredia. Údaje o kvalite vody vo vyšetřených vzorkách sú uvedené v tabuľke č. 2.4.

V zariadení OAZIS v Žiline a na MKP Žilina – vnútorný bazén sme v rámci ŠZD sledovali z troch odberov a analýz bazénovej vody počas jedného dňa meniacu sa kvalitu bazénovej vody v priebehu dňa – o 10,00 hod., 12,30 hod. a o 16,00 hod. Bola potvrdená zhoršená kvalita bazénovej vody so stúpajúcou návštevnosťou v priebehu dňa v zariadení OAZIS v Žiline. Na MKP Žilina – vnútorný bazén zhoršená kvalita bazénovej vody v priebehu dňa nebola potvrdená – pravdepodobne z dôvodu, že sa jedná o 50 – metrový bazén s veľkým objemom vody (hlbka vody je tu od 1,2 m po 3,6 m -v minulosti tu bol skokanský mostík) a novou technológiou na úpravu vody, ktorá dokáže zabezpečiť vyhovujúcu kvalitu vody počas celého dňa.

Predkladané boli laboratórne analýzy vzoriek vody na kúpanie zo siedmich zariadení – Hotel Boboty v Terchovej-Štefanovej, Hotel Relax v Rajeckých Tepliciach, Penzión Kunerad, Chateau Gbeľany, Obytný súbor Krasňany, Hotel Rozsutec vo Vrátnej, Slovenské liečebné kúpele a.s. Rajecké Teplice predkladajú protokoly o kvalite bazénovej vody v Kúpeľnom dome Aphrodite v Rajeckých Tepliciach, pre ich celkový počet cca 110 nie sú uvedené v IS.

V roku 2018 bolo uvedené do prevádzky zariadenie Wellness Paradise v Žiline s vírivou vaňou. Mimo prevádzky bola vírivá vaňa vo Ville Nečas v Žiline. Prevádzkovatelia Penziónu Starý mlyn v Terchovej s jednou vírivou vaňou a Športcentra v Bytči s jedným bazénom s recirkuláciou nepredložili kvalitu bazénovej vody. Ich prevádzkovanie je v štádiu riešenia.

Z celkového počtu 253 vzoriek bolo 102 s prekročenou medznou hodnotou – percentuálny podiel nevyhovujúcich vzoriek je 40,31 %. Nevyhovujúce fyzikálno-chemické ukazovatele boli najmä prekročené medzné hodnoty voľného a viazaného chlóru, CHSK, pH. Nevyhovujúce mikrobiologické ukazovatele: Črevné enterokoky, kultivovateľné mikroorganizmy, Escherichia coli, občasný výskyt Pseudomonas aeruginosa, Staphylococcus aureus. V prípade nevyhovujúcich výsledkov laboratórných analýz bazénovej vody boli uložené opatrenia a vykonané kontrolné analýzy s vyhovujúcim výsledkom.

Prevádzkovateľovi zariadenia OAZIS v Žiline bola uložená náhrada nákladov konania za nevyhovujúcu kvalitu bazénovej vody počas opakovaných odberov a analýz v priebehu jedného dňa 260 eur. Prevádzkovateľovi jedného zariadenia s vnútornými bazénmi a vírivkami bola uložená pokuta 300 eur za opakovane nevyhovujúcu kvalitu vody na kúpanie.

Riešili sme podnet na Mestskej krytej plavárni Žilina – vnútorný areál ako opodstatnený. Nebolo hlásené žiadne ochorenie súvisiace s vodou na kúpanie.

2.2.2. Kúpaliská so sezónnou prevádzkou **Vonkajšie bazény a kúpaliská**

Na rekreačné kúpanie počas LTS 2018 slúžilo verejnosti v okrese Žilina 5 vonkajších umelých kúpalísk s 18 bazénmi, z toho 11 termálnych a 7 netermálnych. V okrese Bytča sme dozorovali mestské kúpalisko s netermálnym bazénom s recirkuláciou vody. Žiadne zariadenie nepribudlo. Kúpaliská boli uvedené do prevádzky na LTS 2018 rozhodnutím regionálneho hygienika so schválenými prevádzkovými poriadkami (tab. č. 2.5.)

Počas LTS 2018 na základe objednávok prevádzkovateľov odobrali pracovníčky oddelenia na laboratórnu analýzu 71 vzoriek bazénovej vody, z toho počtu: - 11 vzoriek pred uvedením do

prevádzky, - 35 vzoriek počas LTS, z nich 2 vzorky aj na Legionella species v bazénoch s vodnými atrakciami s negatívnym výsledkom (TK Laura Rajecké Teplice, MKP Žilina-vonkajší areál), - 25 vzoriek bazénovej vody boli vyšetrené ako ŠZD, - 1 vzorka vrámci šetrenia podnetu na MKP Žilina – vonkajší areál s vyhovujúcim výsledkom. Zároveň bola odobratá a vyšetrená 1 vzorka vody z termálneho vrtu na TK Veronika v Rajci, 3 vzorky pitnej vody v rámci mimoriadnej kontroly kvality pitnej vody pred sezónnym využívaním časti verejného vodovodu na hromadné zásobovanie (TK Stráňavy, MK Bytča, LÁŽO-PLÁŽO Žilina) z nich 2 vzorky s vyhovujúcim výsledkom, jedna opakovaná mikrobiologická analýza a vyšetrenie voľného chlóru po vykonaní opatrení na TK Stráňavy. Z celkového počtu 71 vzoriek bazénovej vody nevyhovovalo 21 vzoriek, t.j. 29,57%.

Oproti roku 2017 došlo k nárastu počtu odobratých a vyšetrených vzoriek z 38 na 71. Zvýšený počet odobraných a vyšetrených vzoriek bazénovej vody počas LTS na vonkajších kúpaliskách bol aj kvôli sledovaniu kvality bazénovej vody z troch odberov a analýz bazénovej vody počas jedného dňa – na TK Veronika v Rajci, TK Stráňavy, MKP Žilina – vonkajší areál. V niektorých bazénoch bola potvrdená zhoršujúca sa kvalita bazénovej vody so zvyšujúcou sa návštevnosťou kúpalísk v priebehu dňa.

Za opakované kontrolné vzorky po vykonaní opatrení boli uplatnené náhrady nákladov konania prevádzkovateľom vonkajších kúpalísk TK Veronika v Rajci v sume 220,10 eur a LÁŽO-PLÁŽO v Obchodnom centre Mirage v Žiline v sume 223,40 eur.

Riešili sme 1 podnet na kúpalisku MKP Žilina – vonkajší areál ako opodstatnený.

Ochorenia z vody hlásené neboli.

Počas LTS 2018 sme ÚVZ SR zasielali elektronickou poštou týždenné hlásenia o celkovej hygienickej situácii na vonkajších kúpaliskách v okresoch Žilina a Bytča a kvalitu vody na kúpanie do Informačného systému pre vodu na kúpanie. Aktuálne informácie o kontrole kvality vody a situácie na vonkajších kúpaliskách počas LTS 2018 boli v týždenných intervaloch uvádzané aj na webovej stránke nášho úradu.

Porovnanie s rokom 2017: Oproti minulému roku došlo k nárastu počtu odobratých a vyšetrených vzoriek, z 38 v r. 2017 na 71 v roku 2018. K nárastu došlo hlavne v počte vzoriek vrámci ŠZD, keď sme sledovali zmenu kvality bazénovej vody vo vnútorných aj vonkajších bazénoch počas dňa s nárastom návštevnosti. Napriek nárastu vzoriek bola celková závadnosť približne rovnaká – 26,7 %, v r. 2018 - 29,57 %.

Správa o vyhodnotení LTS 2018 bola na ÚVZ SR zaslaná 10.10.2018.

5. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V roku 2018 oddelenie nevykonalo meranie tepelno-vlhkostných parametrov vo vnútornom prostredí budov.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2018 sa riešili aktuálne podnety na zdroje z hudobných prevádzok, z výrobných prevádzok, z VZT zariadení a klimatizačných jednotiek, z dopravy (cestná) a hluk obehového čerpadla v suteréne bytového domu (výmenníková stanica mimo objekt bytového domu). Spolu bolo vykonaných 17 meraní. Predmetom riešenia podnetu na dopravného hluku bola stará cesta smer Bytča (na trase je prevádzka ťažby štrkopieskov, sú tu 2 autobusové zastávky mestskej aj diaľkovej linky, tiež tu majú zastávku autobusy do KIE). Ide frekventovanú cestu, na ktorej cez deň sú hodinové prejazdy okolo 1000 áut, večer cca 500 áut a v noci cca 150 áut. Posudzovaná hodnota v referenčnom časovom intervale deň je $L_{RAeq,12h} = 74,2 \text{ dB}$, v ref.časovom intervale večer je

$L_{RAeq,4h} = 70,3 \text{ dB}$ a v referenčnom časovom intervale noc $L_{RAeq,8h} = 69,9 \text{ dB}$. Posudzované hladiny A zvuku sú prekročené, RÚVZ Žilina podnet postúpil správcovi komunikácie. Problémom zostávajú obce s miestnymi obslužnými komunikácie, cez ktoré si vodiči skracujú cestu a tým sa miestna cesta stáva tranzitom. Narastá počet vozidiel a tým i hluk. Nie je možné tieto cesty uzavrieť pre nie obyvateľov obce. Ďalším zdrojom hluku je nakladanie a manipulácia s kontajnermi pri vývoze odpadu z areálu fy MOBIS. Namerané hodnoty neovplyvňujú negatívne životné prostredie. Zdrojom hluku je činnosť Štiepkovačky, ako prídavného zariadenia traktora ZETOR vo vzdialenosti 60 m od obytnej zóny. Posudzovaná hladina A zvuku v referenčnom časovom intervale deň bola $L_{R,Aeq,12} = 61,8 \text{ dB}$ ($L_{Aeq,273s} = 55,9 \text{ dB}$ -hluk pozadia, $L_{Aeq,310s} = 61,1 \text{ dB}$ -hluk zdroja – meracie miesto pred fasádou). 2.meracie miesto bolo v obytnej miestnosti a okno bolo otvorené na štrbinu. Posudzovaná hladina A zvuku v referenčnom časovom intervale deň bola $L_{R,Aeq,12} = 45,7 \text{ dB}$ ($L_{Aeq,115s} = 42,8 \text{ dB}$ -hluk pozadia, $L_{Aeq,191s} = 46,1 \text{ dB}$ -hluk zdroja). Pri zatvorených oknách hodnoty hluku vyhovovali pre vnútorné priestory. Prevádzkovateľ musel zmeniť počty hodín prevádzky štiepkovačky, aby dosiahol súlad s legislatívou. Dlhodobým problémom je činnosť klimatizačného zariadenia záložného strediska Prima banky a.s. (klimatizovaný priestor serveru). Umiestnenie klimatizačných jednotiek je nevhodné na garáži (stavba je situovaná na hranici pozemku) a tak sa hluk šíri k susedným objektom. Dokončenie protihlukových opatrení je naplánované do konca januára 2019. Posudzovaná hodnota v ref.čas.intervale deň je: $L_{R,Aeq,12h} = 55,7 \text{ dB}$ (meracie miesto bolo vo vzdialenosti 8m) a v ref.čas.intervale noc: : $L_{R,Aeq,8h} = 47,1 \text{ dB}$ (meracie miesta bolo vo vzdialenosti 22 m). Ide o nepretržitý hluk, ktorý má obťažujúci charakter. Zdrojom hluku je i činnosť obehového čerpadla v suteréne bytového domu. Podnet bol podaný užívateľkou bytu nie priamo nad technickou miestnosťou, ale o dve miestnosti ďalej. Posudzovaná maximálna hladina A akustického tlaku v referenčnom časovom intervale noc bola $L_{R,Amax,8hod.} = 34,9 \text{ dB}$. Podnet bol opodstatnený. Problémy s VZT zariadením alebo klimatizáciou vznikajú najmä v jestvujúcich zabeňnutých reštauračných alebo kaviarenských prevádzkach, kde majitelia v súvislosti s dlhším letom a výrazne vyššími teplotami, ako v minulosti, osádzajú nové klimatizačné zariadenia a tieto zariadenia predstavujú pre okolie nové zdroje hluku. Boli merané 4 klimatizačné jednotky v prevádzkach DAJANA, TRATÓRIA, SPAGO a COOP Jednota. SPAGO bolo v poriadku a ostatné prevádzky boli predmetom ďalšieho riešenia. Prevádzky prišli k účinným protihlukovým opatreniam a hluk ich VZT zariadenia i klimatizačných jednotiek je v súlade s platnou legislatívou. Samostatným problémom je hluk z hudobnej produkcie živej alebo reprodukovanej hudby. Pri meraní reprodukovanej hudby v Slnéčnom pavilóne bola posudzovaná hladina A zvuku zdroja $L_{R,Aeq,8h} = 46,4 \text{ dB}$. Nameraná ekvivalentná hladina A zvuku pozadia bola vo vzdialenosti 35 m od zdroja $L_{Aeq,273s} = 32,8 \text{ dB}$ a hladina A zvuku zdroja bola $L_{Aeq,699s} = 43,8 \text{ dB}$. Prekročenie limitnej hodnoty je predmetom znižovania hluku v prevádzke. Prevádzka nemá charakter každodennej prevádzky, skôr sa tu konajú spoločenské akcie cez víkend. Každoročne sa konajú Staromestské slávnosti, kde sú hodnoty prekročené, ale majú klesajúcu tendenciu za posledné roky. Rovnako hluk počas akcie konanej v KD Trnové (z troch plánovaných akcií sa obyčajne dve zrušia) Hodnoty sú zvyčajne na jednom meracom mieste mierne prekročené a na dvoch meracích miestach sú v poriadku alebo sa nedajú hodnotiť. Mierne prekročené posudzované hodnoty A zvuku, ktoré krátkodobo pôsobia, nepredstavujú zvýšené riziko ohrozenia zdravia alebo ohrozenia života.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

V rámci preventívneho dozoru sme riešili niekoľko hlukových štúdií z dôvodu výstavby obytných a polyfunkčných domov s prevládajúcou funkciou bývania pri rušných mestských komunikáciách a tiež z dôvodu vplyvu stavieb na okolie. Riešili sme tiež stavby občianskej vybavenosti (Bytové domy Fačkov, Bytové domy Bytča, Rezidencia Komenského, Bytový dom AKIN v tesnej blízkosti rušných mestských komunikácií, resp. št.ciest I. a II. triedy). Skvalitnila sa práca projektantov i investorov, ktorí predkladajú hlukové štúdie ako súčasť projektových dokumentácií v zmysle platnej legislatívy. Množia sa projekty nájomných bytov, ktoré stavajú obce, resp. investori, ktorí ich obciam predávajú (nájomné byty v Rajci, v Žiline, Terchovej, Belej) v blízkosti hlavných cestných komunikácií. Súčasťou PD sú hlukové štúdie alebo sú hlukové štúdie doložené na

vyžiadanie. Nové wellness zariadenia vznikajú v bytových domoch, prípadne v chatách. V rámci posudzovania EIA bolo posúdených 24 návrhov, zámerov a správ o činnosti. Prevládajú územno-plánovacie dokumentácie a zmeny a doplnky územných plánov obcí a miest. Pri zámeroch pre výstavbu obchodných centier sa kladie dôraz na elimináciu mobilných a stacionárnych zdrojov hluku vyžarujúcich do blízkeho okolia.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

Zariadenia cestovného ruchu

Predmetné zariadenia naďalej posudzujeme v súlade s platnou legislatívou.

Cestovný ruch v spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline naďalej zaznamenáva pomalší rozvoj v porovnaní s predchádzajúcimi hodnotenými obdobiami. Dochádza najmä k rekonštrukčným prácam na starších objektoch slúžiacich na časovo obmedzené ubytovanie priamo na území mesta Žiliny a najbližšom okolí, príp. výstavba účelových zariadení pre robotníkov v súvislosti s výstavbou diaľnic. Priamo v centre mesta dominuje vyšší štandard. Prakticky na rovnakej kvantitatívnej úrovni sú zastúpené zariadenia stredného štandardu. Nižší štandard sa na území mesta vyskytuje ojedinele.

Čo sa týka Žilinského regiónu, trvalo najväčší počet zariadení poskytujúcich ubytovacie služby je situovaných v Terchovskej doline. Sú využívané najmä počas zimnej turistickej sezóny, nakoľko upravované zjazdovky s možnosťou umelého zasnežovania a prírodné krásy Vrátnej doliny sú zárukou kvalitného relaxu v tomto ročnom období. Na opačnej strane regiónu sa rozprestiera Čičmiansko – fačkovské sedlo s podobnou charakteristikou.

Rajecké Teplice ako centrum kúpeľníctva v okrese Žilina poskytujú klientom vyžitie počas celého roka. Paleta ubytovacích zariadení je rôznorodá, od luxusných hotelov s mnohými službami až po ubytovanie v súkromí poskytujúce bežný štandard.

K 31.12.2018 evidujeme 232 zariadení CR v okrese Žilina a 23 zariadení v okrese Bytča, z toho sú 3 autocampingy s dominujúcou sezónnou prevádzkou /v prípade záujmu aj v čase zimného obdobia/ a 36 robotníckych ubytovní. Najčastejšie sú zaradované do kategórií penzión, turistická ubytovňa, ubytovanie v súkromí a hotel. V sledovanom období sme posudzovali prevádzky nových zariadení, vyjadrovali sa k zmene prevádzkovateľa, alebo k zmene účelu využitia stavby (17 rozhodnutí – 6 nových zariadení, 10 zmena prevádzkovateľa – z toho 2 sezónne zariadenia /ATC/), 1 rozhodnutie o vzatí žiadosti späť a vrátenie správneho poplatku, 5 záväzných stanovísk ku kolaudácii. Medzi najnovšie zriadené prevádzky patria: Robotnícka ubytovňa, Strážov, Hostinec Kompa, H.Hričov, Penzión a pizzéria u Šujana, Lysica, Turistická ubytovňa Višňové, Turistická ubytovňa Bytčica, Relaxačno-kongresové zariadenie Rajecké Teplice atď. V deviatich prípadoch boli odobraté vzorky pitných vôd z vlastných zdrojov – kolaudácie, príp. verejných zdrojov určených na mimoriadnu analýzu /sezónne zariadenia/ - prevažne platené služby, 137 vzoriek z bazénov situovaných v týchto zariadeniach /prevažne platených služieb/. Ďalej sa vykonalo 14 kontrol /ŠZD/ v zariadeniach cestovného ruchu. V prípade nevyhovujúcej kvality pitných ako aj bazénových vôd prevádzkovateľa vykonávali okamžité opatrenia na zabezpečenie nápravy. Počas roka bolo doručených 5 podnetov na nedostatočnú prevádzkovú hygienu najmä zariadení pre osobnú hygienu, výskyt ploštíc, tvorbu neporiadku klientmi v okolí zariadenia, odhadzované ohorky a fľaše, výskyt exkrementov zvierat, prevádzkovanie bazéna bez povolenia a zvýšenú hlučnosť klientov. Vyhodnotené boli nasledovne: 2 opodstatnené, 1 neopodstatnený a 2 odstúpené podľa územného členenia a kompetencií riešenia. Pri výkone šetrení boli prekonzultované predmety podania podnetov, uložené opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré sa v dohodnutom termíne zrealizovali, o čom boli upovedomení aj zasielateľia podnetov, jednému prevádzkovateľovi zariadenia bola pre opakované podanie podnetu uložená pokuta formou rozhodnutia vo výške 150 eur. Pri kontrolnej činnosti sa neustále zameriavame na zvyšovanie uvedomelosti pracovníkov prostredníctvom vysvetľovania rizík, ktoré hrozia pri nedodržiavaní schválených prevádzkových

poriadkov, najmä krížení čistej a nečistej prevádzky, zanedbávaní prevádzkovej hygieny zariadenia a osobnej hygieny obsluhujúceho personálu. Ubytovacie časti zariadení CR v spádovom území RÚVZ Žilina možno za rok 2018 hodnotiť ako zariadenia na dlhodobu hygienicky primeranej úrovni. Naďalej spolupracujeme s odd. HV – FV na kontrolách, ako aj pri uvedení niektorých zariadení do prevádzky, ale aj odd. HDM, nakoľko často slúžia na organizované akcie škôl.

Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

Počty jednotlivých druhov zariadení sú uvedené v tabuľkovej prílohe, v kolónke iné sú uvedené fitness, rekondičné zariadenia a slender centrá. Ich počet každoročne stúpa.

Riešili sme 1 podnet v zariadení fitness s výsledkom neopodstatnený avšak s uloženými opatreniami. Pokuta uložená nebola. V rámci kontroly dodržiavania prevádzkových poriadkov sa sledovalo aj dodržiavanie zákona NR SR č.377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, jeho porušenie nebolo zistené. Pri vykonávaní ŠZD sme postupovali podľa usmernenia HH/2800/04 a používali sme jednotné predlohy záznamov z výkonu ŠZD. V praxi chýba povinnosť prevádzkovateľa oznámiť úradu zrušenie prevádzky.

Pracovníčky oddelenia sa zúčastňovali na skúškach odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností.

Zariadenia sociálnych služieb

V spádovej oblasti RÚVZ Žilina odd. HŽPZ v roku 2018 naďalej evidujeme 33 funkčných zariadení tohto typu /28 zariadení v okrese Žilina, 5 v okrese Bytča/. Zmenila sa kapacita klientov + 56 oproti roku 2017. Jedná sa najmä o domovy pre seniorov, domovy sociálnych služieb pre dospelých a domovy dôchodcov, denné stacionáre, denné centrá, nocľahárne, nízko prahové centrá, chránené príp. núdzové bývania atď. Nové rozhodnutie sme vydali 1 subjektu z dôvodu zmeny v prevádzkovaní zariadenia spojenej so zmenou PP a rozšírenia kapacity, ďalší subjekt 2 samostatnými podaniami požiadal o rozhodnutie k zmene PP z dôvodu zmeny poskytovaných sociálnych služieb. Zároveň boli vykonané kontroly hygienického štandardu týchto prevádzok. Žiadny mimoriadny ŠZD sa v tomto roku nevykonával. Činnosť v tejto oblasti sa sústreďovala skôr na poradenské služby /podmienky prevádzky denných stacionárov, budovanie klubov pre seniorov.../. Veľa zariadení sa usiluje o modernizáciu, budujú sa bezbariérové prístupy aj do zariadení pre osobnú hygienu, výťah na lôžka. Počas roka 2018 sme obdržali 2 podnety, 1 x na nelegálne ubytovanie ďalšej osoby v izbe klienta /neopodstatnený/ a 1 x na havarijný stav bezbariérových zariadení pre osobnú hygienu imobilných klientov /opodstatnený/. Úroveň zariadení sociálnych služieb v našej spádovej oblasti je adekvátna účelu ich využitia a rozsahu poskytovaných služieb.

Zdravotnícke zariadenia

Problematiku zdravotníckych zariadení rieši v hodnotenom období naďalej oddelenie epidemiológie. Oddelenie HŽPZ bolo v niektorých prípadoch pozývané na konzultáciu s pracovníkmi odd. epidemiológie, hlavne pri odsúhlasovaní projektových dokumentácií, odberov vzoriek pitných vôd a kolaudačných konaní.

Telovýchovno – športové zariadenia

V okrese Žilina je v prevádzke Zimný štadión s tréningovou halou, Mestský futbalový štadión a ďalších 5 telovýchovných zariadení, v okrese Bytča 1 zariadenie.

Pohrebníctvo

K 01.11.2007 bola na úrade z odborných pracovníkov odd. HŽPZ zriadená komisia pre Žilinský kraj na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória. V roku 2018 boli skúšobnou komisiou preskúšaní štyria žiadatelia o overenie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebnej služby a pohrebiska, jeden z nich aj na overenie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie krematória. Všetci štyria žiadatelia vykonali skúšku úspešne, boli vydané 4 osvedčenia o odbornej spôsobilosti. Oddelenie vedie na

webovej stránke úradu register odborne spôsobilých osôb.
Počet zariadení sa oproti roku 2017 nezmenil.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na webovej stránke úradu je poskytnutá verejnosti stránka o činnosti oddelenia HŽPZ, o platnej legislatíve, stránka o vykonávaní preskúšania odbornej spôsobilosti a vydávaní osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností vo vodárenstve a zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby prevádzkovanie krematória a register odborne spôsobilých osôb, o termíne skúšok, náležitosti žiadostí, výstrahy a doporučené opatrenia pri výskyte smogu, riziká opaľovania v soláriách, čo robiť po povodni. Ďalej boli stránkam a médiám priebežne podávané informácie o kvalite pitnej vody, svetovom dni vody, kvalite vody na kúpanie a situácii v lokalitách zaťažených hlukom. V rámci oddelenia je pre stránky a jednotlivé oddelenia úradu funkčná poradňa environmentálneho zdravia. Odpovedali sme na otázky zaslané elektronickou poštou (Svetový deň vody, odborná spôsobilosť, vydanie rozhodnutia, zmena účelu využitia objektov...).

IV. Ďalšie činnosti odboru

Oddelenie sa zúčastňovalo na celoúradnom vzdelávaní pasívne a podieľalo sa aktívne s príspevkami: Výsledky cieľného ŠZD v bazénoch, Akreditácia odberov pitnej vody. Dve pracovníčky sa zúčastnili Kurzu vzorkovania pitných vôd, jedna z nich dňa 30.1.2018 aj medzilaboratórných porovnávacích skúšok MPS "Odber vzoriek pitnej vody". Úrad získal dňa 30.4.2018 osvedčenie o akreditácii. V mesiaci september sme sa zúčastnili akreditačného auditu SNAS. Bola založená dokumentácia v súvislosti s akreditáciou – štandardný pracovný postup, príručka kvality, zabezpečenie kvality pri odbere vzoriek vody a manipulácii s nimi, validačný protokol, regulačné diagramy, prístrojové knihy, návody na použitie. Spolupracovali sme s oddeleniami HŽPZ v kraji pri overovaní zabezpečenia kvality pri odbere vzoriek a manipulácii s nimi.

Dve pracovníčky oddelenia sa v októbri 2018 zúčastnili XXVI. vedecko-odbornej konferencie Slovenskej spoločnosti hygienikov a Slovenskej lekárskej spoločnosti s medzinárodnou účasťou Životné podmienky a zdravie v Novom Smokovci.

K ďalším činnostiam odboru možno zaradiť výchovno – vzdelávaciu činnosť, v rámci ktorej sú 3 stáli pracovníci v komisii na vykonávanie odbornej spôsobilosti pre epidemiologicky závažné činnosti, 3 členovia na overenie odbornej spôsobilosti pre pohrebníctvo. Vedúca odboru bola obsadená do komisie na výberové konanie na obsadzovanie štátno – zamestnaneckých miest, súčasne je aj členom krajskej povodňovej komisie. Ďalšia pracovníčka je členkou okresnej povodňovej komisie.

V roku 2018 sme vydali 357 rozhodnutí, 180 záväzných stanovísk, 935 iných stanovísk, odborných vyjadrení a posudkov, vykonali sme 754 kontrol v rámci ŠZD a dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov, poskytnutých bolo 1875 konzultácií. Pracovníci odboru HŽPZ sa zúčastňovali na jednaniach a komisiách ďalších štátnych a odborných inštitúcií.

Bolo odobratých a posúdených 455 vzoriek vody, 27 sterov z prostredia, bolo vypracovaných 247 podkladov k fakturácii za vykonané služby v celkovom finančnom objeme 32 641, 84 eur.

V rámci svetového dňa vody sme vyšetřili 290 vzoriek vôd z individuálnych zdrojov pitnej vody /v ukazovateľoch dusičnany a dusitany/, pracovníčky oddelenia zároveň poskytovali odborné poradenstvo v tejto oblasti – 310 konzultácií (spôsoby dezinfekcie a ochrany vodných zdrojov, osveta o verejných vodovodoch, význam použitia vodných filtrov, klady a zápory, letáky vydané ÚVZ rozdane v počte 340).

V roku 2018 neboli podané na oddelenie HŽP žiadne sťažnosti ani petície.

Bolo podaných a vybavených 35 písomných (aj e-mailových) podnetov v oblasti životného

a obytného prostredia, hluku a pod. Z tohto počtu bolo 11 podnetov odstúpených na kompetentné inštitúcie, 9 podnetov bolo opodstatnených, 9 podnetov bolo z pohľadu orgánu na ochranu zdravia neopodstatnených, 6 v riešení alebo nebolo možné posúdiť. Podnety sa týkali kvality služieb starostlivosti o ľudské telo, služieb v CR a zariadení sociálnej starostlivosti, hluku, prašnosti a iné (oslňovanie reklamnou tabuľou, kvalita pitnej vody, tvorba skládky, funkčnosť ČOV, stavebné záležitosti ovplyvňujúce kvalitu bývania...). Bolo vykonané meranie osvetlenosti z LED podsvietenia Zdravotného strediska v obci Varín. Namerané výsledky v referenčnom časovom intervale noc boli prekročené. Obec prijala opatrenia na zníženie intenzity svetla. Boli uložené 3 pokuty v celkovej sume 1450 eur. Náhrady nákladov konania sme uplatnili 3 x v celkovej sume 703,50 eur.

Správy: Boli vypracované nasledovné správy:

Správa o pripravenosti na LTS 2018.

Týždenné informácie o priebehu LTS 2018.

Správa o vyhodnotení LTS 2018 na umelých kúpaliskách v okresoch Žilina a Bytča.

Používanie informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie.

Odpočet Programov a projektov k 31.12.2018.

Výkazníctvo za rok 2018.

Správa o výskyte povodní a nákladoch súvisiacich s povodňami v Žilinskom kraji k 30.6. 2018.

Správa o výskyte povodní, nákladoch a odbere vzoriek súvisiacich s povodňami v Žilinskom kraji k 31.12.2018.

Plán práce na rok 2018.

Svetový deň vody 2018.

Správy pre médiá:

V roku 2018 neboli poskytnuté žiadne informácie do médií.

Prednášková činnosť:

Ing. Kováčiková poskytla školenie ôsmim záujemcom o overenie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností – úprava pitnej vody a vody na kúpanie, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Uplatňovanie procesu HIA v praxi:

Oddelenie posúdilo 24 strategických dokumentov EIA.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku povodní sa v okresoch Žilina a Bytča v priebehu r. 2018 nevyskytlo.

Hromadné podujatia pre verejnosť

Dozor nad hromadnými podujatiami pre verejnosť vykonáva oddelenie Hygieny výživy. V súvislosti s týmito podujatiami a hlukom napr. z hudobnej produkcie sme v roku 2018 neriešili podnet.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V roku 2018 oddelenie HŽPZ neriešilo žiadny podnet ani nevykonalo ŠZD v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody.

Tabuľka č.1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov**Rok: 1.1.2018 – 31.12.2018****Kraj: Žilinský****Okres: Žilina**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Dolná Tižina	1372	1372	100,0
Veľká Čierna	355	249	70,1
Fačkov	637	637	100,0
Porúbka	490	445	90,8
Rajecké Teplice	2976	2964	99,6
Čičmany	127	127	100,00
Nezbudská Lúčka	385	377	97,9
Terchová	4058	2741	67,5
Strečno	2556	2302	90,06
Divina	2495	575	23,04
Podhorie	801	743	92,75
Konská	1537	1486	96,7
Stráža	676	676	100,0
Stráňavy	1865	1832	98,2
Krasňany	1514	1440	95,1
Brezany	560	521	93,03
Kunerad	1043	954	91,5
Kľače	400	330	82,5
Rajec	5827	5589	95,9
Turie	1991	1991	100,0
Višňové	2804	2804	100,0
Zbyňov	857	820	95,7
Lysica	833	833	100,0
Lietava	1477	1378	93,3
Malá Čierna	351	321	91,5
Dlhé Pole	1973	1491	75,57
Nededza	1025	939	91,6
Bitarová	754	754	100,0
Rajecká Lesná	1193	1193	100,0
Žilina	80993	80993	100,00

Divinka	1018	787	77,30
Gbeľany	1356	1309	96,5
Lietavská Lúčka	1835	1804	98,3
Lietavská Svinná-Babkov	1720	1077	62,60
Ovčiarsko	628	628	100,0
Stránske	831	815	98,1
Belá	3390	2445	72,10
Dolný Hričov	1583	987	62,3
Horný Hričov	795	795	100,0
Kotrčiná Lúčka	486	467	96,1
Mojš	1079	1024	94,9
Rosina	3195	3178	99,50
Svederník	1170	1170	100,0
Šuja	321	307	95,6
Teplica nad Váhom	4217	3724	88,3
Hričovské Podhradie	354	309	87,3
Varín	3820	3049	79,8
Hôrky	774	774	100,0
Jasenové	617	528	85,6
Kamenná Poruba	1842	1842	100,0
Lutiše	764	0	0,00
Paština Závada	241	0	0,00
Ďurčiná	1078	1051	97,5
Spolu:	157 039	146 947	93,57

Dolný Hričov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ďurčiná	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nededza	0	1	1	100,0	0	0	1	100,0	0	0
Varín	0	1	1	100,0	0	0	1	100,0	0	0
Hričovské Podhradie	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Konská	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jasenové	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kľače	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stránske	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Turie	0	1	1	100,0	1	100,0	1	100,0	0	0
Stráňavy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Terchová	0	4	1	25,0	0	0	1	25,0	0	0
Malá Čierna	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietava	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kotrčiná Lúčka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietavská Lúčka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajec	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajecká Lesná	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Teplica nad Váhom	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Višňové	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbyňov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Krasňany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Žilina	2	6	2	25,0	0	0	2	25,0	0	0
Lietavská Svinná-Babkov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajecké Teplice	1	1		0	0	0	0	0	0	0
Kunerad	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nezbudská Lúčka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Svederník	0	1	1	100,0	0	0	1	100,0	0	0
Spolu:	4	46	7	14,0	1	2,0	7	14,0	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch**Rok: 1.1.2018 – 31.12.2018****Zdroj údajov: Monitoring****Kraj: Žilinský****Okres: Bytča**

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Hlboké nad Váhom	0	1	1	100,0	1	100,0	0	0	0	0
Hvozdnica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Predmier	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bytča	1	4	1	20,0	0	0	1	20,0	0	0
Jablonové	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Rovné	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Petrovice	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	1	11	2	16,67	1	8,33	1	8,33	0	0

Tabuľka č.1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch**Rok: 1.1.2018 – 31.12.2018****Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor****Kraj: Žilinský****Okres: Žilina**

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Divina	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Turie	1	1	100,0	0	0	1	100,0	0	0
Žilina	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlhé Pole	1	1	100,0	0	0	1	100,0	0	0
Spolu:	6	2	33,33	0	0	2	33,33	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch**Rok: 1.1.2018 – 31.12.2018****Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor****Kraj: Žilinský****Okres: Bytča**

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Spolu:	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch**Rok: 1.1.2018 – 31.12.2018****Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline**

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
Pre daný RÚVZ nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Miesto (Obec/Zariadenie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia
Žilina	0	0	0	0	0	0	0
Bytča	0	0	0	0	0	0	0

*- uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline						
okres Žilina						
Hotel Bránica, Belá	14.03.2005	nie	5	0	3	3
Penzión Starý mlyn, Belá	22.03.2016	nie	6	0	1	1
Village resort Hanuliak, Belá	04.05.2016	nie	70	0	3	3
Chateau Gbeľany	15.02.16	nie	15	0	2	2
Penzión VILLA, Korská	09.02.09	nie	8	0	2	2
Obytný súbor Krasňany	14.08.17	nie	10	0	1	1
Hotel Diplomat, Rajecké Teplice	06.08.2009	nie	50	0	2	2
Hotel Skalka- vírivka pravá, Rajecké Teplice	09.03.2011	nie	8	0	1	1
Hotel Skalka-vírivka ľavá, Rajecké Teplice	09.03.2011	nie	8	0	1	1
Hotel Relax, Rajecké Teplice	15.3.2013	nie	4	0	1	1
Kúpeľný dom Aphrodite, Rajecké Teplice	03.07.2001- vnútorné bazény 12.10.2012, 20.11.2015- vonkajšie bazény	nie	74 250	7	0	7
Penzión Kunerád	31.8.2012	nie	7	0	1	1
Hotel Diery, Biely Potok	3.6.2016	nie	6	0	2	2
Hotel Rozsutec, Vrátna	31.01.11	nie	8	0	2	2
Relaxačno - informačné centrum Terchovec, Terchová	11.07.2008	nie	74	0	3	3
Hotel Boboty, Terchová-Štefanová	21.04.2006	nie	17	0	1	1
MEDCENTRUM s.r.o., Žilina	01.01.17	nie	10	0	1	1
Mestská krytá plaváreň-vnútorný bazén, Žilina	09.01.1997	nie	333	0	1	1
Michal Janovec – OAZIS, Žilina	27.06.2008	nie	7	0	1	1
Hotel Holiday Inn, Žilina,	04.05.2007	nie	10	0	2	2
Vila Nečas, Žilina	01.02.2013	áno	6	0	1	1
Wellness PARADISE, Žilina	01.01.18	nie	4	0	1	1
Penzión Central Park-bazén, Žilina	25.06.2012	nie	10	0	1	1
Penzión Central Park, Žilina, vírivá vaňa	25.06.2012	nie	4	0	1	1
Sumárne údaje za okres			1004	7	35	35

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušená	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline						
Okres Bytča						
Športcentrum, Bytča	22.7.2015	nie	4	0	1	1
Sumárne údaje za okres			4	0	1	1

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Žilina								
Hotel Bránica, Belá	15	10	66,67	171	16	1	0	15
Penzión Starý mlyn, Belá	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Village resort Hanuliak, Belá	25	6	24	302	6	2	0	4
Chateau Gbeľany	18	3	16,67	234	3	0	0	3
Penzión VILLA, Kanská	11	3	27,27	133	3	2	0	1
Obytný súbor Krasňany	10	1	10	130	1	0	0	1
Hotel Diplomat, Rajecké Teplice	17	10	58,82	204	15	4	0	11
Hotel Skalka-pravá vírivka, Rajecké Teplice	9	6	66,67	108	8	2	0	6
Hotel Skalka-ľavá vírivka, Rajecké Teplice	9	4	44,44	108	4	2	0	2
Hotel Relax, Rajecké Teplice	12	2	16,67	144	3	2	0	1
Kúpeľný dom Aphrodite, Rajecké Teplice	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Penzión Kunerád	11	0	0,00	143	0	0	0	0
Hotel Diery, Biely Potok	0	0	0	0	0	0	0	0
Relaxačno - informačné centrum Terchovec, Terchová	17	13	76,47	204	25	15	0	10
Hotel Boboty, Terchová-Štefanová	2	0	0,00	26	0	0	0	0
MEDCENTRUM s.r.o., Žilina	11	3	27,27	132	6	2	0	4

Mestská krytá plaváreň- vnútorný bazén, Žilina	12	1	8,33	144	1	1	0	0
Michal Janovec-OAZIS, Žilina	14	10	71,43	165	14	7	0	7
Hotel Holiday Inn, Žilina	21	16	76,19	233	31	4	0	27
Vila Nečas, Žilina	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Penzión Central Park-bazén, Žilina	11	4	36,36	133	5	0	0	5
Penzión Central Park, vírivá vaňa, Žilina	11	4	36,36	133	8	2	0	6
Wellness PARADISE, Žilina	3	2	66,67	36	5	1	0	4
Sumárne údaje za okres	253	102	40,31	3065	158	47	0	111

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyše- trené spolu	počet prekroče- ných s MH	% nevyho- vujúcich	spolu vyšetre- ných	s prekro- čenou MH spolu	mikro- - biolo- gické	biolo- - gické	fyzikálno- chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Bytča								
Športcentrum, Bytča	0	0	0	0	0	0	0	0
Sumárne údaje za okres	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Preru- šenia	Mimo prevádzk y	Kapacit a	termál- nych	netermál- ných	Spolu
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Žilina								
Termálne kúpalisko Veronika, Rajec	11.06.18	30.08.18	nie	nie	4000	8	0	8
Termálne kúpalisko LAURA, Rajecké Teplíce	01.06.18	03.09.18	nie	nie	3500	2	0	2
Termálne kúpalisko Stráňavy	06.07.18	31.08.18	nie	nie	2500	2	0	2
LAŽO-PLÁŽO, Žilina	06.07.18	31.08.18	nie	nie	11	0	3	3
Mestská krytá plaváreň	08.06.18	10.09.18	nie	nie	3000	0	3	3

Žilina-vonkajší areál								
Sumárne údaje za okres					13 011	12	6	18

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Dátum						Bazény	
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacit a	termálnych	netermálnych	Spolu
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Bytča								
Mestské kúpalisko Bytča	28.06.18	31.08.18	nie	nie	380	0	1	1
Sumárne údaje za okres					380	0	1	1

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Žilina								
Termálne kúpalisko Veronika, Rajec	21	7	33,33	248	9	4	0	5
Termálne kúpalisko LAURA, Rajecké Teplice	8	1	12,5	95	1	1	0	0
Termálne kúpalisko, Strážavy	14	4	28,57	167	6	5	0	1
LÁŽO-PLÁŽO, Žilina	7	5	71,43	83	8	5	0	3
Mestská krytá plaváreň Žilina	18	3	16,67	216	5	4	0	1
Sumárne údaje za okres	68	20	29,41	809	29	19	0	10

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Bytča								
Mestské kúpalisko Bytča	3	1	33,33	36	1	0	0	1
Sumárne údaje za okres	3	1	33,33	36	1	0	0	1

Tab. č. 4.1 Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Kraj: Žilinský

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	iné stacionárne zdroje
Žilina	Počet podnetov spolu:	2	0	0	2	1	0	6	2	0
	<i>Z toho: opodstatnených</i>	2	0	0	1	1	0	5	1	0
	<i>neopodstatnených</i>	0	0	0	1	0	0	1	1	0
Bytča	Počet podnetov spolu:				0	0				
	<i>Z toho: opodstatnených</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>neopodstatnených</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Kraj: Žilinský

Okres: Žilina

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§1 ods.2 písm. h) vyhl. MZ SR č.259/2008 Z.z.)																		
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu		
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	
Žilina	31	2338	1	24	75	1505	33	1656	2	186	18	429	37	323	2	14	199	6475	
SPOLU:	31	2338	1	24	75	1505	33	1656	2	186	18	429	37	323	2	14	199	6475	

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Kraj: Žilinský

Okres: Bytča

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§1 ods.2 písm. h) vyhl. MZ SR č.259/2008 Z.z.)																	
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bytča	0	0	0	0	6	79	4	98	1	170	7	122	2	40	0	0	20	509
SPOLU:	0	0	0	0	6	79	4	98	1	170	7	122	2	40	0	0	20	509

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v okresoch Žilinského kraja

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žilina	33	661	0	0	33	661
Bytča	3	44	0	0	3	44
Spolu :	36	705	0	0	36	705

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Kraj: Žilinský

Okres: Žilina

Okresy	Druh zariadenia														Spolu
	Kader-níctva	Holičstvá	Kozme-tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti-mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	
Žilina	231	12	138	56	53	23	6	106	1	19	0	0	0	54	710
SPOLU:	231	12	150	56	53	22	6	106	1	19	0	0	0	54	710

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Kraj: Žilinský

Okres: Bytča

Okresy	Druh zariadenia														Spolu
	Kader-níctva	Holičstvá	Kozme-tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti-mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	
Bytča	31	3	13	5	4	2	0	11	0	1	0	0	0	4	74
SPOLU:	31	3	13	5	4	2	0	11	0	1	0	0	0	4	74

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území okres Žilina, Bytča, rok 2018

Okresy	Druh zariadenia																			
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.)		Resocializačné stredisko		Krizové stredisko		Nocľaháreň		Útulok		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žilina	18	1019	2	65	1	0	5	163	0	0	0	0	2	22	1	52	0	0	28	1321
Bytča	5	154	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	154
Spolu:	23	1173	2	65	0	0	5	163	0	0	0	0	2	22	1	52	0	0	33	1475

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Kraj: Žilinský

Okres: Žilina

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Žilina	9	1	33/84	1/15	3	8	2
Spolu:	9	1	33/84	1/15	3	8	2

* zahrňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Kraj: Žilinský

Okres: Bytča

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Bytča	2	0	2/4	0	1	1	0
Spolu:	2	0	2/4	0	1	1	0

* zahrňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

Tab. č.6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Kraj: Žilinský

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žilina	0	0	
Bytča	0	0	

Tab. č.6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Kraj :Žilinský

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žilina	0	0	
Bytča	0	0	

Tab. č.6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Kraj :Žilinský

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žilina	0	0		
Bytča	0	0		

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ŽILINE**

**KONTROLA, DOZOR A SŤAŽNOSTI
2018**

Prehľad

Na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline (ďalej RÚVZ so sídlom v Žiline) bola v roku 2018 zaevidovaná 1 sťažnosť vyhodnotená ako neopodstatnená a petícia nebola zaevidovaná žiadna.

- Petícií – 0
- Sťažností – 1

Zamerania opodstatnených sťažností – 0

Prijaté opatrenia – 0

Podania – 149

Iné podania – podnety sú v RÚVZ so sídlom v Žiline centrálné evidované, vybavované pracovníkmi príslušných oddelení RÚVZ so sídlom v Žiline podľa zamerania obsahu podnetov. V roku 2018 bolo centrálné evidovaných 149 podnetov, z toho bolo v roku 2018 vybavených 142 podnetov, 7 podnetov zostalo v riešení do roku 2019. Z roku 2017 bolo vybavených 5 podnetov.

Protispoločenská činnosť - 0

Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie – 0

Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

Prehľad riešených podnetov je uvedený v tabuľke C. Z celkového počtu 154 centrálné evidovaných podaní bolo 55 opodstatnených, 47 neopodstatnených, 37 bolo odstúpených orgánom príslušným na vybavenie podania a 7 podaní je v riešení. 8 podaní nebolo možné posúdiť. Z roku 2017 bolo vybavených 5 podaní.

Kontrolná činnosť

Vykonané plánované kontroly v RÚVZ so sídlom v Žiline – 18
Mimoriadne kontroly – 0
Predmet vykonaných kontrol – vid' nižšie
Súhrn kontrolných aktivít – 18

Vnútroštruktúrna kontrola bola zameraná na dochádzku zamestnancov, pridelovania OOPP, vyhodnotenie plnenia úloh „Akčný plán boja proti korupcii“, dodržiavania termínov vybavovania sťažností, petícií a podnetov, schránky sťažností, petícií a podnetov na RÚVZ so sídlom v Žiline, postupu verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní a kontrolu organizačných útvarov RÚVZ so sídlom v Žiline.

Finančná kontrola bola zameraná na overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich

priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí.

Finančná kontrola sa vykonáva ako základná finančná kontrola s cieľom overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v zákone č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Základnú finančnú kontrolu vykonáva :

- a) štatutárny orgán orgánu verejnej správy alebo ním určený vedúci zamestnanec orgánu verejnej správy a
- b) zamestnanec zodpovedný za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa povahy finančnej operácie alebo jej časti podľa rozhodnutia štatutárneho orgánu orgánu verejnej správy.

Vykonanie základnej finančnej kontroly potvrdzujú zamestnanci na dokladoch súvisiacich s finančnou operáciou.

Predmetom vykonaných kontrol bolo zisťovanie dodržiavania platnej legislatívy a vnútorných smerníc regionálneho hygienika a vedúceho služobného úradu. Kontrolné aktivity boli vykonávané v zmysle plánu kontrolných akcií a poverení na výkon kontroly na rok 2018. O každej kontrole je vyhotovený zápis. Pri kontrolách nebolo zistené porušenie ustanovení platnej legislatívy, ani vnútorných smerníc vydaných regionálnym hygienikom a vedúcim služobného úradu.

**TABUĽKA "A I" - ÚDAJE O POČTOCH, DRUHOCH, SPÔSOBE VYBAVENIA A OPODSTATNENOSTI PODANÍ AGENDY
PETÍCIÍ A SŤAŽNOSTÍ ZA ROK 2018**

RÚVZ so sídlom v Žiline,
Spanyola č. 27, 011 71 Žilina

Ul. V.

a	b	Ministerstvo* ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
		c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
1.	CELKOM								
1.1.	- z toho z r. 2017			0	0				
1.2.	- z toho za rok 2018			0	1				
1.3.	vybavených v r. 2018			0	1				
1.4.	nevybavených (k 31.12. 2018)			0	0				
2.	SPÔSOB VYBAVENIA								
2.1.	Postúpením			0	0				
2.2.	Prešetrovaním/Prekontrolovaním			0	1				
2.3.	Odložením, vrátením			0	0				
3.	OPODSTATNENOSŤ			0	0				
3.1.	opodstatnených			0	0				
3.2.	neopodstatnených			0	1				
3.3.	nevyhodnotených			0	0				
4.	OPAKOVANÉ PODANIA CELKOM			0	0				
4.1	- z toho opodstatnené			0	0				
4.2	neopodstatnené			0	0				
5.	PODANIA OZNAČENÉ AKO SŤAŽNOSŤ			0	29				

Vyhotovil: Mgr. PhDr. Daša Mičundová

podpis:

Dňa: 04.01.2019

tel.: 041/7233843-5

TABUĽKA "A II" - ÚDAJE O ODLOŽENÝCH A VRÁTENÝCH SŤAŽNOSTIACH A ODLOŽENÝCH PETÍCIACH ZA ROK 2018

RÚVZ so sídlom v Žiline,
V. Spanyolá č. 27, 011 71 Žilina

Ul.

a	b	Ministerstvo* ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
		c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
2.3.	Odložením, vrátením CELKOM z toho podľa:			0	0				
2.3.1	§ 6 ods. 1 písm.a) zák. o sť., § 5 ods. 4 zákona o pet.práve			0	0				
2.3.2	§ 6 ods. 1 písm. b) zák. o sť.			0	0				
2.3.3	§ 6 ods. 1 písm. c) zák. o sť.			0	0				
2.3.4	§ 6 ods. 1 písm. d) zák. o sť.			0	0				
2.3.5	§ 6 ods. 1 písm. e) zák. o sť.			0	0				
2.3.6	§ 6 ods. 1 písm. f) zák. o sť.			0	0				
2.3.7	§ 6 ods. 1 písm. g) zák. o sť.			0	0				
2.3.8	§ 6 ods. 1 písm. h) zák. o sť.			0	0				
2.3.9	§ 6 ods. 1 písm. i) zák. o sť., § 6a ods. 1 zák. o pet.práve			0	0				
2.3.10	§ 6 ods. 1 písm. j) zák. o sť.			0	0				
2.3.11	§ 6 ods. 3 zák. o sť.			0	0				
2.3.12	§ 8 ods. 3 zák. o sť.			0	0				

Vyhotovil: Mgr. PhDr. Daša Mičundová

podpis:

Dňa: 04.01.2019

tel.: 041/7233843-5

ZOSTAVA „B“ – ÚDAJE O ZAMERANÍ PETÍCIÍ A OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ A OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV ZA ROK 2018

B.1 Zameranie (a príčiny) všetkých petícií: 0

B.2 Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností: 0

B.2.1 – súhrnne - 0

B.2.2 – opakovaných - 0

B.3 Charakter opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku:

B.3.1 Opatrenia pracovnoprávne:

voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcim na úseku (odbore) kontroly: 0

voči zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti: 0

voči zamestnancom iných subjektov podľa § 24 zákona o sťažnostiach (s uvedením výšky pokuty): 0

B.3.2 Opatrenia iné, napr.:

odstúpené na konanie trestnoprávne: 0

odstúpené na konanie súdne: 0

organizačné: 0

iné (pomenujte): 0

Za subjekt (názov): RÚVZ so sídlom v Žiline

vyhotovil (čit. meno, priezvisko, titul):
Mgr. PhDr. Daša Mičundová
telef.: 041/7233843-5

Dňa: 04.01.2019

počet: 1 list

TABUĽKA "C" - ÚDAJE O POČTOCH INÝCH PODANÍ(žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok **2018**

RÚVZ so sídlom v Žiline, Ul. V. Spanyola 27, 011 71 Žilina		Ministerstvo* č. ÚOŠS*	organizácie	OÚ	organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	CELKOM		154		
1.1.	- z toho z r. 2017		5		
1.2.	- z toho za rok 2018		149		
1.3.	- vybavených v r. 2018		147		
1.4.	nevybavených (k 31.12.2018)		7		

Poznámka:

Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností

Vyhotovil: Mgr. PhDr. Daša Mičundová podpis:

Dňa: 04.01.2019

tel.: 041/7233843-5

* čo sa nehodí škrtnite!

Výročná správa z výkonu štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami v roku 2018

I. Charakteristika RUVZ so sídlom v Žiline

1	2	3	
výdavky na výkon ŠZD nad KV. RUVZ, ktoré nesleduje výdavky na KV samostatne, urobí odhad.	výdavky na laboratórne testovanie KV. (vyplní len RUVZ BA, PP a ZA) *	počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad KV v prepočte na plný pracovný čas (FTE)	
Oddelenie hygieny požívatin: 11 173,54 €	78 410,30 €	počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV v prepočte na FTE**:	3,8
		počet zamestnancov, ktorí vykonávajú laboratórne analýzy KV v prepočte na FTE** (len RUVZ BA, PP, ZA):	0,5

Vysvetlivky k

* Do výdavkov sa zarátavajú náklady na mzdy zamestnancov, náklady na chemikálie a iné náklady spojené s prevádzkou laboratória.

** Počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV / analýzy KV v prepočte na FTE sa vypočítava podľa nasledujúceho vzorca: $FTE = \frac{\text{počet odpracovaných hodín pri výkone ŠZD nad KV alebo laboratórnom testovaní KV v rámci ŠZD za rok}}{\text{počet pracovných hodín na 1 zamestnanca za rok}}$. (Rok 2018 má pri 7,5 hodinovom pracovnom čase 249 pracovných dní, t.j. 1867.5 pracovných hodín. S platenými sviatkami má rok 261 pracovných dní, t.j. 1957.5 pracovných hodín.)

II. Výkon ŠZD

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služby	Celkom
Subjekty					
počet hospodárskych subjektov, ktoré podliehajú ŠZD	5		253	557	815
počet hospodárskych subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	3		89		92
Inšpekcie					
Počet inšpekcií vykonaných u hospodárskych subjektov 2*	15		360		375
v rámci inšpekcií počet vykonaných kontrol spolu	15		360		375
z toho					
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	1	x	x	x	1
- informačnej zložky o výrobku	1		x	x	1
- internetového predaja výrobkov			2		2
- na základe podnetov			5		5
- na základe hlásení zo systému RAPEX			296		296
- počet kontrol vykonaných na povinné označovanie výrobkov 3*	12		56		68
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	1		1		2
počet kontrol v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (zákon č. 102/2014 Z. z., 147/2001 Z. z., 250/2007 Z. z.)					
iné, uveď					
Výrobky					
počet skontrolovaných KV	15		78		93
z toho počet KV	x	x	x	x	x
- na povinné označovanie 3*	12		56		68

- na pravdivosť tvrdení 4*	1		1		2
- na fyzikálno-chemické ukazovatele v rámci cieľených sledovaní			9		
na mikrobiologickú čistotu			4		
na úroveň konzervácie			4		
- predávaných cez internet	1				1
- pri kontrole informačnej zložky	1				1
pri kontrole dovozu z tretích krajín v spolupráci s CS SR	x		x	x	
na základe podnetov			4		4
iné, uveď.....					
Nevyhovujúce KV (bez nevyhovujúcich s vážnym rizikom)					
počet nevyhovujúcich KV					
z toho počet KV s nedostatkami	x	x	x	x	x
- v povinnom označení					
• v povinnom označení v slovenskom jazyku					
- v tvrdeniach					
- v zložení					
- v mikrobiologickej čistote					
• v úrovni konzervácie					
- s nedostatkami v informačnej zložke			x	x	
• hlásené na základe podnetov					
• iné, uveď.....					
Nevyhovujúce výrobky s vážnym rizikom					
• počet druhov (nie kusov) KV s vážnym rizikom, zistené v rámci výkonu ŠZD					
• Počet (druhov/kusov) KV s vážnym rizikom nájdené v SR na základe hlásenia zo systému RAPEX					
Opatrenia dobrovoľne prijaté hospodárskym subjektom					
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých z trhu					
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov					
počet iných opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, uveď konkrétne opatrenia.....					
Opatrenia uložené RÚVZ v SR					
počet druhov/ks KV, v prípade ktorých RÚVZ vydali príkaz na ich stiahnutie z trhu					
počet druhov/ks KV, v prípade ktorých RÚVZ vydali príkaz na ich stiahnutie od spotrebiteľa					
počet iných opatrení, ktoré uložili RÚVZ, uveď konkrétne opatrenia.....					
počet prípadov, v ktorých boli uložené opatrenia v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (č. 102/2014 Z. z., č. 147/2001 Z. z., č. 250/2007 Z. z.) - priemerný počet dní (kalendárnych) od začiatku riešenia prípadu do jeho ukončenia					
počet prípadov, v ktorých boli uložené pokuty v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (č. 102/2014 Z. z., č. 147/2001 Z. z., č. 250/2007 Z. z.)					
počet prípadov, v ktorých boli uložené opatrenia v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z.					
Počet prípadov, v ktorých boli uložené pokuty / výška pokuty v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z.					

Vysvetlivky k

* **Počet skontrolovaných hospodárskych subjektov** v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia (ES) č. 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) č. 655/2013. Každý hospodársky subjekt môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viaceré inšpekcie.

2* **Inšpekcie** sú pravidelné a náhodné kontroly hospodárskych subjektov v sídle alebo v prevádzke, na internete, alebo osobne alebo inou formou kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré sú zamerané na overenie bezpečnosti KV a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero

ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol (kontrola označovania KV, SVP, informačnej zložky ...), toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Kontrola trvajúca nepretržite niekoľko dní sa zaráta ako jedna inšpekcia. Odber vzoriek KV + kontrolu označenia odobratých vzoriek KV je možné zarátať ako inšpekciu. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam. **Samotný odber vzoriek KV a odstúpenie podnetu na riešenie inému RÚVZ sa za inšpekciu nepovažuje. POZOR – počet inšpekcií nemusí byť totožný so sumou jednotlivých kontrol.**

- 3* **Povinné označenie** – uvedie sa počet kontrol, v rámci ktorých boli KV kontrolované na označenie podľa čl. 19 nariadenia (ES) č. 1223/2009 (KV analyzované v laboratóriách + KV, ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV.
- 4* **Pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol, ktoré boli vykonané podľa čl. 20 nariadenia (ES) č. 1223/2009 a nariadenia (EÚ) č. 655/2003.
- 5* Ak sa niektorá vzorka KV opakovane analyzovala, v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek KV/počet opakovane analyzovaných vzoriek KV, napríklad na analýzu sa odošle 5 vzoriek KV a jedna vzorka KV sa opakovane analyzuje, v tabuľke sa uvedie 5/6.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, v ktorých sa vyrábajú KV. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou KV ako takých.

Dovoz – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú KV priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

Sektor služieb: zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechťový dizajn. **Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z .z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.**

Počet hospodárskych subjektov podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad KV, ktoré ohlásili svoju činnosť, ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

III. Výsledky cielených sledovaní

FYZIKÁLNO-CHEMICKÉ ANALÝZY	KV		
	analyzované v laboratóriu / posúdené v mieste	nevyhovujúce	zistené nedostatky
	počet	počet	uviesť konkrétne nedostatky
ZAKÁZANÉ LÁTKY			
ťažké kovy			
ftaláty	2		
hormóny, glykokortikoidy, hydrochinón	2		
konzervačné látky - parabény	4		
UV filtre - PABA			
farby na vlasy/mihalnice fenylédiamíny, o-aminofenol			
MMA			
DEG			
REGULOVANÉ LÁTKY			
konzervačné látky	4		
vonné látky	2/0		
UV filtre			
formaldehyd	2		
fluór, H ₂ O ₂			
farby na vlasy/mihalnice			
farbivá na pokožku - príloha IV	1		
Vitámín E	1		

MIKROBIOLÓGIA	KV				
	analyzované v laboratóriu	nevyhovujúce	zistené nedostatky		
			CPM	patogénne mikroorganizmy	úroveň konzervácie
	počet	počet	počet	počet	počet
7					

TVRDENIA	KV		zistené nedostatky
	anal yzov ané v labo ratór iu/ posú dené v mi este kont roly	ne vy ho vuj úce	
	počet	počet	uviest' konkrétne nedostatky
KV deklarujúce tvrdenia o koenzýme Q10			
výrobky deklarujúce tvrdenia o konzervačných látkach			
KV deklarujúce tvrdenia o parabénoch			
KV deklarujúce tvrdenia o pH			
KV deklarujúce tvrdenia o ftalátoch			
KV deklarujúce tvrdenia o alergénoch			
KV kontrolované v médiách			
KV kontrolované na internete	1		
Vitámín E	1		

* Ak do dátumu odoslania správy RÚVZ nebude mať výsledky laboratórných analýz zo všetkých odobratých vzoriek KV, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek KV/počet vyhodnotených vzoriek KV, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek KV , v stĺpci uvedie 5/3.

OZNAČOVANIE	KV		porušenia						
	posú dené	nevyh ovujú ce	chýba adres a ZO v EÚ	krajin a pôvod u	DMT	zložk y	bezpe čnosť údaje	obsah	funk cia
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19 nariadenia 1223/2009 vrátane povinných údajov v slovenskom jazyku	68								
povinné údaje v slovenskom jazyku	x		x	x		x			

IV. Nevyhovujúce výrobky

Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom, zistené na území SR na základe výkonu ŠZD

			uviest' konkrétne opatrenia

názov KV	krajina pôvodu	počet kusov KV stiahnutých z obehu	prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ

Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

názov KV	krajina pôvodu	počet kusov KV, ktoré boli stiahnuté z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RÚVZ

Zoznam nevyhovujúcich KV (bez KV s vážnym rizikom) zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

názov KV	krajina pôvodu	označiť relevantný nedostatok			
		zloženie	mikrobiológia	označovanie	tvrdenia

V. Správna výrobná prax

Zoznam kontrolovaných výrobcov

výrobca	uviesť zistené nedostatky
M.E.L. Hygienik, 013 22 Rosina 814	

VI. Informačná zložka o výrobku

Zoznam kontrolovaných výrobcov/dovozcov a KV

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov KV, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	vybrať relevantnú činnosť		označiť relevantný nedostatok	
		výroba	dovoz	bez dokumentácie	neúplná dokumentácia
LP TRADE SLOVAKIA s.r.o., Oravská 2350/1, 010 01 Žilina	BIOSTYLE – olej s mandľovým olejom a beta karoténom	X			

V Ý R O Č N Á S P R Á V A
ČINNOSTI RÚVZ SO SÍDLOM V ŽILINE
ZA ROK 2018

Odbor preventívneho pracovného lekárstva

Mgr. MVDr. Elena Marejková, PhD. - vedúca odboru PPL

RNDr. Katarína Krasňanová

Mgr. Soňa Králiková

Mgr. Lenka Gončárová

Anna Cingelová, Dipl.a.h.e.

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Žilina a Bytča

Rok 2018 bol v znamení posudzovania pracovného prostredia u zamestnávateľov a spoločností od najväčšieho počtu zamestnancov (cca 3 000 a viac zamestnancov napr. Kia Motors Slovakia s.r.o.) až po menej početné spoločnosti (prevažovali spoločnosti s 10 – 20 zamestnancami). Vyskytli sa aj prevádzky, ktoré sme uvádzali s počtom 2 – 3 zamestnancami. Pri uvádzaní do prevádzky sme vždy požadovali predložiť podklady s posudkami o riziku a kategorizáciou prác. Kto nepredložil súčasne so žiadosťou aj podklady pre hodnotenie pracovného prostredia, tak to predklad do 2 mesiacov od podania žiadosti. Boli aj takí uvedomelí, alebo nami vopred informovaní, ktorí tieto podklady predkladali. Zamestnávatelia si dávali vypracovávať podklady prevažne u PZS, v ojedinelých prípadoch u oprávnených verejných zdravotníkov. Našli sa aj podklady a posudky o riziku s kategorizáciou prác ešte vypracovaných od bezpečnostných technikov ale tie, pokiaľ to negarantovala PZS alebo oprávnený verejný zdravotník, neboli nami uznané. Šlo o nové hodnotenia pracovného prostredia, teda po novelizácii zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. v roku 2017.

V roku 2018 sme okrem uvádzania priestorov do prevádzky väčšinou súčasne schvaľovali aj prevádzkové poriadky (PP) s faktormi pracovného prostredia, ako: hluk, vibrácie, fyzická pracovná záťaž, psychická pracovná záťaž, ochrana zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci, umelá optická žiarenie - laser. Výskyt počtov jednotlivých druhov PP na schválenie bol asi v takom poradí, ako ich vymenováваме. Schvaľovali sme aj samostatne len PP s expozíciou faktorom pracovného prostredia. Pri schvaľovaní PP s expozíciou nebezpečným chemickým faktorom pri práci, väčšinou boli hodnotené aj prípravky, ktoré sa používajú na upratovanie a dezinfekciu pracovných plôch a pracovného prostredia.

V rámci činností odboru PPL prevládalo a vydávanie záväzných stanovísk na kolaudácie stavieb a územných konaní. Už pri vydávaní záväzných stanovísk na kolaudáciu bol žiadateľ, resp. budúci užívateľ pracovných priestorov v závere upozorňovaný, čo má následne vykonať, ako má požiadať o uvedenie priestorov do prevádzky a aké nevyhnutné podklady má doložiť. V prípade, že si zamestnávateľ resp. prevádzkovateľ pracovných priestorov musel dať objektivizovať pracovné prostredie, bola mu povolená len skúšobná prevádzka s najoptimálnejším časom na doloženie potrebných dokumentov a podkladov. Po doložení podkladov a ich vyhodnotení boli pracovné priestory následne uvedené do trvalej prevádzky.

Ďalej, sme sa v tomto roku v hojnom počte odborne vyjadrovali k stavebným povoleniam, dodatočným stavebným povoleniam, k posudkom na zavedenie nových technológií do praxe, k používaniu nových iných chemických látok pri výrobe, k zmenám v užívaní stavieb. Opäť, vždy v závere našich odborných posudkov a stanovísk bol žiadateľ erudovane upovedomený, aké kroky má následne vykonať a aké podklady bude povinný v zmysle platnej legislatívy doložiť.

V roku 2018 sme v rámci výkonu ŠZD komunikovali prevažne so zamestnávateľmi, zamestnancami a aj so zástupcami zamestnancov, resp. odborármi, ktorí boli prítomní pri jednaniach. Tiež sme samostatne komunikovali so zástupcami odborov, pokiaľ si to vyžiadali oni (napr. OZ KOVO Žilina, ZO IOZ SUNGWO HITECH Slovakia s.r.o.), alebo to bola požiadavka z našej strany, aby boli prítomní pri výkone nášho dozoru. Diskusia medzi odbornými zamestnancami odboru PPL a zástupcami zamestnancov alebo odborármi prebiehala vždy na slušnej a odbornej úrovni a v niektorých prípadoch zástupcovia zamestnancov po objostrannej diskusii uznali, že nie vždy sú požiadavky zamestnancov opodstatnené. V niektorých prípadoch sme zistili, že samotní zamestnanci nerešpektujú povinnosti a pravidlá, ktoré im vyplývajú z pracovných postupov a náplní prác. Odborári veľmi dobre vedia, že sa môžu na nás so svojimi požiadavkami obrátiť. Požiadavky im boli vždy vysvetlené a problematika bola vždy posunutá do predu alebo úplne vyriešená.

V tomto roku v rámci nášho regiónu prevažovali niektoré odvetvia, podobne ako po iné roky. Na prvom mieste bol opäť automobilový priemysel a prevádzky súvisiace s ním. Ďalej

prevažovali menšie autoservisy, autodielne, sklady a predajne automobilových súčiastok a potrieb pre výbavu automobilov. Narastali autoumývacie samoobslužné centrá a tiež sa schvaľovali nové čerpacie stanice pohonných hmôt s príslušnými kioskami. Ďalej, sme schvaľovali prevádzky s kovovýrobou, drevovýrobou, výrobou súčiastok z plastov. Tiež sme sa vyjadrovali k pracoviskám, kde sa dobývali nerastné suroviny, prípadne sa vyrábal stavebný materiál. Z menších prevádzok prevažovali krajčírskedielne, módne salóny, výroba posteľného prádla a pod. Vyjadrovali sme sa k prevádzkam, ktoré likvidujú odpad a k ich novým technologickým linkám na likvidáciu odpadu. V roku 2018 sme schvaľovali aj pracoviská s poľnohospodárskou činnosťou. Jednalo sa o dve poľnohospodárske farmy (Biofarma Turie, AGRA-VÁH s.r.o. Varín) a jedného samostatne hospodáriaceho roľníka.

Najviac zreteľahodné prevádzky sú nasledovné:

Spoločnosť Kia Motors Slovakia s.r.o. požiadala o schválenie prevádzkového poriadku na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku pre pracoviská: „Motoráreň I- Montážna hala A, A Block linka, Montážna linka B, Montážna linka C, Crank, Kvalita, Production strategy“ a „Montážna hala – TRIM 1, TRIM 2, TRIM 3, FINAL 1, FINAL 2, FINAL 3, FINAL 4, DOOR, OK – OH Linka, Chassis 1, Chassis 2, Chassis Marriage, Test & Repair, Touch up, Tool room, Kvalita, Production management“, o schválenie prevádzkového poriadku na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám pre pracoviská: „Motoráreň I – montážne linky A, A Block linka B,C“, „Lakovňa – Final inspection 1 a 2“, „Lisovňa – Panel Rework / kontrola a oprava panelov, Die Maintenance / údržba lisovacích foriem“, o schválenie prevádzkového poriadku na ochranu zdravia zamestnancov pred fyzickou záťažou pri práci pre pracovisko: „Lakovňa – USB“, „Montážna hala – montážne linky Chassis 1, Chassis Marriage, Linka OK, Linka OK – OH, TRIM 2/ celková svalová záťaž“ a „Montážna hala – TRIM2, TRIM 3, FINAL 1, FINAL 4, Chassis 1, Chassis 2, Chassis Marriage/ lokálna svalová záťaž“.

Súčasne boli predložené protokoly merania a stanovenia expozície hluku, ktoré vykonala a zhodnotila oprávnená akreditovaná spoločnosť INSL (Inžinierske služby), spol. s r.o., Komenského 18, 036 01 Martin. Predložené boli prevádzkové poriadky a posudky o riziku s expozíciou vibráciám a bol predložený prevádzkový poriadok a posudok o riziku pri zvýšenej fyzickej pracovnej záťaži.

Ďalej, spoločnosť požiadala o odborný posudok k používaniu chemickej látky Gardacid P4460 v Lakovni, následnou žiadosťami požiadala o stanovisko k plánovanému použitiu chemickej látky Sanosil Super 25 Ag v Lakovni a o stanovisko k plánovanému použitiu chemickej látky Sanosil Super 25 Ag v Lakovni a o stanovisko k používaniu chemickej látky Gardobond Additive H 7004 v Lakovni. Po preštudovaní priložených podkladov vrátane KBÚ správny orgán sa náležite vyjadril.

V roku 2018 spoločnosť **Kia Motors Slovakia s.r.o., Teplička nad Váhom, IČO: 35 876 832**, požiadala o vydanie rozhodnutia na schválenie prevádzkového poriadku na ochranu zdravia pred záťažou teplom pri práci pre pracovisko: „Lakovňa – mokré brúsenie (wet sanding), suché brúsenie (dry sanding)“, profesie/pozície: operátor mokrého brúsenia, operátor suchého brúsenia. Súčasťou prevádzkového poriadku bol aj posudok o riziku a kategorizácia prác.

Spoločnosť Kia Motors Slovakia s.r.o. sa zaoberá výrobou osobných automobilov a lakovacie linky sú situované hale, ktorej priestory sú orgánom verejného zdravotníctva (RÚVZ so sídlom v Žiline) uvedené do prevádzky. Pracovníci vykonávajú prácu vo vnútenom pracovnom tempe. Rýchlosť linky je cca 473 áut/zmenu cca 63 áut/hodinu.

Záťaž teplom pri práci bola hodnotená na pracovisku: Lakovňa – linka mokré brúsenie, linka suché brúsenie. Obe linky sú umiestnené v samostatných uzavretých kabínach (rozmery 30 x 5 x 3,2 m), obvodové steny a strop sú z priemyselných sendvičových panelov, steny sú čiastočne presklenené do priestoru haly, podlahu tvorí oceľový rošt, cez ktorý je zabezpečené odsávanie. Osvetlenie je umelé, bez denného osvetlenia a je zabezpečené svetelnými panelmi pozdĺž steny a na strope kabíny. Vetranie je nútené prostredníctvom centrálnej vzduchotechniky s obdĺžnikovými výústkami pod stropom kabíny. Pod stropom kabíny je tiež

súvislá rad trysiek na zvlhčovanie vzduchu Eurowater SM42 Clearex. Pracovná činnosť zamestnancov spočíva v povrchovej úprave exteriéru a interiéru karosérie áut – brúsenie a oprava chýb dostriekavaním. Na linku prichádzajú na posuvnom páse karosérie s teplotou cca 40°C (v peci sa nahrievajú na 170-180°C). Zamestnanci sa pri práci rovnomerne striedajú (pozície na vstupe a v strede liniek mokré brúsenie, suché brúsenie). Rotácia zamestnancov je medzi časťami liniek, kde je vyššia teplota a miesta kde teplota prostredia je nižšia a nepresahuje limit. Na linke mokré brúsenie pracuje 10 zamestnancov/zmenu, a linke suché brúsenie 8 zamestnancov/zmenu.

Zdrojom tepla sú sálavé/zohriate karosérie áut. Dĺžka zmeny je 450 minút (z čoho cca 10 minút je čas, kedy sa predávajú zmeny, príprava pracoviska, upratovanie pracoviska) + 30 minút prestávka (20 min. + 10 min.).

Z protokolov merania mikroklimatických podmienok na pracovisku v teplom období roka a pre triedu prác 1c vyplýva, že sú prekročené limitné hodnoty teploty vzduchu – optimálnej aj prípustnej pre profesiu operátor mokrého brúsenia a operátor suchého brúsenia. Však, je dodržaný krátkodobý a dlhodobý únosný čas práce. Po zhodnotení výsledkov merania a prispôsobenia času expozície zamestnancov v exponovanom pracovnom prostredí, práce na pracovisku Lakovňa – operátor mokrého brúsenia, operátor suchého brúsenia z hľadiska zdravotných rizík sú zaradené do 2. kategórie s faktorom záťaž teplotou. Zamestnávateľ predložil: Vykonávané opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov - 1. Technické a technologické opatrenia, 2. Organizačné opatrenia, 3. Edukácia a informovanosť zamestnancov.

Účastník konania **JR-CARS, s.r.o., IČO: 36 813 656**, so sídlom prevádzky: **Rosinská cesta 8917/3A, Žilina**, požiadal písomnou žiadosťou o rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky pre predajňu a servis automobilov značky Ford, ktoré sú situované na Rosinskej ceste v Žiline a súčasne predložil na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu s chemickými faktormi a posudok o riziku s kategorizáciou prác.

Spoločnosť **CESTY NITRA, a.s., Nitra, IČO: 34 128 344**, požiadala o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky pre obalovaciu súpravu Mojšová Lúčka – výrobnú asfaltových zmesí. Činnosť sa vykonáva v areáli spoločnosti v Mojšovej Lúčke. Zároveň, účastník konania požiadal o schválenie prevádzkového poriadku na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku a prevádzkového poriadku pre prácu s chemickými faktormi. Súčasťou predložených prevádzkových poriadkov na faktory pracovného prostredia sú aj posudky o riziku pre práce s expozíciou hluku a s expozíciou nebezpečným chemickým faktorom.

Subjekt **VAS s.r.o., Žilina, IČO: 31 587 666** požiadal o odborný posudok k podnikateľskému zámeru: „Krematórium pre zvieratá“. Predmetom posudku bola výstavba krematória pre zvieratá, ktoré je situované v areáli spoločnosti VAS s.r.o. v Mojšovej Lúčke. Samotné spaľovanie bude prebiehať v kremačnej komore, do ktorej sa umiestni uhynuté zviera (kadáver) postupným zohrievaním celej pece, následne po vložení kadáveru nastane odparovanie vody a dôjde k rozkladu organickej hmoty tiel zvierat. V 1. fáze dôjde k splyňovaniu organickej hmoty, plynné produkty budú odsaté ventilátorom do odpaľovacej komory, do ktorej je privádzaný sekundárny vzduch. V nej bude inštalovaný druhý horák a zariadenie na meranie teploty. Z dopaľovacej komory spaliny budú odchádzať cez nerezový komín do ovzdušia. Súčasťou kremačnej pece bude aj 3m komín. Vlastné teleso pece bude tvorené vnútornou nádobou zo žiaruvzdorenej výmurovky, medzi vrstvou izoláciou a vonkajším plášťom z nerez. Kadávery sa budú vkladať do vychladenej pece cez manipulačný otvor. Proces spaľovania bude prebiehať za pomoci malého množstva kyslíka, pričom dôjde k splyňovaniu a spaľovaniu kadáveru za vzniku plynov s vysokou teplotou. V sekundárnej komore dôjde k oxidácii zmesi plynov prichádzajúcich z kremačnej komory pri vysokej turbulencii a s pomocou termoregulačného horáka, ktorý udržiava plyny pri vysokej teplote. Tento proces umožní systému dosiahnuť oxidáciu spalín, pričom zabezpečí úplnú elimináciu dymu a zápachu v súlade s platnou legislatívou. Spaľovanie bude závisieť od veľkosti a hmotnosti kadáveru cca 2 – 5 hodín, ukončí sa automaticky odstavením prívodu paliva a po cca 3 hodinách za stáleho chodu ventilátora aj do pomocného horáka v dopaľovacej komore. Následne sa pec chladí za chodu vzduchového ventilátor. Po vychladnutí sa

vyberie sterilný popol, ktorého množstvo predstavuje cca 2 – 3% hmotnosti kadáveru. Riadiaci program pece zabezpečuje požadovanú teplotu v priebehu cyklu cca 3 hod. po ňom. Takto je zabezpečené, že všetky odpadové plyny prejdú dopaľovaním, dokonale sa rozložia a odvedú do rozptylového komína. Na dne pece je doporučené ponechať 70 – 100 mm popola, ktorý slúži ako absorbant uvoľneného tuku, čím sa predlžuje čas expozície tuku a jeho termický rozklad a zabráni sa jeho vytekaniu z pece. Spaľovanie sa bude vykonávať v spaľovacej peci VOLKAN 300. Spaľovacia pec bude umiestnená v samostatnom objekte o rozmeroch cca 9,21 x 14,26m. Prevádzka spaľovacej pece nebude významným zdrojom hluku. Zdrojom hluku môže byť výdych zo zariadenia a horáky s ventilátormi. Líniový zdroj hluku – kremačná pec. V predloženej zámere sa uvádza, že výsledky emisných meraní autorizovanou organizáciou na tomto zariadení preukázali, že emisné znečistenie bolo veľmi nízke a dosahovalo len zlomky povolených emisných limitov. Protokol o meraní emisií vzduchu do životného prostredia zo zdroja kremačnej pece, orgánu na ochranu verejného zdravotníctva (RÚVZ so sídlom v Žiline) nebol predložený. V závere posudku sa orgán na ochranu verejného zdravia vyjadril, prevádzkovateľ pracovných priestorov kremačnej pece bude povinný rešpektovať zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. a zabezpečí činnosť prevádzky tak, aby nedošlo k prekročeniu limitov faktorov pracovného prostredia a prekročeniu limitov do životného prostredia.

V roku 2018 účastník konania **Franke Slovakia s.r.o., Žilina, IČO: 36 389 501**, so sídlom prevádzky: **ul. SNP 840/180, 013 24 Strečno**, požiadal o rozhodnutie na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky pre výrobu kuchynských drezov v k. ú. Strečno pod názvom NC Projekt pre spoločnosť Franke Slovakia s.r.o.. Spoločnosti správny orgán (RÚVZ so sídlom v Žiline) vydal súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky do 31. decembra 2018. Účastník konania bol povinný do tejto doby predložiť nasledovné:

1. Posudok o riziku a kategorizáciu prác pre všetkých zamestnancov spoločnosti Franke Slovakia s.r.o., so sídlom prevádzky: ul. SNP 840/180, 013 24 Strečno.
2. Podklady hodnotenia faktorov pracovného prostredia: fyzickej pracovnej záťaže a pevných aerosólov s možným fibrogénnym účinkom u všetkých exponovaných zamestnancov.

Vzhľadom k tomu, že objektivizáciu faktoru pracovného prostredia – chemického faktoru z objektívnych/technických príčin nebolo možné do stanoveného termínu (28.09.2018) vykonať, účastník konania spoločnosť Franke Slovakia s.r.o., Žilina, IČO: 36 389 501 požiadala o predĺženie skúšobnej prevádzky. Správny orgán spoločnosti vyhovel. V decembri spoločnosť požadované merania a hodnotenia doložila a v roku 2019 boli pracovné priestory spolu s PP uvedené do prevádzky.

Subjekt **DHOLLANDIA CENTRAL EUROPE s.r.o., Predmier, IČO: 36 389 196** požiadal o odborný posudok k vydaniu dodatočného stavebného povolenia pre stavbu: „Výrobná skladová hala DHOLLANDIA CENTRAL EUROPE s.r.o., Predmier – Expanzia II, par.č. KN – C 2616, 2623, 2620, 2619, 2586, 2585, 2578, 2582, 2022/1, 2579, 2576, 2573, 2572, 2571, 2570, 2569 v k.ú. Predmier“. **Spoločnosť Dhollandia Central Europe s.r.o. je vlastníkom a užívateľom výrobného areálu v katastrálnom území obce Predmier okr. Bytča. Jedná sa o expanziu existujúceho závodu severovýchodným smerom za slepou cestou III/2004 v extraviláne obce Predmier.** V zmysle spracovaného a schváleného ÚPN-O Predmier je územie určené pre funkčné využitie ako plochy výroby a skladovania /súčasť priemyselného parku/. Užívateľom realizovanej stavby bude investor spol. Dhollandia Central Europe s.r.o., Predmier, okr. Bytča a celková doba výstavby sa predpokladá v dĺžke 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti stavebného povolenia. Zámerom investora je rozšírenie už existujúceho závodu vzhľadom na expanziu výroby. Na tento účel sú navrhnuté hlavné stavebné objekty SO.01 Výrobná-skladová hala a SO.02 Sociálno-prevádzková budova. Realizáciou zámeru dôjde k vytvoreniu 37 nových pracovných miest v kategórii – výrobní a manipulační pracovníci: 36 a THP pracovník – 1.

V závere dodatočného stavebného povolenia sa orgán na ochranu verejného zdravia vyjadril nasledovne: Z predloženej dokumentácie vyplýva, že záujmová lokalita umiestnenia priemyselných objektov je podľa územného plánu obce určená na intenzívnu zástavbu a budúce začlenenie do zastavaného územia obce v jednoznačne definovanom území. Navrhované priemyselné objekty

budú rešpektovať existujúce stavebné objekty areálu DHOLLANDIA a dané zastavovacie podmienky, ktoré definujú stavebno-technické obmedzenia, stavebné čiary, odstupy objektov, výšku hladiny zástavby a pod.. Navrhované funkčné využitie územia rešpektuje programové rozvojové dokumenty samosprávy obce Predmier a samosprávy VÚC Žilinský samosprávny kraj.

Odporúčanie realizácie navrhovanej činnosti v dokumentácii je odôvodnené nasledovnými skutočnosťami:

- Výstavba a prevádzka priemyselných objektov strojárkej výroby v priemyselnej zóne obce Predmier je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce.
- Ochrana vôd bude zabezpečovaná viacerými technickými opatreniami (vodohospodársky zabezpečené plochy, odlučovač ropných látok, akumulácia odpadových vôd a ich čistenie).
- Navrhovaná výrobná technológia je navrhovaná s dôrazom na minimalizovanie emisií do životného prostredia.
- Celkové technické riešenie, projektované parametre sú navrhnuté v súlade s platnými právnymi predpismi ochrany životného prostredia a zdravia ľudí.
- Na lokalite sa nachádza všetka potrebná infraštruktúra pre navrhovanú činnosť.
- Optimálne situovanie navrhovanej prevádzky z hľadiska priestorovo-dopravných požiadaviek.
- Realizáciou činnosti nedôjde k prekročeniu environmentálnych noriem kvality životného prostredia.

Pri plnení podmienok a navrhnutých opatrení počas výstavby priemyselných objektov strojárkej výroby a ich prevádzkovania nie sú reálne riziká významných negatívnych dopadov na obyvateľstvo a kvalitu životného prostredia.

V zmysle platnej legislatívy je užívateľ pracovných priestorov povinný rešpektovať a postupovať zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. Pokiaľ sa bude v prevádzke manipulovať s prípravkami, ktoré sú v zmysle platnej legislatívy klasifikované ako nebezpečné chemické faktory, účastník konania/prevádzkovateľ bude povinný predložiť orgánu na ochranu verejného zdravia (RÚVZ so sídlom v Žiline) na schválenie prevádzkového poriadku spolu s posudkom o riziku pre prácu s chemickými faktormi. Ďalej, zamestnávateľ/prevádzkovateľ bude povinný zabezpečiť hodnotenie zdravotného rizika, vypracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudku o riziku najneskôr do dvoch mesiacov od začatia svojej činnosti.

Účastníka konania **OSMOS s.r.o., Bratislava, IČO: 35 957 522** požiadal o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky „výroba výrobkov z plastov – výrobné, skladové a administratívne priestory“ so sídlom prevádzky v Bytči. Odborné zamestnankyne správneho orgánu vykonali obhliadku menovaných priestorov, z ktorej vyplynulo že účastník konania si nespĺnil povinnosť a nepredložil: - prevádzkový poriadok pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi, - posudok o riziku so zameraním na faktor pracovného prostredia „hluk“, - kategorizáciu prác zo zdravotného hľadiska. Na základe uvedeného RÚVZ predĺžil lehotu na vydanie rozhodnutia na dobu 60 dní odo dňa doručenia žiadosti o čom bol účastník konania upovedomený. Účastník konania požadované písomnosti predložil v lehote do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti. Pracovná činnosť účastníka konania je zameraná na výrobu výrobkov z plastov (výrobky do zariadení na osobnú hygienu – dávkovače na mydlá, dávkovače na papierové utierky a pod.). Pracovné priestory sú situované v prenajatých nebytových priestoroch jednopodlažného objektu napojeného na mestské inžinierske siete - kanalizácia, el. energia, plyn, verejný vodovod. Pitná voda je zabezpečená aj prostredníctvom aquamatov. Dispozičné členenie priestorov je nasledovné: skladová časť; výrobná hala s administratívnymi priestormi, ktoré pozostávajú z dvoch typizovaných obytných kontajnerov; kuchynka; šatne členené podľa pohlavia; zariadenia na osobnú hygienu členené podľa pohlavia; príručný sklad. Manipuláciu s bremenami zamestnanci vykonávajú vo vonkajšom prostredí vysokozdvížným vozíkom (VZV) na plynový pohon a vo vnútorných priestoroch elektrickým VZV a paletovým vozíkom. Zamestnávateľ predložil posúdenie rizika na prácu s bremenami so zaradením do 2. kategórie. Súčasťou skladovej haly je strojné vybavenie – mlyn, ktorý je zdrojom hluku v pracovnom prostredí. Služi na spracovanie – drvenie plastových výrobkov vyrobených vo výrobnéj hale účastníka konania. (Plastové komponenty od iných dodávateľov neodoberajú a nespracúvajú).

Jedná sa o činnosť mlyna cca 1 hodina/týždeň. Pri uvedenej činnosti sa striedajú 3 zamestnanci tzn. 1 zamestnanec je exponovaný hluku 90 – 95 dB po dobu 1 hodiny 1 x za 3 týždne. Na uvedenú prácu bol vyhotovený posudok o riziku so zaradením predmetnej práce do 2. kategórie vzhľadom na dĺžku expozície zamestnanca faktoru hluk. V prípade zvýšenia intenzity práce v porovnaní so súčasnou situáciou zamestnávateľ bude povinný zabezpečiť prehodnotenie posudku o riziku, súčasťou ktorého bude aj protokol o meraní hluku. Výrobná hala – zamestnanci tu vykonávajú pracovnú činnosť pri pracovných stoloch a obsluhu lisov. Pri uvedených prácach sa striedajú po cca 2 hodinách. Montážna práca spočíva manuálnej montáži výrobkov (klikovanie). Prácu zamestnanci vykonávajú v stoji pri lokálne dosvetlených pracovných stoloch. Práca je vykonávaná bez náradia max. s využitím noža. Obsluha lisov spočíva v odoberaní výliskov vychladených na cca 40°C z lisu, ich kontrole a následnom ukladaní do krabíc resp. vo vyradení nevyhovujúceho kusu (určený na drvenie v mlyne). Nastavovač nastavuje lis na ovládacom paneli pri lise, zadáva požiadavky na formy do lisu. Zariadenia pre osobnú hygienu pozostávajú z bloku typizovaných kontajnerov, kde sa nachádza kuchynka, šatne členené podľa pohlavia a zariadenia na osobnú hygienu členené podľa pohlavia. Na poschodí so samostatným vstupom je 1 kontajner, kde sa nachádzajú zariadenia na osobnú hygienu členené podľa pohlavia (WC pre mužov a ženy). Zariadenia na osobnú hygienu sú vybavené umývadlami, sprchami a WC kabínkami (pre mužov je k dispozícii aj pisoár).

V prevádzke v Bytči pracuje 28 zamestnancov v dvojzmennej prevádzke, 5 dní v týždni, 8 hodín v jednej zmene pričom zamestnanci majú ½ hodiny prestávku na obed. Účastník konania zabezpečuje stravovanie zamestnancov. Súčasne zamestnancom poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky. V priestoroch prevádzky sa nachádza lekárnička prvej pomoci. Prevádzka je označená zákazom fajčenia. Nebezpečné chemické látky a zmesi má účastník konania uložené na vyčlenenom mieste v zmysle platnej legislatívy. Nebezpečný odpad, ktorý vznikne v prevádzke bude účastník konania likvidovať prostredníctvom oprávnenej firmy k danej činnosti. Účastník konania predložil na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi. Súčasťou prevádzkového poriadku je aj posudok o riziku so zaradením prác v expozícii chemickým faktorom do prvej a druhej kategórie. **Účastník konania má zabezpečený primeraný zdravotný dohľad pre zamestnancov verejným zdravotníkom.**

Dňa 21.06. 2018 účastníka konania **OSMOS Tooling & Molding s.r.o., Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 51 280 442** požiadal o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky „výroba a úprava vstrekovacích foriem, strojárka činnosť – výrobné, administratívne priestory“ so sídlom prevádzky v Bytči. Súčasne požiadal o schválenie prevádzkového poriadku pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi v uvedenej prevádzke. Pracovná činnosť je zameraná na výrobu vstrekovacích foriem na plasty, úpravy foriem, výrobu nových náhradných dielov, leštenie foriem, mikronavaranie všetkých vodivých materiálov. Priestory prevádzky sú situované v prenajatých nebytových priestoroch jednopodlažného objektu napojeného na mestské inžinierske siete (kanalizácia, el. energia), zásobovanie vodou je zo studne. Pitná voda je zabezpečená prostredníctvom aquamatov. Dispozičné členenie priestorov je nasledovné: komunikačná chodba, administratívne priestory, zariadenia na osobnú hygienu, šatňa s kuchynkou, výrobná hala. Celková podlahová plocha využívaných priestorov predstavuje 342m². Zamestnanci v rámci technológie výroby vykonávajú obsluhu elektroerozívnych strojov; vstrekovacích strojov; vizuálnu kontrolu plastového výlisku; obsluhu 5 osového CNC obrábacieho centra; ošetrovanie a údržbu nástrojov, prístrojov a zariadení; vykonávanie jednoduchých opravárenských prác; evidenciu pracovných a technologických postupov; kompletizáciu nových vstrekovacích foriem; modifikáciu foriem na základe požiadaviek zákazníka; údržbu vstrekovacích foriem; dolícovanie a doladenie; leštenie; čistenie; konzervovanie vstrekovacích foriem; kontrolu výrobkov s použitím meracích zariadení; kontrolu funkčnosti formy a funkčnosti všetkých častí foriem účasť na skúškach foriem; kontrolu výrobkov s použitím 3D meracieho zariadenia; obsluhu CAM systému; tvorbu simulácií a NC kódov; optimalizáciu NC kódov. Zo strojného zariadenia zamestnanci pri práci používajú stroje a mechanizmy - elektroerozívne hĺbiaci stroj, CNC fréza 2 x (obrábanie v uzatvorenom priestore), drôtová rezačka riadená PC (rezanie drôtom vo vodnom

kúpeli – destilovaná voda), pásová píla, brúska, stojanová vrtačka, vstrekolis s prídavnými zariadeniami, ručné elektrické zariadenia, bežné ručné náradie. Na manipuláciu s bremenami je využívaný mostový žeriav s nosnosťou 2000kg a ručné paletové vozíky. V prevádzke účastníka konania pracuje 7 zamestnancov – mužov v jednozmennej prevádzke, 5 dní v týždni. Účastník konania zabezpečuje stravovanie zamestnancov. Súčasne zamestnancom poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky. V prevádzke zamestnanci používajú pri činnosti prípravky klasifikované podľa zákona NR SR č. 67/2010 Z. z. ako nebezpečné chemické látky a zmesi. Nebezpečné chemické látky a zmesi sú na vyčlenenom mieste

Pre prípad úniku nebezpečných chemických látok a zmesí zabezpečil zamestnávateľ na pracovisku nasávací materiál. Nebezpečný odpad, ktorý vznikne v prevádzke účastníka konania bude likvidovať prostredníctvom oprávnenej firmy k danej činnosti. Účastník konania predložil na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi.

V roku 2018 požiadala spoločnosť **ROLLPEX s.r.o., Považská Bystrica, IČO: 48 283 215** o uvedenie priestorov do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov s faktormi pracovného prostredia – hluk a nebezpečné chemické faktory. Pracovná činnosť účastníka konania je zameraná na výrobu výrobkov z papiera. Jedná sa predovšetkým o výrobu pokladničných pásov a plotrov, baliace činnosti, predaj a rozvoz. Priestory prevádzky sú situované na 1. nadzemnom podlaží v nebytových priestoroch objektu, ktorý je vo vlastníctve účastníka konania. Priestory prevádzky sú osvetlené prirodzene a umelo; vetrateľné prirodzene a vo vstavku v kotolni núteným spôsobom; vykurované. Podlaha prevádzky je spevnená, celistvá. Prevádzku tvorí expedično/baliace pracovisko, výrobná-skladová hala a 2 vstavy. Expedično/baliace pracovisko je situované pri vstupe do prevádzky. Nachádza sa tu balička. Na manipuláciu s výrobkami a tovarom pri expedícii a uskladňovaní je tu vysokozdvížený vozík (ďalej len VZV) na plynový pohon s radlicou. 1.vstavok situovaný pri vstupe slúži ako administratívny priestor – kancelária. Výrobná-skladová hala je od expedično/baliaceho pracoviska oddelená vrátami. V prvej časti je skladový priestor určený na skladovanie hotových výrobkov a vstupných komodít. Skladovanie je realizované na regáloch, paletách. Na manipuláciu s bremenami zamestnanci používajú 2 elektrické paletové vozíky a 2 elektrické VZV. Zo skladovej časti je vstup do stavebne oddeleného priestoru zariadení na osobnú hygienu WC kabínky oddelené podľa pohlavia, v druhej časti haly je organizačne vytvorený výrobný priestor. Vybavený je kompresorom a papierenskými strojmi – 3 ks. Na strojoch sa vyrábajú pásy a plotrove role. Každý stroj si vyžaduje obsluhu pracovníkom. Uvedené stroje sú zdrojom hluku v pracovnom prostredí. Na základe tohto RÚVZ požadoval predložiť meranie hluku v pracovnom prostredí.

2. vstavok je vo výrobnéj časti. Nachádzajú a tu dva vstup.

Prvý vstup vedie do miestnosti, ktorá slúži ako šatňa a súčasne ako denná miestnosť s vybavenou kuchynkou. Šatňový priestor je organizačne rozdelený na časť pre ženy a mužov. Rozdelenie bude dovybavené ešte rozdeľujúcim závesom.

Druhý vstup vedie do administratívno-skladového priestoru, ktorý nadväzuje na stavebne oddelenú kotolňu.

Administratívno-skladový priestor slúži na drobné administratívne práce a tlač etikiet.

V prevádzke účastníka konania pracuje 7 pracovníkov (2 stále zamestnankyne v administratíve a 5 SZČO – mužov, z toho 4 vo výrobe a 1 ako manipulačný pracovník).

Pracovná doba je nasledovná:

Dvojmenná prevádzka, 5 dní v týždni:

3. zmena od 06,00 hod. – do 14,00 hod

4. zmena od 14,00 hod. - do 22,00 hod

Účastník konania zabezpečuje stravovanie zamestnancov prostredníctvom stravných lístkov.

Zamestnávateľ zabezpečuje OOPP – odev, obuv, rukavice, ochranné okuliare.

V priestoroch prevádzky sa nachádza lekárnička prvej pomoci.

Prevádzka je označená zákazom fajčenia.

V priestoroch prevádzky zamestnanci účastníka konania používajú pri pracovnej činnosti prípravky klasifikované podľa zákona NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) ako nebezpečné chemické látky a zmesi.

Nebezpečné chemické látky a zmesi má účastník konania uložené na vyčlenenom mieste v zmysle platnej legislatívy (NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov).

Pre prípad úniku nebezpečných chemických látok a zmesí zabezpečil zamestnávateľ na pracovisku nasávací materiál.

Nebezpečný odpad, ktorý vznikne v prevádzke bude účastník konania likvidovať prostredníctvom oprávnenej firmy k danej činnosti.

Nakoľko na pracovisku účastníka konania zamestnanci pracujú s nebezpečnými chemickými látkami a zmesami (ďalej len zákon NR SR č. 67/2010 Z. z.) účastník konania predložil na schválenie prevádzkový poriadok pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi.

V priestoroch prevádzky zamestnanci vykonávajú pracovnú činnosť s využitím technológie, ktorá je zdrojom hluku. Účastník konania zabezpečil objektivizáciu faktoru hluk. Meranie vykonal Odbor laboratórnych analýz RÚVZ so sídlom v Žiline dňa 17.05. 2018. Na základe vykonaného merania bol vyhotovený protokol o meraní expozície hluku č. 23/18, z ktorého vyplynulo prekročenie dolnej akčnej hodnoty. Horná akčná hodnota prekročená nebola.

Na základe uvedeného účastník konania predložil prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii hluku, ktorý je vpracovaný v zmysle platnej legislatívy a obsahuje všetky náležitosti vrátane navrhnutých opatrení na ochranu zdravia zamestnancov.

Práca zamestnancov odboru PPL v regióne Žilina vo vzťahu k spoločnostiam, firmám, zamestnávateľom a zamestnancom a SZČO bola vykonávaná na odbornej úrovni, nezávisle, nestranne a rýchlo. Pokiaľ bola problematika z našej strany dôsledne vysvetlená, žiadatelia boli ústretoví a žiadosť bola vždy vybavená a patrične ukončená, prípadne predĺžená na ďalšie konanie. V praxi sa nám osvedčil v spoločnostiach zdravotný dohľad prostredníctvom PZS, verejným zdravotníkom, preto že náležite usmerňovali zamestnávateľov a pomáhali im s podkladmi potrebnými pre rozhodnutia a stanoviská, ktoré vydáva orgán na ochranu zdravia. V situácii s vybavovaním žiadostí o uvedenie priestorov do prevádzky, so schvaľovaním prevádzkových poriadkov, s absolvovaním skúšok na získanie osvedčenia pre prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, so žiadosťami o odborný posudok pre chránené pracoviská, opäť napomáhala informovanosť žiadateľov prostredníctvom elektronickej pošty a legislatívy zverejnenej na internete.

V rámci ŠZD sa prešetrovali podozrenia na vznik choroby z povolania v zmysle zaslaných žiadostí od špecializovaných pracovísk. Naďalej dochádza v regióne Žilina k narastaniu ochorení súvisiacich s výkonom prác s dg. DNJZ, a to najmä v automobilovom priemysle a v stavebníctve. Prešetrenie chorôb z povolania sa realizovalo v spolupráci s PZS, verejným zdravotníkom a so zamestnávateľom. V prípade zistených nedostatkov zo strany zamestnávateľa boli vykonávané nápravné opatrenia.

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2018 vykonaných cca **3210 konzultácií** s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ale aj ústnou či písomnou formou po kontakte so subjektom či občanom. Previerky boli zamerané na pracovné priestory, pracovnú činnosť, dodržiavanie bezpečnostných a zdravotných zásad pri práci, či spĺňajú fyzické osoby-podnikatelia, právnické osoby odbornú spôsobilosť pre danú činnosť. Naďalej sme sledovali činnosti, ktoré vykonávajú SZČO, do akej miery majú vypracované posudky a riziku a kategorizáciu prác, resp. ako majú s inými spoločnosťami uzatvorené dohody a kto je zodpovedný za pracovné prostredie, poskytovanie OOPP, prípadne zabezpečenie zdravotného dohľadu. Naďalej sme usmerňovali zamestnávateľov na dôsledky vplyvu práce na zdravie zamestnancov, s dôrazom na vznik choroby z povolania.

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2018 vykonaných 37 obhliadok a previerok v súvislosti s vytvorením chránených pracovísk. Z výkonu ŠZD RÚVZ vydal odborné stanoviská, ktoré následne slúžili pre ich zriadenie. Prevažne sa jednalo o chránené pracoviská pre pracovníkov so zníženou pracovnou schopnosťou s poškodením podporno-pohybového systému, s poruchou správania, s poškodením srdcovo-cievneho systému.

Aj v roku 2018 sme pri výkone v teréne kládli dôraz na to, či zamestnávateľa poskytujú svojim zamestnancom stravu, resp. akou formou, či je na pracoviskách zabezpečená lekárnička prvej pomoci, či zamestnávateľa zabezpečujú v pravidelných intervaloch preškoľovanie svojich zamestnancov na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci. Ďalej, či zamestnávateľ poskytuje zamestnancom adekvátne OOPP a či sleduje ich používanie v pracovnom prostredí.

V rámci ŠZD sme sledovali kvalitu pitnej vody na pracoviskách, dostupnosť pitnej vody pre zamestnancov, úroveň vybavenia a hygieny zariadení pre osobnú hygienu. Úroveň vybavenia a dodržiavania hygieny zariadení pre osobnú hygienu stúpila vo výrobnom aj nevýrobnom sektore. Súčasťou kolaudácií objektov a uvádzania priestorov do prevádzky, keď boli vybudované nové napojenia na zdroje pitnej vody, zamestnávateľa a prevádzkovatelia objektov museli predkladať protokol o kvalite pitnej vody priamo u spotrebiteľa.

Rezort poľnohospodárstva je naďalej v útlme. Pôvodné poľnohospodárske objekty sú rekonštruované a využívané na iné ako poľnohospodárske účely, prevažne na výrobné objekty prípadne skladové objekty.

Aj v tomto roku pokračovala intenzívna spolupráca v rámci jednotlivých oddelení na RÚVZ a týkala sa prevažne uvádzania priestorov do prevádzky, kde sme vykonávali spoločný dozor, schvaľovali sme prevádzkové poriadky, ktoré súviseli s pracovnou činnosťou uvádzanej prevádzky, vykonávali sme spoločné kontroly pri šetrení podnetov a sťažností. Tiež, v rámci úradu sme sa jednotlivé oddelenia odborne usmerňovali, ako postupovať v zmysle novely zákona č. 355/2007 Z.z.

V roku 2018 bola realizovaná spolupráca s inými správnymi orgánmi a štátnymi úradmi. Doručené podnety a sťažnosti boli vybavované v zmysle kompetencií ustanovených legislatívou. Ak sa jednalo o čiastočné šetrenia, jednotlivé body podnetov a sťažností boli preposielané príslušným správnym orgánom na došetrenie. Následne, sme sa ako štátne orgány vzájomne písomne informovali.

V r. 2018 sa zamestnanci odboru PPL zúčastnili spoločnej kontroly s Inšpektorátom práce v rámci SLIC. Vybratým závodom bol ELMAX, a.s. Žilina, ktorého pracovná činnosť je zameraná na výrobu, montáž, opravu a údržbu elektrických zariadení, zvaračské práce, povrchovú úpravu kovov a s tým súvisiaci maloobchod a veľkoobchod.

Výstupom z kontroly bola zápisnica s opatreniami na odstránenie nedostatkov, ktoré zamestnávateľ priebežne splnil.

Zamestnanci odborov PPL realizovali v rámci kraja Žilina 4 spoločné porady s IP Žilina, na ktorých sa prehodnocovala naša spoločná spolupráca, potvrdili sa pozitíva spolupráce a vytýčili sa ďalšie spoločné aktivity zamerané na ochranu zdravia pri práci. Nové návrhy boli pridelené pre jednotlivé odbory na RÚVZ v kraji a odborníkov IP Žilina tak, aby nedochádzalo k duplicite práce oboch štátnych orgánov.

V roku 2018 sme posudzovali vplyvy na životné prostredie v nasledovných stanoviskách **k zámerom a k integrovaným povoleniam:**

Zámery:

- „Povrchová úprava hliníkových výrobkov eloxovaním, linka II“ navrhovateľa ERIBA s.r.o. Maršová – Rašov 267, 013 51 Maršová - Rašov. Zámer bol vypracovaný spracovateľom ENGOM, s.r.o., Bytčická cesta 89, 010 09 Žilina pre užívateľa PRODCEN, s.r.o..
- Zariadenie na zber odpadov – prevádzka Lietavská Lúčka“ p.č. 711/2 k.ú. Lietavská Lúčka navrhovateľa METALIMPEX SLOVAKIA s.r.o., Coburgova 84, 917 02 Trnava,

IČO: 36009962. Zámer bol vypracovaný spracovateľom Ing. Dominika Ďurišová, OPŽP SK s.r.o., Horná Lehota 104, 027 41 Oravský Podzámok.

- „Plán čiastočnej likvidácie (technickej rekultivácie) lomu Turie“ p.č. KN - C 2613/1, 2613/2, 2613/3, 2613/4, resp. KN-E 1215, 2549, 1556/3,1558/6, 1558/7 v k.ú. Višňové navrhovateľa PK Doprastav, a.s., Kragujevská 11, 010 01 Žilina, IČO: 35 697 814. Zámer bol vypracovaný spracovateľom ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina.
- „Zariadenie na zhodnocovanie odpadov Žilina – Mojšova Lúčka“, pre navrhovateľa CESTY NITRA, a.s., Murgašova 6, 949 78 Nitra, IČO: 34 128 344.
- „Banská činnosť vykonávaná v dobývacom priestore Stráňavy – Polom – lom Polom, lom Kosová a haldy odpadového vápenca – navýšenie ťažby“, navrhovateľa DOBÝVANIE spol. s r.o., Stráňavy – Lom Polom, 013 25 Stráňavy, IČO: 36 372 463.
- „Zariadenie na zber a výkup odpadov“ v Žiline, v priemyselnej časti mesta na ulici Kamenná 8606/33C, pre navrhovateľa KAMETAL s.r.o., Kamenná 8606/33C, 010 01 Žilina, IČO: 46 640 193.
- „Logistické centrum pre potreby nakladania s kovovými odpadmi zo závodu KIA“, pre navrhovateľa KOVOZBER, s.r.o., Ul.Radlinského 28, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 31 633 404.
- „Spätná rekultivácia dočasne odnímanej pôdy na „Ťažbu štrkov v dobývacom priestore č.1 lokalita SIHOŤ, Kotešová - Oblazov“, navrhovateľa OBCHOD S PALIVAMI, s.r.o., Cesta k vodojemu 1178/52, 010 03 Žilina, IČO: 36 400 467.
- „Plán likvidácie časti lomu výhradného ložiska vápenca v dobývacom priestore Lietavská Lúčka na roky 2018 - 2025“, pre navrhovateľa STEINBRUCH Žilina s.r.o., Závodská cesta 24, Žilina, IČO: 51 157 161.
- „Suchý odber popola a škváry z kotlov ŽT“- upovedomenie o začatí konania vo veci vydania zmeny integrovaného povolenia – vyjadrenie, pre prevádzkovateľa Žilinská teplárenská, a.s., Košická č. 11, 011 87 Žilina, IČO: 36 403 032.
- „Elektrolytické ZN-Ni a eloxovanie“ - stanovisko k zámeru - zmena integrovaného povolenia pre prevádzku „Elektrolytické ZN-Ni a eloxovanie“ stavebného povolenia na stavbu „Osadenie Linky na povrchovú úpravu výrobkov – Výrobná-skladová hala Dhollandia Expanzia I.“ prevádzkovateľa PRODCEN, s.r.o., 013 51 Predmier 458, IČO: 36 714 640.
- „DYMOS SLOVAKIA SEAT PLANT ŽILINA“- upovedomenie o začatí konania vo veci vydania zmeny integrovaného povolenia – vyjadrenie pre prevádzkovateľa Hyundai Dymos Slovakia s.r.o., Bratislavská cesta 119, 010 01 Žilina, IČO: 47 746 122.

Stanoviská k zmene navrhovanej činnosti:

I/ „Výrobná skladová hala Z2 a skladová hala Z2a, priemyselný park Dolný Hričov“- stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti pre navrhovateľa: Erste Group Immorent Slovensko s.r.o., Tomášikova 48, 832 52 Bratislava, oprávneného na podnikanie na základe zápisu do obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo 16163/B, deň zápisu: 10.12.1997, s prideleným IČO: 35 734 507.

2/ „Rozšírenie zberu odpadov“- stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti pre navrhovateľa: FCC Slovensko, s.r.o., Bratislavská 18, 900 51 Zohor, oprávneného na podnikanie na základe zápisu do obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo 13406/B, deň zápisu: 25.02.1992, s prideleným IČO: 331 318 762.

Za rok 2018 sa v okrese Žilina a Bytča nevyskytli *mimoriadne ani havarijné situácie*.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v okrese Žilina a Bytča

Evidencia rizikových prác sa vykonávala programom ASTR_2011. V rámci ŠZD sa prehodnocovali vydané rozhodnutia na rizikové práce, v prípade 4. kategórie RP sa vydali nové prehodnotenú rozhodnutia. Zamestnávateľa predkladali aktuálne podklady: posudky o riziku, protokoly z objektívizácie faktorov pracovného prostredia, vykonané technické a technologické opatrenia, akékoľvek zmeny súvisiace s výkonom RP a pracovným prostredím. Pri výkone ŠZD sa sledovali výsledky a intervaly LPP vo vzťahu k práci, či zamestnávateľ plní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy v súvislosti s vyhlásenými RP, či zamestnávateľa majú zazmluvnené PZS a BTS.

V kategórii 3. a 4. rizikových prác je zaradených v **regióne Žilina a Bytča: 137 subjektov** (122 subjektov v 3. kat. prác + 15 subjektov v 4. kat. prác).

Kategória RP	Počet pracovníkov celkom	Z toho počet žien
3. + 4. kategória	5260	1968
3. kategória	5084	1933
4. kategória	176	36

Uvedené počty pracovníkov prezentujú niektorých zamestnávateľov zaevidovaných aj v 3. a vo 4. kat. prác.

Rozhodnutia na rizikové práce (RP) vydaných bolo 30 rozhodnutí

Počet rozhodnutí	Druh rozhodnutia
3	Rozhodnutia na vyradenie z 3. alebo 4. kat.
27	Rozhodnutia vyhlasujúcich RP

V roku 2018 sme neuložili žiadnu sankciu v súvislosti s povinnosťami zamestnávateľov voči zamestnancom na rizikových prácach (RP). Prevádzkovatelia spoločností respektíve zamestnávateľa aj v roku 2018 boli povinní postupovať v zmysle platnej legislatívy a predkladali posudky o riziku spolu s kategorizáciou prác a protokolmi, ktoré boli podstatné pri určovaní kategórií prác. V posudkoch o riziku boli okrem iného aj údaje o vykonaných technických a technologických opatreniach na pracoviskách, ergonomických opatreniach, o používaní ergonomických náradí a nástrojov, o organizačných zmenách pracovných procesov, ako rotácia činností na rizikových prácach s činnosťami, ktoré nie sú rizikové a o ďalších nových zmenách, ktoré mohli mať pozitívny dopad na zdravie zamestnancov.

Pri výkone ŠZD na rizikových pracoviskách sme vždy sledovali výsledky a intervaly vykonávania LPP vo vzťahu k práci, či si zamestnávateľ splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy v súvislosti s RP, či zamestnávateľa majú zabezpečený adekvátny zdravotný dohľad. Pri zistení nedostatkov na rizikových pracoviskách, boli uložené opatrenia, ktoré boli termínované, tie boli následne prešetrené a skontrolované.

Plnenie povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods.1 písm.l) zákona č.355/2007 Z.z. - v rámci evidencie podnikov (3. a 4. kategória prác) si túto povinnosť z celkového počtu 137 subjektov splnilo 93 subjektov.

Komentár k tabuľke 1a

Za rok 2018, bolo najviac exponovaných pracovníkov faktorom pracovného prostredia v 3. a 4. kategórii prác v **priemyselnej výrobe, v zdravotníctve a sociálnej pomoci, v stavebníctve.**

Komentár k tabuľke 1b

Najväčší počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce 3. a 4. kategórie naďalej evidujeme v odvetví **výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov**, ďalej v odvetví **zdravotníctvo, kde zároveň evidujeme najvyšší počet žien vykonávajúcich rizikové práce.** Tretím najviac zastúpeným odvetvím je odvetvie **výroba strojov a zariadení i.n..**

Komentár k tabuľke 1c

Naďalej sú najviac exponovaní pracovníci/zamestnanci zaradení do kategórie rizikových prác s faktorom **hluk**. Bol zaznamenaný výrazný nárast vo faktore **fyzická záťaž** a vo faktore **vibrácie**. Na 3. mieste je faktor **psychická pracovná záťaž**. Výrazný pokles exponovaných zamestnancov sme zaznamenali vo faktore **chemické látky a zmesi**.

V roku 2018 sme zaznamenali **výrazný nárast** exponovaných zamestnancov v odvetví výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov, s faktorom pracovného prostredia fyzická záťaž. Jedná sa o prevádzky súvisiace s výrobou automobilov (závod Kia Motors Slovakia, s.r.o., Teplička nad Váhom a prevádzky napojené na výrobný program uvedenej spoločnosti) => **nárast o 681 pracovníkov, z toho 262 žien**. Faktoru pracovného prostredia **fyzická záťaž** je z uvedeného počtu exponovaných **588 zamestnancov, z toho 169 žien**.

V roku 2018 zamestnávateľ **Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina** predložil návrh vo veci zaradenia prác do tretej kategórie a vo veci vyradenia prác z tretej do druhej kategórie. Návrh vo veci zaradenia prác do tretej kategórie sa týkal faktorov pracovného prostredia **„psychická pracovná záťaž“**, **„umelé optické žiarenie – laser“** a **„karcinogénne a mutagénne faktory – cytostatiká“**. Návrh vo veci vyradenia prác z tretej kategórie bol predložený pre faktor **„psychická pracovná záťaž“**.

Posúdenie **psychickej pracovnej záťaže** zdravotníckych zamestnancov FNŠP Žilina, bolo realizované v období mesiacov April – Júl 2018. Posúdenie psychickej záťaže vykonala zmluvná PZS a pozostávalo celkovo z realizácie troch štandardných metód:

6. *Metóda na hodnotenie psychickej pracovnej záťaže z hľadiska úrovne pracovných podmienok* - hodnotenie psychickej pracovnej záťaže podľa charakteristík práce a pracovného prostredia posúdenie bolo vykonané verejným zdravotníkom PZS, klinickým psychológom a psychológom,
7. *Metóda subjektívneho hodnotenie práce podľa MEISTERA* – hodnotenie psychickej pracovnej záťaže podľa charakteristík subjektívnej odozvy zamestnancov na záťaž – hodnotené dotazníkovou formou, distribútorom záznamových protokolov pre určené profesie bola vedúca sestra, príp. manažérka dennej zmeny, ktoré boli preškolené o správnom vyplňaní protokolov prostredníctvom verejného zdravotníka.
8. *Posúdenie senzorickej záťaže zamestnancov* – hodnotenie bolo vykonané verejným zdravotníkom PZS a to na pracoviskách, na základe predpokladu zvýšenej senzorickej záťaže zamestnancov.

Na základe výsledkov posúdenia psychickej pracovnej záťaž zmluvná PZS navrhla zamestnávateľovi opatrenia pre zníženie psychickej pracovnej záťaže zamestnancov.

Súčasťou posúdenia psychickej pracovnej záťaže boli protokoly o hodnotení psychickej pracovnej záťaže, senzorickej záťaže zamestnancov ako aj samotné odôvodnenie zaradenia každej charakteristiky práce a pracovného prostredia. *Na základe výsledkov hodnotenia boli jednotlivé pracovné činnosti (profesie) zaradené do príslušnej kategórie práce (1., 2. a 3. kategória) – RÚVZ so sídlom v Žiline vydal nové rozhodnutie vo veci veci zaradenia prác do tretej kategórie a vo veci vyradenia prác z tretej do druhej kategórie.*

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

V roku 2018 sme pri výkone ŠZD zistili, že subjekty majú pre svojich zamestnancov zabezpečený zdravotný dohľad v zmysle platnej legislatívy a to prostredníctvom PZS, prípadne verejného zdravotníka.

Všetky subjekty, ktoré majú vyhlásené rizikové práce, si túto povinnosť splnili a mali zabezpečený zdravotný dohľad prostredníctvom PZS.

Kvalitu služieb poskytovaných prostredníctvom PZS sme zisťovali cez zamestnávateľov pri výkone ŠZD. Hodnotili sme predkladané posudky o rizikách, súčasťou ktorých boli protokoly o objektivizácii faktorov pracovného prostredia. V teréne sme v spoločnostiach zistili, že pracovníci PZS vykonávali pravidelne odborné prednášky a školenia v rámci zdravia pri práci, práce s faktormi pracovného prostredia, poskytovania predlekárskej prvej pomoci.

Pracovníci PZS sa vo väčšine prípadov aktívne zúčastňovali šetrení chorôb z povolania na pracoviskách a odborne prispievali svojimi vypracovanými podkladmi, ktoré urýchlili vypracovanie hygienického prieskumu.

Pracovníkov PZS sme naďalej odborne usmerňovali a navzájom spolupracovali v oblasti hodnotenia faktorov pracovného prostredia. Zamestnávatelia boli ohľadom svojich povinností informovaní už od pracovníkov PZS.

V roku 2018 sme vykonali v rámci ŠZD kontrolu plnenia povinností PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom, ako vyplynulo z pracovnej porady členov poradného zboru hlavnej odborníčky HH SR pre PPLaT konanej v Betliari 07. - 08.11.2017. Skontrolovali sme PZS Žilpo, s.r.o. a PZS KRANKAS s.r.o. Výsledky kontrol s náležitými podkladmi sme zaslali na ÚVZ SR odbor PPLaT do Bratislavy.

Komentár k tabuľkám č. 13a, 13b, 13c:

Celkový počet subjektov, ktoré majú zabezpečený zdravotný dohľad vlastnými zamestnancami –tímom PZS v roku 2018 bol 1. Samostatne lekárom malo zabezpečený zdravotný dohľad 8 subjektov. Samostatne verejným zdravotníkom nemal zabezpečený zdravotný dohľad žiadny subjekt.

Zabezpečenie zdravotného dohľadu dodávateľským spôsobom – tímom PZS (viď. tab 13b) malo 241 subjektov. PZS dodávateľským spôsobom – lekárom nemal zabezpečený zdravotný dohľad žiadny subjekt. PZS dodávateľským spôsobom - verejným zdravotníkom malo zdravotný dohľad zabezpečených 137 subjektov.

V roku 2018 počet subjektov, ktoré nemajú vyhlásené RP a nemali zabezpečený zdravotný dohľad bolo 144. Jedná sa o subjekty, ktoré dozorujú a uvádzali do prevádzky iné oddelenia v rámci RÚVZ ako HŽP, HP, EPID, HDM.

V subjektoch, kde sú vyhlásené RP sa nevyskytol ani jeden bez zabezpečeného zdravotného dohľadu.

V roku 2018 správny orgán neuložil žiadnu sankciu z dôvodu zabezpečenia PZS a činnosťou PZS.

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

Na RÚVZ so sídlom v Žiline bolo v roku 2018 doručených 25 žiadostí na prešetrenie pracovných podmienok a spôsobu práce z dôvodu podozrenia na chorobu z povolania.

Z r. 2017 boli do r. 2018 prenesené 4 žiadosti na prešetrenie pracovných podmienok a spôsobu práce z dôvodu podozrenia na chorobu z povolania.

Z celkového počtu doručených žiadostí boli 4 žiadosti odstúpené Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (MDVaRR SR) nakoľko sa v 3 prípadoch jednalo o zamestnancov, ktorí pracovnú činnosť vykonávali pri výstavbe železničných tratí, diaľnic a tunelov. V 1 prípade sa jednalo o pracovníčku pošty.

Prešetrených bolo celkovo v regióne Žilina a Bytča 23 návrhov na chorobu z povolania.

Z 23 prešetrených podozrení na chorobu z povolania bolo prešetrovaných **18 x DNJZ** (z toho 3x položka č. 29, 10x položka 29-2, 1x položka 29-3, 4x položka 29-4.); **4 x vibrácie** (1x položka 28, 3x položka 28-3); **1x kožné ochorenie** (položka 22-17); **1x porucha sluchu z hluku**; **1x alergická choroba HDC**, **1x iné poškodenie zdravia**, **1x nádorové ochorenie vznikajúce vplyvom chemických karcinogénov (carcinoma sarcomatoides plicae volaris l.dx.)**.

Uvedené položky sa riešili nasledovne:

- samostatne tzn. v jednom návrhu na chorobu z povolania bola u prešetrovaného pacienta stanovená len jedna diagnóza napr. položka 29 – DNJZ
- kombinovane tzn. v jednom návrhu na chorobu z povolania boli u jedného pacienta stanovené 2 resp. 3 diagnózy napr. položka 29 aj položka 28.

Nadalej prevažujú podozrenia na vznik choroby z povolania u činností vykonávaných na pracovných linkách, kde je vnútená pracovná poloha, monotónnosť práce, nadiktované tempo práce a nedostatok času na zotavenie.

2 žiadosti na prešetrenie boli prenesené do r. 2019.

Najčastejšie problémy v súvislosti s prešetrovaním ChzP ostávajú nezmenené:

Opäť medzi problémy, ktoré vznikajú pri šetrení podozrení na ChzP bola nedostupnosť k podkladom a relevantnej dokumentácii. Ešte väčším nedostatkom bolo šetrenie ChzP u zamestnancov, ktorí boli pracovne vyslaní do zahraničia. Slovenský zamestnávateľ nám predkladal podklady a časové snímky šetrených profesií, ktoré boli zmapované na území SR, pri modelových situáciách. Vzhľadom k tomu, že sme nemali možnosť vidieť pracoviská v zahraničí, boli sme nútení sa opierať len o profesie vyskytujúce sa na Slovensku. Keďže vieme, že pracovné prostredie, pracovná činnosť, mikroklimatické podmienky a pracovná atmosféra majú markantný dopad na výsledok šetrenia ChzP, nie vždy výsledok sa mohol stotožňovať so skutočnosťou.

V regióne Žilina je dominantný automobilový priemysel. Práca v spoločnostiach, ktorá sa zaoberá výrobou automobilov je prevažne práca na výrobných linkách. Je to práca jednostranná, monotónna, veľakrát nadmerná, s vnúteným pracovným tempom. Pri šetrení ChzP s dg. DNJZ sme sa stretli s prekročením limitov fyzickej pracovnej záťaže, prevažne na takýchto pracoviskách. Z uvedeného dôvodu bolo veľmi dôležité, aby pri šetrení ChzP boli predkladané dôsledné a erudované hodnotenia tejto záťaže. Kvalita poskytovaných informácií bola v roku 2018 na vyššej úrovni, čo môžeme prisudzovať lepším znalostiam danej problematiky hodnotiteľov.

5. Choroby z povolania

V roku 2018 nadalej prevažovali ChzP - DNJZ.

V r. 2018 sme zaznamenali nárast žiadosti na prešetrenie návrhov na choroby z povolania v stavebníctve. Jedná sa o profesie tunelár, stavebný robotník, ktorí vykonávali prácu v právnom subjekte TuCON, s.r.o. a Doprastav, a.s.. Pri prešetrovaní prác a spôsobu výkonu práce u daného zamestnávateľa sme zistili, že štátny zdravotný dozor spojený aj s vyhlasovaním rizikových prác v uvedených právnych subjektoch na pracoviskách tunelov vykonáva MDVaRR SR. Na základe uvedeného sme ďalšie návrhy na ChzP odstúpili na prešetrenie MDVaRR SR.

Druhým najčastejšie sa opakujúcim subjektom kde zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline vykonávali prešetrovanie návrhov na ChzP bol automobilový závod KIA Motors Slovakia, s.r.o., za ktorým nasledovali právne subjekty opätovne zamerané na výrobu automobilových komponentov ako Mobis Slovakia, s.r.o., ktorý vyrába nápravy, masky a pod.; PHA, s.r.o., ktorý vyrába dverové moduly a Adient Slovakia, s.r.o., ktorého výroba je zameraná na výrobu automobilových sedadiel, stropných panelov a stredových konzol do automobilov.

Vzhľadom k tomu, že v automobilovom priemysle sa jedná prevažne o práce, ktoré majú vnútené pracovné tempo s prestávkou na zotavenie podľa toho, ako to dovoľuje práca na linkách, v niektorých prípadoch to môže mať negatívny dopad na zdravie.

Pri prešetrovaní ChzP a vypracovávaní hygienickej anamnézy v rámci ŠZD je zamestnávateľ upozornený na vykonanie nápravných opatrení na zníženie negatívnych vplyvov z výkonu práce. Po spolupráci s PZS alebo s verejným zdravotníkom nám predkladajú zamestnávateľia návrhy opatrení na zníženie negatívnych vplyvov z faktorov pracovného prostredia. V prípadoch, kde si technológia vyžaduje určité postupy, sú navrhované rotácie pracovníkov počas pracovnej zmeny, napr. po 2 hodinách práce fyzickej námahy nasleduje práca, ktorá je fyzicky nepreťažujúca, napr. sa jedná o prácu vizuálnej kontroly a pod.. Tiež, riešia zníženie expozície z faktoru fyzickej pracovnej záťaže navýšením pracovníkov/operátorov na danú prácu, čím sa zníži expozícia na jedného pracovníka.

V právnom subjekte PHA Slovakia, s.r.o. boli PZS navrhnuté relaxačné cvičenia, ktoré boli zavedené do pracovného režimu. Súčasne sú zamestnancom poskytované ortézy na ruky.

Pri výkone ŠZD, ak sa jedná o profesiu a činnosť s faktorom pracovného prostredia fyzickej pracovnej záťaže, zamestnávateľ je vždy povinný predkladať hodnotenie tohto faktoru pracovného prostredia a následne v rámci pojednávania na úrade sa prejednávajú navrhnuté opatrenia.

Šetrenie CHzP sa vykonáva v spolupráci s pracovníkmi PZS, VZ resp. BTS.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Celkom vydaných rozhodnutí pre v.tox. I. a tox.I.	0
Z celkového počtu rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky + schválenie prevádzkového poriadku s chem. faktorom	48
Z celkového počtu len rozhodnutia na schválenie prevádzkových poriadkov s chem. faktorom	23

V roku 2018 bolo vykonaných **120 previerok**. Previerky boli zamerané prevažne na uvedenie priestorov do prevádzky (zároveň boli schvaľované prevádzkové poriadky pre manipuláciu s nebezpečnými chemickými látkami a zmesami). Kontrolované boli aj pracoviská u subjektov, ktorí už sú uvedení do prevádzky, však požiadali o schválenie prevádzkového poriadku na manipuláciu s chemickými faktormi a karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi pracovného prostredia. Vykonávali sa previerky ohľadom manipulácií s toxickými a karcinogénnymi látkami tiež v súvislosti s kontrolou rizikových pracovísk a v súvislosti so šetrením chorôb z povolenia.

Hodnotili sme odbornosť a správnosť vypracovania prevádzkových poriadkov, tak ako si to vyžaduje legislatíva, vrátane správnosti klasifikácie látok a zmesí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS. Tiež sme sledovali, aby v zmysle tohto nariadenia boli zamestnanci oboznámení s KBÚ a o expozičných scenároch. Upozorňovali sme zamestnávateľov na nedostatky, ktoré musel odstrániť a doplniť. Spoločnosti, ktoré už mali schválené PP na nebezpečné chemické faktory predkladali aktualizované PP. Spoločnosti, v ktorých sa manipuluje s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, museli mať zodpovedného pracovníka, ktorý má platné osvedčenie pre manipuláciu s týmito látkami. Sledovali sme platnosť osvedčení pre prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami a či oprávnení zamestnanci absolvovali akreditovanú odbornú prípravu. Tiež, v rámci previerok v takýchto subjektoch boli kontrolované akreditované odborné prípravy pre manipuláciu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami

Počet vydaných osvedčení celkom v kraji ZA + mimo kraj ZA	44
Počet vydaných osvedčení <u>z praxe</u> v kraji ZA + mimo kraj ZA	27
Počet vydaných osvedčení <u>po vykonaní skúšky</u> kraji ZA + mimo kraj ZA	17

Bolo vykonaných 8 skúšok.

Počet vydaných osvedčení z regiónu Žilina	17
Počet vydaných osvedčení z regiónu Čadca	4
Počet vydaných osvedčení z regiónu Martin	9
Počet vydaných osvedčení z regiónu Liptovský Mikuláš	6
Počet vydaných osvedčení z regiónu Dolný Kubín	1

Bolo vykonaných 17 skúšok.

RÚVZ so sídlom v Žiline vydal celkom 44 osvedčení.

Pre regióny v ZA kraji bolo vydaných 37 osvedčení.

Pre regióny mimo ZA kraj bolo vydaných 7.

V rámci ŠZD sa kontrolovalo uskladnenie, manipulácia s chemickými faktormi a spôsob likvidácie obalov s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi bolo súčasťou rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky.

DDD činnosť v regióne Žilina a Bytča:

Počet oznámení zaslaných na RÚVZ	87
Počet prevádzok, v kt. sa činnosť vykonala	211

Uvedené výkony realizovalo celkom 13 subjektov.

V našom regióne nebola v roku 2018 zaznamenaná žiadna mimoriadna situácia ani havária.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

V roku 2018 **nebolo vydané** nové rozhodnutie na vyhlásenie RP s faktorom karcinogénnym a mutagénnym.

Azbest: - V roku 2018 požiadalo 49 subjektov RÚVZ so sídlom v Žiline o súhlas na odstraňovanie materiálov zo stavieb, ktoré obsahujú azbest a zároveň bolo vydaných 49 rozhodnutí na manipuláciu s azbestom. V roka boli prešetrené 4 **podnety** (1 opodstatnený – likvidácia strešnej krytiny; 1 neopodstatnený, 1 odstúpený na doriešenie Obecnému úradu, jednalo sa o fyzickú osobu – občana; 1 odstúpený Mestskému úradu ZA – eternitový odpad na MHD zástavke) z dôvodu manipulovania s azbestom. Občania SR si uvedomujú negatívny dopad azbestového vlákna na zdravie človeka a rekonštrukcie pôvodných objektov v súvislosti s výskytom azbestu im realizujú oprávnené spoločnosti.

V roku 2018 bolo vydané 1 nové rozhodnutie na manipuláciu s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

V roku 2018 bolo posúdených 101 odborných stanovísk. Početnú časť **odborných stanovísk** tvorili stanoviská k projektovým dokumentáciám, posudzovanie potrebné k integrovanému povoleniu, stanoviská k zmene navrhovanej činnosti.

37 stanovísk bolo vydaných k zriadeniu chráneného pracoviska. Počet zamestnancov so ZPS na kontrolovaných CHP v roku 2018 bolo 60, z toho 25 mužov a 35 žien. Vykonali sme 37 obhliadok, na základe ktorých RÚVZ vydal odborné stanoviská. U pracovníkov so ZPS prevládali diagnózy: práca so sníženou schopnosťou duševne chorých a s poruchou správania, s poškodením

podpornopohybového systému a s poškodením srdcového systému. Na ChP boli vykonané aj ciele opakované previerky pracovných podmienok.

V rámci **iných činností** v roku 2018 zamestnanci PPL pri RÚVZ so sídlom v Žiline vykonali 17 odberov vzoriek vôd.

V roku 2018 odbor PPL neriešil žiadnu sťažnosť.

V r. 2018 bolo na RÚVZ so sídlom v Žiline odbor PPL doručených **34 podnetov**:

- **opodstatnených: 10**
- **neopodstatnených: 9**
- **odstúpených: 14 podnetov**
- **v šetrení: 1**

Pri prešetrovaní podnetov sme mali situácie kedy v jednom podnete bolo viac bodov na prešetrenie a nie všetky bol z hľadiska miestnej alebo vecnej príslušnosti oprávnený riešiť RÚVZ. Na základe uvedeného sme podnet prešetrili len v bodoch v rámci našich kompetencií a v prešetrovaných bodoch sme sa vyjadrili, či bol podnet opodstanený. Ostatné body podnetu sme odstúpili na prešetrenie miestne a vecne príslušnému správne orgánu.

Vyskytli sa aj situácie kedy sme v jednom podnete prešetrovali viacero bodov a nastali aj situácie kedy v určitých bodoch bol podnet opodstatnený a v určitých bodoch opodstatnený nebol.

V roku 2018 sme šetrili 3 podnety, ktoré boli iniciované odborovými organizáciami v danom subjekte (Kia Motors Slovakia s.r.o. - 2 podnety, SUNGWO HITECH Slovakia s.r.o – 1 podnet). Pri šetrení a na ústnych pojednávaniach, ktoré sa konali na pôde RÚVZ Žilina boli prítomní zástupcovia Odborov, zamestnávateľa a zazmluvnenej PZS. Predmetom podnetov boli nevyhovujúce pracovné podmienky a nedostatok informovanosti odborov od zamestnávateľa ohľadom objektivizácie faktorov pracovného prostredia. Po prešetrovaní sme zistili, že len v určitých bodoch boli podnety opodstatnené.

Ďalšie podnety boli zamerané hlavne na chov hospodárskych zvierat, nevhodnú manipuláciu s azbestom resp. na manipuláciu so stavebným materiálom pripomínajúcim azbest, na nevhodné mikroklimatické podmienky na pracoviskách (záťaž teplotou) predovšetkým v čase mimoriadne horúcich dní, na nadmerný hluk z prevádzok, na pôsobenie chemických látok z prevádzok.

Vyskytli sa tiež podnety, ktorých zameranie bolo na nevhodné pracovné priestory, nevhodné pracovné postupy a na neposkytovanie údajov o hodnotení zdravotného rizika zamestnancom.

9. Podpora zdravia pri práci

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2018 vykonaných cca **3210** konzultácií s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ale aj ústnou či písomnou formou. Previerky boli zamerané na pracovné prostredie, pracovnú činnosť, dodržiavanie bezpečnostných a zdravotných zásad pri práci, či spĺňajú fyzické osoby-podnikatelia, právnické osoby odbornú spôsobilosť pre danú činnosť, či absolvovali povinnú akreditovanú odbornú prípravu a pod.. Naďalej sme sledovali činnosti, ktoré vykonávajú SZČO, do akej miery majú vypracovaný posudok a riziku a kategorizáciu prác, resp. ako majú s inými spoločnosťami uzatvorené dohody a kto je zodpovedný za pracovné prostredie, poskytovanie OOPP, prípadne zabezpečenie zdravotného dohľadu. Naďalej usmerňujeme zamestnávateľov na dôsledky vplyvu faktorov pracovného prostredia na zdravie zamestnancov, s dôrazom na možný vznik choroby z povolania.

Pri výkone ŠZD u zamestnávateľov boli nami kontrolované výstupy a podklady, ktoré vypracovali PZS, verejní zdravotníci.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Odborné prednášky:

- epidemiologicky závažná činnosť (9 x)

- akreditovaná odborná príprava s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (5 x)
- akreditované školenie bezpečnostných technikov – 6 prednášok
- štúdium MPH – verejné zdravotníctvo – 20 hodín
- Martin, Martinské dni verejného zdravotníctva – 1 aktívna účasť
- Nový Smokovec, Medzinárodná konferencia – Dni pracovného lekárstva a toxikológie – 1 aktívna účasť

Besedy so žiakmi ZŠ, SŠ

- X. Zdravý životný štýl a civilizačné ochorenia – prednášky na gymnáziách (4x), Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Žiline (2x)

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Bratislava, Terminál Horný Hričov:

Dňa 27.06.2018 vykonali odborní zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline v rámci ŠZD obhliadku v subjekte Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, prevádzka Terminál Horný Hričov. Uvedená kontrola bola vykonaná na základe koordinačnej porady orgánov štátnej správy pre vykonanie kontroly v menovanej spoločnosti. Koordinačnej porady konanej dňa 13.06.2018 sa zúčastnili aj zástupcovia RÚVZ so sídlom v Žiline. Subjekt Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, prevádzka Terminál Horný Hričov má vydané kladné rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku pre prácu s chemickými faktormi.

Prevádzka Terminál Horný Hričov je napojená na vlastný vodný zdroj – studňu. Starostlivosť o vodný zdroj (úprava vody) je zabezpečená dodávateľsky. Protokol o kvalite vody (odber vody vykonaný dňa 09.03.2018) bol predložený v čase kontroly dňa 27.06.2018. Prevádzkovateľ zabezpečuje vykonanie rozboru pitnej vody akreditovanou spoločnosťou. *Zodpovedný pracovník (vodohospodár) je zdravotne a odborne spôsobilý na výkon práce podľa NV SR č.337/2006 Z.z. o podrobnostiach o prevencii a kontrole prenosných ochorení.*

Prevádzkovateľ je povinný riadiť sa v prípade havárie havarijným plánom tak, aby nedošlo k úniku škodlivých látok do podzemných vôd.

Nakoľko sa v prevádzke Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Terminál Horný Hričov pracuje s látkami, ktoré sú klasifikované ako toxické, je na pracovisku odborne spôsobilá osoba pre prácu s toxickými látkami a prípravkami, ktorá má vydané platné osvedčenie pre prácu s toxickými látkami a prípravkami.

V prevádzke Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Bratislava, Terminál Horný Hričov vykonávajú svoju činnosť aj externé firmy dodávateľským spôsobom.

Pri obhliadke pracoviska Terminál Horný Hričov, IČO: 36 366 862 vykonanej dňa 27.06.2018 podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neboli zistené v menovanom právnom subjekte nedostatky.

12. Personalistika

V r. 2018 od januára do novembra vykonávalo prácu na odbore PPL 5 pracovníčok. V novembri r. 2018 nastúpila do práce pracovníčka po dlhodobej PN.

13. Tabuľky č. 1-15

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	56	1	8	1	64	2
B	Ťažba a dobývanie	74	0	17	0	91	0
C	Priemyselná výroba	3319	775	150	34	3469	809
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovanie odpadov	8	0	1	0	9	0
F	Stavebníctvo	215	23	0	0	215	23
G	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	33	0	0	0	33	0
H	Doprava a skladovanie	49	15	0	0	49	15
J	Informácie a komunikácia	9	1	0	0	9	1
P	Vzdelávanie	32	28	0	0	32	28
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1235	1063	0	0	1235	1063
R	Umenie , zábava a rekreácie	35	10	0	0	35	10
S	Ostatné činnosti	19	17	0	0	19	17
	SPOLU	5084	1933	176	35	5260	1968

Tabuľka č. 1b

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
1	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	7	1	7	1	14	2
2	Lesníctvo a ťažba dreva	49	0	1	0	50	0
8	Iná ťažba a dobývanie	74	0	17	0	91	0
10	Výroba potravín	46	15	0	0	46	15
11	Výroba nápojov	97	16	0	0	97	16
13	Výroba textilu	60	50	45	28	105	78
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	6	0	0	0	6	0
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	157	10	33	1	190	11
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	133	38	5	0	138	38
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	55	1	9	0	64	1
24	Výroba a spracovanie kovov	68	0	0	0	68	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	147	5	5	0	152	5
28	Výroba strojov a zariadení i.n.	519	174	0	0	519	174
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1789	433	53	5	1842	438
31	Výroba nábytku	106	15	0	0	106	15
32	Iná výroba	136	18	0	0	136	18
38	Zber, spracúvanie a likvidácia, odpadov, recyklácia materiálov	8	0	1	0	9	0
43	Špecializované stavebné práce	215	23	0	0	215	23
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	31	0	0	0	31	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	0	0	0	2	0
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	5	0	0	0	5	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	44	15	0	0	44	15
63	Informačné služby	9	1	0	0	9	1
85	Vzdelávanie	32	28	0	0	32	28
86	Zdravotníctvo	1002	844	0	0	1002	844
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	233	219	0	0	233	219
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	33	10	0	0	33	10
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	2	0	0	0	2	0
96	Ostatné osobné služby	19	17	0	0	19	17
	SPOLU	5084	1933	176	35	5260	1968

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	50	47	0	0	50	47
Fyzická záťaž	1092	315	0	0	1092	315
Hluk	2536	459	139	33	2675	492
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	182	139	0	0	182	139
Chemické látky a zmesi	781	207	43	2	824	209
Ionizujúce žiarenie	141	76	0	0	141	76
Optické žiarenie	15	13	0	0	15	13
Psychická pracovná záťaž	997	868	0	0	997	868
Vibrácie	299	66	12	0	311	66
Záťaž teplom a chladom	85	27	0	0	85	27

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
1. stupeň	2. stupeň	3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	6	6	0	0	6	6
	Tuberkulóza	44	41	0	0	44	41
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	81	11	0	0	81	11
	Dynamická záťaž	2	0	0	0	2	0
	Práca s bremenami	151	18	0	0	151	18
	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	896	287	0	0	896	287
Hluk	Impulzový	1	0	0	0	1	0
	Premenný	2535	459	116	14	2651	473
	Ustálený	0	0	23	19	23	19
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	141	76	0	0	141	76
Optické žiarenie	Laser	15	13	0	0	15	13
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	997	868	0	0	997	868
Vibrácie	Prenášané na ruky	229	38	1	0	230	38
	Miestne	70	28	0	0	70	28
	Prenášané na celé telo	0	0	11	0	11	0
Záťaž teplom	Záťaž teplom	15	3	0	0	15	3

a chladom							
	Závaž chladom	70	24	0	0	70	24

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	58	37	0	0	58	37
dermatotropné	48	2	0	0	48	2
dráždivé	392	240	15	0	413	240
chemické karcinogény	176	136	0	0	176	136
jedovaté - toxické	42	37	0	0	42	37
mutagény	135	101	0	3	135	101
pevné aerosóly	516	68	35	0	551	71
látky poškodzujúce reprodukciu	137	102	0	0	137	102
veľmi jedovaté – veľmi toxické	2	1	0	0	2	1
žieravé	44	36	0	0	44	36

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
<ul style="list-style-type: none"> Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. 			
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky 	91		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu 	82		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia 	-		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín 	-		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku 	1		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb 	51		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie 	30		
<ul style="list-style-type: none"> o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov 	-		
<ul style="list-style-type: none"> ostatné 			
Spolu:			
<ul style="list-style-type: none"> Rozhodnutia - pokyny - opatrenia 			
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
<ul style="list-style-type: none"> k územným plánom a k návrhom na územné konanie 	24		
<ul style="list-style-type: none"> k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb 	38		
<ul style="list-style-type: none"> k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou 	1		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	220
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	-
Šetrenie petícií	-
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	23
Odborné stanoviská (expertízy)	101
Konzultácie	3210
Poradenstvo - individuálne	2537
- skupinové	7
Iné činnosti – odbery vzoriek vôd	17

Tabuľka č.4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Žilina	17	27	44	0

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom – RÚVZ Žilina					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Azbest	K 1A	89	0	22
2.	Práca s cytostatikami	proces s rizikom chemickej karcinogenity	121	105	1
3	Práca s expozíciou prachu z tvrdého dreva	proces s rizikom chemickej karcinogenity	3	0	1
4	benzo(a)pyrén	K 1B; M 1B	36	7	2
5	formaldehyd	K 1B	32	29	2
6	fenol	M 2	15	7	1
7	Fenolftaleín indikátor ACS, Reag. Ph Eur	K 1B; M 2	6	6	1
8	Kyvetový test – fotometrická metóda 300-3500mg/l spectroquant R	K 1B; M 1B			

V roku 2018 sa 15 organizácií zúčastnilo na likvidácii azbestu, s celkovým počtom 46 exponovaných mužov. Celkový počet akcií odstraňovania azbestu bol 49.

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	49
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	49

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	4	3250 eur
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	177,60 eur
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Komentár k tabuľke č.6:

- RÚVZ so sídlom v Žiline vydal:

- 4 rozhodnutia o uložení pokuty za iný správny delikt podľa § 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z. v nasledovných spoločnostiach:

MGM Žilina, s.r.o. - za neuvedenie priestorov do prevádzky "štiepanie biomasy", nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika, nesplnenie povinnosti kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania zdraviu škodlivých faktorov. - *sankcia udelená vo výške 450 eur (zaplatená)*

Miloš Borovička – Drevotrans, Štiavnik - za neuvedenie priestorov do prevádzky "drevozárstvo" - *sankcia udelená vo výške 400 eur (zaplatená)*

Miroslav Babík – MBSTAV, Žilina - za odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavby bez oprávnenia, za nezabezpečenie technických, organizačných alebo iných opatrení na ochranu zdravia zamestnancov pripráci s azbestom - *sankcia udelená vo výške 2 000 eur (nezaplatená)*

Stanislav Hodás – HOSPOL, Rosina – kamenárska dielňa - za neuvedenie priestorov do prevádzky "kamenárstvo", nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika - *sankcia udelená vo výške 400 eur (zaplatená)*

pozn.:

- v roku 2018 bola zaplatená sankcia udelená pre subjekt MIDAMI, s.r.o., Bratislava, prevádzka Žilina v roku 2016 v celkovej výške 500 eur.

- 1 rozhodnutie o náhrade nákladov podľa § 58 zákona č. 355/2007 Z. z.:

Scheidt & Bachmann Slovensko s.r.o., Žilina – náhrad nákladov za meranie mikroklimatických podmienok v pracovnom prostredí vo výške 400 eur (zaplatené)

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu) ¹	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu) ²	Kontrolné listy	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Poznámky
	rozhodnutí	stanovísk				(aké, koľko)	(aké, koľko)	(aké, koľko)	(napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
Žilina	0	37	37	37	60	0			
						P-50			

Vysvetlivky:
 CHP – chránené pracoviská
 ZP – zdravotne postihnutie
 Kontrolné listy:
 A - azbest, B - biologické faktory, C – chemické faktory, H – hluk, K – karcinogénne a mutagénne faktory, N –

neionizujúce žiarenie, P – psychická pracovná záťaž, R – bremená, V – vibrácie,

Z – zobrazovacie jednotky

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Žilina	-	-	20	20	-	-	50	-	-	20

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v r. 2018

<i>Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov</i>						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	-	5	-	-	-	5
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	-	29	5	-	-	34
FO – slobodné povolanie	-	8	4	-	-	12
FO – poľnohospodárska výroba	-	1	-	-	-	1
Fyzické osoby spolu	-	43	9	-	-	52
Verejná obchodná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Spoločnosť s ručením obmedzeným	-	124	69	39	48	280
Komanditná spoločnosť	-	-	1	-	-	1
Nadácia	-	-	-	-	-	-
Nezisková organizácia	-	-	1	-	-	1
Akciová spoločnosť	-	1	14	29	14	58
Družstvo	-	1	1	-	-	2
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-	1	-	-	-	1
Štátny podnik	-	1	-	20	-	21
Národná banka Slovenska	-	-	-	-	-	-
Banka – štátny peňažný ústav	-	-	-	-	-	-
Rozpočtová organizácia	-	-	-	11	-	11
Príspevková organizácia	-	-	-	-	7	7
Obecný podnik	-	-	-	-	-	-
Fondy	-	-	-	-	-	-
Verejnoprávna inštitúcia	-	-	-	-	-	-
Zahraničná osoba	-	-	-	-	-	-
Sociálna a zdravotné poisťovne	-	-	-	-	-	-
Odstepný závod	-	-	-	-	-	-
Združenie (zväz, spolok)	-	2	-	-	-	2
Politická strana, hnutie	-	-	-	-	-	-
Cirkevná organizácia	-	-	1	-	-	1
Organizačná jednotka združenia	-	-	2	7	-	9
Komora (s výnimkou profesných komôr)	-	-	-	-	-	-
Záujmové združenie právnických osôb	-	3	-	-	-	3
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	-	4	3	2	-	9
Krajský a obvodný úrad	-	-	-	-	-	-
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	-	-	1	-	-	1
Právnické osoby spolu		137	93	108	69	407
Spolu:		180	102	108	69	459

Tabuľka č. 10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania					
Počet prešetr.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X
1	22-17	Profesionálne dermatózy z ostatných chemikálií (organických a anorganických)	NZZ - Nefrodyalizačné centrum Logman a.s.	Zdravotná sestra	S
2	28 – 3	Iné poškodenia z vibrácií a kombinované poškodenie z vibrácií	TuCON, s.r.o.	Stavebný robotník, tunelár	S
3	28 – 3	Iné poškodenia z vibrácií a kombinované poškodenie z vibrácií	Doprastav, a.s.	Tunelár	S
	29	Choroba z DNJZ, choroba z vibrácií-ochorenie kostí,kĺbov, šliach a nervov končatín			
4	29	Choroba z DNJZ, choroba z vibrácií-ochorenie kostí,kĺbov, šliach a nervov končatín	TuCon, s.r.o.	Stavebný robotník, tunelár	S
	28	Choroba z vibrácií-ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervovo končatín spôsobené vibráciami			
5	29	Choroba z DNJZ-ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	TuCon, s.r.o.	Stavebný robotník, tunelár, pomocný stavebný robotník, robotník, strojník	?
6	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Adient Slovakia, s.r.o.	Operátor výroby - interiéry	S
	29 – 4	Choroby periférnych nervov končatín			
	28 – 3	Iné poškodenia z vibrácií a kombinované poškodenie z vibrácií			
7	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	KINEX BEARINGS, a.s.	Pomocný pracovník v strojárkej (automobilovej) výrobe	N
8	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Belt & Buckle s.r.o.	Krajčír – výroba spôn do detských sedačiek	S
	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov	KIA Motors Slovakia, s.r.o.	Montážny pracovník (operátor) v strojárkej výrobe	S

9		z nadmerného preťaženia		na pracovisku Motoráreň I, Montážna linka B	
Počet prešetr.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X
10	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Mobis Slovakia s.r.o.	Montážny pracovník (operátor) v strojárskvej výrobe robotník/worker	S
11	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Žilinská univerzita v Žiline	Kuchár- prevádzkár	S
12	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	TESCO STORES SR – HM TESCO Žilina	Pekár	S
13	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	FINES, a.s.	Šička v čalúnickej dielni	S
14	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Mobis Slovakia s.r.o.	Iný montážny pracovník - operátor	S
15	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	KIA Motors Slovakia, s.r.o.	Montážny pracovník v automobilovom priemysle	N
16	29 – 3	Postihnutie meniskov	KIA Motors Slovakia, s.r.o.	Montážny pracovník v automobilovom priemysle	S
17	29 – 4	Choroby periférnych nervov končatín	Mobis Slovakia s.r.o.	Operátor výroby – výroba modulov na montážnej linke	S
18	29 – 4	Choroby periférnych nervov končatín	PHA Slovakia, s.r.o.	Montážny pracovník	S
19	29 – 4	Choroby periférnych nervov končatín	PHA Slovakia, s.r.o.	Montážny pracovník	S
20	38	Porucha sluchu z hluku	Polycasa Slovakia s.r.o.	Operátor stroja na výrobu výrobkov z plastov Chemik, operátor stroja	N
21	45	Alergické choroby HDC s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného	Euboslav Moravčík - POTRAVINKA	Pekár	S
22	46	Nádorové ochorenie vznikajúce vplyvom chemických karcinogénov (carcinoma sarcomatoides plicae volaris l.dx.)	DONGHEE Slovakia, s.r.o., Strečno	Robotník na lakovni	S
23	47	Iné poškodenie zdravia z práce	KIA Motors Slovakia, s.r.o.	Operátor výroby motorových vozidiel	N

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude došetrené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetroenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť						
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)	
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)					
22	20		-	-	6	

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Odborné prednášky:

- epidemiologicky závažná činnosť (9 x)
- akreditovaná odborná príprava s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (5 x)
- akreditované školenie bezpečnostných technikov – 6 prednášok
- štúdium MPH – verejné zdravotníctvo – 20 hodín
- Martin, Martinské dni verejného zdravotníctva – 1 aktívna účasť
- Nový Smokovec, Medzinárodná konferencia – Dni pracovného lekárstva a toxikológie – 1 aktívna účasť

Besedy so žiakmi ZŠ, SŠ

- XI. Zdravý životný štýl a civilizačné ochorenia – prednášky na gymnáziách (4x), Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Žiline (2x)

Tabuľka č. 12

Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	86	286	686
Biologický materiál	0	0	0
Genetická toxikológia	0	0	0
Hluk	207	964	2050
Vibrácie	0	0	0
Optické žiarenie ²⁾	0	0	0
Elektromagnetické pole	0	0	0
Mikroklimatické podmienky	35	280	280
Ionizujúce žiarenie	0	0	0
S p o l u :	328	1530	3016

Vysvetlivky:

- 1) chemické faktory, prach
- 2) lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Tabuľka č. 13a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Žilina	1	2	-	8	16	-	-
S p o l u	1	2	-	8	16	-	-

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4, **) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Žilina	241	6957	1249	-	-	137	653
S p o l u	241	6957	1249	-	-	137	653

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

**) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
Žilina	144	312	-	-	-
S p o l u	144	312	-	-	-

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Žilina	-	-	-	-

Tabuľka č. 13e

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Žilina	-	-	-	-

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Žilinský	0	-

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Katégoria subjektu	Počet uložených opatrení
Žilinský	Žilina	Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Terminál Horný Hričov	B	0

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods.4 písm. a) zákona č.355/2007 Z. z.)	1	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	49	

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	87

Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*.- (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uvedte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(uviesť odsek a písmeno)	-	-
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	-
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	-

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	-

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	4	1	1	0	0	0	6

VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)

VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov)

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

Komentár: V r. 2018 od januára do novembra vykonávalo prácu na odbore PPL 5 pracovníčiek. V novembri r. 2018 nastúpila do práce pracovníčka po dlhodobej PN.

VÝCHOVA K ZDRAVIU

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ŽILINE**

**V Ý R O Č N Á S P R Á V A O Č I N N O S T I
Poradenského centra ochrany a podpory zdravia
RÚVZ ŽILINA
ROK 2018**

Spracovala:

PhDr. Alena Fialová, MUDr. Palenicová Mária

Odbor podpory zdravia

a výchovy k zdraviu

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Odbor podpory zdravia a výchovy k zdraviu (OPZ) je samostatné oddelenie začlenené pod úsek riaditeľa RÚVZ. Je tvorené dvoma pracovnými úsekmi - výchova ku zdraviu (OVZ), kde sú úlohy zamerané hlavne na intervenčné aktivity v rámci zdravotno-výchovných činností a poradenské centrum ochrany a podpory zdravia (PCZ), ktorého základnou činnosťou je monitorovanie rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení a poskytovanie odborného poradenstva širokej verejnosti v otázkach zdravej výživy, zdravého životného štýlu, pohybovej aktivity a prevencie tabakových závislostí.

b. Personálne obsadenie odboru

V roku 2018 pracovali na OPZ dve pracovníčky - doktorka medicíny (0,2 úväzok) a doktorka ošetrovateľstva.

Konkrétne:

XII. 1 doktorka medicíny - atest. v odbore verejné zdravotníctvo (r. 2009). Na oddelení podpory zdravia pracuje na 0,2 úväzok a je trvalo zaradená na oddelení fyziológie výživy.

XIII. 1 doktorka ošetrovateľstva pracuje na oddelení na plný úväzok

Pre kvalitné a komplexné plnenie pracovných úloh na oboch odborných úsekoch a realizáciu viacerých zdravotno-výchovných projektov je personálne obsadenie nedostatočné. Prevádzku OPZ organizačne i pracovne zabezpečuje 1 osoba na plný úväzok - doktorka ošetrovateľstva.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci OPZ sa zúčastnili nasledovných odborných a vzdelávacích aktivít:

Marec:

- pracovné stretnutie v súvislosti s riešením problémov v oblasti Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity – 2 pracovníčky

Apríl:

- Celoslovenská porada vedúcich odborov PZ
- Krajská porada vedúcich PZ

Máj:

- IX. Odborná konferencia Surveillance chronických ochorení – dve pracovníčky (2x aktívna účasť – poster „Kolorektálny karcinóm a jeho rizikové faktory“, poster „Význam vody pre organizmus“)
- pracovné stretnutie v súvislosti s prípravou metodického pokynu Školské ovocie (aktívna príprava pracovnej príručky)

Jún:

- pracovné stretnutie ku kampani „Od srdca k srdcu“ – 2 pracovníčky
- 2x vzdelávanie odborných pracovníkov RÚVZ Žilina (aktívna účasť) – 2 pracovníčky

September:

- pracovné stretnutie k projektu „Viem, čo zjem“

Október:

- pracovné stretnutie v súvislosti s riešením problémov v oblasti Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity – 2 pracovníčky

November:

- Odborný seminár „Prevencia závislostí“ – 2 pracovníčky
- Odborný seminár „Prevencia onkologických ochorení“ – 2 pracovníčky
- 2x vzdelávanie odborných pracovníkov RÚVZ Žilina – 2 pracovníčky

Účasť na vzdelávacích akciách mimo RÚVZ sa vždy odvíja od aktuálnej finančnej situácie RÚVZ.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

V roku 2018 v rámci personálnych a technických možností pracovníci plnili viaceré programy, projekty a špecializované činnosti, ktoré boli vyhlásené ÚVZ SR.

Ťažiskom úloh OPZ Žilina je NPPZ. Plnenie úloh smeruje najmä na oblasť prevencie kardiovaskulárnych ochorení, prevenciu fajčenia, ozdravenie výživy v detskej a dospeljej populácie a zvýšenie pohybovej aktivity.

Úlohy pracovníci plnia v poradenskom centre priamo pri osobnom kontakte s klientom, s využívaním rôznych zdravotno-výchovných foriem a metód, alebo ich realizujú prostredníctvom intervenčných aktivít priamo v materských, základných a stredných školách, v závodoch, firmách, v občianskych združeniach či prostredníctvom verejných aktivít v meste a v obciach.

o zvýšenie pohybovej aktivity

- 2x školenie k plneniu úlohy Národného Akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA)
- Plnenie NAPPPA:
 - o monitoring vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov, testovanie telesnej zdatnosti a držanie tela. Hodnotenie pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi (celkovo zhodnotených 81 študentov)
 - o cieľ: objektivizácia antropometrických, vybraných biochemických ukazovateľov zdravia, hodnotenie telesnej zdatnosti a držanie tela. Edukácia so zameraním na podporu vhodnej pohybovej aktivity a zlepšenie životosprávy.
 - o Nahadzovanie údajov NAPPPA do pripravenej šablóny, príprava ich analýzy a odoslanie údajov na RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi.
- Aktivity k Svetovému dňu „*Pohybom ku zdraviu*“ – uvedené v bode 2

o ozdravenie výživy

- „*Monitoring spotreby aditívnych látok*“- Za vykazované obdobie bolo do projektu zaradených 23 respondentov, skompletizované a vyhodnotené údaje dotazníkov boli zrealizované u 20 klientov. Spolupráca s oddelením Fyziológia výživy.
- Aktivity ku kampani „*Akrylamid v potravinách*“
 - o 1 panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline
 - o informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline
 - o 2x informácia – beseda pre študentov SŠ (26 študentov)
 - o informácia pre študentov odbornej školy Gastronómum (cca 100 študentov)
- realizácia projektu „*Viem čo zjem*“:
 - o 10 besied pre žiakov ZŠ (201 žiakov),
 - o realizácia dotazníkového prieskumu k projektu „*Viem, čo zjem*“ – kontrolný súbor

- žiakov CZŠ - 90 dotazníkov, 3.ročník zapojenej školy - 23 dotazníkov
- aktivity k programu „**Školské ovocie**“:
 - realizácia dotazníkového zberu u žiakov ZŠ – spolu 100 dotazníkov, nahadzovanie údajov z dotazníka do pripravenej šablóny, zosumarizovanie dotazníkov v elektronickej podobe za ZA kraj a jeho odoslanie do BA
 - 2x interaktívna beseda pre žiakov SŠ (59 študentov)
 - 9x interaktívna beseda pre žiakov ZŠ (179 žiakov)
 - odpočet aktivít za šk. rok 2017/2018 za ZA kraj
- 1x interaktívna prednáška pre študentov SOŠ „Zdravý životný štýl“ (43 študentov)
- 1x interaktívna prednáška pre širokú verejnosť „Prevenca nadváhy a obezity“ (cca 100 poslucháčov)
- 3x prednáška pre poslucháčov Univerzity tretieho veku: „Výživa seniorov“, „Aditívne látky v potravinách“, „Potravinové alergie“, (spolu 21 ľudí)
- Individuálne konzultácie v oblasti Výživy (3 klienti, 7 návštev)
- Aktivity k „**Svetovému dňu diabetu**“ – uvedené v bode 2

- **zdravá rodina**

Aktivity pre seniorov:

- tréning pamäte – ukážka pre čitateľov Krajskej knižnice ZA – 11 účastníkov
- 2x prednáška pre seniorov obce Kunerad v spolupráci s Preventistami PZ SR – „Prevenca trestnej činnosti páchanej na senioroch, Bezpečnosť seniorov“ (65 poslucháčov)
- Deň zdravia –seniori obce Kunerad - monitoring celkového cholesterolu, % telesného tuku, TK, hmotnosť, výška, BMI – individuálne poradenstvo (11 účastníkov)
- 2x prednáška pre poslucháčov Univerzity tretieho veku: „Výživa seniorov- aditívne látky v potravinách“, „Potravinové alergie“, (spolu 21 ľudí)
- v rámci týždňa mozgu (v spolupráci s Krajskou knižnicou Žilina) interaktívna prednáška pre seniorov „Žijeme život prospešný pre mozog?“ – 40 seniorov
- cyklus 10 prednášok „Tréningy pamäte“ – spolupráca s Krajskou knižnicou
- v rámci mesiaca „**Úcty k starším**“:
 - „deň otvorených dverí“ v poradni zdravia RÚVZ so sídlom v Žiline – individuálne poradenstvo v rámci základnej poradne zamerané na prevenciu osteoporózy a pádov seniorov (5 klientov)
 - Univerzita tretieho veku ZA Univerzita – blok prednášok počas dňa venovaného seniorov (4 prednášky): „Význam vody pre organizmus – pitný režim“, „Riziká veľkospotrebitel'ských balení pitnej vody“, „Očkovanie seniorov“, „Riziká pádov a úrazovosť seniorov“ (cca 25 seniorov).
 - počas celého mesiaca október - poskytnutie informačných letákov do zariadení DSS ZA kraja (7 DSS- cca 200 seniorov) so stručnou edukáciou - spolupráca s Odd. epidemiológie (informácie o očkovaní, onkologickej problematike, KVS problematike, prevencii pádov seniorov, Alzheimerovej chorobe, cukrovke a pod.)
 - počas celého mesiaca október v rámci Metodickéj návštevy v ambulatných zariadeniach pri výkone ŠZD poskytnuté informácie k očkovaniu a príprave na chrípkovú sezónu 2017/2018 (41 ambulancií všeobecného lekára) a vo Fakultnej nemocnici s Poliklinikou Žilina (22 oddelení) – spolupráca s Odd. epidemiológie
 - na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline uverejnené články – 7x

Aktivity pre verejnosť, detí a mládež:

- Kampaň „*Umývaj si ruky – zachrániš život*“
 - o 3x prednáška princípy bariérového ošetrovateľstva, hygiena rúk pre študentov VŠZaSP – zdravotnícky pracovníci (97 študentov)
 - o 6x prednáška pre študentov SZŠ (162 študentov, 17 pedagógov)
 - o 1x panel vo vstupnom priestore RÚVZ Žilina
- 6x interaktívna prednáška pre študentov stredných škôl ZA okresu v rámci projektu **Zvyšovanie povedomia o očkovaní – Očkovanie hrou, hygiena rúk** (spolu 162 študentov, 17 pedagógov) (spolupráca s Odd. epidemiológie)
- 2x publikácia v regionálnych novinách informácia k činnosti Poradne zdravia RUVZ ZA,
- 1x realizácia projektu „**Hrou proti AIDS**“ pre študentov stredných škôl (25 študentov, 2 pedagógovia)
- 1x prednáška pre deti ZŠ „*Dopravná výchova*“ (60 detí)
- 4x interaktívna prednáška „*Prvá pomoc*“ pre študentov VŠZaSP – zdravotnícky pracovníci (69 študentov)
- 2x prednáška pre žiakov ZŠ „*Póla radí deťom – šikana*“, „*Trestnoprávna zodpovednosť*“ (17 detí)
- Preventívna akcia pre deti s telesným postihnutím v rámci Detského tábora – 18 detí (besedy- *bezpečný internet, zdravá výživa, Tréning mozgu, ukážka psovodov*), spolupráca s Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Žiline - odbor komunikácie a prevencie
- Projekt **Zdravotno- výchovné pôsobenia u detí predškolského veku- stomatohygiena** je zameraný na zlepšenie stavu chrupu detí na Slovenska. Neuspokojivý stav chrupu detí a obyvateľov SR je nevyhnutným dôvodom zamerať sa na prevenciu predchádzanie zubných ochorení. V roku 2018 bolo realizovaných 13 besied stomatohygiena pre deti MŠ a ZŠ (188 predškolákov, 15 pedagógov a dospelých), 1 panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline s problematikou stomatohygieny.
- kampaň „**Od srdca k srdcu**“ - počet meraní zrealizovaných podľa metodiky projektu: 317 osôb (záchyt atriálnej fibrilácie: 4x– klienti poučení)
- Realizácia „**dní zdravia**“ – 12 krát vo fi., spoločnostiach a pod v rámci ZA okresu (638 klientov), v rámci NAPPPA vyšetrených 81 študentov - monitoring vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov (biochemických parametrov), testovanie telesnej zdatnosti a držanie tela. Hodnotenie pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi

o **znevýhodnené skupiny**

Program podpory zdravia znevýhodnených komunit RÚVZ so sídlom v Žiline neplní.

o **prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**

- 3x prednáška pre žiakov ZŠ „*Alkohol – tichý zabijak*“ (34 žiakov)
- 1x prednáška pre študentov Spojenej školy internátnej ZA „*Alkohol a prevencia závislostí*“ (40 študentov, 7 pedagógov)
- aktivity pri príležitosti „**Medzinárodného dňa povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme**“ v podobe besied („*Špecifiká alkoholizmu u žien a fetálny alkoholový syndróm*“):
 - o 1x Diagnostické centrum v Lietavskej Lúčke - cca 24 dievčat
 - o 2x Súkromná škola podnikania Žilina – spolu cca 47 študentov
 - o 1x Športové gymnázium Žilina – cca 29 študentov
 - o 2x Bilingválne gymnázium – spolu 33 študentov
- 5x interaktívna beseda pre žiakov ZŠ – „*Problematika legálnych drog*“, „*Prevencia*

tabakových závislostí“ (61 žiakov)

- 2x interaktívna beseda pre študentov SŠ – „*Prevenencia tabakových závislostí“*, „*Nelegálne drogy“* (28 študentov)
- 2x prednáška pre verejnosť – „*Dodržiavanie zákona na ochranu nefajčiarov“*, „*Predaj tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov“* (cca 100 účastníkov)
- aktivity k „*Európskemu týždňu boja proti drogám“*
 - o 7x interaktívna beseda - Festival „Dni nádeje“ 1. - 7.10. 2018 – protidrogový festival XXVI. ročník – „*Fetálny alkoholový syndróm“*, „*Špecifiká alkoholizmu u mladistvých“* – 6x SŠ (139 študentov), 1x Diagnostické centrum (24 dievčat). Spolupráca s Krajskou knižnicou Žilina.
 - o 2x interaktívna beseda pre Spojenú školu internátnu- Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím – „*Nelegálne drogy“*, „*Prevenencia tabakových závislostí“* (28 študentov),
 - o propagácia Európskeho týždňa boja proti drogám na vstupnom paneli RÚVZ so sídlom v Žiline.
- aktivity k „*Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonného obchodovania s nimi“*:
 - o propagácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,
 - o 1x panel vo vstupnom priestore RÚVZ Žilina
 - o 4x interaktívna beseda pre žiakov ZŠ (46 žiakov)
- individuálne konzultácie v oblasti odvykania od fajčenia (2 klienti, 10 návštev)
- poskytovanie telefonického poradenstva prostredníctvom Linky pomoci odvykania od fajčenia – 41 hovorov (17 opodstatnených, 22 neopodstatnených, 2 hovory počas prebiehajúceho hovoru)

Mnohé aktivity každoročne pracovníci spájajú s vyhlásenými dňami SZO (Svetový deň zdravia, Svetový deň bez tabaku, Svetový deň diabetu, Svetový deň srdca, Svetový deň proti rakovine, Medzinárodný deň starších – Mesiac úcty k starším, Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme, Svetový deň pohybom ku zdraviu a pod. – zrealizované aktivity sú uvedené v kapitola 2. *Aktivity pri príležitosti významných dní*).

Konkrétny výstup za rok 2018:

- v základnej poradni bolo od roku 2004 kompletne vyšetrených 6012 (prvovyšetrených 4210 klientov, počet opakovane vyšetrených klientov 848, počet kontrolných vyšetrení 1791) za vyhodnocované obdobie – rok 2018 to bolo celkom 98 záujemcov, z nich 31 navštívilo poradňu prvýkrát, opakované vyšetrenie bolo zrealizované u 67 klientov. Zvýšený záujem o služby v poradni majú stále ženy.

Mierne rozdiely v návštevnosti poradne sa sledujú od roku 2004, odkedy sa návštevy klientov konkrétne usmerňujú pred ich prvým resp. ďalším vyšetrením v základnej poradni. Pokiaľ sa pri prvom kontakte s klientom (osobnej resp. telefonickej objednávke) zistí, že je dispenzarizovaný a chodí na pravidelné kontroly k praktickému lekárovi alebo špecialistovi á 2-3 mesiace, vyšetrenie v poradni sa obmedzí na 1x za rok, so zameraním na úpravu životného štýlu a nefarmakologické ovplyvnenie rizikových faktorov. Duplicita vyšetrení neprináša žiadny zvýšený efekt a je zbytočne finančne náročná.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Aktivity boli určené predovšetkým detskej populácii, mládeži a obyvateľom v produktívnom veku, s konkrétnym zameraním na témy aktuálnych významných dní venovaných zdraviu vyhlásených WHO (Svetová zdravotnícka organizácia).

Prezentácia aktuálnych tém a informácií sa zabezpečovala prostredníctvom regionálnych novín, informačných panelov či web stránky RÚVZ ZA v spolupráci s poisťovňami, fakultnou nemocnicou Žilina, mestskou knižnicou, firmami ZA okresu. Celkom boli publikované 2 články v regionálnych novinách, pripravených 12 informačných panelov v priestoroch uvedených zariadení, 31 článkov na web stránke RÚVZ ZA.

Svetový deň proti rakovine

- 2 x informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline („*Európsky kódex proti rakovine*“, „*Zvoľ si zdravý životný štýl a myslí na prevenciu*“)
- prednáška pre študentov SŠ „*Prevencia nádorových ochorení – úloha výživy*“ (10 študentov)

„Týždeň mozgu“ (v spolupráci s Krajskou knižnicou Žilina)

- „*Tréning pamäte hrou*“ pre deti MŠ - 19 detí, 3 učiteľky
- 2x „*Tréning pamäte hrou*“ pre deti ZŠ - 25 detí
- interaktívna prednáška pre seniorov „*Žijeme život prospešný pre mozog?*“ – 40 seniorov
- individuálna ukážka tréningu pamäte pre verejnosť v produktívnom veku – 5 osôb
- 2 panely vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline a v Krajskej knižnici Žilina
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline, Krajskej knižnici

Svetový deň zdravia

- Univerzita tretieho veku ZA Univerzita - 1x beseda pre seniorov na tému „*Výživa seniorov*“ (25 seniorov),
- osвета pre verejnosť v priestoroch Krajskej knižnice Žilina, ponúkané krátke poradenstvo v oblasti zmeny životného štýlu s cieľom prevencie nadváhy a obezity, monitoring RF KVS ochorení – tlaku krvi, hladina celkového cholesterolu (12 meraní),
- osвета pre účastníkov konferencie fi INSIA (cca 200 účastníkov), ponúkané krátke poradenstvo v oblasti zmeny životného štýlu s cieľom prevencie nadváhy a obezity, monitoring RF KVS ochorení – tlaku krvi, % telesného tuku, hladina celkového cholesterolu, Hgb, kyseliny močovej (61 meraní).

Európsky imunizačný týždeň (v spolupráci s odd. epidemiológie)

- 1 panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline
- 1x informačný článok v regionálnych novinách
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline- „*Očkovanie je právo jednotlivca ale súčasne je spoločnou zodpovednosťou*“
- 1x beseda pre študentov SZŠ – odbor sanitár (19 študentov, 3 pedagógovia)
- vakcinačná poradňa – 11 telefonické poradenstvo, 16 osobný kontakt, 39 mailov Všeobecným lekárom pre deti a dorast

„Deň pre bezpečný internet“

- 4x beseda pre žiakov ZŠ (43 žiakov)

Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“

- „Športový deň“ pre zamestnancov RÚVZ so sídlom v Žiline - cca 60 zamestnancov
- propagácia Svetového dňa na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,
- panel k Svetovému dňu vo vstupnom priestore RÚVZ Žilina

„Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonného obchodovania s nimi“:

- propagácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,
- 1x panel vo vstupnom priestore RÚVZ Žilina
- 4x interaktívna beseda pre žiakov ZŠ (46 žiakov)

„Svetový deň Alzheimerovej choroby“

- 2x prednáška pre študentov SŠ (34 študentov)
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,

Svetový deň bez tabaku

- o web stránka RÚVZ ZA- 3x článok: „Riziká pasívneho fajčenia“, „Onkologické ochorenia spôsobené fajčením“, „Tabak zabíja“

Svetový deň srdca + kampaň MOST (mesiac o srdcových témach)

- „Svetový deň srdca“ – organizovanie 4x – „Dni zdravia“ počas mesiaca september v spolupráci s poisťovňami – monitoring cholesterolu, hemoglobínu, kyseliny močovej, PSA, % telesného tuku, TK, hm., výšky, BMI – individuálne poradenstvo (274 účastníkov)

Svetový deň osteoporózy

- 3x uverejnené články na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline – Osteoporóza, Fakty o osteoporóze, Seniori – prevencia pádov,
- 1x panel v priestoroch RÚVZ ZA

Október - Mesiac úcty k starším

- „Deň otvorených dverí“ v poradni zdravia RÚVZ so sídlom v Žiline –individuálne poradenstvo v rámci základnej poradne zamerané na prevenciu osteoporózy a pádov seniorov (5 klientov)
- Univerzita tretieho veku ZA Univerzita – blok prednášok počas dňa venovaného seniorov (4 prednášky): „Význam vody pre organizmus – pitný režim“, „Riziká veľkospotrebitel'ských balení pitnej vody“, „Očkovanie seniorov“, „Riziká pádov a úrazovosť seniorov“ (cca 25 seniorov).
- počas celého mesiaca október - poskytnutie informačných letákov do zariadení DSS ZA kraja (7 DSS- cca 200 seniorov) so stručnou edukáciou - spolupráca s Odd. epidemiológie (informácie o očkovaní, onkologickej problematike, KVS problematike, prevencii pádov seniorov, alzheimerovej chorobe, cukrovke a pod.)
- počas celého mesiaca október v rámci Metodickéj návštevy v ambulatných zariadeniach pri výkone ŠZD poskytnuté informácie k očkovaniu a príprave na chrípkovú sezónu 2017/2018 (41 ambulancií všeobecného lekára) a vo Fakultnej nemocnici s Poliklinikou Žilina (22 oddelení) – spolupráca s Odd. epidemiológie
- na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline uverejnené články – 7x

Svetový deň diabetu

- propagácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,
- 1x panel vo vstupnom priestore RÚVZ Žilina
- 1x interaktívna beseda pre študentov VŠZaSP na tému *Zdravý životný štýl a diabetes mellitus* (spolu cca 18 študentov)

- 2x interaktívna beseda pre študentov SZŠ Žilina na tému *Zdravý životný štýl a diabetes mellitus* (spolu cca 34 študentov)
 - poradenstvo týkajúce sa prevencie diabetu poskytnuté klientom Poradne zdravia počas mesiaca november – vyšetrených 5 klientov
 - poradenstvo týkajúce sa prevencie diabetu poskytnuté počas výjazdov v mesiaci november- 30 klientov
 - odpočet aktivít za ZA kraj
- „Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme“**
- 6x beseda pre Dg. centrum, študentov SŠ (133 študentov)
 - 1x panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline

Európskeho týždňa boja proti drogám

- 7x interaktívna beseda - Festival „Dni nádeje“ 1. - 7.10. 2018 – protidrogový festival XXVI. ročník – „Fetálny alkoholový syndróm“, „Špecifiká alkoholizmu u mladistvých“ – 6x SŠ (139 študentov), 1x Dg. centrum (24 dievčat). Spolupráca s Krajskou knižnicou Žilina.
- 2x interaktívna beseda pre Spojenú školu internátnu- Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím – „Nelegálne drogy“, „Prevencia tabakových závislostí“ (28 študentov),
- propagácia Európskeho týždňa boja proti drogám na vstupnom paneli RÚVZ so sídlom v Žiline.

Svetový deň AIDS

- 1x realizácia projektu „*Hrou proti AIDS*“ pre študentov stredných škôl (25 študentov, 2 pedagógovia)
- poskytnutá informácia o dni na vstupnom paneli a web stránke RÚVZ ZA (Fakty o AIDS)

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

- Program „*Školské ovocie*“ :
 - o realizácia dotazníkového zberu u žiakov ZŠ – spolu 100 dotazníkov
 - o nahadzovanie údajov z dotazníka do pripravenej šablóny, zosumarizovanie dotazníkov v elektronickej podobe za ZA kraj a jeho odoslanie do BA
 - o 2x interaktívna beseda pre žiakov SŠ (59 študentov)
 - o 9x interaktívna beseda pre žiakov ZŠ (179 žiakov)
 - o odpočet aktivít za šk. rok 2017/2018 za ZA kraj
- „*Monitoring spotreby aditívnych látok*“- Za vykazované obdobie bolo do projektu zaradených 23 respondentov, skompletizované a vyhodnotené údaje dotazníkov boli zrealizované u 20 klientov. Spolupráca s oddelením Fyziológia výživy.
- plneniu úlohy *Národného Akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity* (NAPPPA)
 - o monitoring vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov, testovanie telesnej zdatnosti a držanie tela. Hodnotenie pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi (celkovo zhodnotených 81 študentov)
 - o Nahadzovanie údajov NAPPPA do pripravenej šablóny, príprava ich analýzy a odoslanie údajov na RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi.
- realizácia projektu „*Viem čo zjem*“:
 - o 10 besied pre žiakov ZŠ (201 žiakov)
 - o realizácia dotazníkového prieskumu k projektu „*Viem, čo zjem*“ – kontrolný súbor žiakov CZŠ - 90 dotazníkov, 3.ročník zapojenej školy - 20 dotazníkov

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

– „*Žilinské dni zdravia*“ – Ide o intervenčné zdravotno-výchovné aktivity, ktoré sa pre širokú verejnosť realizujú v rámci mesta Žilina. Od roku 2004 sa každoročne organizujú pri príležitosti „Svetového dňa srdca“. Na akcii participujú viaceré zložky – MÚ Žilina, zdravotné poisťovne (Union, VŠZP, Dôverou), SČK, Kultúrne osvetové stredisko Žilina, SZŠ, Záchranný systém Slovakia, mediálny partnermi a mnohí ďalší. V rámci týchto dní sa verejnosti vyšetrovali rizikové biochemické ukazovatele KVS ochorení, poskytlo sa im odborné poradenstvo zamerané na podporu zdravia a prevenciu KVS ochorení. Počas XIV. ročníka 2018 bolo vyšetrených 33 klientov, vyšetrované parametre – celkový cholesterol, pečeňové testy, tlak krvi, výška, hmotnosť, BMI, % telesného tuku.

- Vlastný projekt „*Monitorovanie zát'aže rizikovými faktormi životného štýlu so zameraním na KVCH*“ spojený s programom CINDI. Cieľom projektu je aktívne vyhľadávanie osôb so zvýšeným rizikom kardiovaskulárnych ochorení v populačnej skupine 25 - 55 ročných a poskytnúť kvalifikované odborné informácie o modifikácii ovplyvniteľných rizikových faktorov.

V roku 2018 sa tieto činnosti realizovali aj v spolupráci so zdravotnými poisťovňami – celkovo 10x a 2x výjazd v teréne ako samostatný subjekt. Všetkým účastníkom boli merané antropometrické, biochemické ukazovatele KVS ochorení, krvný tlak, % tuku, vrátane výpočtu BMI prípadne iné parametre – hemoglobín, kyselina močová, CO vo vydychovanom vzduchu a pod. V teréne bolo celkovo vyšetrených 638 klientov. Monitoring sa vykonával fi. INSIA (61 účastníkov), fi. Kinex a.s. (47 účastníkov), fi. Continental (28 účastníkov), 3x účastníci konferencie Holliday Inn (spolu 209 účastníkov), 2x fi. SSE – Stredoslovenská energetika (159 účastníkov), 2x zamestnanci Krajskej knižnice (19 účastníkov), zamestnanci ZA Univerzity (67 účastníkov), fi. Global Logic ZA (25 účastníkov), Žilinské dni zdravia (33 účastníkov).

Všetkým účastníkom je poskytované krátke odborné poradenstvo v oblasti zdravého stravovania a životného štýlu. Rizikovým klientom bola doporučená ďalšia návšteva v poradni, prípadne návšteva u svojho praktického lekára. Záujem o aktivity poradne zo strany podnikov, firiem, škôl a iných organizácií je stále aktuálny. Plán realizácie sa preto pripravuje vždy na začiatku kalendárneho roka a upresňuje sa v priebehu roka podľa personálnych a technických možností.

o 7x interaktívna beseda „*Fetálny alkoholový syndróm*“, „*Špecifiká alkoholizmu u mladistvých*“ v rámci Festivalu „*Dni nádeje*“ 1. - 7.10. 2018 – protidrogový festival XXVI. ročník (spolu 163 študentov). Spolupráca s Krajskou knižnicou Žilina.

o 6x prednáška v rámci projektu *Hodnota očkovania pre stredné zdravotnícke školy* (témy: 1. Princíp očkovania, technika očkovania. 2. Bezpečnosť vakcín, nežiaduce účinky a kontraindikácie očkovania. 3. Bariérová ošetrovateľská technika. 4. Vírusová hepatitída typ B. 5. Hemofylové invazívne ochorenia. 6. Pneumokokové invazívne ochorenia - 162 študentov, 17 pedagógov, projekt sa realizoval v spolupráci s Odd. epidemiológie)

o web stránka RÚVZ ZA - 31x článok: „*Cholesterol*“, „*Čo robiť ak je zvýšený krvný cholesterol?*“, „*Rýchly zásah môže zachrániť život*“, „*Aké mám riziko KVS ochoreni?*“, „*Pyramída výživy*“, „*Peľové alergie*“, „*Osteoporóza*“, „*Duševné zdravie*“, „*Hepatitídy*“, „*Čo robiť počas horúčav*“, „*CHOCHP*“, „*Diabetici a ich nohy*“, „*Alzheimerova choroba*“, „*Ako sa chrániť pred kliešťom? – deti a verejnosť*“, „*Riziká pasívneho fajčenia*“, „*Onkologické ochorenia spôsobené fajčením*“, „*Problematika samovraždy – 3 články*“, „*Hygiena rúk*“, „*Akrylamid v potravinách*“, „*Svetový deň proti rakovine – 2 články*“, „*BECEP*“, „*seniori- 7 článkov*“

o 12x panel vo vstupnom priestranstve RÚVZ ZA: „*Správna výživa*“, „*Varixy dolných*“

končatin“, „*Čo robiť počas horúčav*“, „*Duševné zdravie*“, „*Hypertenzia- tichý zabijak*“, „*Ako si správne merať tlak krvi?*“, „*Ako sa chrániť pred kliešťom? – deti a verejnosť*“, „*Vysoký cholesterol- čo s tým?*“, „*Stomatohygienu*“, „*Európsky protidrogový týždeň*“, „*Týždeň mozgu*“

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

V roku 2018 pokračovala aktívna spolupráca s materskými, základnými, strednými a špeciálnymi školami okresu ZA a Bytča, so zdravotnými poisťovňami (VŠZP, Union), niektorými zdravotníckymi zariadeniami (FNsP Žilina), DSS (11 subjektov), MÚ Žilina, Krajskou knižnicou ZA, VÚC Žilinský samosprávny kraj, orgány verejnej správy, občianskymi združeniami či spoločnosťami („*Anabell*“, „*Ano pre život*“, „*Slovenská kardiologická spoločnosť*“, „*Liga proti rakovine*“, „*Dental-alarm, Nadácia Memory, Interrpharm Slovakia, a.s. a pod.*), s Prezidiom policajného zboru – odbor komunikácie a prevencie, so Žilinskou univerzitou a pod.

Spolupráca s uvedenými inštitúciami je veľmi efektívna hlavne pri organizovaní a realizácii intervenčných aktivít v podnikoch, firmách a na verejných akciách. Veľmi kladne hodnotia aktivity samotní účastníci.

Základným cieľom vzájomnej spolupráce s orgánmi, organizáciami, nadáciami, štátnou správou a samosprávou je sústavne zvyšovať zdravotné povedomie širokej verejnosti v oblasti podpory a ochrany vlastného zdravia.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

V rámci činnosti pracovníci počas roku 2018 vykonávali administratívnu prácu vo forme odpočtov, správ a rozborov pre orgány štátnej správy podľa požiadaviek vyšších orgánov za okres Žilina a Bytča, ako aj za celý ZA kraj.

Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií:

- XIV. Medzirezortnej pracovnej skupiny na prípravu Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (1 pracovníčka)
- XV. UKROPZ (1 pracovníčka)
- XVI. Pracovná skupina pre aktualizáciu programu TZS (2 pracovníčky)
- XVII. Pracovná skupina pre aktualizáciu NPPZ (1 pracovníčka)
- XVIII. Koordinačná komisia na ochranu detí pred násilím (1 pracovníčka)
- XIX. Komisia pre Odbornú spôsobilosť práce s potravinami (2 pracovníčky)
- XX. Komisia pre prácu s jedmi (1 pracovníčka)
- XXI. Komisia pre prácu s hubami (1 pracovníčka)

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

V základnej poradni sa poskytujú klientom odborné poradenské služby v oblasti zdravej výživy a životného štýlu. Poradenská činnosť sa konkrétnejšie zameriava na úpravu stravovacích návykov a eliminovanie rizík KVCH spojených so zlou životosprávou, nedostatkom pohybovej aktivity, fajčením, stresom a pod. Prioritným ťažiskom činnosti poradne bolo v roku 2018 monitorovanie rizikových faktorov životného štýlu s cieľom, čo najobjektívnejšie určiť u klienta mieru rizika srdcovo - cievnych ochorení a zároveň mu poskytnúť individuálnu odbornú konzultáciu. Základná poradňa zdravia ponúka vyšetrenie tri dni v týždni - utorok, stredu a štvrtok v čase od 8,00- 9,30 hod. Skriningové vyšetrenia

klientov zahŕňajú antropometrické vyšetrenia (meranie hmotnosti, výšky, obvodu pása, bokov podľa štandardných metódik merania s následným výpočtom indexov BMI a WHR), štandardné merania krvného tlaku a vyšetrenia biochemických parametrov - krvné lipidy (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, HDL a LDL cholesterol). Zo zozbieraných údajov sa vypočítava index kardiovaskulárneho rizika TC/HDL, TG/HDL a LDL/HDL. Všetky skrínigové vyšetrenia fyzikálnych a biochemických ukazovateľov sú prehľadne upravené v tabuľkách TZS v absolútnych číslach a percentách. Test zdravé srdce (TZS) pomáha v poradenskej činnosti už od roku 2002. Prostredníctvom tohto programu sú výsledky analýz prehľadnejšie a práca s klientom je kvalitnejšia a tým má efektívnejší dopad na prevenciu KVS ochorení. Prehľady sú súčasťou tabuľkovej časti výročnej správy.

V roku 2018 bolo kompletne v základnej poradni vyšetrených celkom 98 záujemcov, z nich 31 navštívilo poradňu prvýkrát, opakovane vyšetrených klientov bolo 67.

Dlhodobu pozitívny záujem o poradenské služby pripisujú pracovníci dobrej informovanosti obyvateľov prostredníctvom regionálnych médií (tlač, rozhlas a TV) a web-stránke RÚVZ ZA.

7.2. Nadstavbové poradne

Poradňa zdravej výživy

- „*Monitoring spotreby aditívnych látok*“- Za vykazované obdobie bolo do projektu zaradených 20 respondentov, skompletizované a vyhodnotené údaje dotazníkov boli zrealizované u 20 klientov. Spolupráca s oddelením Fyziológia výživy.

- V rámci znižovania hmotnosti systematicky navštevovali poradňu výživy 3 klienti – navštívili poradňu spolu 7 krát.

Poradňa HIV/AIDS

Projekt „*Hrou proti AIDS*“ bol v roku 2018 realizovaný 1-krát (25 študentov, 2 pedagógovia), v rámci neho zrealizovaná 1 prednáška v úvode projektu. Projekt sa realizuje v spolupráci s oddelením epidemiológie a oddelenia detí a mládeže. Aktivity v rámci tejto poradne boli v roku 2018 realizované aj formou Svetového dňa AIDS – uvedené v bode 2. Aktivity pri príležitosti významných dní.

Konzultácie k problematike HIV/AIDS osobne s klientom – 97 klientov, odporúčaní do siete zdravotníckych zariadení boli 2 klienti. Odber krvi na HIV sa realizoval u 95 klientov. Telefonicky bolo poradenstvo poskytnuté 118 klientom. Činnosť poradne je zabezpečená v spolupráci s Odd. epidemiológie.

Poradňa prevencie tabakových závislostí

Nadstavbová poradňa prevencie tabakových závislostí poradni pracuje od r. 2002. Záujemcom o odvykanie od fajčenia bola k dispozícii 1x do týždňa (štvrtok) v čase od 13.00 do 14.00 hod. popoludní na základe predchádzajúceho telefonického alebo osobného objednania záujemcov.

V rámci individuálneho poradenstva bola indikovaná klientom tzv. behaviorálna terapia. Pokiaľ sa klient rozhodol procedúru odvykania v poradni absolvovať, boli mu ponúknuté všetky dostupné spôsoby.

V roku 2018 sme individuálne konzultácie v oblasti odvykania od fajčenia poskytovali 2 klientom, ktorý navštívili poradňu 10 krát. Klientom sa poskytli informácie o možnosti užívaní nikotínových náhrad, o tom, ako si pomôcť v období odvykania, poskytl sa im konkrétne informácie ako postupovať pri abstinenčných príznakoch.

Poskytovanie telefonického poradenstva prostredníctvom Linky pomoci odvykania od fajčenia – 41 hovorov (17 opodstatnených, 22 neopodstatnených, 2 hovory počas prebiehajúceho hovoru).

V rámci tejto poradne sme v roku 2018 vykonali 9x interaktívnych besied zameraných vyslovene na prevenciu tabakových závislostí pre študentov a širokú verejnosť (189 ľudí).

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2018

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2018 do 31.12. 2018

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

RÚVZ Žilina

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Hygiena - epidemiológia, Verejné zdravotníctvo	0,2	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa			
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra	Ošetrovateľstvo	1	1
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		1,2	2

Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	14	341	15	131			29	472
SPOLU	120	2414	382	789	20	519	522	3722

pokračovanie tab. č.2

		Počet aktivít		
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)	80		
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)	250		
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie		
		Rozhlas		
		Printové média	2	
		Webová stránka RÚVZ	32	
		Iné formy		
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...		
		Brožúry, manuály...		
		Informačné panely	12	
		Iné		
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií 3		
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní		
		Počet absolvovaných školení		
		Aktívna účasť	Pasívna účasť	
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	0	2
		celoštátne	2	13
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	1	3

		SPOLU	3	18
--	--	--------------	---	----

pokračovanie tab. č 2.

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			1
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	5
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	12
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	2
	Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)		
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviest' len číslo v koľkých pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			8
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			32
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	2
	Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)		
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	8
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	16

		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	8
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		4	8

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2018 do 31.12.2018

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	1	3,8	7,4	1	3,2	6,2
20-24	0	0,0	0,0	1	3,8	7,4	1	3,2	6,2
25-34	0	0,0	0,0	5	19,2	15,1	5	16,1	12,9
35-44	0	0,0	0,0	10	38,5	18,7	10	32,3	16,5
45-54	1	20,0	35,1	3	11,5	12,3	4	12,9	11,8
55-64	4	80,0	35,1	2	7,7	10,2	6	19,4	13,9
65 a viac	0	0,0	0,0	4	15,4	13,9	4	12,9	11,8
SPOLU :	5	100,0		26	100,0		31	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	1	4,5	8,7	0	0,0	0,0	1	1,2	2,3
15-19	0	0,0	0,0	2	3,2	4,4	2	2,4	3,3
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	1	4,5	8,7	2	3,2	4,4	3	3,6	4,0
35-44	0	0,0	0,0	5	8,1	6,8	5	6,0	5,1
45-54	4	18,2	16,1	11	17,7	9,5	15	17,9	8,2
55-64	7	31,8	19,5	25	40,3	12,2	32	38,1	10,4
65 a viac	9	40,9	20,5	17	27,4	11,1	26	31,0	9,9
SPOLU :	22	100,0		62	100,0		84	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	1	10,0	18,6	1	8,3	15,6
20-24	0	0,0	0,0	1	10,0	18,6	1	8,3	15,6
25-34	0	0,0	0,0	1	10,0	18,6	1	8,3	15,6
35-44	0	0,0	0,0	4	40,0	30,4	4	33,3	26,7
45-54	0	0,0	0,0	2	20,0	24,8	2	16,7	21,1
55-64	2	100,0	0,0	1	10,0	18,6	3	25,0	24,5
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	2	100,0		10	100,0		12	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	1	11,1	20,5	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8
15-19	0	0,0	0,0	1	2,4	4,6	1	2,0	3,8
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	1	2,4	4,6	1	2,0	3,8
35-44	0	0,0	0,0	5	11,9	9,8	5	9,8	8,2
45-54	2	22,2	27,2	11	26,2	13,3	13	25,5	12,0
55-64	3	33,3	30,8	17	40,5	14,8	20	39,2	13,4
65 a viac	3	33,3	30,8	7	16,7	11,3	10	19,6	10,9
SPOLU:	9	100,0		42	100,0		51	100,0	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Základné	1	4,5	8,7	0	0,0	0,0	1	1,1	0,0
Učňovské	1	4,5	8,7	3	4,1	4,6	4	4,2	4,6
Stredoškolské s maturitou	10	45,5	20,8	37	50,7	11,5	47	49,5	11,5
Vysokoškolské	9	40,9	20,5	33	45,2	11,4	42	44,2	11,4
Neregistrované	1	4,5	8,7	0	0,0	0,0	1	1,1	0,0
SPOLU:	22	100,0		73	100,0		95	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): Prvovýšetrení: 31 Opakovane vyšetrení: 67</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 638</p>	Antropometrické meranie		
	o výška	179	638
	o váha	179	638
	o BMI	179	638
	o Obvod pása	179	638
	o Obvod bokov	179	638
	o WHR	179	638
	o WHtR	179	638
	o % celkového tuku	179	638
	o Iné	405	
	Biochemické vyšetrenia		
	- Celkový cholesterol	179	528
	- HDL cholesterol	179	
	- LDL cholesterol	179	
	- Triacylglyceroly	179	
	- Glukóza	179	
	- Iné biochemické vyšetrenie		183
	Somatické vyšetrenia		
	- Krvný tlak + pulz	179	638
	Vyšetrenie smokerlyzénom		
	Vyšetrenie spirometrom		
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	112	
	Osobná a rodinná anamnéza	179	
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	179		
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	179		
Odborné poradenstvo a konzultácie	179	638	
Iné	42		
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	10	18	
Iné			

pokračovanie tab.č.7

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov: 3	Odborné poradenstvo	7
	Založenie karty klienta	3
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	6
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné	3
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov: 2	Odborné poradenstvo	10
	Založenie karty klienta	2
	Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	10
	Meranie krvného tlaku, pulzu	10
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	10
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	41
Iné		
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštruktáž	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	

6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
Počet klientov: 0		

pokračovanie tab.7.

7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	97
	Odber krvi na HIV/AIDS	95
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	2
	Založenie karty klienta	97
	Iné	118
Počet klientov: 97		
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	
	Vyšetrenie pracovného rizika	
	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
Počet klientov: 0		
SPOLU počet výkonov		11411

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2018 do 31.12.2018

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0
	rel.	0,0	33,3	20,0	0,0	0,0	20,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	20,0	0,0	20,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	53,3	35,1	0,0	0,0	35,1	69,3	0,0	69,3	0,0	35,1	0,0	35,1	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	2	2	4	0	0	4	1	3	1	2	0	4	0	4	1	2	1	3	0	2
	rel.	100,0	66,7	80,0	0,0	0,0	80,0	50,0	100,0	50,0	100,0	0,0	80,0	0,0	80,0	50,0	100,0	50,0	100,0	0,0	100,0
	+-%	0,0	53,3	35,1	0,0	0,0	35,1	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	35,1	0,0	35,1	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SPOLU: 100%		2	3	5	0	0	5	2	3	2	2	0	5	0	5	2	2	2	3	0	2

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	7,7	0,0	3,8	0,0	0,0	7,1	0,0	11,1	5,0	0,0	6,3	0,0	0,0	6,3	4,5	0,0	7,7	0,0	25,0	0,0
	+-%	14,5	0,0	7,4	0,0	0,0	13,5	0,0	20,5	9,6	0,0	11,9	0,0	0,0	11,9	8,7	0,0	14,5	0,0	42,4	0,0
20-24	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	7,7	3,8	0,0	8,3	0,0	5,9	0,0	0,0	20,0	0,0	10,0	0,0	6,3	4,5	0,0	7,7	0,0	0,0	16,7
	+-%	0,0	14,5	7,4	0,0	15,6	0,0	11,2	0,0	0,0	35,1	0,0	18,6	0,0	11,9	8,7	0,0	14,5	0,0	0,0	29,8
25-34	abs.	4	1	5	0	3	2	3	2	4	0	3	2	3	2	4	0	3	2	1	0
	rel.	30,8	7,7	19,2	0,0	25,0	14,3	17,6	22,2	20,0	0,0	18,8	20,0	30,0	12,5	18,2	0,0	23,1	15,4	25,0	0,0
	+-%	25,1	14,5	15,1	0,0	24,5	18,3	18,1	27,2	17,5	0,0	19,1	24,8	28,4	16,2	16,1	0,0	22,9	19,6	42,4	0,0
35-44	abs.	5	5	10	0	3	7	6	4	8	2	5	5	2	8	8	2	6	4	2	2
	rel.	38,5	38,5	38,5	0,0	25,0	50,0	35,3	44,4	40,0	40,0	31,3	50,0	20,0	50,0	36,4	66,7	46,2	30,8	50,0	33,3
	+-%	26,4	26,4	18,7	0,0	24,5	26,2	22,7	32,5	21,5	42,9	22,7	31,0	24,8	24,5	20,1	53,3	27,1	25,1	49,0	37,7
45-54	abs.	1	2	3	0	2	1	2	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2	1	0	2
	rel.	7,7	15,4	11,5	0,0	16,7	7,1	11,8	11,1	5,0	40,0	12,5	10,0	20,0	6,3	9,1	33,3	15,4	7,7	0,0	33,3
	+-%	14,5	19,6	12,3	0,0	21,1	13,5	15,3	20,5	9,6	42,9	16,2	18,6	24,8	11,9	12,0	53,3	19,6	14,5	0,0	37,7
55-64	abs.	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	0	2	0	1
	rel.	7,7	7,7	7,7	0,0	16,7	0,0	11,8	0,0	10,0	0,0	12,5	0,0	20,0	0,0	9,1	0,0	0,0	15,4	0,0	16,7
	+-%	14,5	14,5	10,2	0,0	21,1	0,0	15,3	0,0	13,1	0,0	16,2	0,0	24,8	0,0	12,0	0,0	0,0	19,6	0,0	29,8
65 a viac	abs.	1	3	4	0	1	3	3	1	4	0	3	1	1	3	4	0	0	4	0	0
	rel.	7,7	23,1	15,4	0,0	8,3	21,4	17,6	11,1	20,0	0,0	18,8	10,0	10,0	18,8	18,2	0,0	0,0	30,8	0,0	0,0
	+-%	14,5	22,9	13,9	0,0	15,6	21,5	18,1	20,5	17,5	0,0	19,1	18,6	18,6	19,1	16,1	0,0	0,0	25,1	0,0	0,0
SPOLU: 100%		13	13	26	0	12	14	17	9	20	5	16	10	10	16	22	3	13	13	4	6

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	0,0	0,0	5,3	0,0	0,0	14,3	0,0	11,1	7,1	0,0	8,3	0,0	0,0	8,3	6,3	0,0	33,3	0,0	25,0	0,0
	+-%	8,6	0,0	10,0	0,0	0,0	25,9	0,0	20,5	13,5	0,0	15,6	0,0	0,0	15,6	11,9	0,0	53,3	0,0	42,4	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0
	rel.	0,0	9,1	5,3	0,0	7,1	0,0	8,3	0,0	0,0	14,3	0,0	11,1	0,0	8,3	6,3	0,0	0,0	5,3	0,0	0,0
	+-%	0,0	17,0	10,0	0,0	13,5	0,0	15,6	0,0	0,0	25,9	0,0	20,5	0,0	15,6	11,9	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	2	1	3	0	3	0	1	2	2	1	1	2	1	2	2	1	1	3	1	2
	rel.	20,0	9,1	15,8	0,0	21,4	0,0	8,3	22,2	14,3	14,3	8,3	22,2	11,1	16,7	12,5	20,0	33,3	15,8	25,0	33,3
	+-%	24,8	17,0	16,4	0,0	21,5	0,0	15,6	27,2	18,3	25,9	15,6	27,2	20,5	21,1	16,2	35,1	53,3	16,4	42,4	37,7
55-64	abs.	4	3	6	1	3	4	4	3	5	2	4	3	2	5	4	3	0	7	1	2
	rel.	40,0	27,3	31,6	50,0	21,4	57,1	33,3	33,3	35,7	28,6	33,3	33,3	22,2	41,7	25,0	60,0	0,0	36,8	25,0	33,3
	+-%	30,4	26,3	20,9	69,3	21,5	36,7	26,7	30,8	25,1	33,5	26,7	30,8	27,2	27,9	21,2	42,9	0,0	21,7	42,4	37,7
65 a viac	abs.	3	6	8	1	7	2	6	3	6	3	6	3	6	3	8	1	1	8	1	2
	rel.	30,0	54,5	42,1	50,0	50,0	28,6	50,0	33,3	42,9	42,9	50,0	33,3	66,7	25,0	50,0	20,0	33,3	42,1	25,0	33,3
	+-%	28,4	29,4	22,2	69,3	26,2	33,5	28,3	30,8	25,9	36,7	28,3	30,8	30,8	24,5	24,5	35,1	53,3	22,2	42,4	37,7
SPOLU:	100%	10	11	19	2	14	7	12	9	14	7	12	9	9	12	16	5	3	19	4	6

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	2	0
	rel.	4,8	0,0	2,0	0,0	2,8	4,0	0,0	5,9	2,9	0,0	2,9	0,0	3,6	0,0	2,3	0,0	6,3	0,0	9,1	0,0
	+-%	9,1	0,0	3,8	0,0	5,4	7,7	0,0	11,2	5,5	0,0	5,7	0,0	6,9	0,0	4,4	0,0	8,4	0,0	12,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	0	2
	rel.	9,5	0,0	3,9	0,0	5,6	0,0	4,7	0,0	5,7	0,0	5,9	0,0	7,1	0,0	4,5	0,0	6,3	0,0	0,0	8,3
	+-%	12,6	0,0	5,3	0,0	7,5	0,0	6,3	0,0	7,7	0,0	7,9	0,0	9,5	0,0	6,2	0,0	8,4	0,0	0,0	11,1
35-44	abs.	2	3	4	1	1	4	5	0	3	2	2	3	1	4	4	1	2	3	2	3
	rel.	9,5	7,5	7,8	11,1	2,8	16,0	11,6	0,0	8,6	8,0	5,9	11,5	3,6	12,5	9,1	6,3	6,3	10,0	9,1	12,5
	+-%	12,6	8,2	7,4	20,5	5,4	14,4	9,6	0,0	9,3	10,6	7,9	12,3	6,9	11,5	8,5	11,9	8,4	10,7	12,0	13,2
45-54	abs.	5	7	12	0	7	5	7	5	8	4	8	4	6	6	8	4	9	3	7	5
	rel.	23,8	17,5	23,5	0,0	19,4	20,0	16,3	29,4	22,9	16,0	23,5	15,4	21,4	18,8	18,2	25,0	28,1	10,0	31,8	20,8
	+-%	18,2	11,8	11,6	0,0	12,9	15,7	11,0	21,7	13,9	14,4	14,3	13,9	15,2	13,5	11,4	21,2	15,6	10,7	19,5	16,2
55-64	abs.	6	18	19	4	12	11	17	6	12	11	13	10	11	12	18	5	12	12	9	9
	rel.	28,6	45,0	37,3	44,4	33,3	44,0	39,5	35,3	34,3	44,0	38,2	38,5	39,3	37,5	40,9	31,3	37,5	40,0	40,9	37,5
	+-%	19,3	15,4	13,3	32,5	15,4	19,5	14,6	22,7	15,7	19,5	16,3	18,7	18,1	16,8	14,5	22,7	16,8	17,5	20,5	19,4
65 a viac	abs.	5	12	13	4	13	4	12	5	9	8	8	9	7	10	11	6	5	12	2	5
	rel.	23,8	30,0	25,5	44,4	36,1	16,0	27,9	29,4	25,7	32,0	23,5	34,6	25,0	31,3	25,0	37,5	15,6	40,0	9,1	20,8
	+-%	18,2	14,2	12,0	32,5	15,7	14,4	13,4	21,7	14,5	18,3	14,3	18,3	16,0	16,1	12,8	23,7	12,6	17,5	12,0	16,2
SPOLU:	100%	21	40	51	9	36	25	43	17	35	25	34	26	28	32	44	16	32	30	22	24

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	0,0	42,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	0,0	42,9
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	0	0	1	4	0	5
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	0,0	42,9

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	1	1	3	3	0	2	11
	rel.	0,0	100,0	100,0	20,0	33,3	100,0	0,0	50,0	44,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	30,8	0,0	0,0	49,0	19,5
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	2	2	0	0	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	40,0	22,2	0,0	0,0	0,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,9	27,2	0,0	0,0	0,0	14,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	1	2	0	0	1	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	22,2	0,0	0,0	25,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	27,2	0,0	0,0	42,4	14,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	1	2	0	1	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	22,2	0,0	50,0	25,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	27,2	0,0	69,3	42,4	15,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	4,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	7,7
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	1	1	5	9	3	2	4	25
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	1	2	0	2	1	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	22,2	0,0	100,0	25,0	24,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	27,2	0,0	0,0	42,4	16,7
CELKOM	abs.	0	1	1	5	9	4	6	4	30

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs. rel. +-%	1 100,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	1 100,0 0,0	0 0,0 0,0	1 33,3 53,3	0 0,0 0,0	1 14,3 25,9	4 22,2 19,2
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs. rel. +-%	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	2 66,7 53,3	0 0,0 0,0	4 57,1 36,7	6 33,3 21,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs. rel. +-%	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	4 66,7 37,7	1 14,3 25,9	5 27,8 20,7
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs. rel. +-%	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	1 14,3 25,9	1 5,6 10,6
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs. rel. +-%	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	2 33,3 37,7	0 0,0 0,0	2 11,1 14,5
S P O L U	abs.	1	0	0	1	0	3	6	7	18
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	14,3	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	25,9	17,2

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	0	1	3	8	5	3	21
	rel.	0,0	100,0	0,0	100,0	75,0	72,7	31,3	25,0	46,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	26,3	22,7	24,5	14,6
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	1	2	8	2	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	18,2	50,0	16,7	28,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	22,8	24,5	21,1	13,2
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	1	1	4	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	6,3	33,3	13,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,0	11,9	26,7	9,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	3	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	25,0	8,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	24,5	8,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	0,0	2,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	0,0	4,3
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	1	0	1	4	11	16	12	45
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	2	3	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	25,0	11,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,2	24,5	9,2
CELKOM	abs.	1	1	0	2	4	14	22	19	63

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	3	6	4	2	3	5	7	0	5	9	2	0	
	Pokles	Rel	16,7	33,3	22,2	11,1	16,7	27,8	41,2	0,0	27,8	52,9	11,1	0,0
		+-%	17,2	21,8	19,2	14,5	17,2	20,7	23,4	0,0	20,7	23,7	14,5	0,0
		Abs	6	10	2	14	11	1	3	18	3	2	16	8
	Nezmenené	Rel	33,3	55,6	11,1	77,8	61,1	5,6	17,6	100,0	16,7	11,8	88,9	88,9
		+-%	21,8	23,0	14,5	19,2	22,5	10,6	18,1	0,0	17,2	15,3	14,5	20,5
		Abs	9	2	12	2	4	12	7	0	10	6	0	1
	Nárast	Rel	50,0	11,1	66,7	11,1	22,2	66,7	41,2	0,0	55,6	35,3	0,0	11,1
		+-%	23,1	14,5	21,8	14,5	19,2	21,8	23,4	0,0	23,0	22,7	0,0	20,5
	Celkom	100%	18	18	18	18	18	17	18	18	17	18	9	
Ženy		Abs	6	27	12	7	19	14	16	0	14	23	3	0
	Pokles	Rel	12,2	55,1	24,5	15,2	41,3	28,6	32,7	0,0	28,6	46,9	6,1	0,0
		+-%	9,2	13,9	12,0	10,4	14,2	12,6	13,1	0,0	12,6	14,0	6,7	0,0
		Abs	24	16	4	36	22	12	12	49	7	7	33	29
	Nezmenené	Rel	49,0	32,7	8,2	78,3	47,8	24,5	24,5	100,0	14,3	14,3	67,3	76,3
		+-%	14,0	13,1	7,7	11,9	14,4	12,0	12,0	0,0	9,8	9,8	13,1	13,5
		Abs	19	6	33	3	5	23	21	0	28	19	13	9
	Nárast	Rel	38,8	12,2	67,3	6,5	10,9	46,9	42,9	0,0	57,1	38,8	26,5	23,7
		+-%	13,6	9,2	13,1	7,1	9,0	14,0	13,9	0,0	13,9	13,6	12,4	13,5
	Celkom	100%	49	49	49	46	46	49	49	49	49	49	38	
Spolu		Abs	9	33	16	9	22	19	23	0	19	32	5	0
	Pokles	Rel	13,4	49,3	23,9	14,1	34,4	28,4	34,8	0,0	28,4	48,5	7,5	0,0
		+-%	8,2	12,0	10,2	8,5	11,6	10,8	11,5	0,0	10,8	12,1	6,3	0,0
		Abs	30	26	6	50	33	13	15	67	10	9	49	37
	Nezmenené	Rel	44,8	38,8	9,0	78,1	51,6	19,4	22,7	100,0	14,9	13,6	73,1	78,7
		+-%	11,9	11,7	6,8	10,1	12,2	9,5	10,1	0,0	8,5	8,3	10,6	11,7
		Abs	28	8	45	5	9	35	28	0	38	25	13	10
	Nárast	Rel	41,8	11,9	67,2	7,8	14,1	52,2	42,4	0,0	56,7	37,9	19,4	21,3
		+-%	11,8	7,8	11,2	6,6	8,5	12,0	11,9	0,0	11,9	11,7	9,5	11,7

	Celkom	100%	67	67	67	64	64	67	66	67	67	66	67	47
--	---------------	-------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	2	4	3	1	2	0	3	0	4	4	1	0	
	Pokles	Rel	33,3	57,1	75,0	25,0	50,0	0,0	75,0	0,0	66,7	80,0	7,7	0,0
		+-%	37,7	36,7	42,4	42,4	49,0	0,0	42,4	0,0	37,7	35,1	14,5	0,0
		Abs	2	3	1	2	2	1	1	7	1	0	12	6
	Nezmenené	Rel	33,3	42,9	25,0	50,0	50,0	11,1	25,0	100,0	16,7	0,0	92,3	100,0
		+-%	37,7	36,7	42,4	49,0	49,0	20,5	42,4	0,0	29,8	0,0	14,5	0,0
	Nárast	Abs	2	0	0	1	0	8	0	0	1	1	0	0
		Rel	33,3	0,0	0,0	25,0	0,0	88,9	0,0	0,0	16,7	20,0	0,0	0,0
		+-%	37,7	0,0	0,0	42,4	0,0	20,5	0,0	0,0	29,8	35,1	0,0	0,0
Celkom	100%	6	7	4	4	4	9	4	7	6	5	13	6	
Ženy	Abs	6	6	8	3	3	2	7	0	9	5	3	0	
	Pokles	Rel	26,1	50,0	80,0	30,0	50,0	11,8	53,8	0,0	60,0	62,5	16,7	0,0
		+-%	17,9	28,3	24,8	28,4	40,0	15,3	27,1	0,0	24,8	33,5	17,2	0,0
	Nezmenené	Abs	12	5	0	7	3	4	2	16	1	2	10	13
		Rel	52,2	41,7	0,0	70,0	50,0	23,5	15,4	100,0	6,7	25,0	55,6	92,9
		+-%	20,4	27,9	0,0	28,4	40,0	20,2	19,6	0,0	12,6	30,0	23,0	13,5
	Nárast	Abs	5	1	2	0	0	11	4	0	5	1	5	1
		Rel	21,7	8,3	20,0	0,0	0,0	64,7	30,8	0,0	33,3	12,5	27,8	7,1
		+-%	16,9	15,6	24,8	0,0	0,0	22,7	25,1	0,0	23,9	22,9	20,7	13,5
Celkom	100%	23	12	10	10	6	17	13	16	15	8	18	14	
	Abs	8	10	11	4	5	2	10	0	13	9	4	0	
Pokles	Rel	27,6	52,6	78,6	28,6	50,0	7,7	58,8	0,0	61,9	69,2	12,9	0,0	
	+-%	16,3	22,5	21,5	23,7	31,0	10,2	23,4	0,0	20,8	25,1	11,8	0,0	

Spolu		Abs	14	8	1	9	5	5	3	23	2	2	22	19
	Nezmenené	Rel	48,3	42,1	7,1	64,3	50,0	19,2	17,6	100,0	9,5	15,4	71,0	95,0
		+-%	18,2	22,2	13,5	25,1	31,0	15,1	18,1	0,0	12,6	19,6	16,0	9,6
		Abs	7	1	2	1	0	19	4	0	6	2	5	1
	Nárast	Rel	24,1	5,3	14,3	7,1	0,0	73,1	23,5	0,0	28,6	15,4	16,1	5,0
		+-%	15,6	10,0	18,3	13,5	0,0	17,0	20,2	0,0	19,3	19,6	12,9	9,6
	Celkom	100%	29	19	14	14	10	26	17	23	21	13	31	20